

Кіріспе

Құрметті автокөлік Иесі!

Тамаша қауіпсіздік, жайлылық, серпін мен үнемділік сипаттамаларымен ерекшеленетін KAIYI E5 автокөлігін таңдағаныңыз үшін Сізге алғысымызды білдіреміз. Жоғары сапалы өнімдеріміз бен қызметтеріміз арқылы жұмысыңыз бен өміріңізге көбірек ләззат сыйлайтынымызға қуаныштымыз.

Автокөлікті алғаш қолданар алдында осы нұсқаулықты мұқият оқып шығыңыз. Бұл нұсқаулық болашақта KAIYI автокөлігін жақсырақ түсінуге және пайдалануға, сондай-ақ оны мінсіз күйінде ұстауға көмектеседі. Автокөлікпен танысу оның қауіпсіздігі мен мүмкіндіктері туралы айқынырақ түсінік алуға мүмкіндік береді.

Егер пайдалану барысында қандай да бір сұрағыңыз бен қажеттілігіңіз туындаса, KAIYI автокөліктерін сату және оларға қызмет көрсету жөніндегі ең жақын орналасқан ресми дилерге жүгінуге кеңес береміз. Қызмет көрсету және жөндеу барысында біз сізге ең сапалы қызметтер ұсынамыз. Қызмет көрсетуді осы нұсқаулықта көрсетілген нұсқауларға сәйкес орындауыңызды сұраймыз.

Осы нұсқаулықта берілген модельдің барлық жинақтамалары туралы ақпарат ұсынылған. Жинақтамалардың әртүрлі болуына байланысты осы нұсқаулықтағы кейбір нұсқаулар сатып алған автокөлігіңізге қатысты болмауы мүмкін. Сатып алған автокөлігіңіздің нақты жинақтамасын ескеріңіз.

Осы нұсқаулықтағы кейбір бөлімдер автокөліктердің барлық модельдеріне бірдей қолданылмауы мүмкін және әртүрлі жинақтамалардың арасында айырмашылықтар болатын жағдайда олар «*» жұлдызшамен белгіленген.

Бұл нұсқаулық — автокөлігіңіз туралы ақпараттың негізгі көзі. Оны сақтап қойыңыз. Автокөлігіңізді сатқан немесе өзгеге берген жағдайда осы нұсқаулықты автокөліктің жаңа иесіне беруіңізді сұраймыз.

Бізді қолдағаныңыз және KAIYI автокөлігіне сүйіспеншілігіңіз үшін рақмет айтамыз және Сізге автокөлікті пайдаланудан жағымды әсерлер алуыңызды тілейміз!

Yibin KAIYI Automobile Co., Ltd
2022 ж. тамыз

Барлық құқық қорғалған және Yibin Kaiyi Automobile Co., Ltd. компаниясына тиесілі.

Yibin Kaiyi Automobile Co., Ltd. компаниясының жазбаша рұқсатынсыз осы нұсқаулықты және оның бөліктерін жаңғыртуға немесе көшіруге тыйым салынады.

Осы нұсқаулықты рұқсатсыз жаңғырту заң бойынша қудаланатын болады

Ескертпе: Осы нұсқаулықтағы суреттер анықтамалық мақсатта ғана берілген, ал нақты ақпарат нақты автокөлікке байланысты.

Мазмұны

КІРІСПЕ 1

КІРІСПЕ 6

ПАЙДАЛАНУШЫЛАРҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ 6

ОСЫ НҮСҚАУЛЫҚ ТУРАЛЫ6

ГРАФИКАЛЫҚ АҚПАРАТ.....7

АВТОКӨЛІКПЕН АЛҒАШҚЫ ТАНЫСУ 8

СЫРТҚЫ ЭЛЕМЕНТТЕР8

ИНТЕРЬЕР ЭЛЕМЕНТТЕРІ10

**АВТОКӨЛІК ЖАБДЫҚТАРЫ ЖӘНЕ
БАСҚАРУ 14**

АСПАПТАР ТАҚТАСЫ14

Аспаптар14

Спидометр16

Тахометр16

Отын деңгейінің көрсеткіші17

*Салқындату сұйықтығы
температурасының көрсеткіші*18

Одометр19

*Бір тәулікте жүріп өткен жолды
есептегіш*19

Беріліс қорабы режимінің индикаторы *19

Берілісті ауыстырып қосу үшін кеңес * 20

Борттық компьютер20

Аспаптар тақтасын басқару түймелері 20

Сигнал және бақылау шамдары23

КІЛТ27

Қашықтан басқару пульті бар кілт27

Механикалық кілт *30

ЕСІК ҚҰЛПЫ31

Кілтсіз кіру *31

*Қашықтан басқару пульті бар кілтпен
құлыпты ашу және құлыптау*32

*Қашықтан басқару пульті бар кілтпен
құлыпты жабу*32

*Қашықтан басқару пульті бар кілтпен
автокөлікті іздеу*33

*Механикалық кілтпен құлыптау және
құлыпты ашу*33

*Орталық құлыппен құлыпты ашу және
құлыптау*33

Балалар бекітпесі34

*Құлыптың автоматты түрде ашылуы
және жабылуы*34

ЕСІКТЕРДІҢ ТҰТҚАЛАРЫ35

Есіктердің сыртқы тұтқалары35

Есіктердің ішкі тұтқалары35

ТЕРЕЗЕЛЕР36

Электрлік әйнек көтергіштер36

ТӨБЕДЕГІ ПАНОРАМАЛЫҚ ЛЮК*39

Төбедегі панорамалық люк *39

*Төбедегі панорамалық люктің қысып
қалудан қорғау функциясы* *40

Люктің күнқағары *41

ОРЫНДЫҚТАР42

Бассүйегіштер42

Алдыңғы орындықтар43

Артқы орындықтар46

АРТҚЫ КӨРІНІС АЙНАЛАРЫ47

Сыртқы артқы көрініс айналары47

Ішкі артқы көрініс айнасы49

РУЛЬ50

Рульді реттеу50

Рульдегі басқару құралдары50

Рульдің жылытқышы *51

ДЫБЫС СИГНАЛЫ52

ЖАРЫҚ АСПАПТАРЫ53

*Жарық аспаптарының орнатылған
орындары*53

Жарық ауыстырып қосқышы55

Жарықты автоматты түрде қосу *55

Габарит шамдар	56	Мультимедиа жүйесін қолдану бойынша нұсқаулар.....	74
Таяу жарық.....	56	Басқару түймелерінің функциялары.....	75
Шалғай жарық	57	Бас мәзір.....	77
Бұрылыс көрсеткіштері.....	58	Навигация мәзірі*.....	79
Стоп-сигналдар	58	Bluetooth телефон мәзірі	80
Артқы жүріс шамы	58	Автокөлік баптаулары	81
Артқы тұман шамы.....	58	Мультимедиалық жүйені пайдалану бойынша нұсқаулық.....	81
Алдыңғы төбе плафоны	59	АВТОКӨЛІК САЛОНЫ ЖАБДЫҒЫ.....	82
Күндізгі жүріс жарықтары*.....	60	Сақтауға арналған орындар	82
Фаралар түзеткіші.....	60	Күнқағарлар.....	83
Леспе жарық	60	Косметикалық айна	84
Жұқсалғыш бөлімді жарықтандыру плафоны.....	60	Төбедегі тұтқалар	84
Атмосфералық көмескі жарық*	61	Стақан қойғыштар.....	84
Есіктерді ашу кезіндегі көмескі жарық*	61	Алдыңғы орындықтардың арқалықтарындағы қалталар.....	85
ӘЙНЕК ТАЗАРТҚЫШТАР.....	62	Электр қуатының ағытпасы.....	85
Алдыңғы әйнек тазартқыш пен әйнек жуғыш	62	USB ағытпалары	86
КАПОТ	64	Мобильді телефондарды сымсыз зарядтау*.....	87
Капотты ашу және жабу	64	2. ҚАУІПСІЗДІК ҚҰРЫЛҒЫЛАРЫ.....	89
ЖҮКСАЛҒЫШ БӨЛІМНІҢ ҚАҚПАҒЫ	65	ҚАУІПСІЗДІК БЕЛБЕУЛЕРІ.....	89
Жұқсалғыш қақпағын ашу және жабу .	65	Қауіпсіздік белбеулерінің қорғау әрекеті	89
Жұқсалғыш қақпағының құлыбын апаттық жағдайда ашу.....	66	Дұрыс отыру.....	89
ОТЫН ҚҰЮ АУЗЫНЫҢ ТЫҒЫНЫ	67	Қауіпсіздік белбеуін дұрыс тағу	91
Отын бағының отын құю аузын ашу және жабу	67	Тағылмаған қауіпсіздік белбеуінің сигнал шамы.....	92
Отын құю.....	68	Алдыңғы қауіпсіздік белбеуін биіктігі бойынша реттеу	93
КЛИМАТТЫҚ ҚОНДЫРҒЫ	69	Қауіпсіздік белбеулерін тексеру.....	94
Климаттық қондырғыны басқару панелі	69	ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҚТАРЫ	95
Климаттық қондырғының функциялары	71	Қауіпсіздік жастықтарының қорғау әрекеті.....	95
Дефлекторлар.....	73	Қауіпсіздік жастықтарының орнатылған орындары.....	95
МУЛЬТИМЕДИАЛЫҚ ЖҮЙЕ	74		

Қауіпсіздік жастықтарының іске қосылуы	97	Рульмен басқару жүйесінің электр-механикалық күшейткіші (EPS)	119
Қауіпсіздік жастықтарының сигнал шамы.....	99	Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)	119
Қауіпсіздік жастықтары компоненттерін ауыстыру.....	99	Тежеу кезіндегі тежеу жүйесінің күйін бақылау.....	120
АВТОКӨЛІКТЕРДЕ БАЛАЛАРДЫ ҚОРҒАУ ҚҰРЫЛҒЫЛАРЫ.....	100	Круиз-контроль (CCS)*	125
Автокөлікпен балаларды тасымалдау	100	Артқы радар	128
Бала орындықтарының жіктемесі	101	Артқы аймақты шолу жүйесі*	130
0+ тобының бала бесік-орындықтары	101	Айнала шолу жүйесі*	131
Бустерлер.....	101	Айнала шолу жүйесінің камераларының орнатылған жерлері	131
Бала орындығын орнату.....	102	ЖҮРГІЗУ ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН ОРТА	134
АЙДАП ӘКЕТУГЕ ҚАРСЫ СИГНАЛ БЕРУ ЖҮЙЕСІ	104	Үнемді жүргізу.....	134
Автокөліктің айдап әкетуге қарсы жүйесі.....	104	Автомагистральдармен жүру.....	135
Электрондық иммобилайзер*.....	104	Тұман жағдайларында жүргізу.....	135
3. ЖҮРГІЗУ	105	Жаңбырлы ауа райында жүргізу	136
Қозғалуға дайындық	105	Ыстық ауа райында жүргізу	136
Сынап жүргізу кезеңі.....	105	Суық ауа райында жүргізу.....	137
Заттарды тиеу	105	4. ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙДАҒЫ ІС-ӘРЕКЕТТЕР	139
Сапар алдындағы бақылау қарап тексеруі	106	АВТОКӨЛІК ИЕСІНІҢ ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙДАҒЫ ІС-ӘРЕКЕТТЕРІ	139
ЖҮРГІЗУ	107	Апаттық жарық сигналын беру жүйесі	139
Түймемен оталдыру	107	Апаттық аялдау белгісі.....	139
Педальдар.....	108	Борттық құрал.....	140
Беріліс қорабы.....	109	Ауасы шыққан шина.....	141
Электр-механикалық тұрақ тежегіші (EPB).....	112	Шағын қосалқы дөңгелек.....	141
AUTO HOLD функциясы*	114	Дөңгелекті ауыстыру	142
Қозғалтқышты оталдыру	115	Қозғалтқыш оталмайды	145
Қозғалтқышты өшіру.....	116	Қозғалтқыш қозғалыс кезінде өшіп қалады.....	145
Қозғалысты бастау	116	Сыртқы қуат көзінен оталдыру	145
Тұраққа қою	117	Қозғалтқыштың қызып кетуі	146
ЖҮРГІЗУШІГЕ КӨМЕКТЕСУ ЖҮЙЕЛЕРІ.....	119	Сақтандырғышты ауыстыру	147

ЖОЛДАҒЫ КӨМЕК	149	Автокөліктің техникалық сипаттамалары	180
<i>Автокөлік батып қалды</i>	149	<i>Қозғалтқыштың техникалық сипаттамалары</i>	182
<i>Автокөлікті сүйреу</i>	149	<i>Тежеу жүйесінің техникалық сипаттамалары</i>	183
5. КҮТІМ ЖАСАУ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ	152	<i>Дөңгелек дискілері мен ииналардың техникалық сипаттамалары</i>	184
КҮТІМ ЖАСАУ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ	152	<i>Басқа техникалық сипаттамалар</i>	184
<i>Күтім жасау және техникалық қызмет көрсету бойынша нұсқаулар</i>	152	<i>Пайдалану сұйықтықтары және құю көлемдері</i>	185
ҮНЕМІ КҮТІМ ЖАСАУ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ	153		
<i>Тазалықты сақтау</i>	153		
<i>Салонға күтім жасау</i>	156		
<i>Мотор майы</i>	156		
<i>Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы</i>	159		
<i>Тежегіш сұйықтығы</i>	160		
<i>Әйнек жуғыш сұйықтығы</i>	162		
<i>Беріліс қорабына арналған май</i>	162		
<i>Аккумулятор батареясы</i>	163		
<i>Салон сүзгісі</i>	164		
<i>Ауа сүзгісі</i>	165		
<i>Әйнек тазартқыштар</i>	166		
<i>Дөңгелектер</i>	167		
<i>Техникалық қызмет көрсету мерзімділігінің кестесі</i>	171		
6. ТЕХНИКАЛЫҚ ДЕРЕКТЕР	176		
АВТОКӨЛІКТІҢ ПАСПОРТТЫҚ ДЕРЕКТЕРІ ...	176		
<i>Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі (VIN)</i>	176		
<i>Зауыттық тақтайша</i>	177		
<i>Қозғалтқыштың моделі мен нөмірі</i>	177		
<i>Ақпараттық жапсырмалар</i>	178		
<i>Радиожилікті сәйкестендіруге арналған терезе</i>	179		
ТЕХНИКАЛЫҚ СИПАТТАМАЛАРЫ	180		

Кіріспе

Пайдаланушыларға арналған ақпарат

Автокөлікті пайдалану сипаты

Yibin Kaiyi Automobile Co., Ltd. компаниясы шығаратын КАІҮІ Е5 үлгісі тек жергілікті заңнамаға сәйкес ортақ қолданыстағы жолдар бойынша қозғалуға арналған.

Автокөліктің жабдықталуы

Осы нұсқаулық осы модельдік қатардың қазіргі кезеңдегі барлық стандартты және арнайы жинақтамаларының сипаттамасын қамтиды. Сондықтан осы нұсқаулықта сипатталған кейбір құрамдас бөліктер немесе функциялар сіздің автокөлігіңізде болмауы мүмкін. Жинақтама туралы нақты ақпарат алу үшін сәйкес құжаттарды қараңыз немесе автокөлікті сатып алу және оған қызмет көрсету кезінде КАІҮІ ресми дилерімен кеңесіңіз.

Керек-жарақтар, қосалқы бөлшектер және модификациялар

Егер автокөліктің бөлшектері мен тораптарын ауыстыру қажет болса, тек түпнұсқа қосалқы бөлшектер мен керек-жарақтарды ғана пайдалануға кеңес беріледі. Ауыстыру, орнату немесе модификациялау үшін түпнұсқа емес қосалқы бөлшектер мен керек-жарақтар қолданылған жағдайда біз ешқандай кепілдік бермейміз және ешқандай жауапкершілік және міндеттемелер көтермейміз. Сонымен бірге сапа кепілдігі түпнұсқа емес қосалқы бөлшектер мен керек-жарақтарды қолданудың нәтижесінде автокөліктің зақымдалуы немесе пайдаланушылық сипаттамаларының нашарлауы секілді кемшіліктерге қолданылмайды.

Автокөлікті кәдеге жарату

Автокөліктердің қауіпсіздік жастықтарында жарылу қаупі бар химиялық заттар бар. Егер автокөлік қауіпсіздік жастықтары шешіп алынбастан кәдеге жаратылатын болса, бұл өртке және басқа да жазатайым жағдайларға алып келуі мүмкін. Жоюға өткізбес бұрын осы құрылғыларды тиісті біліктілігі бар ұйымның күштерімен кәдеге жаратып алуға кеңес беріледі.

КАІҮІ маркалы автокөліктің сервистік кітапшаның тіркеу карточкасында кепілдіктің басталу күні ретінде көрсетілген бірінші сатып алушыға сатылған сәттен бастап қызмет ету мерзімі, қайсысы ертерек болса, 60 айды немесе жүріп өткен 150 000 шақырымды құрайды. КАІҮІ маркалы автомобильдің қызмет ету мерзімі аяқталғаннан кейін, оны иесінің тұрақты техникалық қызмет көрсету талаптарын сақтаған жағдайда одан әрі пайдалануға болады.

Нұсқаулықтың жарамдылығы

Осы нұсқаулықта мазмұндалған ақпарат оның жариялану сәтіндегі актуалды ақпаратын құрайды. Алайда КАІҮІ компаниясының өз өнімдерін тұрақты түрде жетілдіріп және жаңғыртып отыратынына байланысты осы нұсқаулықтың мазмұны кез келген уақытта алдын ала хабарланбастан жаңартылатын болады. Осы нұсқаулықтағы суреттер тек анықтамалық мақсатта ғана берілген. Толық ақпарат алу үшін нақты автокөлікті қараңыз.

Осы нұсқаулық туралы

Осы нұсқаулық өте айқын ережелер бойынша жазылған, сіз онда қажетті ақпаратты тез таба және пайдалана аласыз.

Осы нұсқаулықтың мазмұны анық ұйымдастырылған тарауларға бөлінген, қажетті ақпаратты тез таба алуыңыз үшін әрбір тараудың тақ нөмірлі бетінің оң жақ алаңында навигация панелі бар, ол нақты тарауға сәйкес келетін түспен айқын белгіленген.

Нұсқаулықтың мазмұнындағы бөлімдердің тізбесі мен суреттердің көрсеткіші сізге қажетті ақпаратты тез табуға көмектеседі.

Егер өзгесі көрсетілмеген болса, осы нұсқаулықтағы автокөліктің бағыттары мен тараптарының (алды, арты, сол жағы, оң жағы) нұсқаулары қозғалыс бағытына қатысты анықталған.

Осы нұсқаулықта жеке қауіпсіздік туралы немесе автокөлікті не зақымдайтыны туралы ескертетін ақпарат табасыз. Жарақаттардан және автокөліктің зақымдануынан сақтану үшін автокөлікті пайдалану кезінде ескерту ақпаратын ескеру қажет.

Осы нұсқаулықтағы ескерту хабарламаларының қолданылу түрлері, формалары мен әдістері төменде берілген:

Қауіп

- Елемеген жағдайда өмірге қауіпті болуы мүмкін жоғары қауіп-қатер туралы ескерту үшін қолданылады.

Сақтандыру

- Елемеген жағдайда жарақаттарға алып келуі мүмкін қауіп-қатер туралы ескерту үшін қолданылады.

Назар аударыңыз

- Елемеген жағдайда автокөлікке зақым келтіруі мүмкін қауіп-қатер туралы ескерту үшін қолданылады.

Хабарлама

- Сіздің қажетіңізге жарауы мүмкін қосымша ақпарат.

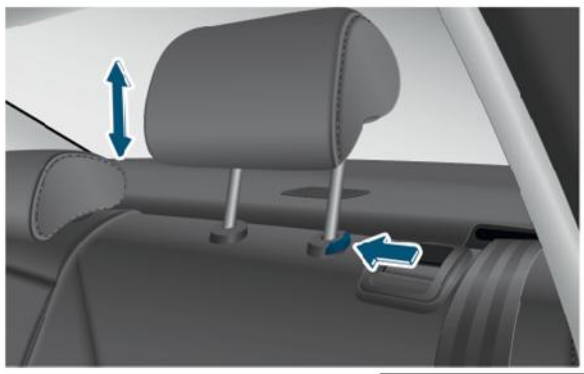

Қоршаған ортаны қорғау

- Қоршаған ортаны қорғау бойынша нұсқаулар.

Графикалық ақпарат

Суреттерде көрсеткілермен көрсетілген жерлер

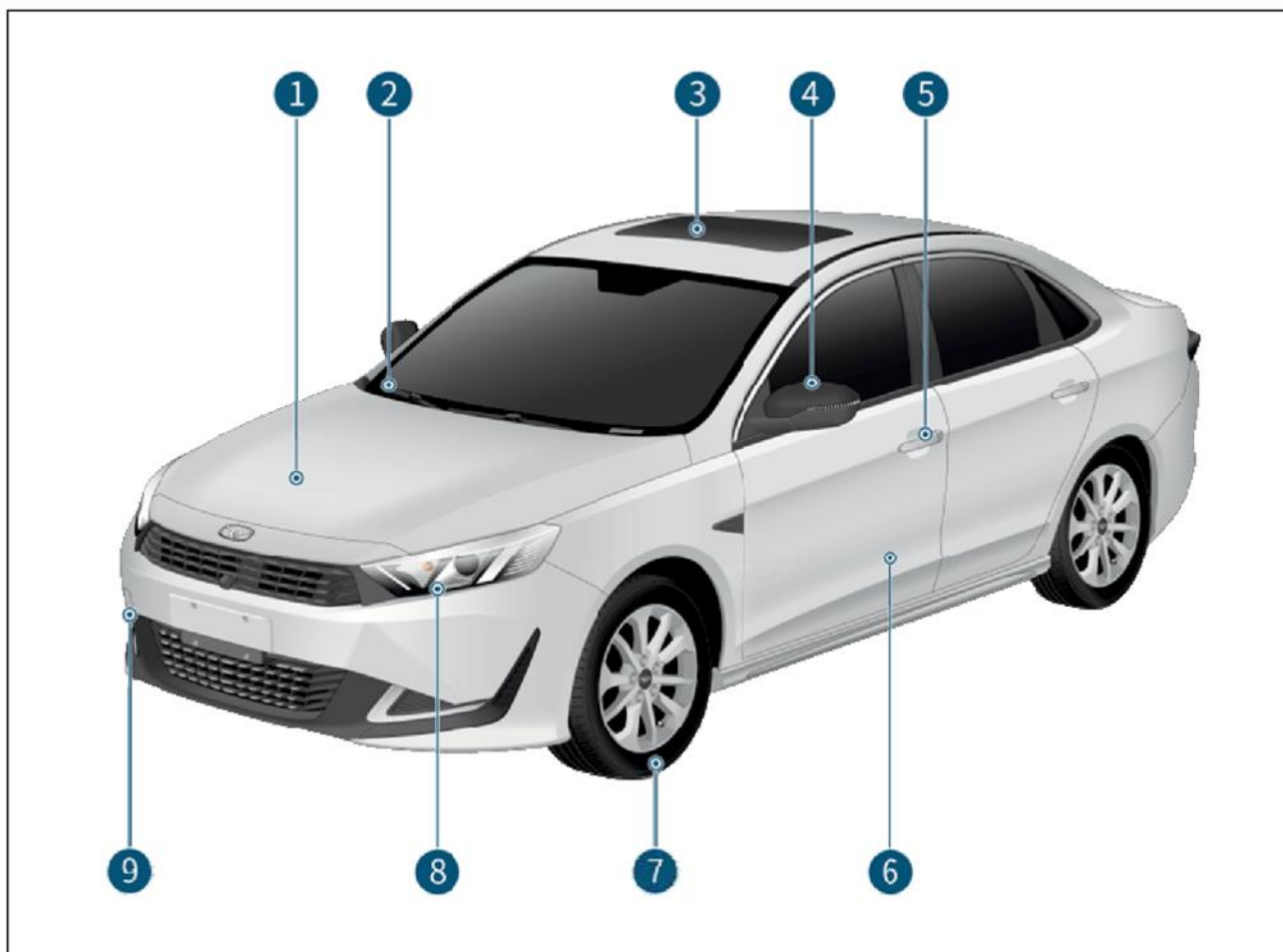
Түйінді жерлер, жедел әрекеттер және іс-әрекеттердің бағыты көрсетілген (мысалы, алға қарай жылжыту, жоғары қарай тарту, сағат тілінің бағытында бұрау, төменге қарай қозғалу және т. б.).

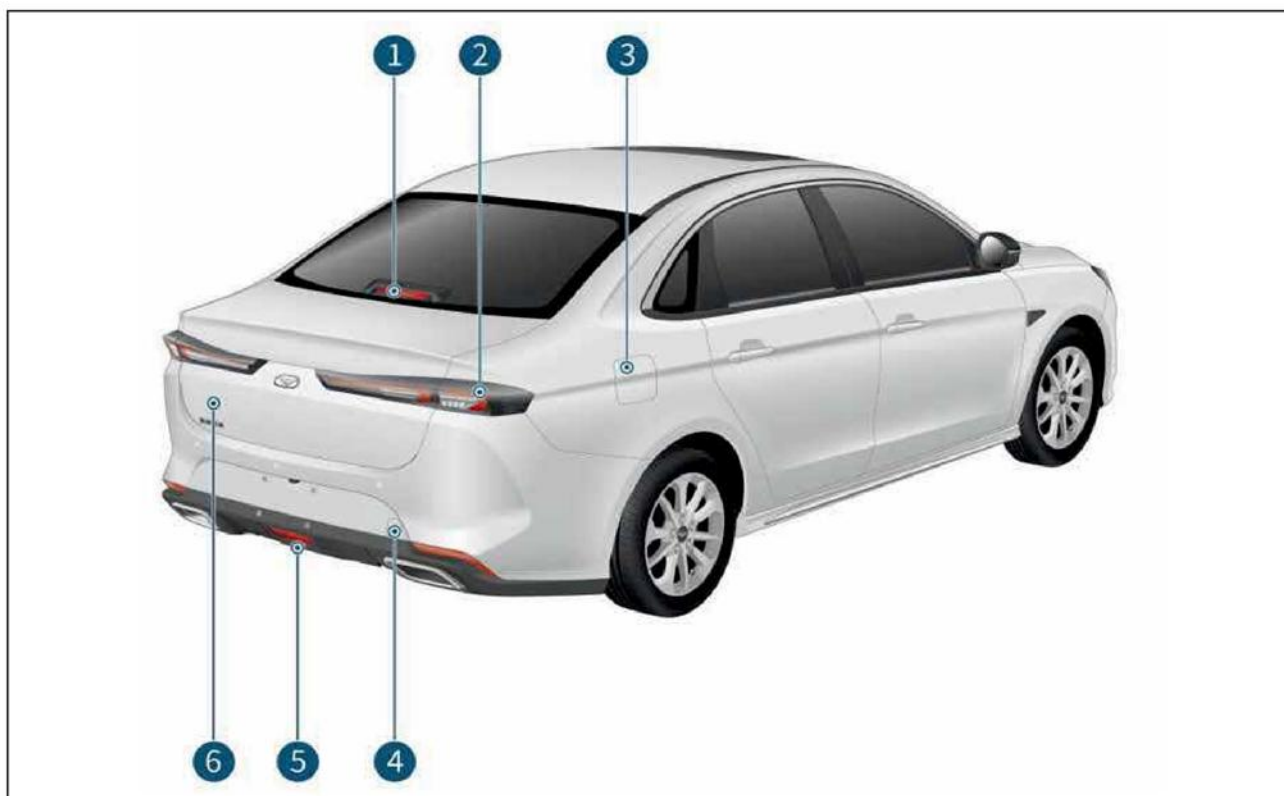
Автокөлікпен алғашқы танысу

Сыртқы элементтер

1 Капот ➞ 65-бет	6 Есік ➞ 32-бет
2 Алдыңғы әйнектазартқыш ➞ 63-бет	7 Дөңгелек ➞ 172-бет
3 Төбедегі люк* ➞ 40-бет	8 Құрамалы жарықтың алдыңғы фаралары ➞ 54-бет
4 Сыртқы артқы көрініс айналары ➞ 48-бет	9 Сүйреу құлақшасының алдыңғы ұяшығының бітеуіші ➞ 154-бет
5 Есіктің сыртқы тұтқасы ➞ 36-бет	

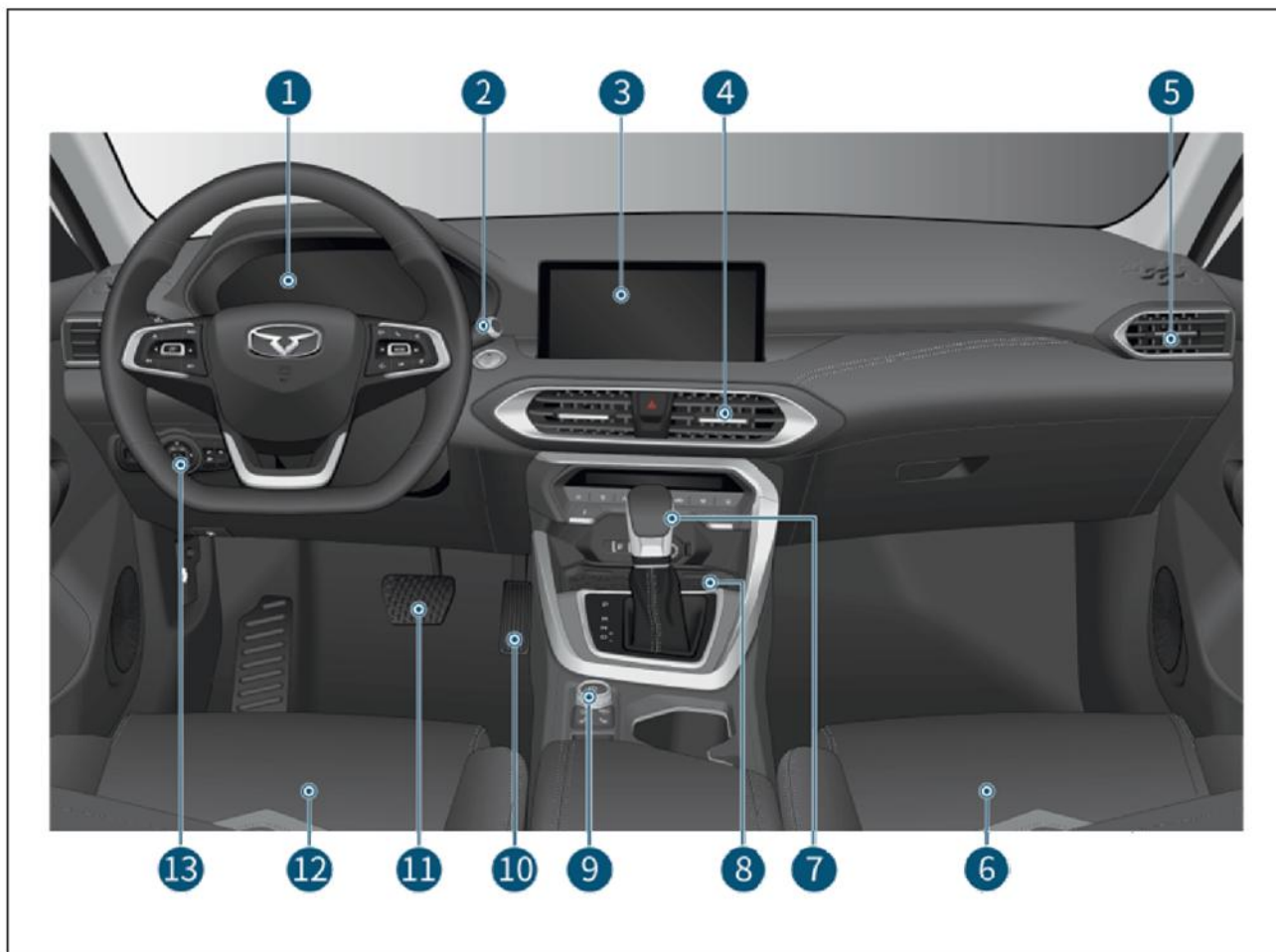

1 Үстіңгі стоп-сигнал ➞ 59-бет	4 Сүйреу құлақшасының артқы ұяшығының бітеуіші ➞ 156-бет
2 Артқы құрама шамдар ➞ 59-бет	5 Артқы тұман шамы ➞ 59-бет
3 Отын құю аузы люгінің қақпағы ➞ 68-бет	6 Жүксалғыш бөлімнің қақпағы ➞ 66-бет

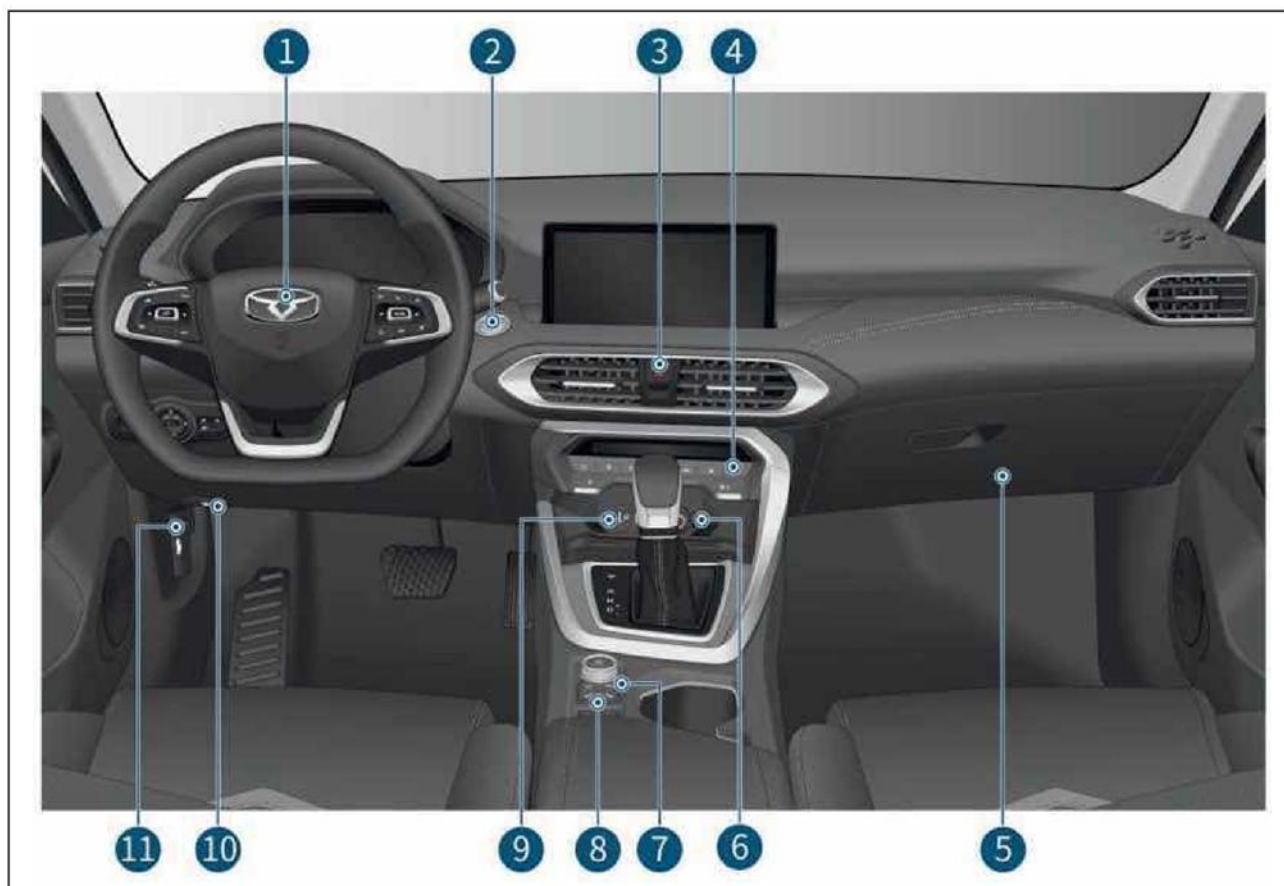

Интерьер элементтері

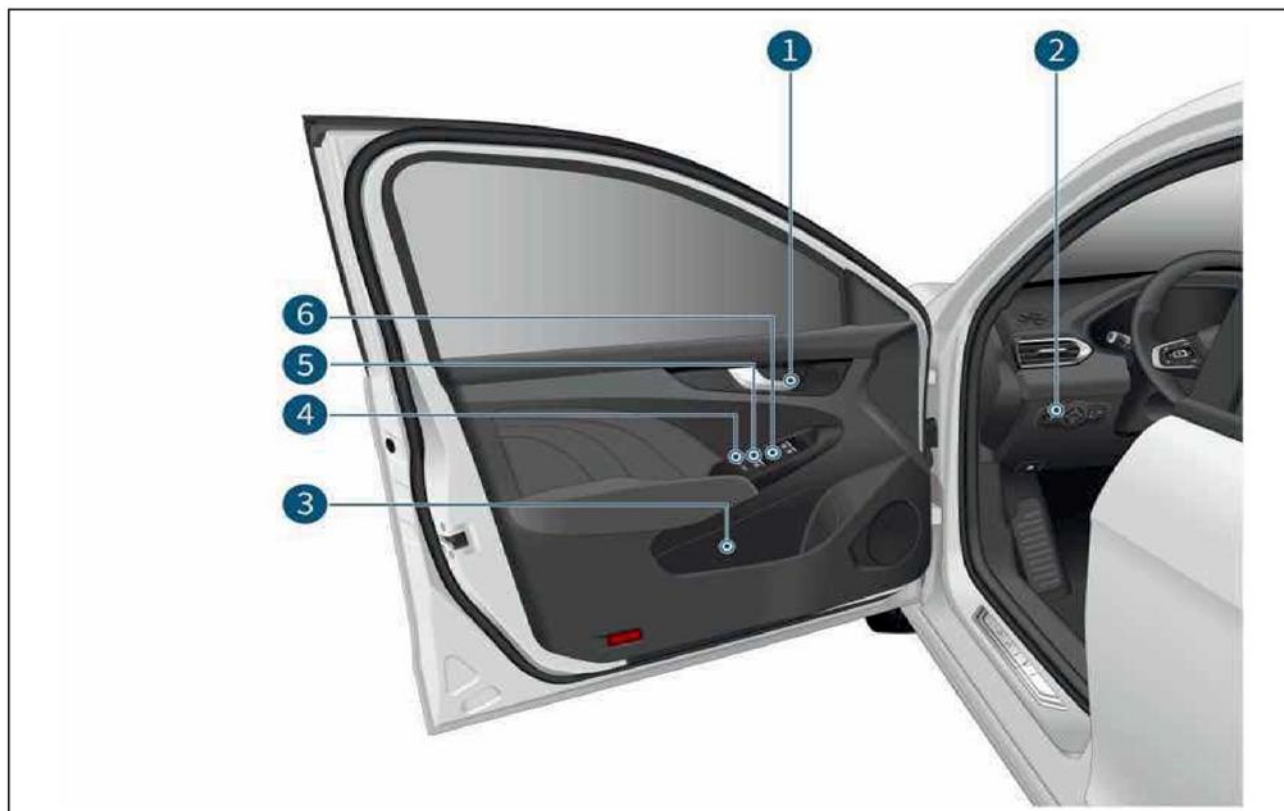
1 Аспаптар тақтасы ➞ 14-бет	8 Орталық консольдегі ұсақ-түйек бөлімі ➞ 83-бет
2 Әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышы ➞ 63-бет	9 Дыбыс деңгейінің реттегіші ➞ 76-бет
3 Ортаңғы дисплей ➞ 78-бет	10 Акселератор педалі ➞ 111-бет
4 Ортаңғы дефлектор ➞ 74-бет	11 Тежегіш педалі ➞ 111-бет
5 Шеткі дефлектор ➞ 74-бет	12 Жүргізуші орындығы ➞ 43-бет
6 Алдыңғы жолаушы орындығы ➞ 44-бет	13 Сыртқы артқы көрініс айналары реттеу ауыстырып-қосқышы ➞ 48-бет
7 Селектор иінтірегі ➞ 112-бет	

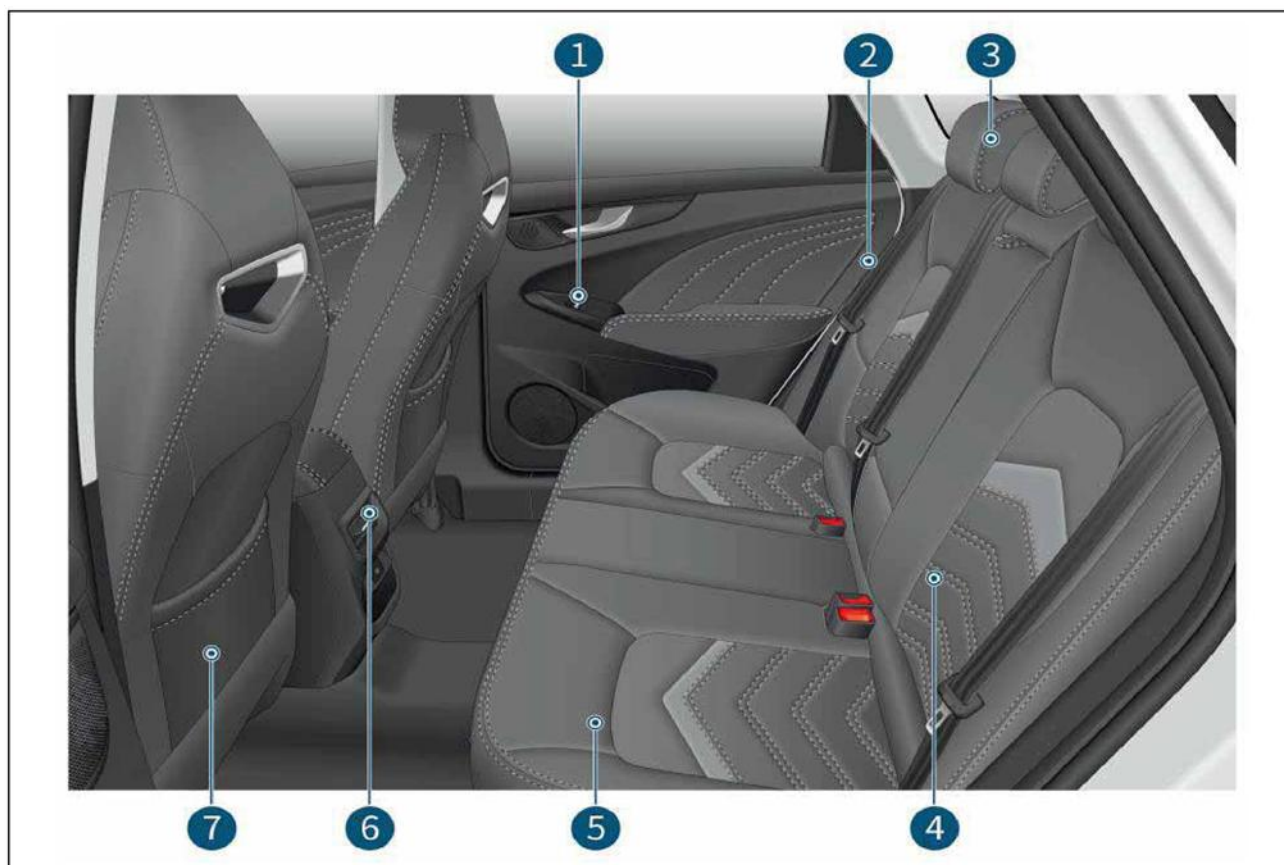
1 Аспаптар тақтасы ➞ 51-бет	7 Мультимедиа жүйесін басқару түймелері ➞ 76-бет
2 Оталдыру жүйесі мен стартер ажыратқышының түймесі ➞ 110-бет	8 Орындықтарды жылыту пернелері* ➞ 45-бет
3 Апаттық жарық сигналын беру жүйесінің түймесі ➞ 143-бет	9 USB жалғағышы ➞ 87-бет
4 Климаттық қондырғыны басқару панелі ➞ 70-бет	10 Отын бағының отын құю аузы қақпағын ашу тұтқасы ➞ 68-бет
5 Ұсақ-түйек тартпасы ➞ 83-бет	11 Капоттың құлыбын ашу тұтқасы ➞ 65-бет
6 Резервтік электр қуаты ➞ 86-бет	

1 Есіктің ішкі тұтқас ➞ 36-бет	4 Орталық құлып пернесі ➞ 34-бет
2 Фаралар жарығының электрлі түзеткішінің реттегіші ➞ 61-бет	5 Жүргізуші есігіндегі әйнек көтергіштердің пернелері ➞ 37-бет
3 Есіктегі ұсақ-түйек бөлімі ➞ 83-бөлім	6 Жолаушылар есіктерінің әйнеккөтергіштерін бұғаттау пернесі ➞ 37-бет

1 Жүргізуші есігіндегі әйнеккөтергіш пернесі
☞ 37-бет

2 Қауіпсіздік белбеуі ☞ 90-бет

3 Бассүйегіш ☞ 43-бет

4 ISOFIX балалар автокреслосы бекіткіші
☞ 105-бет

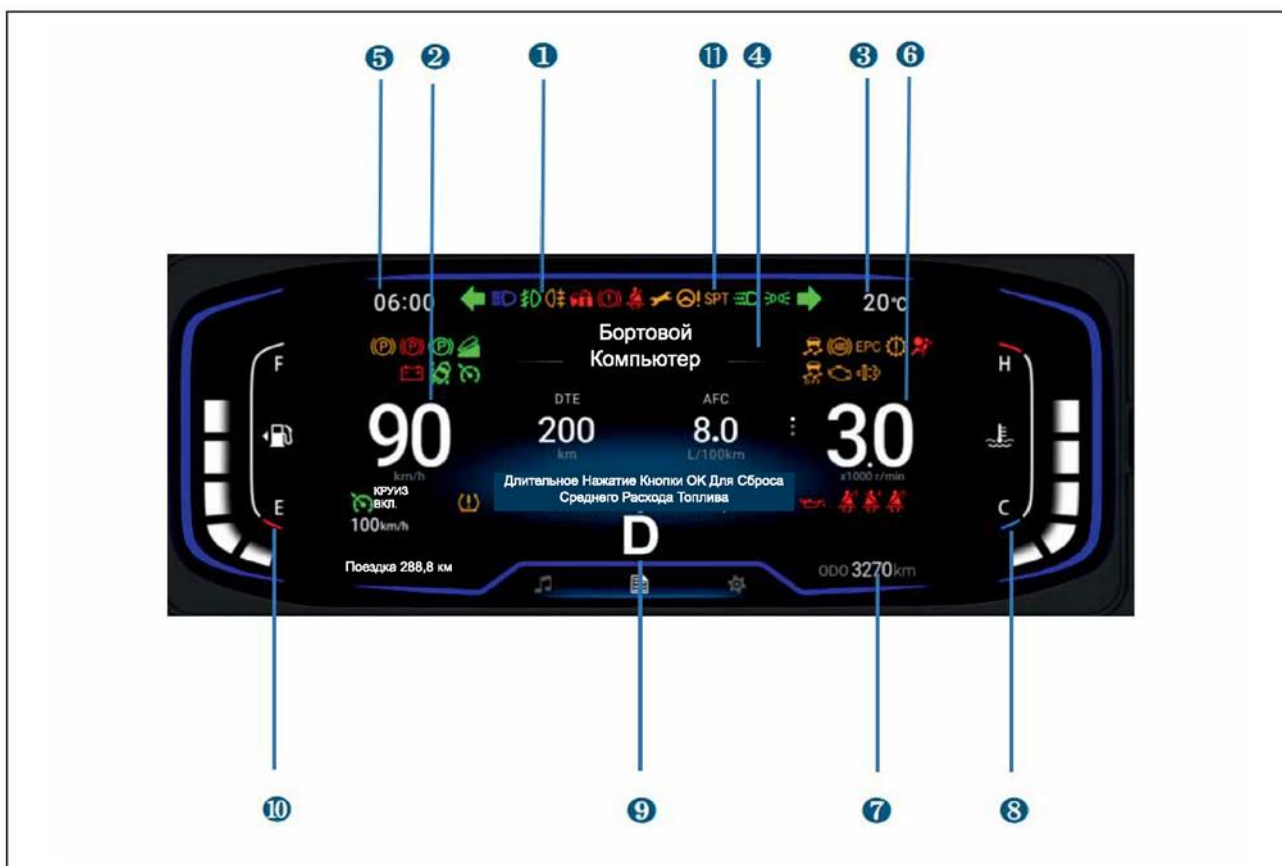
5 Артқы орындықтар ☞ 48-бет

6 Артқы дефлектор* ☞ 75-бет

7 Алдыңғы орындықтың арқалығындағы қалта
☞ 87-бет

Аспаптар тақтасының түрі (7 дюймдік дисплеймен)

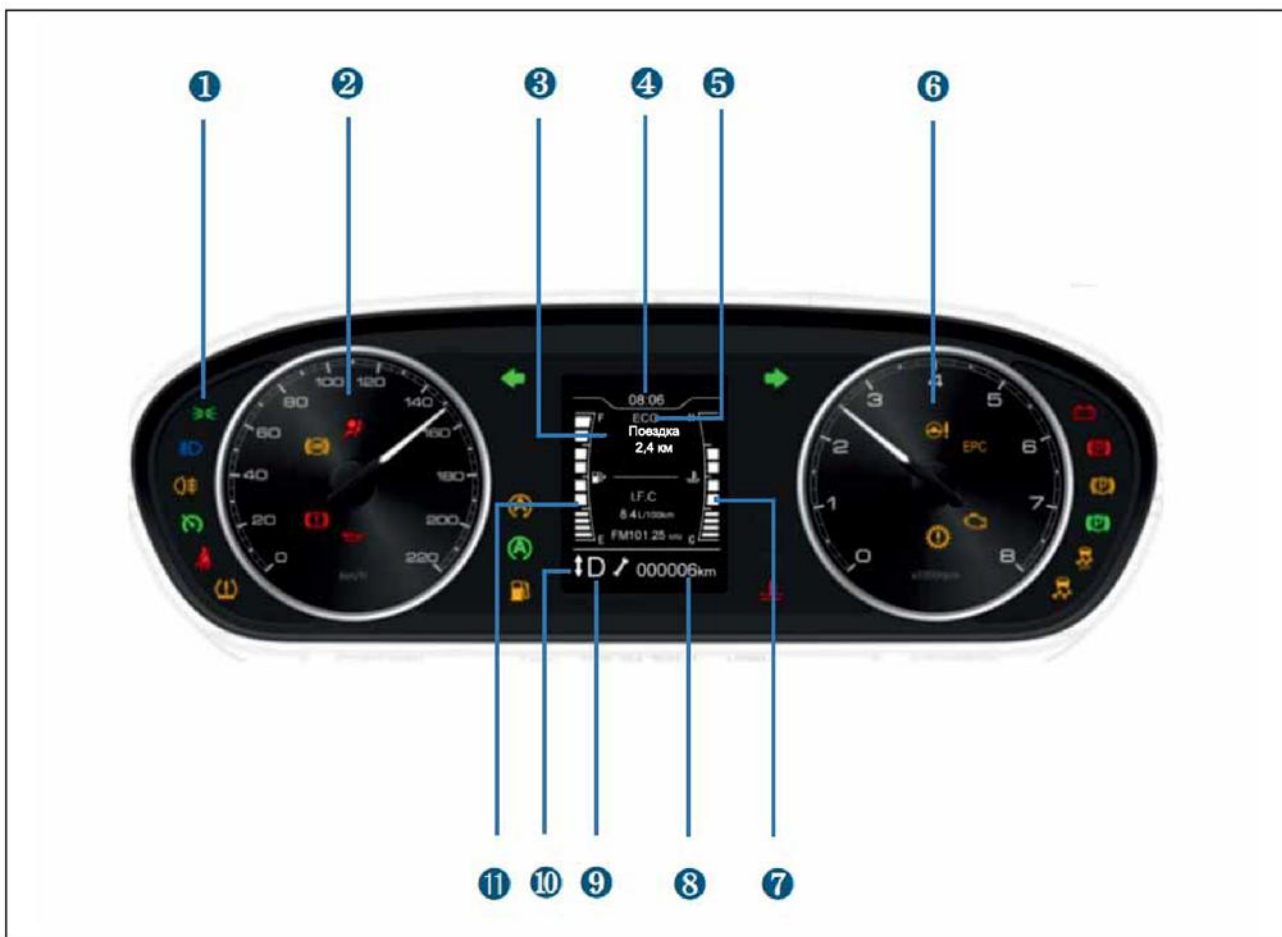

1	Жарыктандыру режимдерінің бақылау шамы	7	Одометр
2	Спидометр	8	Салкындату сұйықтығы температурасының көрсеткіші
3	Сыртқы ауа температурасы көрсеткіші	9	Беріліс қорабы режимінің индикаторы*
4	Борттық компьютер ақпараты	10	Отын деңгейінің көрсеткіші
5	Сағат	11	Қозғалыс режимі*
6	Тахометр		

- Аспаптар тақтасының конфигурациясы автокөліктің моделі мен жинақтамасына, конструкциясының жаңғыртылуына және т.с.с. байланысты өзгеруі мүмкін. Өз автокөлігіңіздегі аспаптар тақтасының конфигурациясын негізге алыңыз.

Аспаптар панелінің түрі (3,5 дюймдік дисплеймен)

1 Жарықтандыру режимдерінің бақылау шамы	7 Салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткіші
2 Спидометр	8 Одометр
3 Борттық компьютер ақпараты	9 Беріліс қорабы режимінің индикаторы*
4 Сағат	10 Берілісті таңдау бойынша көмек*
5 Қозғалыс режимі*	11 Отын деңгейінің көрсеткіші
6 Тахометр	

і Хабарлама

- Аспаптар тақтасының конфигурациясы автокөліктің моделі мен жинақтамасына, конструкциясының жаңғыртылуына және т.с.с. байланысты өзгеруі мүмкін. Өз автокөлігіңіздегі аспаптар тақтасының конфигурациясын негізге алыңыз.

Спидометр

Спидометр* (7 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

Спидометр бір сағаттағы километрлер санымен (км/сағ) автокөліктің ағымдағы жылдамдығын көрсету қызметін атқарады.

Спидометр* (3,5 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

Спидометр бір сағаттағы километрлер санымен (км/сағ) автокөліктің ағымдағы жылдамдығын көрсету қызметін атқарады.

Сақтандыру

- Көлік жүргізу қауіпсіздігі үшін жол қозғалысы ережелерін сақтаңыз және жылдамдықты асырмаңыз.

Тахометр

Тахометр (7 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

- ◆ Тахометр минутына 1000 айналым санымен (айн/мин) қозғалтқыштың ағымдағы айналу жиілігін көрсету қызметін атқарады.
- ◆ Қызыл түсті индикацияға қарай ауысу қозғалтқышқа жоғары жүктеменің түсіріліп жатқаны туралы ескертеді. Автокөліктің мұндай режимде ұзақ жұмыс істеуіне жол бермеу қажет.

Тахометр (3,5 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

- ◆ Тахометр минутына 1000 айналым санымен (айн/мин) қозғалтқыштың ағымдағы айналу жиілігін көрсету қызметін атқарады.
- ◆ Қызыл түсті индикацияға қарай ауысу қозғалтқышқа жоғары жүктеменің түсіріліп жатқаны туралы ескертеді. Автомобильтің мұндай режимде ұзақ жұмыс істеуіне жол бермеу қажет.

Назар аударыңыз

- Ілінісу мен онымен байланысты бөлшектердің зақымдалуын болдырмау үшін, қозғалыс кезінде, ілінісу толығымен қосылғанша, тахометрді қадағалаңыз және қозғалтқыштың айналу жиілігі 3000 айн/мин. шамасынан жоғары жұмыс істеуіне жол бермеңіз.
- Қозғалтқыштың және оның компоненттерінің зақымдалуына жол бермеу үшін қозғалыс кезінде тахометрді бақылап отырыңыз және қозғалтқыштың ұзақ уақыт бойы жоғары айналу жиілігімен жұмыс істеуіне жол бермеңіз.

Отын деңгейінің көрсеткіші

Отын деңгейінің көрсеткіші (7 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

- ◆ Отын деңгейінің көрсеткіші осы автомобильтегі отын мөлшері туралы ақпаратты көрсету үшін қолданылады.
- ◆ Е–F индикациялау шкаласында барлығы 4 сегмент бар, мұндағы «Е» отын бағының бос екенін, ал «F» отын бағының толы екенін білдіреді. Шкала сегменттерінің жанып тұрған саны отын деңгейіне сәйкес келеді. Төмен отын деңгейінің сигнал шамы жанған кезде бұл отын бағындағы отын мөлшерінің жеткіліксіз екенін білдіреді, мүмкіндігінше тезірек отын құйып алыңыз.

Отын деңгейінің көрсеткіші (3,5 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

- ◆ Отын деңгейінің көрсеткіші осы автомобильтегі отын мөлшері туралы ақпаратты көрсету үшін қолданылады.
- ◆ Е–F индикациялау шкаласында барлығы 10 сегмент бар, мұндағы «Е» отын бағының бос екенін, ал «F» отын бағының толы екенін білдіреді. Шкала сегменттерінің жанып тұрған саны отын деңгейіне сәйкес келеді. Төмен отын деңгейінің сигнал шамы жанған кезде бұл отын бағындағы отын мөлшерінің жеткіліксіз екенін білдіреді, мүмкіндігінше тезірек отын құйып алыңыз.

Хабарлама

- Отын бағының құятын аузының тығыны автокөліктің артқы оң жақ бөлігінде орналасқан. Оны қалай ашу және жабу керек екенін 77-беттегі «Автокөлік жабдықтары және басқару» бөліміндегі «Отын құю аузының тығынын ашу және жабу» тарауынан қараңыз. [68-бет](#)

Салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткіші

Салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткішінің дисплейі

Салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткіші (7 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

- Салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткіші қозғалтқышты салқындату сұйықтығының ағымдағы температурасын көрсету қызметін атқарады.
- С–Н индикациялау шкаласында жалпы 4 сегмент бар, мұндағы «С» төмен температураны, ал «Н» жоғары температураны білдіреді. Жанып тұрған сегменттердің саны салқындату сұйықтығының температурасына сәйкес келеді.
- Қозғалтқышты салқындату сұйықтығының температурасы 40 °C және одан жоғары болған кезде шкаланың бірінші сегменті жанады.

Салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткіші (3,5 дюймдік аспаптар тақтасы)

- Салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткіші қозғалтқышты салқындату сұйықтығының ағымдағы температурасын көрсету қызметін атқарады.
- С–Н индикациялау шкаласында жалпы 10 сегмент бар, мұндағы «С» төмен температураны, ал «Н» жоғары температураны білдіреді. Жанып тұрған сегменттердің саны салқындату сұйықтығының температурасына сәйкес келеді.
- Қозғалтқышты салқындату сұйықтығының температурасы 40 °C және одан жоғары болған кезде шкаланың жоғарғы төрт секциясының бірінші сегменті жанады.

- Қозғалтқышты оталдырғаннан бастап біраз уақыт өткеннен кейін салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткіші ортаңғы күйде тұруы тиіс.
- Салқындату сұйықтығының температура көрсеткішінде 3-ші сегмент (7 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы) немесе 7-ші сегмент (3,5 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы) қосқанда, бұл қозғалтқыштың салқындату сұйықтығының температурасы тым жоғары екенін білдіреді, бір уақытта салқындату сұйықтығының жоғары температуралық бақылау шамы жыпылықтайды, «Салқындатқыш деңгейін тексеріңіз» мәтіндік хабарламасы көрсетіледі және ескерту сигналы естіледі. Суытып алу үшін қозғалтқышты өшіру және салқындату сұйықтығының деңгейін тексеру қажет. Егер салқындату сұйықтығының деңгейі қалыпты, алайда температурасы тым жоғары болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін KAIYI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Сақтандыру

- Қозғалтқыштың жоғары температурасында кеңейту бағының қақпағын ашпаңыз. Қозғалтқыш салқындағанша күтіңіз, содан кейін салқындату сұйықтығы деңгейінің тым төмен екенін тексеріңіз.

Назар аударыңыз

- Егер салқындату сұйықтығын деңгейі рұқсат етілгеннен төмен болса, қозғалтқышты оталдыруға тыйым салынады, оталдырған жағдайда бұл қозғалтқышқа күрделі зақым келтіруі мүмкін.

Одометр

Автокөліктің қазіргі сәттегі жалпы жүріп өткен жолы көрсетіледі, көрсету диапазоны: 0–999 999 км.

Бір тәулікте жүріп өткен жолды есептегіш

- ◆ 0-ден 9999,9 км дейінгі диапазонда жүріп өткен жол көрсетіледі. Жүріп өткен жол 9 999,9 км-ден асқан кезде бір тәулікте жүріп өткен жол есептегіші нөлге қайтарылады да, есептеу қайта басталады.
- ◆ Бір тәулікте жүріп өткен жол есептегішінің көрсеткішін нөлге қалай қайтаруға болады:

7 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы*

1. Рульдің сол жағындағы MENU түймесін басыңыз, борттық компьютер терезесін аспаптар тақтасының ақпараттық дисплейіне шығарыңыз және растау үшін рульдің сол жағындағы MENU түймесін басыңыз.
2. Рульдің сол/оң жақ пернелерін басу арқылы борттық компьютер мәзірінен бір тәулікте жүріп өткен жолды есептегіштің терезесін таңдаңыз.
3. Аралық жүріп өткен жол көрсеткішін нөлге қайтару үшін рульдің сол жағындағы MENU түймесін 5 секундтан астам басып тұрыңыз.

3,5 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы*

1. Рульдің сол жағындағы сол/оң жақ пернелерді басыңыз, борттық компьютер терезесін аспаптар тақтасының ақпараттық дисплейіне шығарыңыз және растау үшін рульдің сол жағындағы MENU түймесін басыңыз.
2. Борттық компьютер мәзірінен бір тәулікте жүріп өткен жолды есептегіш терезесін таңдаңыз, рульдің сол жағындағы MENU түймесін басыңыз (5 с-тан жоғары басып тұрыңыз), бір тәулікте жүрілген жол есептегішін нөлге қалпына келтіру функциясын таңдаңыз.
3. Сол/оң жақ пернені басқанда, бір тәулікте жүріп өткен жолды есептегішті нөлге қалпына келтіру функциясы мәзірінен «Иә» таңдаңыз, рульдің сол жағындағы MENU пернесін басыңыз.

Беріліс қорабы режимінің индикаторы*

Автокөліктің беріліс қорабының қазіргі жұмыс режимі көрсетіледі, мысалы, P, R, N, D және т.б.

Берілісті ауыстырып қосу үшін кеңес*

Берілістерді ауыстыру туралы кеңес жоғары немесе төмен беріліске ауысу қашан ұсынылатынын көрсетеді.

Аспаптар тақтасында жоғары немесе төмен көрсеткі және сан көрсетілген кезде, отынның максималды тиімділігін қамтамасыз ету үшін көрсетілген жоғары немесе төмен беріліске ауысыңыз. (Берілістерді қолмен ауыстырып қосу режимі)

Борттық компьютер

Аспаптар тақтасын басқару түймелері

- : Сол жақ түйме
- : MENU түймесі
- : Оң жақ түйме

Рульдің сол жағындағы сол/оң жақ түймелерді басып, содан кейін бас мәзірден таңдауды растау үшін сол жақ MENU түймесін қысқа басу арқылы мультимедиялық жүйенің, навигацияның*, борттық компьютердің, баптаулардың және борттық диагностика жүйесінің терезелерін экранға шығаруға болады.

Борттық компьютер мәзірі (7 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

Бұл мәзірден экранға жүріс қоры, орташа және лездік отын шығыны, шинаның қысымы терезелерін және бір тәулікте жүріп өткен жолды есептегішті нөлге қалпына келтіру функцияларын шығаруға болады. Бұл терезелерді рульдің сол жағындағы сол/оң жақ пернені басу арқылы, сондай-ақ сол терезеден шығып, жоғары деңгейлі бас мәзірге қайтып оралу үшін сол жақ MENU пернесін қысқа басу арқылы ауыстыруға болады (мультимедиялық жүйе, навигация*, борттық компьютер, баптаулар, борттық диагностика жүйесі).

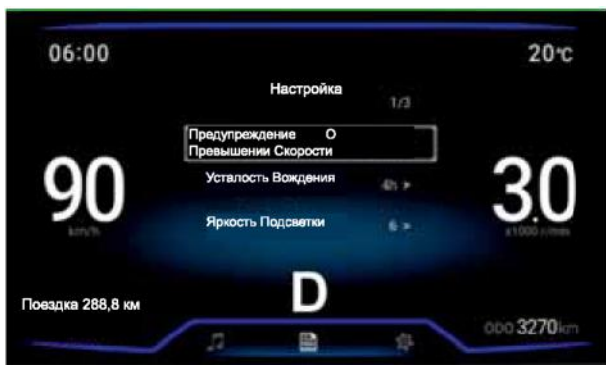

Борттық компьютер мәзірі (3,5 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

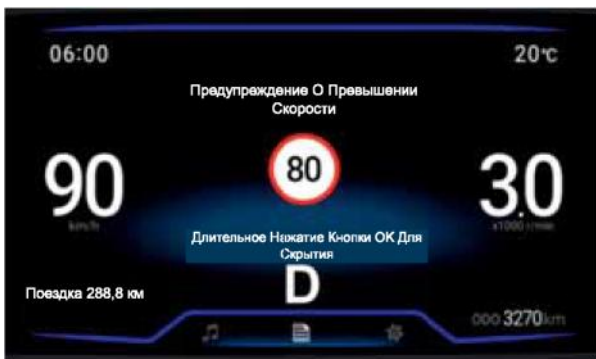

Бұл мәзірден экранға жүріс қоры, орташа және лездік отын шығыны, шинаның қысымы терезелерін және бір тәулікте жүріп өткен жолды есептегішті нөлге қалпына келтіру функцияларын шығаруға болады. Бұл терезелерді рульдің сол жағындағы сол/оң жақ пернені басу арқылы, сондай-ақ сол терезеден шығып, жоғары деңгейлі бас мәзірге қайтып оралу үшін сол жақ MENU пернесін қысқа басу арқылы ауыстыруға болады (мультимедиялық жүйе, борттық компьютер, баптаулар, борттық диагностика жүйесі).

Баптаулар мәзірі (7 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

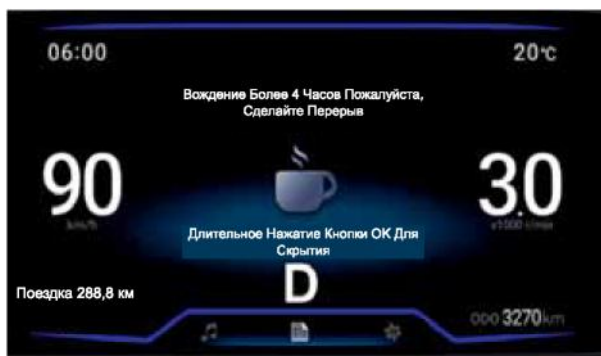

Бұл мәзірге өту арқылы жылдамдықты шектен асыру туралы сигнал беру жүйесін* баптау, жүргізушінің шаршауы туралы сигнал беру жүйесін баптау, аспаптар тақтасын жарықтандыру айқындығын баптау, уақыттың көрсетілу форматын баптау, дәл уақытты орнату, зауыттық баптауларды қалпына келтіру және бас мәзірге қайтып оралу секілді операцияларды орындай аласыз және т.с.с.

- ◆ Жылдамдықты шектен асыру туралы сигнал беру жүйесінің баптауы
 - ◇ Жылдамдықты асыру туралы сигнал беру жүйесінің іске қосылуын баптау әдепкі түрде 120 км/сағ құрайды. Автокөліктің жылдамдығы 120 км/сағ-тан асқан кезде, дисплейде жылдамдықты шектеудің белгіленген мәнін көрсетіледі, автомобиль жылдамдығының ағымдағы мәні қызыл түске боялады және үш рет дыбыс сигналы шығады.
 - ◇ Бұл мәзірде максималды рұқсат етілген жылдамдықтың басқа мәнін орнатуға болады, 30 бастап 130 км/сағ дейінгі диапазоны 30 — 130 км/сағ., ал реттеу қадамы — 5 км/сағ. Бұл сигнал беру жүйесін орталық дисплейде баптау үшін мәзірдің келесі тармақтарынан өтіңіз: «Баптаулар — автомобиль — Аспаптар баптаулары».

- ◆ Жүргізу кезінде шаршау туралы сигнал беру жүйесін баптау
 - ◇ Әдепкі қалып бойынша жүргізушінің шаршауы туралы сигнал беру жүйесінің іске қосылу уақыты 4 сағатты құрайды. Егер жол жүру уақыты 4 сағаттан асса, дисплейде келесі хабарлама пайда болады: «Көлік жүргізу уақыты 4 сағаттан асты, үзіліс жасаңыз».
 - ◇ Бұл мәзірде 0,5 сағаттық қадаммен 1-ден 4 сағатқа дейінгі диапазонда жүргізу кезіндегі шаршау туралы сигнал беру жүйесінің басқа уақытын беруіңізге болады. Бұл сигнал беру жүйесін орталық дисплейде баптау үшін мәзірдің келесі тармақтарынан өтіңіз: «Баптаулар — автомобиль — Аспаптар баптаулары».

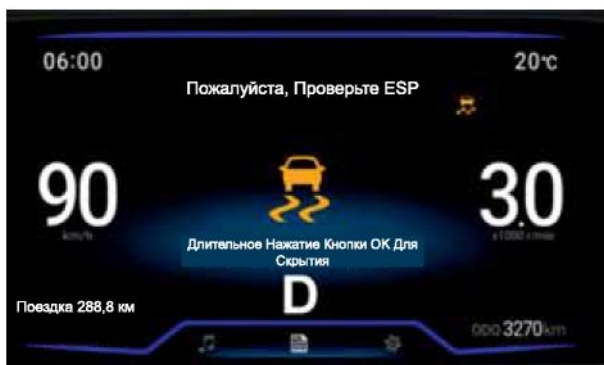
◆ Уақытты көрсету форматын баптау

Баптаулар терезесінде уақытты келесі параметрлерді көрсету арқылы белгілеуге болады: минуттар, сағаттар, күн, ай, жыл. Параметрлерді сақтау немесе ауыстырып қосу үшін рульдің сол жағындағы MENU түймесін аз уақытқа басыңыз.

◆ Бас мәзірге қайтып оралу

Рульдің сол жағындағы MENU мәзірін аз уақытқа басу арқылы борттық компьютердің бас мәзіріне қайтып оралуға болады.

Борттық диагностика мәзірі терезесі (7 дюймдік дисплейі бар аспаптар тақтасы)

Бұл терезеде барлық автокөліктің ақаулықтары туралы сұрай аласыз. Ақаулықтар туралы ақпарат пайда болғанда, автокөлікке техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Сигнал және бақылау шамдары**Бұрылыс көрсеткішінің индикаторы**

- ◆ Автокөлікте оталдыру жүйесі қосулы тұрған («ON» күйі) және бұрылыс көрсеткіші қосылған кезде тиісті тараптың бұрылыс көрсеткішімен бір мезгілде бұрылыс көрсеткішінің индикаторы жыпылықтайды. Бұрылыс көрсеткіші өшірілген кезде тиісті тараптың бұрылыс көрсеткішімен бірге бұрылыс көрсеткішінің индикаторы да өшіріледі.
- ◆ Автокөліктегі оталдыру жүйесінің кез келген күйінде апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосқан кезде бұрылыс көрсеткіштерінің индикаторлары бірге жыпылықтайды. Апаттық жарық сигналын беру жүйесін өшірген кезде бұрылыс көрсеткіштері бірге өшеді және бұрылыс көрсеткіштерінің индикаторлары сөнеді.

Габарит шамдардың бақылау шамы

- ◆ Габарит шамдарды қосу кезінде габарит шамдардың бақылау шамы жанады.
- ◆ Габарит шамдарды өшіру кезінде габарит шамдардың бақылау шамы өшеді.

Күндізгі жүріс шамдарының бақылау шамы*

- ◆ Қозғалтқыш оталып тұрған, ал шалғай және таяу жарық қосылмай тұрған кезде автоматты түрде күндізгі жүріс шамдары қосылады және бір мезгілде күндізгі жүріс шамдарының бақылау шамы жанады.
- ◆ Габарит шамдар қосылған немесе қозғалтқыш өшірілген кезде күндізгі жүріс шамдары мен күндізгі жүріс шамдарының бақылау шамы сөнеді.

Шалғай жарықтың бақылау шамы

- ◆ Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) шалғай жарық қосылса, шалғай жарықтың бақылау шамы жанады.
- ◆ Шалғай жарық өшірілген кезде шалғай жарықтың бақылау шамы сөнеді.

Артқы тұман шамының бақылау шамы

- ◆ Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) артқы тұман шамы қосылса, артқы тұман шамының бақылау шамы жанады.
- ◆ Артқы тұман шамы өшірілген кезде артқы тұман шамының бақылау шамы сөнеді.

Жүргізушінің тағылмаған қауіпсіздік белбеуінің сигнал шамы

- ◆ Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі), жылдамдық 25 км/сағ төмен кезде бұл сигнал шамы жүргізушіге жүргізушінің тағылмаған қауіпсіздік белбеуі туралы ескерту қызметін атқарады. Сигнал шамы үнемі жыпылықтап тұрады.
- ◆ Көліктің жылдамдығы 25 км/сағ-тан асқанда немесе оған тең болғанда және жүргізушінің қауіпсіздік белдігі бекітілмеген кезде, жүргізушінің бекітілмеген қауіпсіздік белдігін еске түсіретін сигнал шамы үнемі жыпылықтайды, аудиосигнал 100 секунд бойы естіледі және «жүргізушінің қауіпсіздік белдігін тағыңыз» хабарламасы дисплейде көрсетіледі және 5 секундтан кейін жоғалады.

Тұрақ тежегішінің бақылау шамы

Егер электр-механикалық тұрақ тежегіші қосылып тұрса, тұрақ тежегішінің бақылау шамы үздіксіз жанып тұрады.

Электр-механикалық тұрақ тежегіші ақауының сигнал шамы (EPB)

Сигнал шамы электр-механикалық тұрақ тежегішінің (EPB) ақауын көрсетеді, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАИҮИ ресми дилеріне дереу жүгінуге кеңес беріледі.

AUTO HOLD функциясының бақылау шамы*

AUTO HOLD бақылау шамы функция іске қосылып тұрған кезде жанады.

Check Engine қозғалтқышының ақаулық шамы

- ◆ Check Engine қозғалтқыш ақаулығы шамы оталдыру жүйесін қосқаннан кейін («ON» күйі) үздіксіз жанып тұрады. Қозғалтқышты оталдырғаннан және бірнеше секундтық өзін-өзі тексеруден кейін шам сөнеді, бұл қозғалтқыштың ақаусыз жұмысын көрсетеді.
- ◆ Егер қозғалтқышты оталдырғаннан кейін шам тұрақты жанып тұрса немесе қозғалыс кезінде қосылса, бұл қозғалтқышта ақаудың бар екенін көрсетеді, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін кідірместен КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Қозғалтқышты электрондық басқару ақауының сигнал шамы

- ◆ Қозғалтқышты электрондық басқару ақаулығының сигнал шамы оталдыру жүйесін қосқаннан кейін («ON» күйі) үздіксіз жанып тұрады. Қозғалтқышты оталдырғаннан және бірнеше секундтық өзін-өзі тексеруден кейін шам сөнеді, бұл қозғалтқышты электрондық басқару жүйесінің ақаусыз жұмысын көрсетеді.
- ◆ Егер қозғалтқышты оталдырғаннан кейін шам тұрақты жанып тұрса немесе қозғалыс кезінде қосылса, бұл қозғалтқышты электрондық басқару жүйесінде ақаудың бар екенін көрсетеді, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін кідірместен КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Аккумулятор батареясының зарядталу және разрядталу сигнал шамы

Оталдыру жүйесін қосқаннан кейін («ON» күйі) қозғалтқыш оталмаған болса, аккумулятор батареясының зарядталу және разрядталу сигнал шамы аккумулятор батареясы энергиясының шығындалуын көрсетіп, үздіксіз жанып тұрады. Қозғалтқышты оталдырғаннан кейін аккумулятор батареясының зарядталу және разрядталу сигнал шамы сөнеді.

Техникалық қызмет көрсету сигнал шамы

Егер оталдыру жүйесі қосулы тұрса («ON» күйі) және техникалық қызмет көрсету сигнал шамы жанып тұрса, бұл автокөліктің жүріп өткен жолына байланысты техникалық қызмет көрсету мерзімінің келгенін білдіреді. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Тежегішті бұғаттау жүйесі (ABS) ақауының сигнал шамы

- ◆ Оталдыру жүйесін қосқаннан кейін («ON» күйі) тежегішті бұғаттау жүйесі ақаулығының сигнал шамы өзін-өзі тексеру барысында бірнеше секундқа жанады, содан кейін тежегіштің бұғаттауға қарсы жүйесінің ақаусыз екенін көрсетіп, сөніп қалады.
- ◆ Егер қозғалтқышты оталдырғаннан кейін шам жанып тұрса немесе қозғалыс кезінде қосылса, бұл тежегішті бұғаттау жүйесінде ақаудың бар екенін көрсетеді, техникалық қызмет көрсетуден және жөндеуден өту үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесінің (ESP) сигнал шамы

- ◆ Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесінің сигнал шамы жыпылықтап тұрса, бұл ESP жүйесінің жұмысқа жарамды күйде екенін көрсетеді.
- ◆ Егер ESP бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесінің сигнал шамы тұрақты жанып тұрса және дисплейде «ESP жүйесін тексеріңіз» мәтіндік хабарламасы көрсетілсе, бұл ESP бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесінің ақаулы екенін көрсетеді. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесінің (ESP) өшірілуін бақылау шамы

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) ESP бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесін өшіру түймесін бассңыз, бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесінің өшірілуін бақылау шамы үздіксіз жанып, ESP бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесінің өшірулі екенін көрсетіп тұрады.

Тежегіш сұйықтығының төмен деңгейінің/тежеу күшін үлестіретін EBD электрондық жүйе ақаулығының сигнал шамы Егер оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) бақылау шамы үздіксіз жанып тұрса және аспаптар тақтасында «Тежегіш сұйықтығын қосымша құйыңыз» хабарламасы көрсетіліп тұрса, бұл тежегіш сұйықтығының төмен деңгейін немесе тежеу күшін үлестіретін EBD электрондық жүйесінің ақауын көрсетеді. Тежегіш сұйықтығының деңгейін жүйелі түрде тексеріп отырыңыз және қажет болса, үстемелеп құйыңыз. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Қауіпсіздік жастықтарының сигнал шамы

- ◆ Оталдыру жүйесін қосқаннан кейін («ON» күйі) қауіпсіздік жастықтарының сигнал шамы бірнеше секундтық өзін-өзі тексеруден кейін сөнеді, бұл қауіпсіздік жастықтары жүйесінің ақаусыздығын көрсетеді.
- ◆ Егер қозғалтқышты оталдырғаннан кейін сигналы шамы жанып тұрса немесе қозғалыс кезінде қосылса, бұл қауіпсіздік жастықтары жүйесінде ақаулықтың бар екенін көрсетеді, сондықтан техникалық қызмет көрсетуден және жөндеуден өту үшін дереу КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Круиз-контрольдің бақылау шамы*

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) круиз-контроль қосулы болса, бақылау шамы жанып тұрады.

Рульмен басқару электр-механикалық күшейткіші (EPS) ақауының сигнал шамы

EPS ақаулығы туралы сигнал шамының ұзақ уақытқа қосылуы рульмен басқару электр-механикалық күшейткішінің дұрыс жұмыс істемеуін көрсетеді. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Беріліс қорабы ақауының сигнал шамы*

- ◆ Оталдыру жүйесін қосқаннан кейін («ON» күйі) беріліс қорабы ақауының сигнал шамы бірнеше секундтық өзін-өзі тексеруден кейін сөнетін болса, бұл беріліс қорабының ақаусыз екенін білдіреді.
- ◆ Егер беріліс қорабы ақауының сигнал шамы үздіксіз жанып тұрса және аспаптар тақтасында «Беріліс қорабын басқару жүйесін тексеріңіз» хабарламасы көрсетіліп тұрса, бұл беріліс қорабының ақауы екенін көрсетеді. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Майдың төмен қысымының сигнал шамы

- ◆ Оталдыру жүйесін қосқаннан кейін («ON» күйі) мотор майының төмен қысымының сигнал шамы бірнеше секундтық өзін-өзі тексеруден кейін сөнетін болса, бұл мотор майы қысымының қалыпты екенін білдіреді.
- ◆ Егер майдың төмен қысымының сигнал шамы жыпылықтап тұрса, аспаптар тақтасында «Мотор майының деңгейін тексеріңіз» мәтіндік хабарламасы көрсетілсе және ескерту сигналы берілсе, бұл мотор майының жеткіліксіз қысымын көрсетеді. Мүмкіндігінше тездетіп мотор майын қосымша құйыңыз. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Салқындату сұйықтығының жоғары температурасының сигнал шамы

Егер оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) салқындату сұйықтығының жоғары температурасының сигнал шамы жыпылықтап тұрса және аспаптар тақтасында

«Салқындату сұйықтығының деңгейін тексеріңіз» мәтіндік хабарламасы көрсетілсе, бұл салқындату сұйықтығының тым жоғары температурасын көрсетеді. Дерееу автокөлікті қауіпсіз жерге тоқтату және қозғалтқышты өшіру қажет. Қозғалтқыш суығаннан кейін салқындату сұйықтығының деңгейін тексеріңіз, қажет болса, салқындату сұйықтығын қосымша құйыңыз және радиатор бетінің таза екеніне көз жеткізіңіз. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Қозғалтқышты қыздыру бақылау шамы

Оталдыру жүйесінің және стартердің ажыратқышы «START» күйінде тұрғанда қозғалтқышты қыздыру бақылау шамы жанып тұрса, бұл қозғалтқыштың қыздырылып жатқанын білдіреді. Қыздыру аяқталғаннан кейін бақылау шамы сөнеді.

Отынның төмен деңгейінің сигнал шамы

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) отынның төмен деңгейінің сигнал шамы жанса және аспаптар тақтасында «Отын құйыңыз» хабарламасы көрсетілсе, мүмкіндігінше тездетіп отын құйып алыңыз.

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі ақауының сигнал шамы

Егер оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) сигнал шамы жыпылықтап немесе үздіксіз жанып тұрса, бұл шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің немесе автокөлік шинасының ақаулы екенін білдіреді. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Жылдамдықты шектен асыру сигнал шамы*

Автокөлік жылдамдығы белгіленген шекті мәнге жеткен кезде қозғалыс туралы ақпарат экранындағы автокөлік жылдамдығы индикаторының түсі қызылға өзгерген кезде, 3 рет зуммер дыбысы естіледі, жылдамдықты асыру сигнал шамы жанады және экранда автокөлік жылдамдығының ағымдағы мәні көрсетіледі. Автокөлік жылдамдығының спидометрдегі мәні белгіленген шекті мәннен 5 км/сағ-қа төмен болған кезде жылдамдықты асыру сигнал шамы сөнеді.

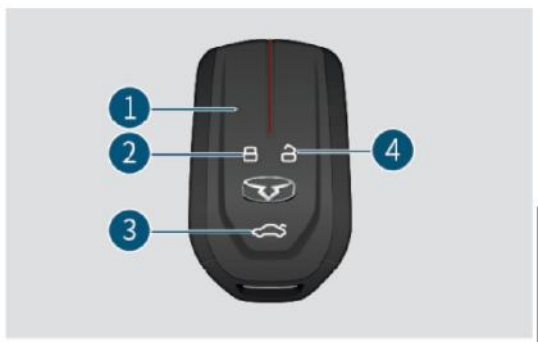

Кілт

Қашықтан басқару пульті бар кілт

Түймені басу арқылы іске қосу функциясы бар автокөліктердің барлық модельдері қашықтан басқару пульті бар зияткерлік кілтсіз кіру жүйесімен (апаттық механикалық кілтті қамтиды) жабдықталады.

Қашықтан басқару пульті бар кілттің түймелері

- 1 Индикатор
- 2 Есіктерді құлыптау түймесі
- 3 Жүксалғыш бөлім қақпағының құлыбын ашу түймесі
- 4 Есіктердің құлын ашу түймесі

- ◆ Есіктерді құлыптау түймесі
 - ◇ Қашықтан басқарудың жұмыс аймағының шегінде түймені бір рет басып қалқан кезде барлық есіктер құлыпталады, ал барлық әйнектер автоматты түрде көтеріледі*.
 - ◇ Түймені қашықтан басқарудың әрекет ету аймағы шегінде (1 секунд ішінде) екі рет басқан кезде автокөлікті іздеу функциясы қосылады.
- ◆ Есіктердің құлын ашу түймесі
 - ◇ Қашықтан басқарудың жұмыс аймағының шегінде түймені бір рет басып қалған кезде барлық есіктердің құлы ашылады.
 - ◇ Осы түймені басып, оны 1,5 с-тан артық ұстап тұрыңыз — барлық есіктер автоматты түрде ашылады*.
- ◆ Жүксалғыш бөлім қақпағының құлын ашу түймесі

Қашықтан басқарудың жұмыс аймағының шегінде түймені басып, 1,5 секунд бойы ұстап тұрған жағдайда жүксалғыш бөлім қақпағының құлы ашылады және ол белгілі бір биіктікке дейін көтеріледі.
- ◆ Қоректендіру элементінің заряды жеткілікті болса, қашықтан басқару бірнеше метрлік радиуста жұмыс істейді. Алайда автокөлік пен кілттің арасында кедергі бар болса немесе ауа райы жағдайлары қолайсыз болса немесе қуаттау элементінің заряды отырған болса, қашықтан басқарудың жұмыс істеу радиусы азаяды.
- ◆ Қашықтан басқару пульті мен автокөліктің арасындағы байланыс келесі жағдайларда бұзылуы мүмкін:
 - ◇ Қашықтан басқару пульті бар кілттің қуаттау элементінің заряды отырған.
 - ◇ Автокөлік телемұнараларға, электр станцияларға, жанармай құю станцияларына, радиостанцияларға, медиа қасбеттерге, әуежайларға және күшті электр-магнитті толқындар және электрондық құрылғыларға кедергілер шығаратын басқа объектілерге жақын қашықтықта орналасқан.
 - ◇ Жақын жерде портативті радиоқабылдағыш, мобильді телефон немесе басқа да сымсыз байланыс құрылғылары орналасқан.
 - ◇ Қашықтан басқару пульті бар кілт металл затқа тиіп тұр немесе оның бетін металл зат жауып тұр.
 - ◇ Автокөліктің жанында бірнеше кілт бар.
 - ◇ Әйнек металл жалатылған күннен қорғайтын үлдірмен жабылған.
- ◆ Қосымша кілт жасау үшін КАІҮІ ресми дилеріне хабарласуға кеңес береміз.

Сақтандыру

- Ішінде балалар қараусыз қалатын болса, кілтті автокөлік ішінде қалдырмаңыз, бұл жазатайым жағдайларға және жарақаттарға алып келуі мүмкін.
- Балаларды немесе мүмкіндігі шектеулі адамдарды автокөлік ішінде жалғыз қалдырмаңыз, төтенше жағдайда олар автокөлік ішінде құлыпталып қалуы және өз қауіпсіздіктерін қамтамасыз ете алмауы мүмкін.

Назар аударыңыз

- Қашықтан басқару пульті бар кілтті жоғары температура, ылғалдылық және басқада агрессивті әсерлер жағдайларында қалдырмаңыз.
- Қашықтан басқару пульті бар кілтті соққыламаңыз және жерге құлатпаңыз.
- Қашықтан басқару пульті бар кілтті электр-магнитті толқындарды бұғаттай алатын магниттелген материалдарға немесе беттерге жақындатпаңыз.
- Егер қозғалтқышты қашықтан басқару пульті бар кілтпен оталдыру мүмкін болмай жатса, техникалық қызмет көрсетуден және жөндеуден өту үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.
- Алдын ала рұқсат алмайынша, тарату жиілігін өзгертпеңіз, таратқыштың қуатын күшейтпеңіз (соның ішінде радиожилікті қуат күшейткішінің көмегімен), сыртқы немесе басқа да таратқыш антенналар орнатпаңыз.
- Бұйым әртүрлі өнеркәсіптік, ғылыми немесе медициналық мақсаттағы радиобайланыс құрылғылары кедергілерінің әсеріне ұшырауы мүмкін төмен жиілікті радиожабдық.

Қашықтан басқару пульті бар кілттің қуаттау элементін ауыстыру

- ◆ Төменде келтірілген жағдайларда қашықтан басқару пульті бар кілттің жұмыс істемей қалу себебі қуаттау элементінің заряд деңгейі төмен болуы мүмкін:
 - ◇ Егер кедергілер болмаса да, қашықтан басқару жұмыс істемей тұрса немесе қашықтан басқарудың жұмыс істеу радиусы айтарлықтай қысқарса.
 - ◇ Кез келген түймені басқан кезде қашықтан басқару пультіңдегі индикатор көмескі жарықпен жанатын болса немесе мүлдем жанбаса.
- ◆ Қашықтан басқару пульті бар кілттің қуаттау элементін ауыстыру үшін келесі әрекеттерді орындаңыз (смарт-кілт үлгісінде):

1. Апаттық механикалық кілтті шығарыңыз. ➡ 31-бет

2. Оқшаулағыш таспа оралған ұшы жалпақ бұрауыштың көмегімен смарт-кілттің пультінің қақпағын ажыратыңыз.

3. Қуаттау элементін ұстағыштан шығарыңыз, жаңа қуаттау элементін салыңыз, оны оң (+) полюсі жоғары қаратылған болуы тиіс.
4. Смарт-кілттің барлық бөлшектерін бөлшектеуге кері тәртіппен орнына орнатыңыз.
5. Жұмысқа қабілеттілігін тексеру үшін смарт-кілттің пультіндегі кез келген түймені басыңыз.

Сақтандыру

- Балалардың кілттің шығарып алынған қуаттау элементін немесе бөлшектерін жұтып қоймауын қадағалаңыз.

Назар аударыңыз

- Қашықтан басқару пульті бар кілттің қуаттау элементінің типі: 3V-CR2032.
- Қашықтан басқару пульті бар кәдімгі кілттің қуаттау элементін ауыстыру тәсілі смарт-кілттің қуаттау элементін ауыстыру тәсіліне ұқсас. қуаттау элементінің оң және теріс полюстерінің дұрыс орналасқанына көз жеткізіңіз.
- Қоректендіру элементін өз бетіңізше ауыстыру қиындық тудыруы және зақым келтіруі мүмкін, техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін дереу КАІҮІ ресми дилеріне хабарласқан жөн.
- Жаңа қуаттау элементінің кернеуі, өлшемдері және басқа да сипаттамалары бойынша бұрынғы элементке сәйкес келетініне көз жеткізіңіз.
- Қуаттау элементін ауыстыру кезінде қашықтан басқару пультінің ішіндегі бөлшектерге қолыңызды тигізбеңіз және оларды орнынан қозғамаңыз, әйтпесе бұл қашықтан басқарудың жұмысына әсер етеді.
- Қолыңыз су, тер немесе май болса, қуаттау элементін ұстамаңыз, әйтпесе бұл қуаттау элементінің коррозиясына немесе қуаттау элементі мен электрондық платаның сенімсіз түйісуіне алып келуі мүмкін.
- Қуаттау элементінің оң және теріс полюстеріне қолыңызды тигізбеңіз, бұл қуаттау элементінің қызмет ету мерзімін қысқартады.
- Қуаттау элементін ауыстырғаннан кейін қашықтан басқарудың жұмысын тексеріңіз. Егер қашықтан басқару әлі де тиісінше жұмыс істемей тұрса, техникалық қызмет көрсетуден және жөндеуден өту үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Қоршаған ортаны қорғау

- Пайдаланылған қуаттау элементтері қоршаған ортаны қорғау бойынша талаптарға сәйкес кәдеге жаратылуы тиіс, оларды тұрмыстық қоқыспен бірге тастамаңыз.

Механикалық кілт*

Апаттық механикалық кілт*

- ◆ Апаттық механикалық кілтті шығару үшін смарт-кілттің артқы бетіндегі бекіткіштің сырғытпасын басыңыз.
- ◆ Апаттық механикалық кілтпен барлық есіктерді құлыптауға/құлыбын ашуға болады, алайда қозғалтқышты оталдыра алмайсыз.

Хабарлама

- Механикалық кілтпен есікті ашу, егер автокөлікте айдап әкетуге қарсы жүйе қосылған жағдайда жарық пен дыбыстық сигнал беру жүйесінің іске қосылуына әкелуі мүмкін.

Есік құлпы

Кілтсіз кіру*

Өзіңізбен бірге қашықтан басқару пульті бар смарт-кілтіңіз болса (оны қолыңызда ұстап тұру қажет емес), келесі қарапайым операцияларды орындай аласыз.

- ◆ Есіктердің құлыптарын микро ауыстырып қосқыштың көмегімен ашыңыз және жабыңыз
- ◇ Автокөліктің айдап әкетуге қарсы жүйесі белсендірілген жағдайда қашықтан басқару пульті бар смарт-кілтті өзіңізбен бірге алып жүресіз, алдыңғы сол жақ есіктің сыртқы тұтқасындағы микро ауыстырып қосқышты басасыз, сонда жүйе смарт-кілтті танығаннан кейін барлық есіктердің құлыптары ашылады, бұл ретте бұрылыс көрсеткіштері 2 рет жыпылықтайды.
- ◇ Автокөліктің оталдыру жүйесі өшірулі тұрған жағдайда («OFF» күйі) қашықтан басқару пульті бар смарт-кілтті өзіңізбен бірге алып жүресіз, барлық есіктерді жабасыз, алдыңғы сол жақ есіктің сыртқы тұтқасындағы микро ауыстырып қосқышты басасыз, сонда жүйе смарт-кілтті сәтті танығаннан кейін барлық есіктер құлыпталады. Бұл арада, бұрылыс көрсеткіштері 1 рет жыпылықтайды және дыбыс сигналы бір рет іске қосылады.

i Хабарлама

- Автокөлік есіктерін құлыптаудың сигнал беру жүйесі орталық дисплейден «Баптаулар — автокөлік — көлік құралы-шанақты басқару — сигнал беру жүйесі» мәзірінде тек бұрылыс көрсеткіштерінің жыпылықтауына немесе бұрылыс көрсеткіштерінің жыпылықтауы мен дыбыс сигналына баптала алады.
- ◆ Келесі жағдайларда тіпті кілт жұмыс істеу радиусының шегінде (тану аймағында) орналасса да қашықтан басқару пульті бар смарт-кілтпен істейтін жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін:
 - ◇ Смарт-кілт автокөлікке тым жақын/алыс орналасқан.
 - ◇ Смарт-кілт автокөліктің ішінде орналасқан.
 - ◇ Смарт-кілт күшті электромагниттік кедергілер көзінің жанында орналасқан.

Қашықтан басқару пульті бар кілтпен құлыпты ашу және құлыптау

Қашықтан басқару пульті бар кілтпен құлыпты ашу

Қашықтан басқарудың жұмыс істеу радиусында оталдыру жүйесі өшірулі тұрған кезде («OFF» күйі) кілттің қашықтан басқару пультіндегі құлыпты ашу түймесін аз уақытқа басыңыз, барлық есіктердің құлыптары ашылады, ал бұрылыс көрсеткіштері екі рет жыпылықтайды, күндізгі жүріс жарықтары мен габарит шамдар бір уақытта жанады*.

Қашықтан басқару пульті бар кілтпен құлыпты жабу

Қашықтан басқарудың жұмыс істеу радиусында оталдыру жүйесі өшірулі («OFF» күйі) және барлық есіктер (жүксалғыш бөлімнің қақпағын қоса алғанда) жабық тұрған кезде кілттің қашықтан басқару пультіндегі құлыптау түймесін басып қалыңыз, барлық есіктер құлыпталады, бір рет сигнал естіледі және бұрылыс көрсеткіштері 3 рет жыпылықтайды, күндізгі жүріс жарықтары мен габарит шамдар бір уақытта жанады.

i Хабарлама

- Қашықтан басқарудың көмегімен есіктерді құлыптаған кезде, егер оталдыру жүйесі өшірілмеген немесе есіктер және жүксалғыш бөлімнің қақпағы толық жабылмаған болса, бұрылыс көрсеткіштері айдап әкетуге қарсы жүйенің іске қосылмағанын көрсетіп, екі рет жыпылықтайды.
- Автокөлік есіктерін құлыптаудың сигнал беру жүйесі орталық дисплейден «Баптаулар — автокөлік — көлік құралы-шанақты басқару — қорғаныс сигнал беру жүйесі» мәзірінде тек бұрылыс көрсеткіштерінің жыпылықтауына немесе бұрылыс көрсеткіштерінің жыпылықтауы мен дыбыс сигналына баптала алады.

Қашықтан басқару пульті бар кілтпен автокөлікті іздеу

- ◆ Автокөлікті іздеу функциясын қосу үшін қашықтан басқарудың жұмыс істеу радиусында оталдыру жүйесі өшірулі тұрған кезде («OFF» күйі) кілттің қашықтан басқару пультіндегі құлыптау түймесін екі рет (1 секунд ішінде) басыңыз. Автокөліктің орналасқан жерін көрсетіп, бұрылыс көрсеткіштері 3 рет жыпылықтайды, 3 рет сигнал беріледі және 15 секундқа таяу жарық қосылады.
- ◆ Егер автокөлікті іздеу функциясының жұмысы кезінде кілттің қашықтан басқару пультіндегі кез келген түймені бассаңыз, іздеудің күші жойылады.

Механикалық кілтпен құлыптау және құлыпты ашу

Механикалық кілтті құлыптың өзегіне сұғыңыз да, бұраңыз.

- ◆ Кілтті сағат тіліне қарсы бағытта бұрау арқылы барлық есіктердің құлпы ашылады.
- ◆ Кілтті сағат тілінің бағытында бұрау арқылы барлық есіктер құлыпталады.

i Хабарлама

- Механикалық кілтті шығару тәсілі «Автокөлік жабдықтары және басқару — Кілт — Механикалық кілт» бөлімінде келтірілген. ➞ 31-бет

Орталық құлыппен құлыпты ашу және құлыптау

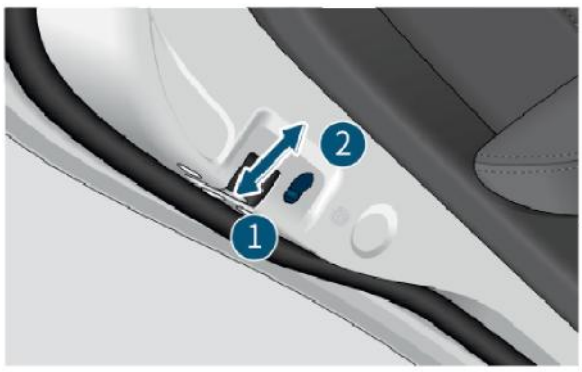

- 1 Орталық құлыптың құлыпты ашу пернесі
Есіктер құлыпталып тұрған кезде барлық есіктердің құлпын ашу үшін орталық құлыптың құлыпты ашу пернесін басыңыз.
- 2 Орталық құлыптың құлыптау пернесі
Барлық есіктер жабық және құлпы ашық тұрған кезде барлық есіктерді құлыптау үшін орталық құлыптың құлыптау пернесін басыңыз.

Балалар бекітпесі

Автокөліктің артқы сол жақ және оң жақ есіктері балалар бекітпесімен жабдықталған.

1 Балалар бекітпесін қосу

Ауыстырып қосқышты 2 күйінен 1 күйіне ауыстыру арқылы балалар бекітпесі қосылады.

2 Балалар бекітпесін өшіру

Ауыстырып қосқышты 1 күйінен 2 күйіне ауыстыру арқылы балалар бекітпесі қосылады.

Балалар бекітпесі қосулы тұрғанда есікті қалай ашуға болады

Есіктің құлыбын ашқаннан кейін есікті ашу үшін автокөліктің сыртқы жағынан есік тұтқасын тартыңыз.

Сақтандыру

- Автокөлікте балалар отырғанда қозғалыс кезінде абайсызда есіктер ашылып кетіп, жарақат келуден сақтану үшін балалар бекітпесін қосып қою қажет.

Құлыптың автоматты түрде ашылуы және жабылуы

Оталдыру жүйесін өшіргеннен кейін құлыптың ашылуы

Тоқтағаннан кейін, егер алдыңғы сол жақ есік құлыптаулы болса және оталдыру жүйесі өшірілсе («OFF» күйі), есіктің құлпы автоматты түрде ашылады.

Соқтығысу кезінде құлыптың ашылуы

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі), автокөліктің соқтығысуы туралы сигнал алынғаннан кейін автокөліктің есіктері 1 секундтық интервалмен автоматты түрде екі рет ашылады, бір мезгілде құлыпталу бұғатталады және апаттық жарық сигналын беру жүйесі қосылады.

Қозғалыс кезіндегі автоматты түрде құлыпталу

Автокөлікті қозғалысы басталғаннан кейін қозғалыс жылдамдығы 15 км/сағ шамасынан асқан кезде, егер алдыңғы сол жақ есік жабық болса, барлық есіктер автоматты түрде құлыпталады.

Хабарлама

- Есіктерді автоматты түрде құлыптау функциясын мәзірдің келесі элементтері арқылы өтіп, қозғалыс барысында орталық дисплейде қосуға немесе өшіруге болады: «Баптаулар — Автокөлік — Автокөлік-шанақты басқару — Қозғалыс кезінде автоматты түрде құлыптау».

Есіктердің тұтқалары

Есіктердің сыртқы тұтқалары

Автокөлік есіктерінің құлыбын ашқаннан кейін есікті ашу үшін оның сыртқы тұтқасынан тартыңыз.

Есіктердің ішкі тұтқалары

- ◆ Есіктің құлпы ашық тұрған кезде есікті ашу үшін оның ішкі тұтқасынан тартыңыз.
- ◆ Есік құлыптаулы тұрған кезде есікті ашу үшін оның ішкі тұтқасынан екі рет тартыңыз.

Хабарлама

- Балалар бекітпесі қосылып тұрған кезде есікті ішкі тұтқасының көмегімен ашу мүмкін емес.

Терезелер

Электрлік әйнек көтергіштер

Жүргізуші есігіндегі әйнек көтергіштердің пернелері

- 1 Алдыңғы сол жақ әйнек көтергіштің пернесі
- 2 Артқы сол жақ әйнек көтергіштің пернесі
- 3 Артқы оң жақ әйнек көтергіштің пернесі
- 4 Алдыңғы жолаушы есігінің әйнек көтергішін бұғаттау пернесі
- 5 Алдыңғы оң жақ әйнек көтергіштің пернесі

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) (немесе оталдыру жүйесін өшіргеннен кейін 2 минуттың ішінде («OFF» күйі) және алдыңғы есіктер жабық тұрғанда) келесі әрекеттерді орындауға болады:

- ◆ Әйнектерді қолмен көтеру: 1, 2, 3, 5 пернелерін жеңіл көтеріп ұстап тұрыңыз, сәйкес есіктердің әйнектері көтеріледі. Көтеру кезінде пернені жіберген кезде әйнек бірден тоқтап қалады.
- ◆ Әйнектердің автоматты түрде көтерілуі*: 1, 2, 3, 5 пернелерін тірелгенше жоғары тартыңыз да, жіберіңіз, сәйкес есіктердің әйнектері автоматты түрде жоғарғы күйге дейін көтеріледі.
- ◆ Әйнектерді қолмен түсіру: 1, 2, 3, 5 пернелерін жеңіл басып тұрыңыз, сәйкес есіктердің әйнектері түсіріледі. Әйнекті түсіру кезінде пернені түсірсеңіз, әйнек бірден тоқтайды.
- ◆ Әйнектердің автоматты түрде түсірілуі: 1, 2, 3, 5 пернелерін тірелгенше күшпен төмен басыңыз да, жіберіңіз, сәйкес есіктердің әйнектері автоматты түрде төменгі күйге дейін түсіріледі.
- ◆ Алдыңғы жолаушы есігінің әйнек көтергішін бұғаттау: алдыңғы жолаушы есігінің әйнек көтергішін бұғаттау пернесін 4 басыңыз, пернедегі индикатор жанады және алдыңғы жолаушы есігіндегі пернемен сәйкес есіктегі әйнек көтергішті басқару мүмкін болмайды. Егер пернені тағы бір рет бассаңыз, пернедегі индикатор сөнеді және алдыңғы жолаушы есігіндегі әйнек көтергіш пернесі бұғаттан шығарылады.

Жолаушы есігіндегі әйнек көтергіш пернесі

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) (немесе оталдыру жүйесін өшіргеннен кейін 2 минуттың ішінде («OFF» күйі) және алдыңғы есіктердің екеуі де жабық тұрғанда) алдыңғы жолаушы есігіндегі пернемен әйнек көтергіштерді басқаруға болады.

- ◆ Әйнектерді қолмен көтеру: жолаушы есігіндегі әйнек көтергіш пернесін жеңіл тартып ұстап тұрыңыз, әйнек көтеріледі. Көтеру кезінде пернені жіберген кезде әйнек бірден тоқтап қалады.
- ◆ Әйнектің автоматты түрде көтерілуі*: жолаушы есігіндегі әйнек көтергіш пернесін күшпен тартыңыз да, жіберіңіз, әйнек автоматты түрде шекті жоғарғы күйге дейін көтеріледі.
- ◆ Әйнектерді қолмен түсіру: жолаушы есігіндегі әйнек көтергіш пернесін жеңіл басыңыз, әйнек түсіріледі. Әйнекті түсіру кезінде пернені түсірсеңіз, әйнек бірден тоқтайды.
- ◆ Әйнектің автоматты түрде түсірілуі: алдыңғы жолаушы есігіндегі әйнек көтергіш пернесін күшпен басыңыз да, содан кейін жіберіңіз, әйнек автоматты түрде шекті төменгі күйге дейін түсіріледі.

Хабарлама

- Егер әйнектің автоматты түрде көтерілуі/түсірілуі кезінде сәйкес әйнек көтергіш пернесін жеңіл бассаңыз/тартсаңыз, әйнек бірден тоқтайды.

Әйнектерді қашықтан көтеру*

Егер автокөліктің оталдыру жүйесі өшірулі болса («OFF» күйі), ал барлық есіктер мен жүксалғыш есігі жабық болса, смарт-кілттің қашықтан басқару пультінде құлыптау түймесін басыңыз, автокөлік есіктері құлыпталады, және барлық терезелер автоматты түрде үстіңгі күйіне көтеріледі.

Әйнектерді қашықтан түсіру

Автомобильдің оталдыру жүйесі өшірулі («OFF» күйі), барлық есіктер және жүксалғыштың қақпағы жабық тұрғанда смарт-кілттің қашықтан басқару пультіндегі құлыпты ашу түймесін басып тұрыңыз, барлық әйнектер автоматты түрде түсіріледі. Құлыптау түймесін жіберген кезде әйнектер бірден тоқтайды.

Қауіп

- Жүргізуші жолаушылардың әрекеттерін қоса алғанда, әйнеккөтергіштерді пайдаланудың барлық салдары үшін жауапты емес. Жазатайым оқиғаларды болдырмау үшін балаларға әйнеккөтергіштерді басқаруға рұқсат бермеңіз, әйтпесе әйнеккөтергіштер балаларға немесе басқа жолаушыларға зақым келтіруі мүмкін. Бұдан бөлек, балалармен бірге сапарға шыққан кезде жүргізуші мен жолаушылардың бүйірлік әйнектерін бұғаттау функциясын қосу ұсынылады.
- Әйнектерді жапқан кезде автокөлік ішінде отырған адамдардың қандай да бір дене мүшелері көтеріліп келе жатқан әйнекпен қысылып қалмауын қадағалаңыз, бұл ауыр жарақаттарға алып келуі немесе тіпті өмірге қауіп төндіруі мүмкін.
- Қозғалыс кезінде басыңызды немесе қолдарыңызды терезеден шығармаңыз, автокөлік сыртындағы заттарға соғылу немесе шұғыл тежелу күрделі жарақаттарға алып келуі немесе тіпті өмірге қауіп төндіруі мүмкін.
- Балаларды автокөлік ішінде жалғыз қалдырмаңыз, балалар электрлік әйнек көтергіштердің пернелерін дұрыс пайдаланбаған жағдайда, бұл күрделі жарақаттарға алып келуі немесе тіпті өмірлеріне қауіп төндіруі мүмкін.

Әйнек көтергіштердің қысып қалудан қорғау функциясы*

Қысып қалудан қорғау функциясының жұмыс істеу аймағында әйнектің көтерілуіне қандай да бір кедергі бар болса, әйнек кедергіге кезіккен сәтте тоқтайды да, бірден төмен түседі. Егер осындай жағдай орын алса, әйнекті қайтадан көтеруге әрекеттенбес бұрын мұның себебін анықтап алу қажет.

Сақтандыру

- Қысып қалудан қорғау функциясын іске қосу үшін дене мүшеңізді әйнекке әдейі қыспаңыз.
- Егер терезенің толық жабылуына жақын күйінде қандай да бір объектіні әйнек қысып қалса, қысып қалудан қорғау функциясы іске қосылмауы мүмкін.

Қысып қалудан қорғау функциясын бейімдеу

Егер әйнектің автоматты түрде көтерілу функциясы немесе қысып қалудан қорғау функциясы жұмыс істемесе, бейімдеу барысында әйнектің қозғалу жолында ешқандай кедергілердің жоқ екеніне көз жеткізіп алып, функцияны қалпына келтіру үшін келесі әрекеттерді орындаңыз.

1. Оталдыру жүйесін қосыңыз («ON» күйі).
2. Электрлік әйнеккөтергіштің пернесін күшпен тартып ұстап тұрыңыз, әйнектің жоғарғы күйге көтерілуіне мүмкіндік беріңіз және электрлік әйнеккөтергіш пернесін 2-3 секунд бойы ұстап тұрыңыз. Пернені босатыңыз.
3. Электрлік әйнеккөтергіштің пернесін күшпен басып ұстап тұрыңыз, әйнектің төменгі күйге түсірілуіне мүмкіндік беріңіз және электрлік әйнеккөтергіш пернесін 2-3 секунд бойы ұстап тұрыңыз. Пернені босатыңыз.
4. Әйнектің автоматты түрде көтерілу функциясының әрекетін тексеріңіз.
5. Егер әйнек автоматты түрде көтерілмей тұрса, жоғарыда сипатталған әрекеттерді қайталаңыз.

Сақтандыру

- Қысып қалудан қорғау функциясын бейімдеу барысында қысып қалудан қорғау функциясы жұмыс істемейді. Ешқандай дене мүшеңіздің немесе басқа объектінің әйнектің көтерілуіне кедергі жасамауын қадағалаңыз, әйтпесе бұл зақымдануға алып келуі және қысып қалудан қорғау функциясын бейімдеудің нәтижесіне әсер етуі мүмкін.

Төбедегі панорамалық люк*

Төбедегі панорамалық люк*

Төбедегі панорамалық люкті басқару оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) қолжетімді.

- ① Төбедегі панорамалық люкті ашу түймесі
- ② Төбедегі панорамалық люкті жабу түймесі

Көлденеңінен қозғалу арқылы төбедегі люкті ашу және жабу

- ◆ Электржетегі бар төбедегі панорамалық люкті қолмен ашу: ① панорамалық люкті ашу түймесін басыңыз және панорамалық люк ашылмайынша, оны басып тұрыңыз. Егер осы кезде түймені жіберсеңіз, панорамалық люктің қозғалысы бірден тоқтайды.
- ◆ Электржетегі бар төбедегі панорамалық люкті автоматты түрде ашу: төбедегі панорамалық люкті ашу үшін ① төбедегі панорамалық люкті ашу түймесін аз уақытша басып, жіберіңіз, сонда панорамалық люк автоматты түрде ыңғайлы күйге дейін ашылады, түймені тағы да бассаңыз, люк автоматты түрде толығымен ашылады.
- ◆ Электр жетегі бар төбедегі панорамалық люкті қолмен жабу: ② панорамалық люкті жабу түймесін басыңыз және панорамалық люк жабылмайынша, оны басып тұрыңыз. Егер осы кезде түймені жіберсеңіз, панорамалық люктің қозғалысы бірден тоқтайды.
- ◆ Электр жетекті төбедегі панорамалық люктің автоматты түрде жабылуы: электр жетегі бар төбедегі панорамалық люкті жабу түймесін ② сәл басыңыз да, жіберіңіз, панорамалық люк автоматты түрде толық жабылады.

Тігінен қозғалу арқылы төбедегі люкті қисайту және жабу

- ◆ Электр жетегі бар төбедегі панорамалық люкті қолмен ашу: люк жабық тұрғанда, ② люкті жабу түймесін күшпен басыңыз да, ұстап тұрыңыз, люк тік жазықтықты бұрышпен қисайып ашылады. Егер осы кезде түймені жіберсеңіз, панорамалық люктің қозғалысы бірден тоқтайды.
- ◆ Электр жетегі бар төбедегі панорамалық люкті автоматты түрде ашу: люк жабық тұрғанда, ② люкті жабу түймесін сәл басыңыз да, босатыңыз, люк автоматты түрде қисая бастайды және толығымен ашық күйдің шектік бұрышына дейін ашылады.
- ◆ Электр жетегі бар төбедегі панорамалық люкті қолмен жабу: люк көтеріліп тұрғанда, ① люкті ашу түймесін күшпен басыңыз да, ұстап тұрыңыз, люк жабылады. Егер осы кезде түймені жіберсеңіз, панорамалық люктің қозғалысы бірден тоқтайды.
- ◆ Электр жетегі бар төбедегі панорамалық люкті автоматты түрде жабу: люк көтеріліп тұрғанда, ① люкті ашу түймесін сәл басыңыз да, босатыңыз, люк толығымен жабық күйге дейін автоматты түрде түсіріледі.

Төбедегі панорамалық люкті қашықтан ашу*

Оталдыру жүйесі өшірулі («OFF» күйі), барлық есіктер және жүксалғыш бөлімнің қақпағы жабық тұрғанда смарт-кілттің қашықтан басқару пультіндегі құлыпты ашу түймесін басып тұрыңыз, люк автоматты түрде ашылады. Егер осы кезде түймені жіберсеңіз, панорамалық люктің қозғалысы бірден тоқтайды.

Төбедегі панорамалық люктің қашықтан жабылуы*

Оталдыру жүйесі өшірулі («OFF» күйі), барлық есіктер және жүксалғыш бөлімнің қақпағы жабық тұрғанда смарт-кілттің қашықтан басқару пультіндегі құлыптау түймесін басып тұрыңыз, автокөлікті құлыптаған кезде люк автоматты түрде жабылады.

Хабарлама

- Электр жетекті төбедегі панорамалық люктің автоматты түрде ашылуы/жабылуы кезінде ашу/жабу түймесін қайта басыңыз, сонда панорамалық люктің қозғалысы бірден тоқтатылады.

Сақтандыру

- Люк жүргізуші мен жолаушының денесінің қандай да бір бөлігін қыспайтындай етіп жұмыс істеуі керек.

Төбедегі панорамалық люктің қысып қалудан қорғау функциясы*

Төбедегі панорамалық люктің қысып қалудан қорғау функциясы бар. Төбедегі панорамалық люктің қысып қалудан қорғау функциясының жұмыс істеу аймағында қандай да бір кедергі жабылуына бөгет болса, кедергіге тиген кезде жабылу тоқтатылады және люктің қақпағы бірден кері бағытқа қарай жылжиды. Егер осындай жағдай орын алса, қайтадан жабуға әрекет жасамас бұрын төбедегі панорамалық люктің жабылмауының себебін анықтап алу қажет.

Сақтандыру

- Қысып қалудан қорғау функциясын іске қосу үшін дене мүшеңізді әйнекке әдейі қыспаңыз.

Төбедегі панорамалық люктің қысып қалудан қорғау функциясын бейімдеу

Егер төбедегі панорамалық люктің автоматты түрде жабылу функциясы немесе қысып қалудан қорғау функциясы жұмыс істемей тұрса, панорамалық люкті жылжуға үйрету барысында еш нәрсенің кедергі келтірмейтініне көз жеткізіп алыңыз да, бұл функцияны қалпына келтіру үшін келесі әрекеттерді орындаңыз.

1. Оталдыру жүйесін қосыңыз («ON» күйі).
2. Төбедегі панорамалық люкті жабу түймесін күшпен басыңыз да, люк автоматты түрде толықтай жабылмайынша ұстап тұрыңыз, содан кейін түймені тағы 2-3 секунд бойы басып тұра беріңіз.
3. Төбедегі панорамалық люкті жабу түймесін жіберіңіз.
4. Төбедегі панорамалық люктің автоматты түрде жабылуын орындап көріңіз.
5. Егер төбедегі люк автоматты түрде жабылмаса, жоғарыда сипатталған әрекеттерді қайталаңыз.

Сақтандыру

- Қысып қалудан қорғау функциясын бейімдеу барысында төбедегі панорамалық люктің қысып қалудан қорғау функциясы жұмыс істемейді. Қандай да бір дене мүшеңіздің немесе басқа объектінің төбедегі панорамалық люктің жабылуына кедергі жасауына жол бермеңіз, әйтпесе бұл оның зақымдалуына алып келеді және қысып қалудан қорғау функциясын бейімдеудің нәтижесіне әсер етеді.

Люктің күнқағары*

Төбедегі люк ашылғанда көлденеңінен қозғалған кезде, күнқағар люкті ашу дәрежесіне байланысты автоматты түрде ашылады.

Төбедегі люк жабық болса, тек күнқағарды ашу үшін оны қолмен артқа итеріп қою керек.

Люкті күнқағармен жабу үшін, күнқағарды қолмен жоғары итеру керек.

Сақтандыру

- Балаларға күнқағарды басқаруға жол бермеңіз.
- Күнқағарды жабу кезінде ауыр жарақаттардың алдын алу үшін қолды, басты, мойынды және басқа да бөліктерді қыспаңыз.
- Люк әйнегі толығымен жабылмайынша күнқағарды жабуға тыйым салынады, себебі оның құлауы нәтижесінде адамдарға ауыр жарақат келтірілуі мүмкін.

Назар аударыңыз

- Күнқағардың құлауын немесе бұзылуын болдырмау үшін люктің күнқағарына көп күш салмаңыз.
- Автокөлікті ұзақ уақытқа тұраққа қою кезінде, салондағы температура ұзақ уақыт бойы көтерілуі нәтижесінде қаптауыштың зақымдалуын болдырмау үшін люктің күнқағарын жабу ұсынылады.

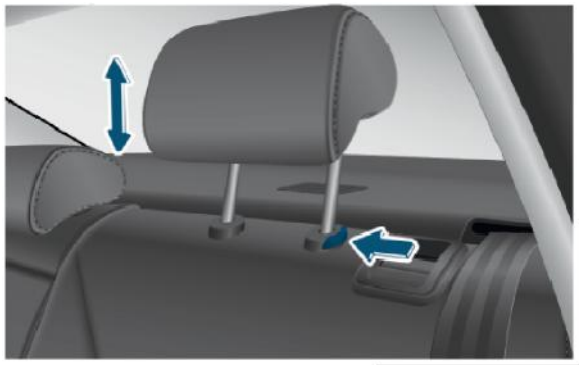

Орындықтар

Бассүйегіштер

- ◆ Жол-көлік оқиғасы кезінде жарақаттардың ауырлығын төмендету мақсатында жүргізуші мен жолаушыларды қорғау үшін бассүйегіштерді дұрыс реттеу қажет.
- ◆ Бассүйегіштерді жүргізушінің немесе жолаушының басы бассүйегіштің дәл ортасында орналасатындай етіп реттеңіз.

- ◆ Көтеру
Бассүйегішті шеттерінен ұстаңыз да, жоғары қарай қажетті биіктікке көтеріңіз.
- ◆ Түсіру
Орындықтың сыртқы жағындағы бассүйегішті бұғаттан шығару түймесін басыңыз, қажетті күйге түсіру үшін бір мезгілде бассүйегішті басыңыз, содан кейін бұғаттан шығару түймесін жіберіңіз.

- ◆ Бассүйегішті шешіп алу

Орындықтың сыртқы жағындағы бас тіреуіштің құлпын ашу түймесін басып, бас тіреуішті жоғары қарай тартыңыз.

Сақтандыру

- Бассүйегіштердің дұрыс күйге орнатылғанына көз жеткізіңіз.
- Реттегеннен кейін бас сүйегіштің бекітілгеніне көз жеткізу үшін оны басып көріңіз.
- Бассүйегішті шешіп алғаннан кейін орындықты пайдаланбаңыз.

Алдыңғы орындықтар

Орындықты электрлік реттеу*

◆ Орындықты ілгері-кейін бағытта реттеу

Орындықты ілгері-кейін бағытта реттеу пернесін басу арқылы орындықты қажетті күйге алдыға немесе артқа жылжытыңыз да, пернені жіберіңіз.

◆ Орындықтың арқалығын еңкейту бұрышын реттеу

Орындық арқалығының көлбеу бұрышын реттеу пернесін алға немесе артқа қозғаңыз, орындық арқалығының көлбеу бұрышын реттеп алып, пернені жіберіңіз.

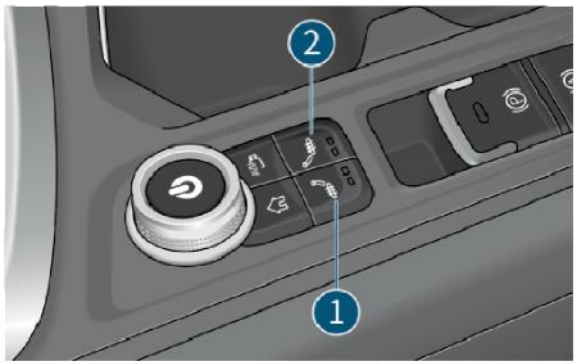
◆ Орындық биіктігін реттеу

Орындықты реттеу пернесінің алдыңғы бөлігін жоғары немесе төмен жылжыту арқылы орындықты биіктігі бойынша реттеңіз және пернені жіберіңіз.

Орындықты электрлік жылыту*

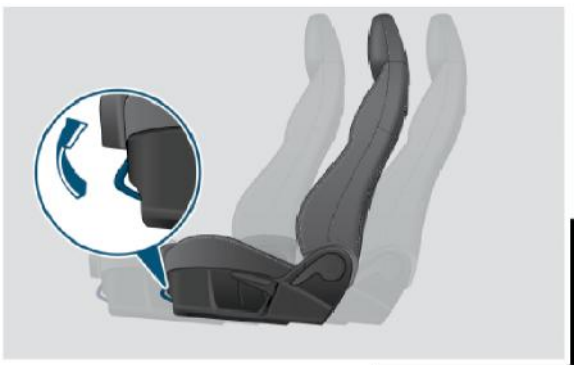
- 1 Жүргізуші орындығын жылыту пернесі
- 2 Жолаушы орындығын жылыту пернесі

Оталдыру жүйесі қосылып тұрғанда («ON» күйі) орындықты жылыту пернесін басыңыз. Перненің индикатор шамы жанып, орындықтарды жылыту басталады.

i Хабарлама

- Орындықты жылыту жүйесін «Өшірулі — Қатты жылыту — Аздап жылыту — Өшірулі» режимдеріне рет-ретімен ауыстырып қосуға болады. «Қатты жылыту» режимінде екі индикатор шамы бір уақытта жанады. «Аздап жылыту» режимінде бір индикатор шамы жанады.

Орындықты қолмен реттеу*

◆ Орындықты ілгері-кейін бағытта реттеу

Орындық күйін реттеу иіңтірегін жоғары қарай тартыңыз және қажетті күйге келтіру үшін денеңізбен басып отырып, орындықты алдыға немесе артқа жылжытыңыз, содан кейін иіңтіректі жіберіңіз.

◆ Орындықтың арқалығын еңкейту бұрышын реттеу

Орындықтың арқалығының көлбеу бұрышын реттеу тұтқасын жоғары қарай тартыңыз; арқаңызбен сүйеніп отырып, орындық арқалығының көлбеу бұрышын өзгертіңіз де, тұтқаны жіберіңіз.

◆ Орындық биіктігін реттеу*

Орындықты биіктігі бойынша реттеу үшін орындық биіктігін реттеу тұтқасын бірнеше рет жоғары қарай тартыңыз немесе төмен басыңыз, содан кейін тұтқаны жіберіңіз.

Сақтандыру

- Орындық арқалығының көлбеу бұрышын қолмен реттеген кезде орындық арқалығының тез алға жатып қалып, жарақат келтіруінен сақтану үшін оған арқаңызбен сүйеніп отырыңыз.
- Орындықтың жылжып кетуінен автомобильді басқара алмай қалудан сақтану үшін қозғалыс кезінде орындықты реттемеңіз.
- Орындықты реттегеннен кейін көпшігі мен арқалығының сенімді бекітілгеніне көз жеткізу үшін орындықтың көпшігі мен арқалығын алға-артқа басып көріңіз.

Хабарлама

- Дайындаушы зауытта орнатылған кезде жүргізуші орындығының жастығы алдыңғы шетінен 190 мм және артқы шетінен 30 мм орнатылады (орындықтың бойлық жүрісінің толық ұзындығы 220 мм).
- Арқалықтың көлбеу бұрышы шеткі алдыңғы күйінен 32° және шеткі артқы күйінен — 52°-қа орнатылады. Орындықтың биіктігі ең төменгі жағынан 28 мм-ге және ең жоғарғы позициядан 30 мм-ге орнатылады (биіктігі бойынша реттеудің максималды жүрісі — 58 мм).
- Дайындаушы зауытта орнатылған кезде жүргізуші орындығының жастығы алдыңғы шетінен 190 мм және артқы шетінен 30 мм орнатылады (орындықтың бойлық жүрісінің толық ұзындығы 220 мм). Арқалықтың көлбеу бұрышы шеткі алдыңғы күйінен 32° және шеткі артқы күйінен — 52°-қа орнатылады.

Артқы орындықтар

Артқы орындықтарды жинау

Артқы орындықтарды жинау тұтқасын жоғары қарай тартыңыз да, артқы орындықтардың арқалығын алдыға еңкейтіп, орындықтарды жинаңыз.

Назар аударыңыз

- Арқалықтарының тез қозғалуына байланысты артқы орындықтардың қауіпсіздік белбеулерінің зақымдалуынан немесе жұмысының бұзылуынан сақтану үшін артқы орындықтарды жинау және жазу әрекеттерін баяу орындаңыз.

Хабарлама

- Артқы орындықтардың арқалығы ені бойынша 4/6 арақатынаста бөлінген. Бір арқалықты жинау қажет болған кезде артқы орындықтардың тиісті жағының жинау тұтқасын жоғары қарай тартыңыз.
- Бассүйегіштер артқы орындықтарды жинауға кедергі келтірмеуі үшін оларды шекті төменгі күйге келтіріңіз немесе шешіп алыңыз және қауіпсіз жерге қойыңыз.
- Артқы орындықтарды жазған кезде орындықтардың арқалықтарын бастапқы күйіне қайырып ашыңыз да, сырт еткен дыбыспен бекігенше оларды басып көріңіз.

Артқы көрініс айналары

Сыртқы артқы көрініс айналары

Электрлік реттелетін сыртқы айналар

Автокөліктің қозғалысын бастамас бұрын сыртқы артқы көрініс айналарын келесі жолмен қажетті бұрышқа реттеуге болады.

1. Реттелуі тиіс айнаны таңдау үшін сыртқы артқы көрініс айнасы реттегішінің ауыстырып қосқышын солға немесе оңға қарай ауыстырыңыз.

◇ : Сол жақ сыртқы артқы көрініс айнасы

◇ : Оң жақ сыртқы артқы көрініс айнасы

2. Айнаны ең жақсы артқы көрініс күйіне қою үшін сыртқы артқы көрініс айналарын реттеу пернесін басыңыз.

◇ ▲: Жоғары

◇ ▼: Төмен

◇ ◀: солға

◇ ▶: оңға

Электр жетекті сыртқы артқы көрініс айналарын жинау*

Қажет болса сыртқы артқы көрініс айналары сыртқы артқы көрініс айналарын жинау пернесінің көмегімен жинала алады.

- ◆ Электр жетек көмегімен жинау: сыртқы артқы көрініс айналары жазулы тұрған күйде сыртқы артқы көрініс айналарын жинау пернесін басыңыз, сонда олар автоматты түрде жиналады.

- ◆ Электр жетек көмегімен жазу: сыртқы артқы көрініс айналарын жазылған күйіне қайтару үшін сыртқы артқы көрініс айналарын жинау пернесін тағы бір рет басыңыз.

Сақтандыру

- Жарақаттардан және электр жетектің зақымдалуынан сақтану үшін жиналуы және жазылуы кезінде сыртқы артқы көрініс айнасынан ұстамаңыз.
- Сыртқы артқы көрініс айналары жиналған күйдегі автокөлікті жүргізбеңіз. Қозғалысты бастамас бұрын сыртқы артқы көрініс айналарын жазу және оларды тиісті көрініске реттеп алу қажет.

Сыртқы артқы көрініс айналарының автоматты жиналуы*

Сыртқы артқы көрініс айналарының автоматты жиналу функциясы дұрыс жұмыс істеп тұрған жағдайда автокөлікті құлыптау сәтті орындалғаннан кейін сыртқы артқы көрініс айналары автоматты түрде жиналады. Автокөліктің құлыбын ашу сәтті орындалғаннан кейін сыртқы артқы көрініс айналары автоматты түрде жазылады.

Хабарлама

- Сыртқы айналарды автоматты түрде бүктеу функциясын мәзірдің келесі элементтері арқылы өтіп, орталық дисплейде қосуға немесе өшіруге болады: «Баптаулар — Автокөлік — Көлік құралы-шанақты басқару — Сыртқы артқы көрініс айналарының автоматты жиналуы».

Сыртқы артқы көрініс айналарын қолмен жинау

Қажет болса, сыртқы артқы көрініс айналарын қолмен жинауға болады. Сыртқы артқы көрініс айнасын автокөліктің артқы жағына қарай қайырып басыңыз да, жинаңыз.

Назар аударыңыз

- Электр жетекті сыртқы артқы көрініс айнасын тым жиі қолмен жинамаңыз, себебі бұл ішкі жинағыш механизмді зақымдауы және электр жетектің жұмысын бұзуы мүмкін.

Артқы көрініс айналарын жылыту

Жаңбырлы және тұманды ауа райында сыртқы айналарды электрлік жылытуды қосуға болады, ал айқын көріністі қамтамасыз ету үшін айнаны жылыту арқылы су тұманын кетіруге болады.

Суретте көрсетілгендей сыртқы айналарды реттеу ауыстырып қосқышындағы айна жылыту ауыстырып қосқышын табыңыз. Оталдыру жүйесі қосылып тұрғанда («ON» күйі), сыртқы артқы көрініс айналарын жылытуды қосу немесе өшіру үшін ауыстырып қосқышты басыңыз.

Ішкі артқы көрініс айнасы

Ішкі артқы көрініс айнасын реттеу

- ◆ Қозғалысты бастамас бұрын ішкі артқы көрініс айнасының күйін тиісінше реттеп алу қажет.
- ◆ Барынша жақсы артқы көріністі қамтамасыз ету үшін корпусынан ұстап ішкі артқы көрініс айнасын жоғары, төмен, солға және оңға бұру арқылы реттеңіз.

Қауіп

- Жолдан көңіліңізді бұрмау үшін, автокөлікті басқара алмай қалудан және қауіпті жағдайдың туындауынан сақтану үшін ішкі артқы көрініс айнасын қозғалыс кезінде реттемеңіз.

Күңгірттелген ішкі артқы көрініс айнасы

Егер артқы жақта келе жатқан автокөліктің жарығы тым күшті болса, жүргізушінің көздерінің қарығуына жол бермеу үшін ішкі артқы көрініс айнасын корпусының астыңғы жағындағы иінтіректен ұстап қайырып қоюға болады.

Руль

Рульді реттеу

Рульді реттеу бойы мен дене бітімі әртүрлі адамдарға автокөлікті басқаруды жеңілдете алады. Автокөліктің қозғалысын бастамас бұрын өз қажеттіліктеріңізге сәйкес рульдің күйін реттеп алыңыз.

1. Рульді бұғаттан шығару үшін рульді реттеу тұтқасын төмен қайырыңыз, содан кейін оның күйін жоғары немесе төмен қарай жылжыту арқылы реттеңіз.
2. Рульдің күйін бекіту үшін рульді реттеу тұтқасын жоғары қайырыңыз.

3. Сенімді бекітілгеніне көз жеткізу үшін реттеу аяқталғаннан кейін рульді жоғары және төмен қозғап көріңіз.

Қауіп

- Рульді қозғалыс кезінде реттемеңіз, себебі бұл жүргізушінің қате әрекеттеріне, күрделі жарақаттарға алып келуі немесе тіпті өмірге қауіп төндіруі мүмкін.
- Реттеуден кейін руль күйінің сенімді бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Олай болмаса, руль күтпеген жерден ығысып кетуі мүмкін, бұл жол-көлік оқиғасына, ауыр жарақаттарға немесе тіпті өмірге қауіп төндіруі мүмкін.

Рульдегі басқару құралдары

- 1 Сол жақта аспаптар тақтасын басқару түймелері мен круиз-контрольді басқару түймелері орналасқан*:
 - ◆ Аспаптар тақтасын басқару түймелері ➔ 20-бет
 - ◆ Круиз-контрольді басқару пернелері* ➔ 128-бет
- 2 Дыбыс сигналы ➔ 53-бет
- 3 Оң жақта мультимедиа жүйесін басқару түймелері орналасқан ➔ 76-бет

Хабарлама

- Автокөліктің жинақтамасына байланысты рульдегі басқару құралдары әртүрлі болуы мүмкін, автокөліктің нақты жинақтамасын ескеріңіз.

Рульдің жылытқышы*

1

- 1 Руль дөңгелегі жылытқышының түймесі

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) жылытуды қосу немесе өшіру үшін руль жылытқышының түймесін басыңыз, сонда жылыту қосылған кезде түйменің қызғылт сары көмескі жарығы жанады.

Дыбыс сигналы

Автокөліктің дыбыс сигналы ерекше жол жағдайларында қауіпсіздікті қамтамасыз ету және жол-көлік оқиғаларының алдын алу мақсатында жол қозғалысының басқа қатысушыларына ескерту қызметін атқарады. Оталдыру жүйесі қосулы немесе өшірулі болса да, дыбыс сигналы рульдің дыбыс сигналы белгішесімен белгіленген аймағын басу арқылы беріледі.

Сақтандыру

- Апатты болдырмау үшін дыбыс сигналын ғана қолданыңыз. Дыбыс сигналын тек қолданыстағы жол қозғалысы ережелеріне сәйкес қолданыңыз.

Назар аударыңыз

- Рульдегі дыбыс сигналының белгішесімен белгіленген аймақты ұзақ баспаңыз, әйтпесе дыбыс сигналы зақымдалуы мүмкін.

Хабарлама

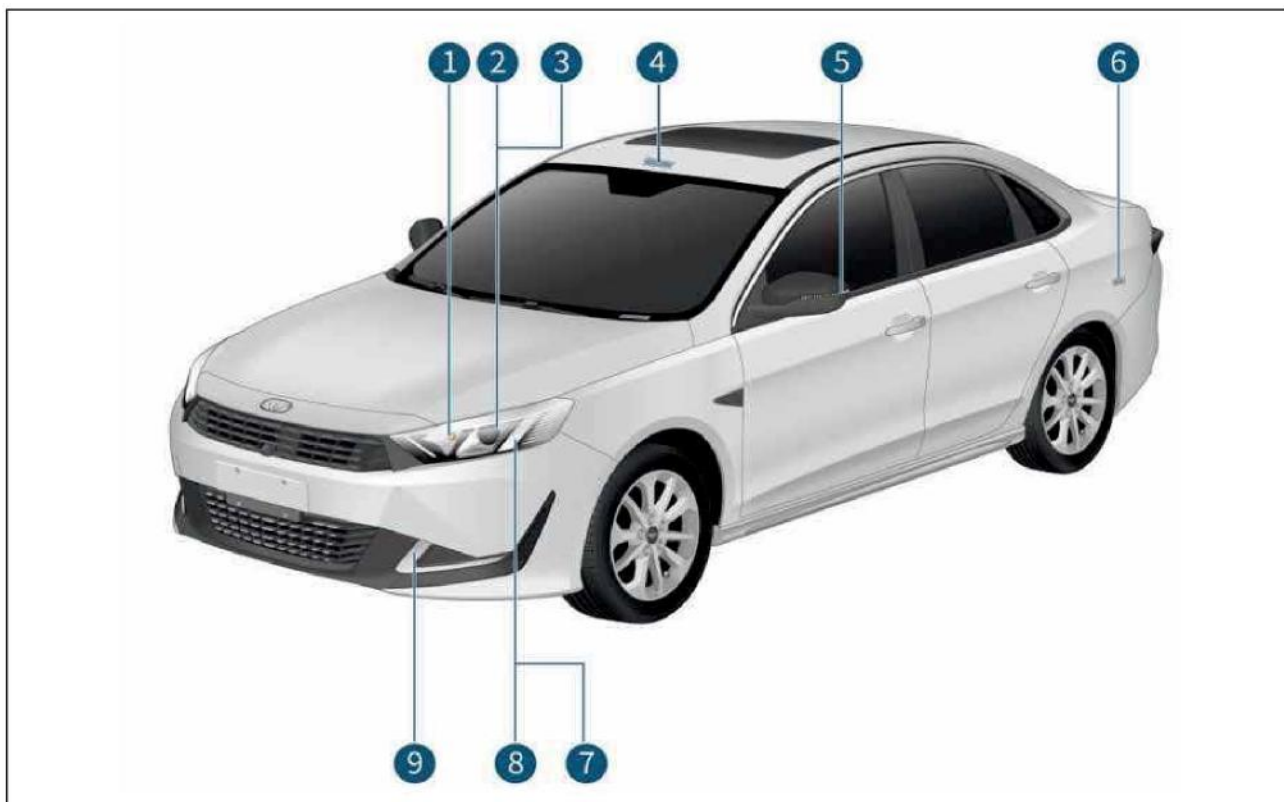
- Жолда келе жатқан көлік құралдары тоқтаған не баяу қозғалған болса, тоқтау немесе дәйекті қозғалу керек, көлік құралын немесе жаяу жүргіншілерді жылдамырақ қозғалуға ынталандыру үшін сигнал беру мүмкін емес.

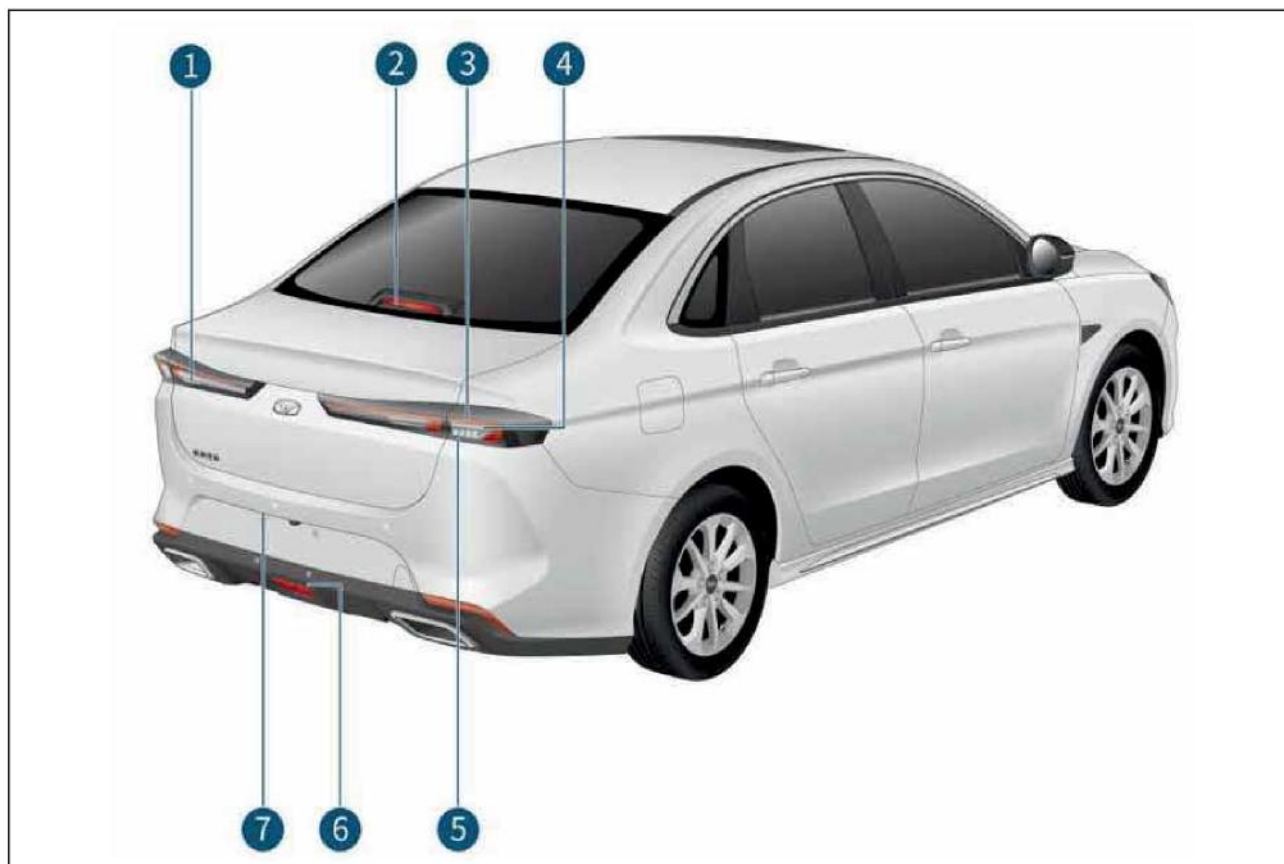
Жарық аспаптары

Жарық аспаптарының орнатылған орындары

1 Бұрылыс көрсеткіші*	6 Жүксалғыш бөлімді жарықтандыру плафоны
2 Таяу жарық	7 Габарит шамдар
3 Шалғай жарық	8 Бұрылыс көрсеткіші*
4 Алдыңғы төбе плафоны	9 Күндізгі жүріс жарығы*
5 Сыртқы артқы көрініс айнасындағы бұрылыс көрсеткішінің қайталағышы	

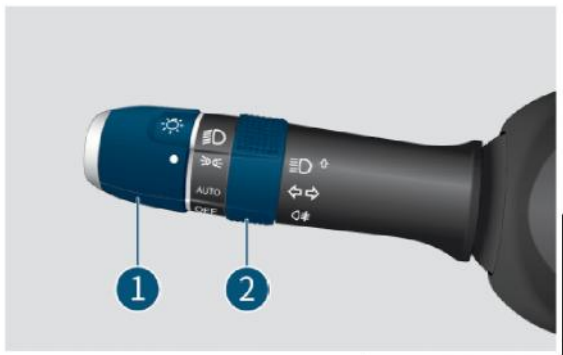
- 1 Артқы жүріс шамы
- 2 Үстіңгі стоп-сигнал
- 3 Габарит шамдар
- 4 Бұрылыс көрсеткіші

- 5 Стоп-сигнал
- 6 Артқы тұман шамы
- 7 Нөмір белгісін жарықтандыру шамы
- 8

Жарық ауыстырып қосқышы

- 1 Жарық ауыстырып қосқышы
- 2 Тұман шамдарының ажыратқышы

і Хабарлама

- Белгілі бір пайдалану жағдайларында (мысалы, ауаның ылғалдылығы жоғары болған кезде немесе көлікті жуғанда) жарық аспаптарының ішкі бетінде конденсат немесе тіпті су тамшылары пайда болуы мүмкін, жаңбыр кезінде әйнектердің буланатыны секілді бұл ақаудың белгісі болып табылмайды.
- Құрғақ жерде тұрақта тұрғанда барлық жарық аспаптарын қосу және автокөліктің жүруі булануды кетіруге көмектеседі, алайда ол қайтадан пайда болуы мүмкін.
- Жарық аспабының ішінде тамшылар көп болған немесе су жиналған жағдайда жөндеу үшін КАІҮІ дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Жарықты автоматты түрде қосу*

Жарық ауыстырып қосқышын «AUTO» күйіне бұраңыз — таяу жарық, аспаптардағы габарит және индикатор шамдары қараңғы түскенде автоматты түрде қосылады. Қоршаған кеңістік жеткілікті жарықтандырылған кезде жарық аспаптары автоматты түрде өшеді.

Габарит шамдар

Жарық ауыстырып қосқышын күйіне бұрау арқылы габарит шамдар, аспаптар тақтасының және басқару құралдарының көмескі жарығы, нөмір белгісін жарықтандыру шамдары қосылады, сондай-ақ аспаптар тақтасындағы бақылау шамы жанады.

Сақтандыру

- Тәуліктің қараңғы мезгілінде немесе көру мүмкіндігі нашар жағдайларда тек габарит шамдарын ғана қосумен шектелмеңіз, бұл жол-көлік оқиғасына алып келуі мүмкін.
- Тәуліктің қараңғы мезгілінде немесе жолдағы көру мүмкіндігі нашар жағдайларда габарит шамдарын тұрақ жарықтары ретінде қолданбаңыз, ескерту үшін апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосып қойыңыз.

Таяу жарық

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) жарық ауыстырып қосқышын күйіне бұрау арқылы таяу жарық қосылады.

Шалғай жарық

Шалғай жарықты қосу және өшіру

Басып озу жарық сигналы

Таяу жарық қосулы тұрғанда жарық ауыстырып қосқышын руль дөңгелегінен сыртқа қарай шеткі күйге ауыстырыңыз, шалғай жарық қосылады. Аспаптар тақтасындағы бақылау шамы бір уақытта жанады, жарық ауыстырып қосқышы босатылғаннан кейін күйге автоматты түрде оралады. Егер жарық ауыстырып қосқышын рульге қарай бастапқы күйіне ауыстырсаңыз, шалғай жарық өшіріледі. Жарық ауыстырып қосқышы босатылғаннан кейін күйге автоматты түрде оралады.

Жарық ауыстырып қосқышын артқа рульге қарай шекті күйге дейін тартыңыз, шалғай жарық қосылады. Жібергеннен кейін жарық ауыстырып қосқышы автоматты түрде бастапқы күйіне қайтып оралады және шалғай жарық өшеді.

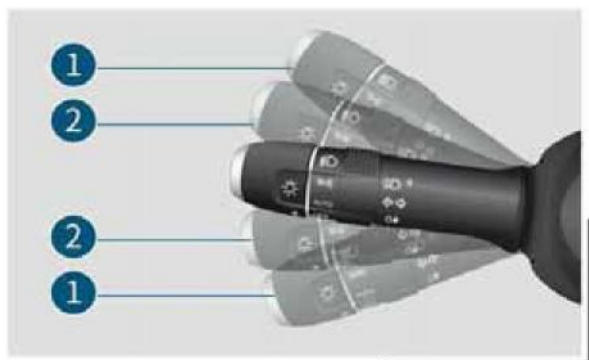
Хабарлама

- Шалғай жарық жақын қашықтықта өзге автокөліктердің жүргізушілерінің көздерін қарықтырады, бұл жол-көлік оқиғасына алып келуі мүмкін, сондықтан оны қисынымен пайдаланыңыз.
- Тік бұрылыстарда, беткейлерде, аркалы көпірлерде, жаяу жүргіншілер өтетін жолдарда немесе бағдаршамдары жоқ жол қиылыстарында шалғай жарықты таяу жарыққа ауыстырыңыз.

Бұрылыс көрсеткіштері

- ◆ Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) жарық ауыстырып қосқышының тұтқасын **1** күйіне жоғары немесе төмен ауыстыру арқылы оң немесе сол жақтағы бұрылыс көрсеткішінің жыпылықтауы қосылады, оң немесе сол жақ бұрылыс көрсеткішінің бақылау шамы жыпылықтайды және шыртылдаған дыбыстар шығарылады.
- ◆ Басқа қатарға ауысқан кезде жарық ауыстырып қосқышын жоғары немесе төмен **2**, күйіне бұрыңыз да, жіберіңіз. Ауыстырып қосқыш автоматты түрде бастапқы күйіне қайтып оралады, ал тиісті жағындағы бұрылыс көрсеткіштері мен бұрылыс көрсеткіштерінің бақылау шамы үш рет жыпылықтайды.

Стоп-сигналдар

Тежегіш педаліне басқан кезде стоп-сигналдар жанады. Тежегіш педалін жібергенде стоп-сигналдар өшеді.

Артқы жүріс шамы

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) және селектор иінтірегі артқы жүріс күйіне ауыстырылған кезде артқы жүріс шамы қосылады. Егер селектор иінтірегі артқы жүріс күйінен шығарылса, артқы жүріс шамы сөнеді.

Артқы тұман шамы

- ◆ Оталдыру жүйесі қосылып тұрғанда («ON» күйі) және таяу жарық қосылғаннан кейін, тұманға қарсы шамның ажыратқышын **OFF** күйіне қойыңыз және босатыңыз. Ажыратқыш OFF күйіне автоматты түрде оралады, артқы тұман шамы, сондай-ақ аспаптар тақтасындағы артқы тұман шамының **OFF** бақылау шамы да қосылады.
- ◆ Артқы тұман шамын өшіру үшін тұман шамының ажыратқышын қайтадан **OFF** күйіне ауыстырыңыз немесе оталдыру жүйесін өшіріңіз («OFF» күйі), артқы тұман шамдары өшеді.
- ◆ Таяу жарықты өшірген кезде артқы тұман шамы бірге өшеді.

Алдыңғы төбе плафоны

◆ Төбе плафонының ауыстырып қосқышы

Ауыстырып қосқышты күйіне бұраңыз да, алдыңғы төбе плафонын өшіріңіз. Барлық ішкі жарықты өшіру үшін ауыстырып қосқышты қайтадан басыңыз.

◆ Есіктер ашылған кездегі салон жарығын басқару күйі

- ◇ Есікті ашу кезінде жарықты қосуды басқаруды қосу немесе өшіру үшін есікті ашу кезіндегі жарық ажыратқышын басыңыз. Кез келген есікті ашу кезінде басқару қосылып тұрғанда алдыңғы төбе плафоны 3 минутқа қосылады және содан кейін сөнеді.
- ◇ Төбе жарығы 3 минутқа қосылады. Егер есікті ашқаннан кейін 3 минуттың ішінде салон жарығы қосылып тұрған кезде екінші бір есік ашылатын болса, таймер нөлденеді, ал салон жарығы нөлдеуден кейін 3 минут өткенде өшеді.
- ◇ Төбе жарығы 3 минутқа қосылады. Егер салон жарығы қосылып тұрған кезде 3 минуттың ішінде оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышы «OFF» немесе «ACC» күйіне ауыстырылса, төрт есіктің бәрі жабық болса, онда салон жарығы 8 секунд бойы қосылып тұрады да, содан кейін сөнеді. Егер 8 секундтың ішінде оталдыру жүйесі қосылса («ON» күйі), төбе плафоны бірден өшеді.

◆ Оқуға арналған шамдар

Сол жақ алдыңғы төбе жарығын қосу немесе өшіру үшін түймесін басыңыз. Оң жақ алдыңғы төбе жарығын қосу немесе өшіру үшін түймесін басыңыз.

Күндізгі жүріс жарықтары*

Күндізгі жүріс жарықтары қозғалтқыш оталған, ал шалғай немесе таяу жарық қосылмаған кезде автоматты түрде қосылады. Күндізгі жүріс жарықтары шалғай немесе таяу жарықты қосқан кезде немесе қозғалтқышты өшіргенде автоматты түрде өшеді.

i Хабарлама
- Күндізгі жүріс жарықтары функциясын орталық басқару дисплейіндегі «Баптаулар — Автокөлік — Жарықтандыру баптаулары — Күндізгі жүріс жарықтары» мәзірінен қосуға немесе өшіруге болады. - Күндізгі жүріс жарықтары қосылған кезде алдыңғы және артқы габарит шамдар бір уақытта жанады.

Фаралар түзеткіші

- ◆ Автокөлікке жүк артылуына байланысты, жылдамдықты үдету немесе тежелу және т. с. с. кезінде шанақтың күйі өзгереді. Таяу жарық шоғының бағытын сәйкесінше фаралар түзеткішінің көмегімен реттеуге болады.
- ◆ Аунақшаны жоғары басыңыз, сонда таяу жарық шоғының бағыты жоғары ауытқиды. Аунақшаны төмен қарай басыңыз және таяу жарық шоғының бағыты төмен түсіріледі. Реттегіштің «0», «1», «2», «3» бекітілген күйлері бар. Сандар мәні ұлғайған сайын жарық шоғының биіктігі кемиді.

Ілеспе жарық

«Ілеспе жарық» функциясы «Баптау — Автокөлік — Жарықтандыруды баптау — Алдыңғы фараларды өшіру кідірісі» баптау орталық экранында қосылуы немесе өшірілуі мүмкін.

Егер функция іске қосылса және қоршаған жарықтың қарқындылығы таяу жарықты қосу жағдайларына сәйкес келсе, автокөліктің сыртындағы есіктерді сәтті құлыптағаннан кейін (механикалық кілтпен құлыптаудан басқа) және жарық ауыстырып қосқышы «AUTO» режимінде болғанда, габарит шамдар мен таяу жарық белгілі бір уақыт ішінде автоматты түрде жанады.

Жүксалғыш бөлімді жарықтандыру плафоны

- ◆ Жүксалғыш бөлімнің қақпағын ашқан кезде жүксалғыш бөлімді жарықтандыру плафоны автоматты түрде қосылады.
- ◆ Жүксалғыш бөлімнің қақпағын жапқан кезде жүксалғыш бөлімді жарықтандыру плафоны автоматты түрде өшеді.
- ◆ Егер жүксалғыш бөлімнің қақпағы ашық тұратын болса, жүксалғыш бөлімді жарықтандыру плафоны 15 минуттан кейін автоматты түрде өшеді.

Атмосфералық көмескі жарық*

Атмосфералық көмескі жарықты қосу және өшіру

Оталдыру жүйесі қосылып тұрғанда («ON» күйі) атмосфералық көмескі жарық «Баптаулар — Автокөлік — Жарықтандыруды баптау — Атмосфералық көмескі жарық» мәзіріндегі басқарудың орталық экранында қосылады және өшеді.

Байланысты жүргізу режимі

Байланысты жүргізу режимі қосылғаннан кейін атмосфералық көмескі жарық түсі автоматты түрде жүргізу режимімен байланыстырылады: SPORT режиміндегі атмосфералық көмескі жарық түсі әдепкі бойынша қызыл; ECO режиміндегі атмосфералық көмескі жарықтың түсі әдепкі бойынша жасыл.

Хабарлама

- Атмосфералық көмескі жарықтың түсі байланысты жүргізу режимі қосылғаннан кейін өз бетінше таңдалуы мүмкін емес.

Атмосфералық көмескі жарық жарықтығы

Атмосфералық көмескі жарық жарықтығын реттеңіз. 5 реттеу нұсқасы бар.

Атмосфералық көмескі жарық түсі

Байланысты жүргізу режимі өшірілі болса, атмосфералық көмескі жарық түсі өз қалауыңызша таңдай аласыз.

Есіктерді ашу кезіндегі көмескі жарық*

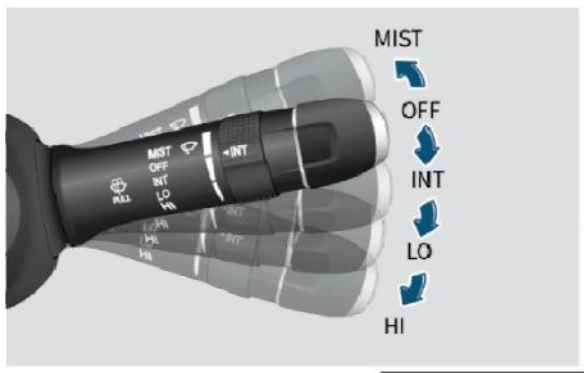
Автокөліктің есіктерін ашу немесе алдыңғы есікті ашу кезінде сыртқы артқы көрініс айнасында орналасқан көмескі жарық шамы автоматты түрде жанады.

Әйнек тазартқыштар

Алдыңғы әйнек тазартқыш пен әйнек жуғыш

◆ Автокөліктің оталдыру жүйесі қосулы кезде («ON» күйі), әйнектазартқыштардың руль асты ауыстырып қосқышын бастапқы күйінен жоғары және төмен жылжыту арқылы келесі жұмыс режимдерін қосуға болады.

MIST: Қолмен істету режимі

OFF: Алдыңғы әйнек тазартқышты өшіру

INT: Үзік жұмыс режимі

LO: Щеткалардың төмен жылдамдықпен қозғалу режимі

HI: Щеткалардың жоғары жылдамдықпен қозғалу режимі

◆ MIST: Қолмен істету режимі

Руль астындағы әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышын «MIST» күйіне ауыстырыңыз да, жіберіңіз. Руль астындағы әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышы автоматты түрде «OFF» күйіне қайтып оралады, ал алдыңғы әйнек тазартқыш бір рет іске қосылады.

◆ OFF: Алдыңғы әйнек тазартқышты өшіру

Руль астындағы әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышын «OFF» күйіне ауыстыру арқылы алдыңғы әйнек тазартқышты өшіруге болады.

◆ INT: Үзік жұмыс режимі

◇ Руль астындағы әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышы «INT» күйінде тұрған кезде алдыңғы әйнек тазартқыш үзік режиммен жұмыс істейді.

◇ Әйнектазартқыштың ауыстырып қосқышын бұру арқылы щетканың іске қосылу аралығының төрт мәнінің кез келгенін орнатуға болады: 2, 4, 8 немесе 13 секунд.

◆ LO: Щеткалардың төмен жылдамдықпен қозғалу режимі

Руль астындағы әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышын төмен қарай «LO» күйіне ауыстырыңыз, алдыңғы әйнек тазартқыш төмен жылдамдықпен үздіксіз жұмыс істейді.

◆ HI: Щеткалардың жоғары жылдамдықпен қозғалу режимі

Руль астындағы әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышын «HI» күйіне ауыстырыңыз, алдыңғы әйнек тазартқыш жоғары жылдамдықпен үздіксіз жұмыс істейді.

- ◆ Алдыңғы әйнекжуғыш
Руль астындағы әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышын рульге қарай тартыңыз, алдыңғы әйнек жуғыш жуу сұйықтығын шаша бастайды, әйнек тазартқыш щеткалардың төмен қозғалу жылдамдығымен 3 рет іске қосылады, содан кейін 6 секунд өткен кезде тағы 1 рет іске қосылады да, тоқтайды.

*Оталдыру жүйесі қосылып тұрғанда («ON» күйі), ал сыртқы ауа температурасы 5 секундтан артық уақыт бойы +2°C-тан төмен болғанда, бүріккіш оның қатуын болдырмау үшін автоматты түрде қызады.

Капот

Капотты ашу және жабу

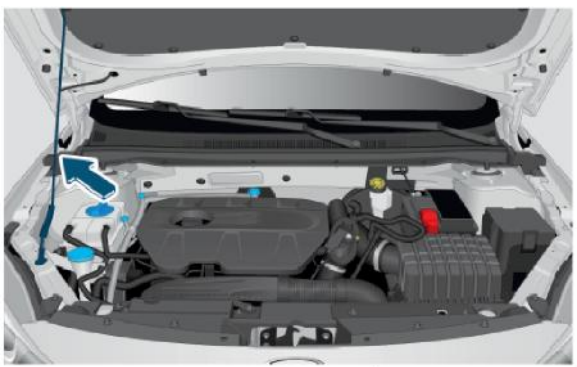
Капотты ашу

1. Салон ішіндегі капоттың құлыбын ашу тұтқасын жоғары қарай тартыңыз, капот сәл көтеріліп ашылады.

2. Капоттың ортаңғы бөлігінде жиегінің астына саусағыңызды сұғыңыз да, құлыптың сақтандырғыш иіктірегін оңға қарай бұрыңыз да, капотты көтеріңіз.

3. Капотты көтеріңіз және оны сенімді бекіту үшін тіреуін қойыңыз.

Капотты жабу

Капотты жаппас бұрын мотор бөлімінде құралдардың, қоқыстың және т.б. қалып қоймағанына көз жеткізіңіз. Тіреуін босатыңыз, капотты екі қолыңызбен құлыбына дейін дерлік төмен түсіріңіз, содан кейін өзі төмен түсіп құлыпқа бекітілетіндей етіп жіберіп қалыңыз. Жапқаннан кейін толық жабылғанына көз жеткізу үшін капотты абайлап жоғары тартып көріңіз.

Сақтандыру

- Қозғалысты бастамас бұрын капоттың толық жабылғанына көз жеткізіңіз, әйтпесе ол қозғалыс кезінде абайсызда ашылып кетуі және жол-көлік оқиғасына алып келуі мүмкін.

Жүксалғыш бөлімнің қақпағы

Жүксалғыш қақпағын ашу және жабу

Жүксалғыш бөлім қақпағын қашықтан басқару пульті бар кілттің көмегімен ашу

- ◆ Автокөлік құлыптаулы тұрғанда кілттің қашықтан басқару пультіндегі жүксалғыш бөлім қақпағының құлпын ашу түймесін басыңыз, жүксалғыш бөлім қақпағының құлпы ашылады және белгілі бір биіктікке көтеріледі.
- ◆ Автокөліктің құлпы ашық және ол қозғалыссыз тұрғанда қашықтан басқару пульті бар кілт қажет емес кезде жүксалғыш бөлімнің қақпағын жүксалғыш бөлімнің қақпағындағы микроағыратқыш түймесін басу арқылы ашуға болады.

Жүксалғыш бөлімнің қақпағын кілтсіз ашу*

Автокөлік құлыпталған кезде, жүксалғыш бөлімінің қақпағын ашу үшін қашықтан басқару пульті бар кілтті жүксалғыш бөлімінің қақпағына тақаңыз да, микроауыстырып қосқыш түймесін басыңыз.

Жүксалғыш бөлімнің қақпағын жабу

Жүксалғыш бөлімінің қақпағын төмен, артқы бамперге қарай тартыңыз, содан соң жабу үшін оған екі қолыңызбен басыңыз.

Қауіп

- Жүксалғыш бөлімді пайдаланбас бұрын жүксалғыш бөлім қақпағының толық ашылғанына көз жеткізіңіз. Толық ашылмаған жағдайда жүксалғыш бөлім қақпағының түсірілуі ауыр жарақат алып келуі немесе тіпті өмірге қауіпті болуы мүмкін.
- Қозғалысты бастамас бұрын жүксалғыш бөлім қақпағының сенімді құлыпталып жабылғанына көз жеткізіңіз. Қозғалыс кезінде жүксалғыш бөлімнен заттардың құлап түсуіне жол бермеңіз, бұл жол-көлік оқиғасына алып келуі мүмкін.

Сақтандыру

- Жүксалғыш бөлімнің қақпағын жапқан кезде оны автокөліктің сырт жағынан басыңыз, әйтпесе қолыңызды қысып, жарақаттап алуыңыз мүмкін.
- Бастары мен қолдарының қысылып қалуынан сақтану үшін балалар жүксалғыш бөлімнің қақпағын ашып-жаппауы тиіс.

Назар аударыңыз

- Қақпақтың кедергімен соқтығысуына жол бермеу үшін жүксалғыш бөлімнің қақпағын ашар немесе жабар кезде айналада жүксалғыш бөлімнің қақпағын ашу немесе жабу үшін жеткілікті орынның бар-жоғын тексеріп алу қажет.
- Жүксалғыш бөлім қақпағының тіреуін жүкті бекітуге пайдаланбаңыз, бұл тіреуге заттар ілмеңіз, тіреу зақымдалуы мүмкін және жүксалғыш бөлім қақпағын жабу мүмкін болмай қалады.
- Жүксалғыш бөлім қақпағының зақымдалуына жол бермеу үшін жүксалғыш бөлімнің қақпағын жапқан кезде шектен тыс күш салмаңыз.
- Жүксалғыш ішінің кеңістігін жүктерді орналастыруға қисынмен пайдаланыңыз. Егер жүксалғыштың іші шектен тыс толып кетсе, жүксалғыш бөлімнің қақпағын күштеп жаппаңыз, әйтпесе бұл тиелген жүкті бүлдіруі немесе жүксалғыш бөлімнің қақпағын деформациялауы мүмкін.

Жүксалғыш қақпағының құлыбын апаттық жағдайда ашу

Егер автокөліктің борттық желісінде кернеу болмаса және жүксалғыш бөлімнің қақпағы әдеттегі жолмен ашыла алмайтын болса, оны автокөліктің ішінен ашуға болады.

1. Артқы орындықтарды бүктеңіз 47-бет жүксалғышқа қол жеткізіңіз.
2. Суретте көрсетілгендей, құлыпты ашу түймесін басыңыз және жүксалғыш бөлімнің қақпағын ашыңыз.

Хабарлама

- Егер жүксалғыш бөлімнің қақпағы апаттық режимде ашылмай тұрса, техникалық қызмет көрсетуден және жөндеуден өту үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес береміз.

Отын құю аузының тығыны

Отын багының отын құю аузын ашу және жабу

Отын багының отын құю аузын ашу тәртібі

1. Қапакты ашу үшін салондағы отын құю аузы люгінің қапакын ашу тұтқасын тартыңыз.
2. Отын құю аузының тығынын сағат тіліне қарсы бағытта жайымен бұраңыз, бұрап шешіп алыңыз.
3. Отын құйғаннан кейін отын құю аузының тығынын сырт еткен дыбыспен бекігенше сағат тілінің бағытында ақырын бұраңыз.
4. Отын құю люгінің қапакын жабыңыз.

Сақтандыру

- Отынның шашырауынан болуы мүмкін жарақаттардан сақтану үшін отын багының отын құю аузының тығынын ақырын ашып алыңыз.
- Отынның төгілуінің және жол-көлік оқиғасы жағдайында тұтануының алдын алу үшін отын багының отын құятын аузының тығынының тығыз жабылғанына көз жеткізіңіз.

Отын құю

- ◆ Автокөлік жүрген кезде отын мөлшері азайған сайын шкаладағы отын деңгейінің көрсеткіші біртіндеп азаяды.
- ◆ Отын қоры тым аз болған жағдайда отынның төмен деңгейінің сигнал шамы жанады, ал аспаптар тақтасының ақпараттық дисплейінде «Отын құйыңыз» деген хабарлама көрсетіледі; мүмкіндігінше тездетіп отын құйып алыңыз.
- ◆ Отын сұрыбы: Октандық саны 92-ден төмен емес этилденбеген бензин

Сақтандыру

- Отын құяр алдында қозғалтқышты өшіріңіз, барлық есіктерді жабыңыз және әйнектерді көтеріңіз.
- Құрғақ ауа райында электр-статикалық заряд түзілуі әбден мүмкін. Отын бағының отын құятын аузының тығынын ашпас бұрын бойыңыздағы электр-статикалық зарядты кетіру үшін және электр разряды кезінде пайда болатын ұшқындардан отын буларының тұтануының алдын алу үшін боялмаған металл беттен ұстау қажет.
- Бензин жеңіл тұтанғыш зат болып табылады. Сондықтан отын құю кезінде отты пайдалануға және темекі шегуге қатаң тыйым салынады.
- Отынның теріңізге немесе киіміңізге тиюіне жол бермеңіз. Теріге отынның тікелей тиюі немесе отын буларымен тыныс алу денсаулыққа зиян. Егер отын кездейсоқ теріңізге тисе, дереу сумен жуып тастаңыз.
- Бензинді қозғалтқышы бар автокөлікке дизель отынын құймаңыз, бензинді дизель отынымен араластырмаңыз, себебі бұл отын жүйесін және қозғалтқышты зақымдайды, сондай-ақ автокөліктің жануына алып келуі мүмкін.
- Отын құятын пистолет автоматты түрде өшкеннен кейін отын құюды жалғастыруға әрекеттенбеңіз, әйтпесе отын бағына шектен тыс отын құйылып кетуі мүмкін, бұл отынның отын бағынан төгілуіне, өртке, жарылысқа және ауыр жарақаттарға алып келеді.

Назар аударыңыз

- Сапасыз отынды немесе октандық саны төмен отынды пайдалану қозғалтқыштың зақымдануына немесе пайдалану сипаттамаларының сәйкес болмай шығуына алып келуі мүмкін.
- Егер отын құю кезінде отын төгілсе, автокөліктің және лак-бояу жабынының бүлінуіне жол бермеу үшін оны дереу сүртіп алыңыз.

Қоршаған ортаны қорғау

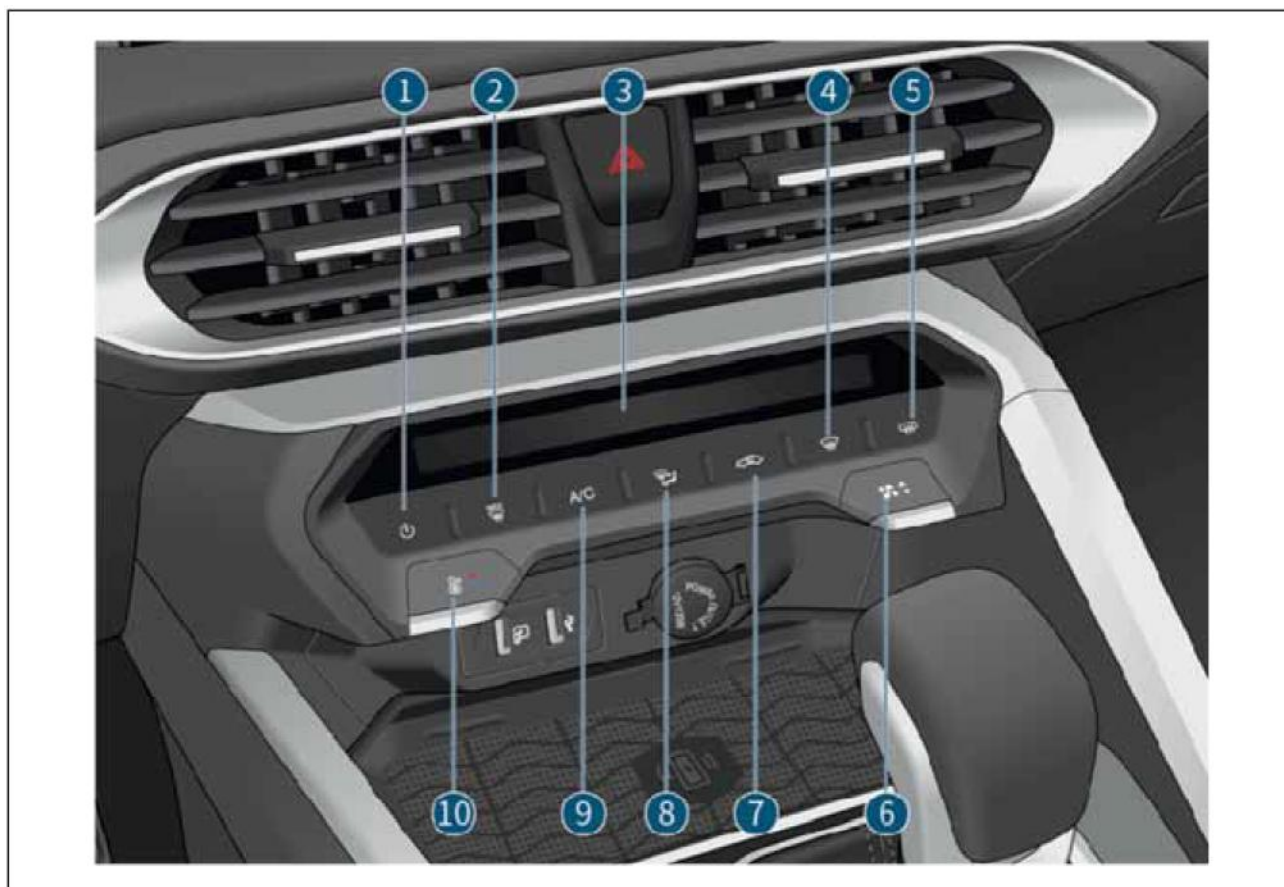
- Отын қоршаған ортаны ластай алады, оны мамандар жинап алуы және кәдеге жаратуы тиіс.

Климаттық қондырғы

Климаттық қондырғыны басқару панелі

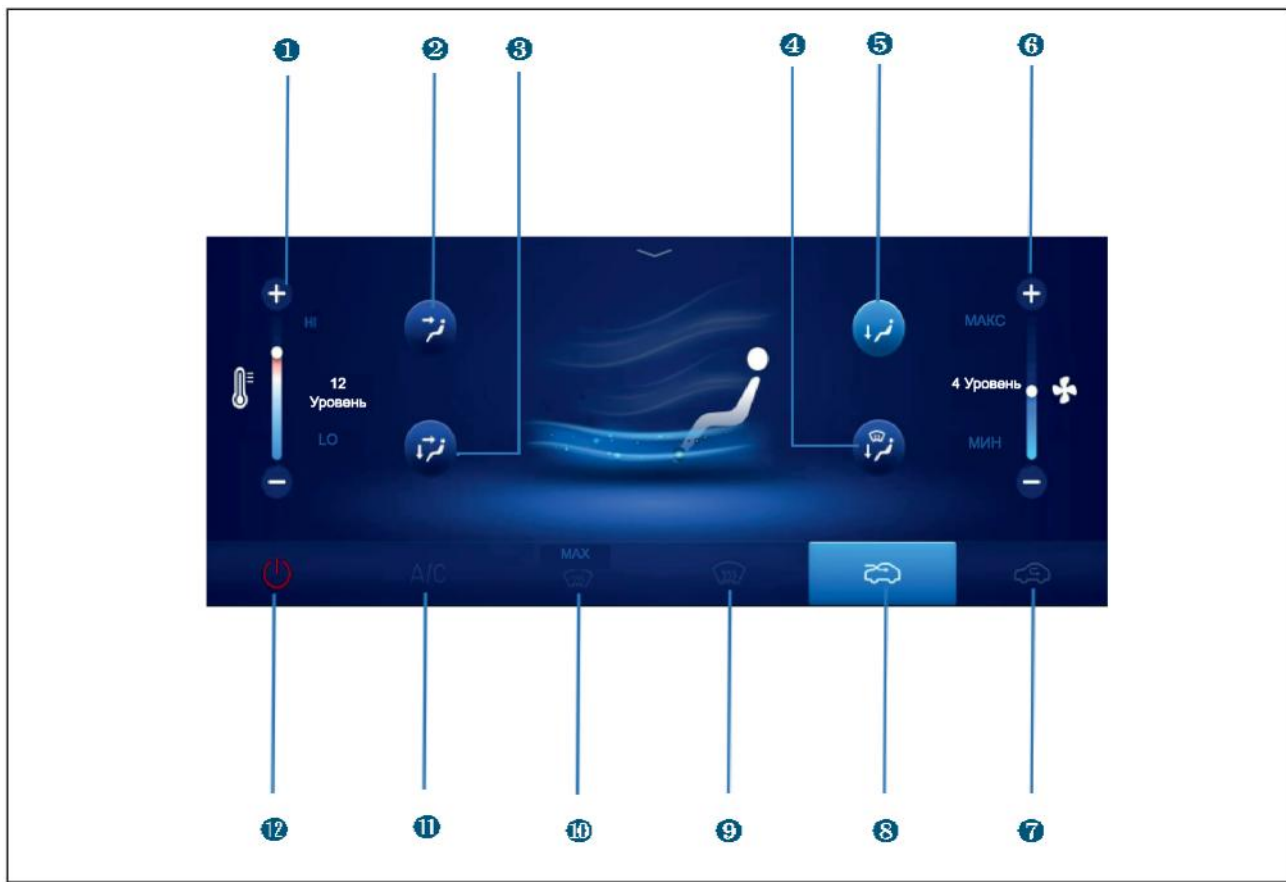

1 Кондиционерді қосу түймесі	6 Ауа ағынын реттеу түймесі
2 Алдыңғы әйнекті барынша үрлеу түймесі	7 Сыртқы ауаны рециркуляциялау/кіргізу түймесі
3 Кондиционердің ақпараттық дисплейі	8 Ауа тарату режимі түймесі
4 Алдыңғы әйнекті үрлеу түймесі	9 Кондиционердің (A/C) салқындату режимінің түймесі (A/C)
5 Артқы әйнек жылытқышының түймесі	10 Температураны реттеу түймесі

Климаттық қондырғы мәзірі

1 Температура реттегіші мен индикаторы	8 Ауаны сырттан кіргізу түймесі
2 Бетке ауа үрлеу түймесі	9 Алдыңғы әйнекті үрлеу түймесі
3 Бетке және аяққа ауа үрлеу түймесі	10 Алдыңғы әйнекті барынша үрлеу түймесі
4 Аяқ пен алдыңғы әйнекті үрлеу түймесі	11 Кондиционердің (A/C) салқындату режимінің түймесі (A/C)
5 Аяққа ауа үрлеу түймесі	12 Кондиционерді қосу түймесі
6 Желдеткіш жылдамдығының реттегіші және индикаторы	
7 Ауаны рециркуляциялау түймесі	

Климаттық қондырғының функциялары

Желдеткіш жылдамдығын реттеу

- ◆ Желдеткіш жылдамдығын басқару панелінен реттеу: басқару панелінде ауа ағынын реттеу түймесін басыңыз. Әр басқан сайын жылдамдық шкаланың 1 бөлігіне, ал реттеу диапазоны шкаланың 1–7 бөлігіне өзгереді.
- ◆ Орталық басқару дисплейіндегі желдеткіш жылдамдығын реттеу: орталық басқару дисплейінің экранындағы кондиционер құлақшасын басыңыз, климаттық қондырғының басқару беті ашылады және сіз желдеткіштің жылдамдығын арттыру немесе азайту үшін немесе түймелерін баса аласыз, сондай-ақ сырғақты реттегішін жоғары және төмен жылжыту арқылы желдеткіштің жылдамдығын арттыруға немесе азайтуға болады.

Алдыңғы әйнек жылытқышы

- ◆ Алдыңғы әйнек жылытқышы климаттық қондырғының басқару панеліндегі немесе орталық дисплейдегі алдыңғы әйнекті барынша үрлеу түймесін басу арқылы қосылады.
- ◆ Алдыңғы әйнек жылытқышы түймесінің индикаторы жанады, бұл алдыңғы әйнекті жылыту функциясының іске қосылғанын білдіреді. Алдыңғы әйнек жылытқышын өшірген кезде индикатор сөнеді.
- ◆ Алдыңғы әйнек жылытқышы функциясы қосулы тұрғанда автоматты түрде келесі баптаулар орындалады:
 - ◇ Желдеткіш жылдамдығы ұлғаяды.
 - ◇ Кондиционерді салқындату функциясын қосу (A/C).
 - ◇ Алдыңғы әйнекке ауа үрлеу режимі орнатылады.
 - ◇ Ауа рециркуляциясы өшіріледі.
- ◆ Алдыңғы әйнекті үрлеуді өшіру үшін климаттық қондырғының басқару панеліндегі немесе орталық дисплейдегі алдыңғы әйнек жылытқышының түймесін қайтадан басыңыз. Түймедегі индикатор сөнеді.

Сақтандыру

- Қосулы кондиционермен әйнекті жылытуды пайдалану кезінде кондиционердің салқындату функциясын (A/C) өшірмеңіз, әйтпесе бұл алдыңғы әйнектің булануына алып келеді және қозғалыс кезінде көріністі нашарлатады.

Артқы әйнек жылытқышы

- ◆ Артқы әйнек жылытқышы климаттық қондырғының басқару панеліндегі немесе орталық дисплейдегі артқы әйнек жылытқышының түймесін басу арқылы қосылады.
- ◆ Артқы әйнек жылытқышы түймесінің индикаторы жанады, бұл артқы әйнекті жылыту функциясының іске қосылғанын білдіреді. Артқы әйнек жылытқышын өшірген кезде индикатор сөнеді.
- ◆ Артқы әйнек жылытқышын өшіру үшін климаттық қондырғының басқару панеліндегі немесе орталық дисплейдегі артқы әйнек жылытқышының түймесін қайтадан басыңыз. Түймедегі индикатор сөнеді. Егер функция қолмен өшірілмесе, ол 20 минут бойы үздіксіз жұмыс істегеннен кейін автоматты түрде өшеді.

Хабарлама

- Артқы әйнек жылытқышы қосулы тұрғанда бір мезгілде сыртқы артқы көрініс айналарын жылыту функциясы қосылады*. Бір қосқан кездегі жылытқыштың жұмыс істеу уақыты 20 минутқа дейін.

- ◆ Ауаны айналдыру режимін орнату климаттық қондырғының басқару панеліндегі немесе орталық дисплейдегі сыртқы ауаны рециркуляциялау/кіргізу түймелерін басу арқылы жүзеге асырылады.
 - ◇ Ауаның рециркуляциясы: автокөлік сыртындағы ауаның ішке кіруін болдырмайды және автокөлік ішіндегі ауаның айналуын қамтамасыз етеді.
 - ◇ Сыртқы ауаны беру: сыртқы ауа автокөлікке беріледі, салонда таза ауаның айналымы қамтамасыз етіледі.

i Хабарлама

- Ауаны ұзақ рециркуляциялау салондағы көмірқышқыл газы концентрациясының жоғарылауына алып келеді, бұл жүргізушінің сергек қалпын сақтауына оң ықпал етпейді.
- Суық немесе жаңбырлы ауа райында ауа рециркуляциясын пайдалану әйнектерді буландырып жіберуі және қозғалыс кезінде көріністі нашарлатуы мүмкін.

Температураны баптау

- ◆ Басқару панелінде температураны баптау: берілген температура мәнін көбейту немесе азайту үшін басқару панелінде температураны реттеу түймесін түртіңіз. Әр басқан сайын температура мәні шкаланың 1 бөлігіне, ал реттеу диапазоны шкаланың 1–16 бөлігіне өзгереді.
- ◆ Орталық басқару дисплейіндегі температураны реттеу: орталық дисплейдегі кондиционер құлақшасын түртіңіз. Климаттық қондырғы мәзірінде температура реттегішінің немесе түймелерін басу арқылы температураның берілген мәнін ұлғайтуға немесе азайтуға болады, сондай-ақ температура мәнін сырғытпалы реттегішті жоғары және төмен жылжыту арқылы да ұлғайтуға немесе азайтуға болады.

i Хабарлама

- Орталық басқару дисплейінде көрсетіліп тұрған температура температураның берілген мәні болып табылады, бұл салон ішінде өлшенген нақты температура емес.

Ауаның үлестірілуі

- ◆ Ауаның үлестірілуі климаттық қондырғы мәзірінде төмендегідей тәртіппен түймелерді басу арқылы орнатылады.
 - ◇ Бетке ауа үрлеу режимі: ауа алдыңғы панельдегі дефлекторлар арқылы беріледі.
 - ◇ Бетке және аяққа ауа үрлеу режимі: ауа алдыңғы панельдегі дефлекторлар және аяқтарға арналған кеңістіктегі ауа өткізгіштер арқылы беріледі.
 - ◇ Аяққа ауа үрлеу режимі: ауа аяқтарға арналған кеңістіктегі ауа өткізгіштер арқылы беріледі.
 - ◇ Аяқты үрлеу және еріту режимі: ауа алдыңғы әйнектің жылыту дефлекторлары және аяққа арналған кеңістіктің ауа өткізгіштері арқылы беріледі.
 - ◇ Әйнектің қырауын еріту режимі: ауа алдыңғы әйнекті жылыту дефлекторлары арқылы беріледі.
- ◆ Сондай-ақ, сіз ауаның үлестірудің тиісті режимін таңдау үшін орталық басқару дисплейіндегі , , , , белгішелерін тікелей баса аласыз.

Кондиционер ажыратқышы

Ауаны кондициялау басқару панеліндегі немесе орталық басқару дисплейіндегі кондиционерді қосу түймесін басу арқылы қосылады немесе өшіріледі.

Алдыңғы әйнекті барынша жылыту режимі

Кондиционерді басқару тақтасында немесе орталық басқару дисплейінде алдыңғы әйнекті барынша үрлеу түймесін басыңыз, алдыңғы әйнекті үрлеу түймесінің индикаторы жанады, ауа ағыны шамасы ең жоғары мәнге дейін автоматты түрде ұлғаяды. Осы түймені тағы да басыңыз, түйме индикаторы өшеді, алдыңғы әйнекті барынша жылыту режимі өшеді.

Салқындату режимі

Кондиционердің салқындату функциясы климаттық қондырғының басқару панеліндегі немесе орталық басқару дисплейіндегі А/С түймесімен қосылады. Салқындату режимін қосқан кезде түймедегі индикатор жанады. А/С түймесін тағы бір рет басқан кезде түймедегі индикатор сөнеді және кондиционердің салқындату режимі өшеді.

Дефлекторлар

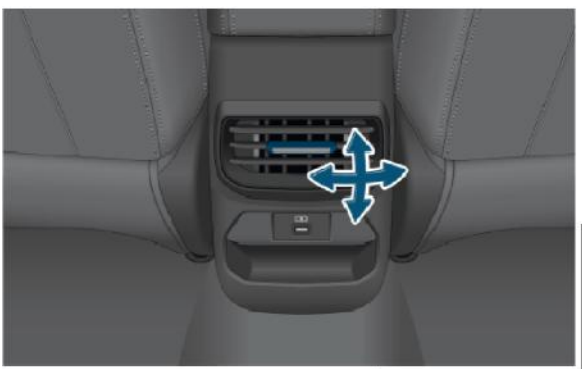
◆ Алдыңғы панельдегі орталық дефлекторлар

Алдыңғы панельдегі орталық дефлекторлардан ауаның бағытталуын дефлектор торындағы тұтқамен жоғары/төмен және солға/оңға өзгертуге болады.

◆ Алдыңғы панельдегі шеткі дефлекторлар

Алдыңғы панельдегі шеткі дефлекторлардан ауаның бағытталуын дефлектор торындағы тұтқамен жоғары/төмен және солға/оңға өзгертуге болады.

◆ Артқы дефлекторлар*

Артқы дефлекторлардан ауаның бағытталуын дефлектор торындағы тұтқамен жоғары/төмен және солға/оңға өзгертуге болады.

Мультимедиалық жүйе

Мультимедиа жүйесін қолдану бойынша нұсқаулар

- ◆ Көлік жүргізу кезінде мультимедиа жүйесін басқару жүргізушіні алаңдатады және жол-көлік оқиғасына алып келуі мүмкін.
- ◆ Мультимедиа жүйесін қолдану бойынша нұсқауларды орындаңыз. Кепілдік дұрыс пайдаланбаудан туындаған зақымдарға қолданылмайды. Барлық әрекеттер мультимедиа жүйесінің ағымдағы күйі есепке алына отырып орындалуы тиіс.
- ◆ Автокөліктердің жинақтамаларында болатын айырмашылыққа және жүйенің кейінірек жаңартылуына байланысты мультимедиа жүйесінің мәзірі әртүрлі болуы мүмкін. Өз автокөлігіңіздегі нақты күйді есепке алыңыз.
- ◆ Мультимедиа жүйесінің жұмысы бұзылған жағдайда мультимедиа жүйесін өшіріп қайта жүктеу үшін орталық консольдегі AVM пернесін басып 10 секунд бойы ұстап тұрыңыз.
- ◆ Мультимедиа жүйесі Bluetooth функциясы бар кеңінен таралған көптеген смартфондармен байланысты қолдайды, алайда смартфондардың арасында айырмашылықтар болатындықтан кейбір Bluetooth функциясы бар смартфондар үйлеспеуі және жұптастырылмауы мүмкін екенін жоққа шығаруға болмайды.
- ◆ Бөгде өндірушілердің кейбір ойнатқыштарымен музыканы Bluetooth арқылы ойнатуға қолдау көрсетілмейді.
- ◆ Аудио және бейне деректер немесе суреттер сақтау көзі ретінде USB жинақтағыш қолданылған жағдайда мультимедиа жүйесіне арналған бөлек USB жинақтағышты қолдануға және жүктелу уақытының ұзаруына алып келуі мүмкін болғандықтан оның ішіндегі артық файлдарды барынша азайтуға кеңес беріледі.
- ◆ Телефон қосылмаған кезде, кіру үшін CarLife белгішесін басқанда интерфейстің қосылмағаны көрсетіледі. Бірінші рет кіргенде, егер ол 30 секунд ішінде қосылмаса, ол автоматты түрде анықтама бетіне көшеді. Егер CarLife қосылымын орнату мүмкін болмаса, оны қайта қосуға болады. Телефонға қосқан кезде, егер Baidu CarLife қосылымы сәтсіз орындалса, алдымен телефонда CarLife орнатылғанын растаңыз, содан соң анықтама бетін қараңыз.
- ◆ Мультимедиа жүйесі ажыратымдылығы жоғары және деректер көлемі үлкен бейнефайлдарды қолдамайды, кейбір бейнефайлдардың ойнатылуы бейне деректер жазбасының сапасына немесе басқа себептерге байланысты мінсіз болмауы мүмкін. Аудиофайлдар мен суреттер де тиісінше ойнатылмауы мүмкін.
- ◆ Мультимедиа жүйесі мультимедиалық файлдардың келесі форматтарын қолдамайды:

Сипаттамалары	Қолдау пішімі	Ескертпе:
Аудио	*.AAC, *.HE-AAC, *.MP3, *.WMA, *.AIFF, *.AMR, *.APE, *.AU, *.FLAC, *.M4A, *.MKA, *.MMF, *.MP2, *.OGG, *.WAV, *.WAVPack, *.WV	* кестеде файл атауларына қатысты
Бейне	*.MP4, *.3GP, *.MKV, *.MPG, *.FLV, *.MOV, *.AVI, *.WMV, *.VOB	
Сурет	*.JPEG, *.PNG, *.GIF (СТАТИКАЛЫҚ), *.BMP	

Хабарлама

- Бұл нұсқаулық мультимедиа жүйесі туралы кейбір базалық мәліметтер ұсынады. Басқаруға қатысты толық ақпарат алу үшін Орталық басқару дисплейіндегі ақпараттық ойын-сауық жүйесін пайдалану нұсқаулығының электрондық нұсқасын қараңыз, [86-бет](#)

Басқару түймелерінің функциялары

Рульдегі мультимедиа жүйесін басқару түймелері

- 1 Дыбыс деңгейін ұлғайту түймесі
Басып қалу арқылы мультимедиа жүйесінің дыбыс деңгейін ұлғайту жүзеге асырылады.
- 2 Телефон түймесі
Басып қалу арқылы қоңырау жоқ кезде Bluetooth телефонының мәзіріне кіру немесе кіріс қоңырауын қабылдау жүзеге асырылады. Ұзақ басу арқылы «Жолдағы көмек» қызметін шақыру жүзеге асырылады.

- 3 MODE режимдерін ауыстырып қосу түймесі*
Әр басқан кезде келесі тәртіппен ойнату көздерін циклмен ауыстырып қосу орын алады: QQ Music* → Bluetooth Music* → USB1 Audio* → USB2 Audio* → Koowo Music Box* → Жергілікті радио (PM/AM)/Интернет-радио* → Коала FM* → QQ Music*.
- 4 Сөйлеуді тану түймесі*
Сөйлеуді тану түймесін қосу үшін аз уақытқа басыңыз, ал Carlife* алдыңғы жақта болса, Carlife Voice* функциясын қосыңыз.
- 5 Келесі трек / радиостанция
Басып қалу арқылы келесі трекке ауысу немесе келесі қабылданатын радиостанцияны іздеу жүзеге асырылады.
- 6 Дыбысты өшіру түймесі
Басып қалу арқылы мультимедиа жүйесінің дыбысы өшіріледі.
- 7 Қоңырауды өшіру түймесі
Басып қалу арқылы кіріс қоңырауынан бас тартылады.
- 8 Дыбыс деңгейін азайту түймесі
Басып қалу арқылы мультимедиа жүйесінің дыбыс деңгейін азайту жүзеге асырылады.
- 9 Алдыңғы трек / радиостанция түймесі
Басып қалу арқылы алдыңғы трекке ауысу немесе соңғы қабылданған радиостанцияны іздеу жүзеге асырылады.

Мультимедиа жүйесін басқару орталық түймесі

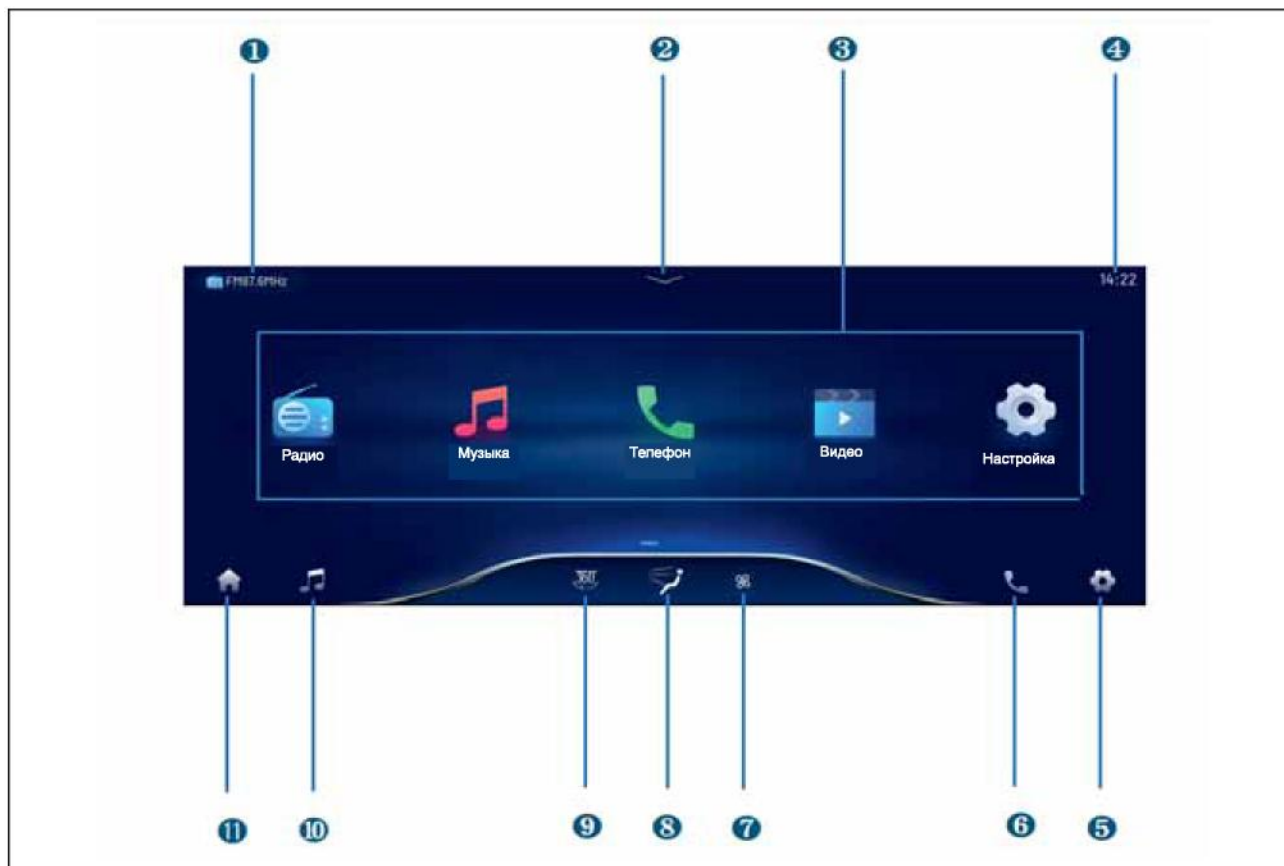
- 1 Бас мәзір
Бас мәзірге қайтып оралу түймені басу арқылы жүзеге асырылады.
- 2 Дыбысты өшіру/дыбыс деңгейін реттеу түймесі
Автокөлік қозғалып келе жатқанда және жүйе белсенді күйде тұрғанда экранның басты бетін көрсету және дыбыс көзін өшіру үшін өшіру түймесін басып қалыңыз. Мультимедиа жүйесін өшіріп, қайта қосу үшін түймені 10 секунд бойы басып тұрыңыз. Дыбыс деңгейін ұлғайту үшін дыбыс деңгейінің реттегішін сағат тілінің бағыты бойынша бұраңыз. Дыбыс деңгейін азайту үшін дыбыс деңгейінің реттегішін сағат тіліне қарсы бағытта бойынша бұраңыз.

- 3 360° панорамалық сурет түймесі*
360° айнала шолуды қосу түймені басу арқылы жүзеге асырылады.

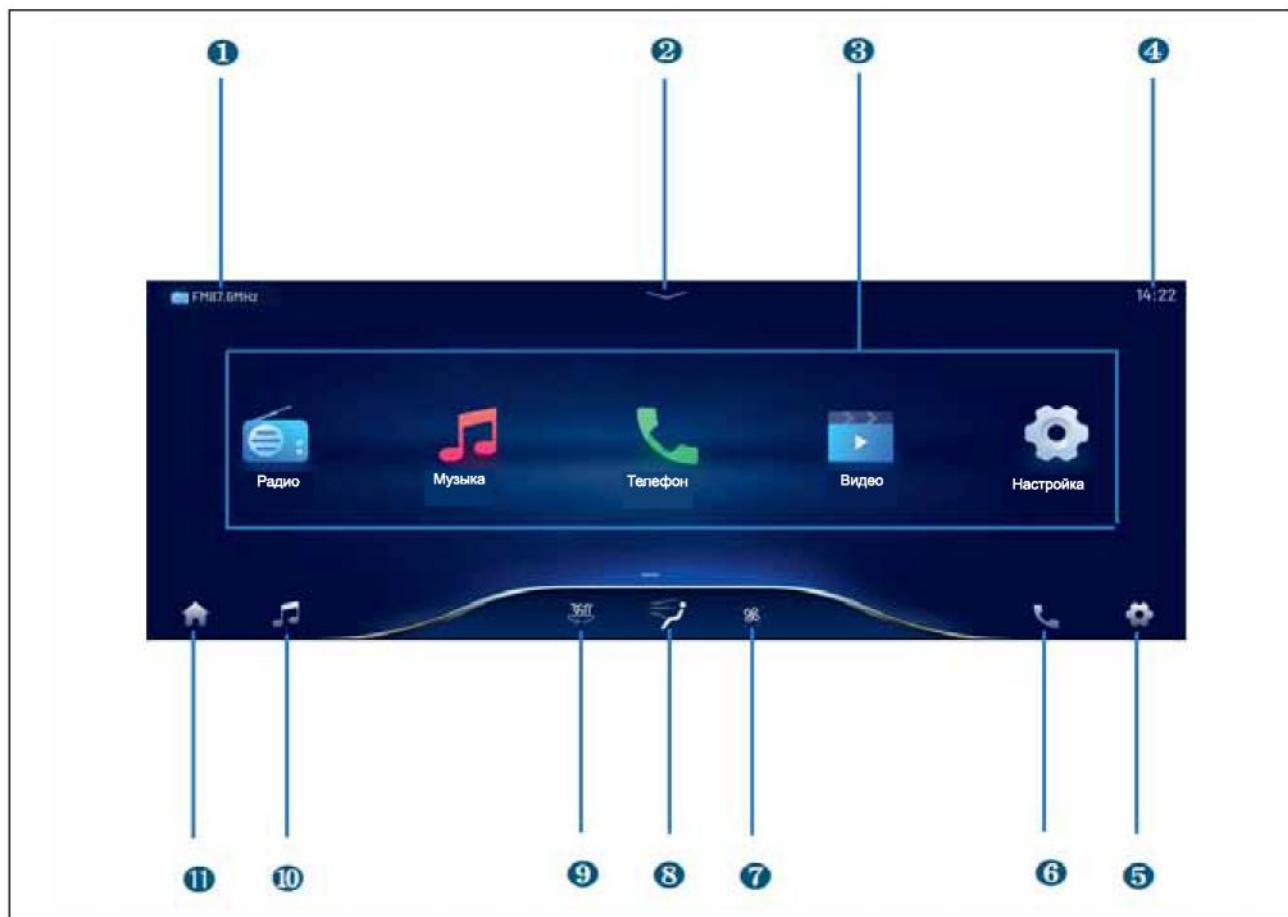

Бас мәзір

1 Радиоқабылдағыш
Ағымдағы арнаның жиілігін көрсету.	4 Күй жолағы. Жүйенің ағымдағы күйінің көрсетілуі.
2 Жылдам баптау
Жылдам баптау интерфейсіне кіру үшін төмен сырғытыңыз.	5 Баптаулар мәзірі
Жүйе баптауларының мәзіріне кіру түймені басу арқылы жүзеге асырылады.
3 Қолданбалар тізімі
Барлық орнатылған қолданбаларды қарау үшін солға және оңға басыңыз және тиісті қолданбаның интерфейсіне кіру үшін қолданбаның пиктограммасын басыңыз.	6 Навигация пернелері тіркесімі*
Навигация мәзіріне кіру үшін басыңыз.

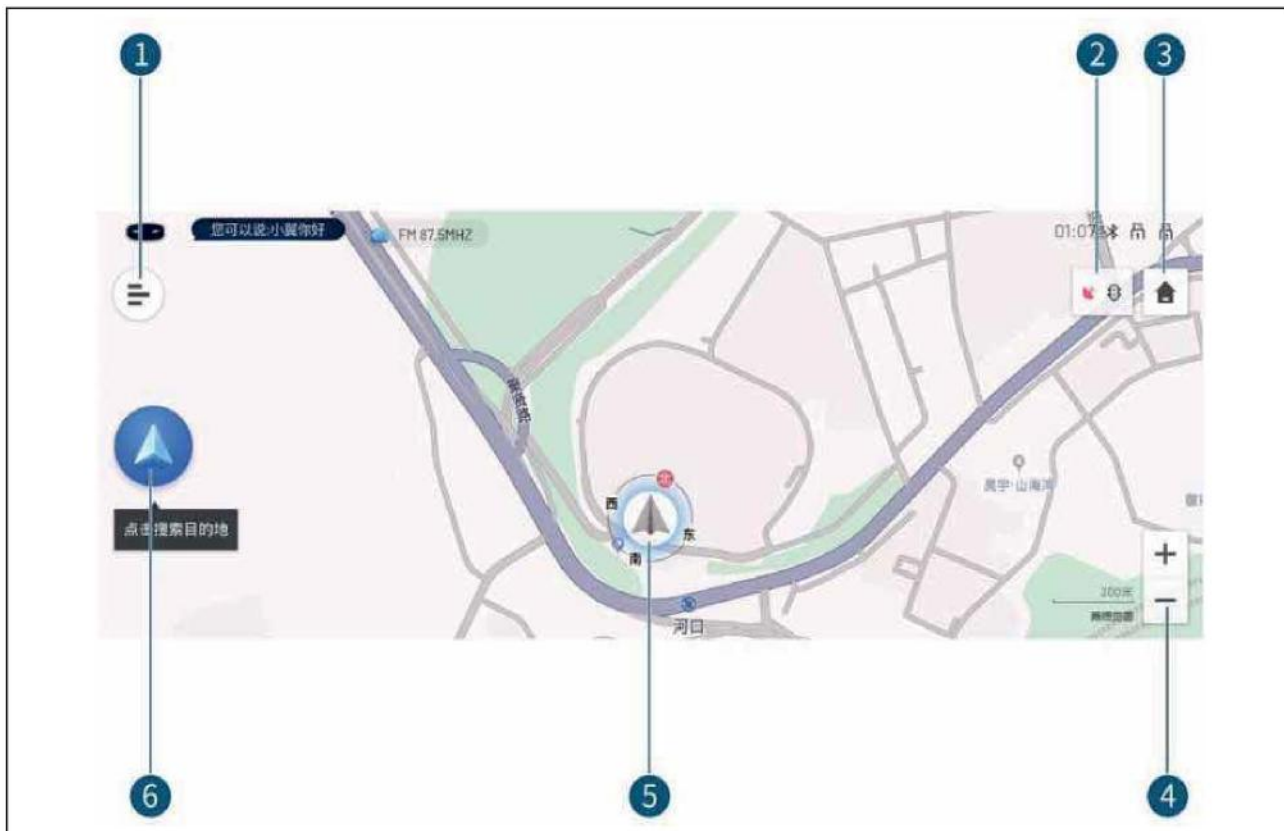
- 7** Кондиционердің ауа ағыны шамасын көрсету
Кондиционер мәзіріне кіру үшін басыңыз
- 8** Кондиционер мәзірі
Кондиционер мәзіріне кіру үшін басыңыз.
- 9** Айнала шолу жүйесі*
360° айнала шолуды қосу түймені басу арқылы жүзеге асырылады.
- 10** Музыкалық қолданба мәзірі
Музыкалық қолданба мәзіріне кіру үшін басыңыз.
- 11** Бас мәзір
Бас мәзірге қайтып оралу түймені басу арқылы жүзеге асырылады.

Навигация мәзірі*

Навигация мәзіріне кіру үшін бас мәзірдегі пернелер тіркесімін басыңыз немесе қосалқы аспаптар тақтасындағы түймені басыңыз.

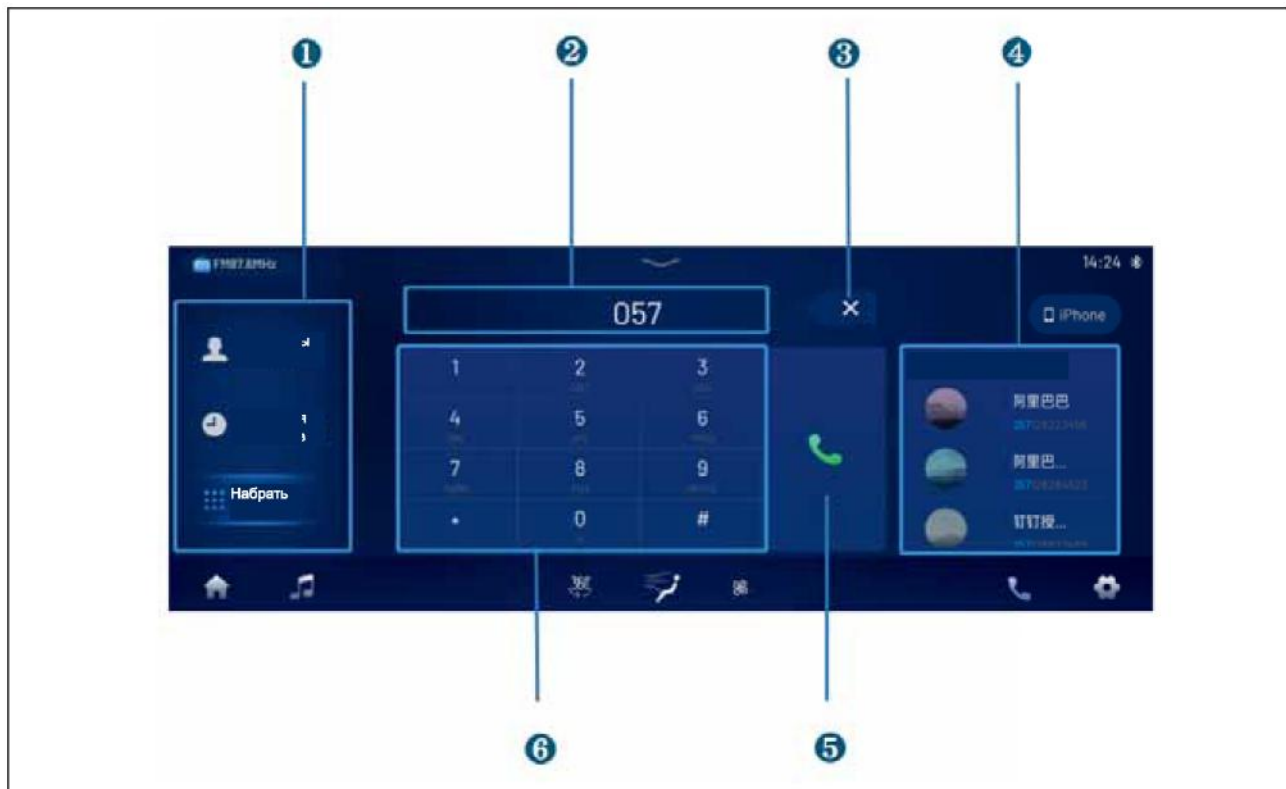
<p>1 Навигация мәзірі
Хабарламаларды, таңдаулы ақпаратты, автономдық деректерді, баптаулар мен басқа да функцияларды қарау үшін басыңыз.</p>	4 Картаны көрсету масштабын үлкейту/кішірейту
2 Жол шарттарын нақты уақытта ауыстырып қосқыш	<p>5 Автокөлікті жайғастыру күйі
Көк логотип GPS сәтті жайғастырылғанын, ал сұр логотип GPS сәтсіз жайғастырылғанын білдіреді.</p>
3 Бас мәзірге оралу	6 Навигацияның межелі пунктін іздеу

Bluetooth телефон мәзірі

- ◆ Телефондағы Bluetooth функциясын қолданар алдында Bluetooth байланысының көмегімен мобильді телефонды автокөлікке қосып алу қажет.
- ◆ Bluetooth қосылысын орнатқаннан кейін Bluetooth телефон мәзіріне кіру үшін телефонның бас мәзірінен телефон қолданбасының белгішесін немесе руль дөңгелегінің оң жағындағы телефон түймесін басыңыз. Егер Bluetooth бірден қосылмасы «Bluetooth-ды қосу қажет пе» хабарламасы пайда болады.

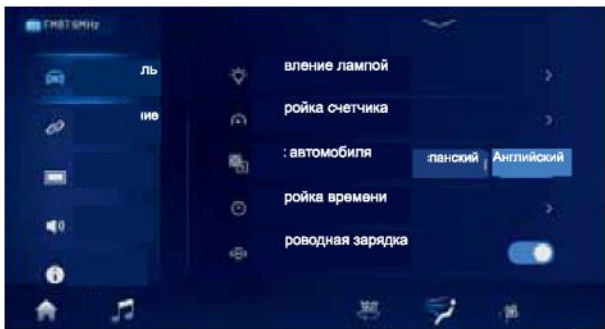
- 1 Bluetooth телефон мәзірінің навигация панелі Контактілер тізімінің, қоңыраулар журналының және нөмірлерді теру бетінің көрсетілуін ауыстырып қосу үшін қайталап басыңыз.
- 2 Телефон нөмірін енгізуге арналған өріс Терілген телефон нөмірі көрсетіледі.
- 3 Соңғы таңбаны жою түймесі Енгізілген телефон нөмірін түзету.
- 4 Байланыс нөмірінің сәйкес келуі Телефон нөмірін енгізген кезде жүйе автоматты түрде оны бар контактілермен салыстырады және нәтижесін осы жерде көрсетеді.
- 5 Қоңырау соғу
- 6 Телефон нөмірін енгізудің цифрлық пернелері

Автокөлік баптаулары

Автокөлік баптаулары мәзіріне өтеу үшін бас мәзірде автокөлік баптауларының мәзіріне тез кіру түймесін басыңыз немесе қосымша аспаптар тақтасындағы баптаулар түймесін басыңыз. Автокөлік баптауларының мәзірінде келесі функцияларды белсендіруге болады.

- ◆ Панорамалық кескін*
- ◆ Автокөлік баптауларын басқару
- ◆ Жарықтандыруды баптау
- ◆ Автокөлік интерфейсі тілі
- ◆ Дәл уақытты орнату
- ◆ Сымсыз зарядтау*

Мультимедиалық жүйені пайдалану бойынша нұсқаулық

Орталық дисплейдің бас мәзірінде «Қолданбалар тізімін» солға немесе оңға жылжыту арқылы «Пайдалану бойынша нұсқаулық» қолданбасын таңдаңыз және «Мультимедиа жүйесін пайдалану бойынша нұсқаулықтың» электрондық нұсқасын қарап көруге арналған түймені басыңыз.

 Хабарлама

- Автокөліктердің жинақтамаларында болатын айырмашылыққа және жүйенің кейінірек жаңартылуына байланысты мультимедиа жүйесінің мәзірі әртүрлі болуы мүмкін. Өз автокөлігіңіздегі нақты күйді есепке алыңыз.

Автокөлік салоны жабдығы

Сақтауға арналған орындар

◆ Есіктегі ұсақ-түйек бөлімі

Алдыңғы және артқы орындықтардағы ұсақ-түйек бөлімдері сусындары бар бөтелкелерді, географиялық карталарды және басқа заттарды салып қоюға арналған.

◆ Орталық консольдағы ұсақ-түйек бөлімі

Ұсақ-түйек заттарды салып қоюға арналған.

i Хабарлама

- Мобильді телефондарды сымсыз зарядтау функциясы бар модельдерде* бұл орын мобильді телефондарды сымсыз зарядтауға арналған алаң ретінде қолданылады, бұл орынға басқа заттарды қоймас бұрын мобильді телефондарды сымсыз зарядтау функциясын өшіру қажет.

◆ Ұсақ-түйек тартпасы

- ◇ Ұсақ-түйек тартпасын ашу үшін қақпақ құлыбының тұтқасынан тартыңыз.
- ◇ Ұсақ-түйектер тартпасын жабу үшін қақпақты көтеріңіз және құлпы сырт етіп бекігенше басыңыз.

! Сақтандыру

- Шұғыл тежелу кезінде ықтимал жарақаттардан сақтану үшін қозғалыс кезінде ұсақ-түйек тартпасын жабық күйінде ұстау қажет.

- ◆ Алдыңғы ортаңғы шынтақтаяныштағы ұсақ-түйек бөлімі ұсақ-түйек заттарды салып қоюға арналған. Ұсақ-түйек бөліміне қол жеткізу үшін қапқаты ашу керек.

- ◆ Орталық консольдың артқы бөлігіндегі ұсақ-түйек бөлімі* Ұсақ-түйек заттарды салып қоюға арналған.

Күнқағарлар

- ◆ Күнқағарлар жүргізушінің және алдыңғы жолаушының басының үстіңгі жағында орналасқан. Алдыңғы жақтан түскен көз қарықтыратын жарықтан қорғану үшін күнқағарды төмен қайыру қажет.

- ◆ Бүйірден түскен көз қарықтыратын жарықтан қорғану үшін күнқағарды ішкі кронштейнінен ажыратып алып, есік әйнегіне қарай бұру қажет.

Косметикалық айна

Косметикалық айнаны ашу үшін айна қақпағын жоғары қарай қайыру қажет.

Төбедегі тұтқалар

- ◆ Автокөліктің қозғалысы кезінде жолаушылар төбедегі тұтқалардан ұстап отыра алады.

Назар аударыңыз

- Автокөлікке мінгенде және одан түскенде немесе орындықтан тұрған кезде төбедегі тұтқаны пайдаланбаңыз. Төбедегі тұтқаға ауыр заттарды іліп қоймаңыз.

Стақан қойғыштар

Алдыңғы қатардың стақанқойғыштары
Стақанқойғыштарды сусындары бар
саптыаяқтарды немесе банкарды салып қою
үшін пайдалануға болады.

Артқы қатардың стақанқойғыштары*

Стақанқойғыштарды сусындары бар саптыаяқтарды немесе банкарды салып қою үшін пайдалануға болады.

Сақтандыру

- Қозғалыс кезінде сұйықтық төгіліп кетпеуі үшін сусыны бар ыдыстың қақпағы жабық екеніне көз жеткізіңіз.
- Қозғалыс кезінде стақан қойғыштан саптыаяқты алмаңыз және оған саптыаяқ қоймаңыз.

Алдыңғы орындықтардың арқалықтарындағы қалталар

Алдыңғы орындықтардың арқалықтарында географиялық карталарды, журналдарды, газеттерді және басқа да заттарды сақтауға арналған қалталар бар.

Электр қуатының ағытпасы

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» немесе «ACC» күйі) электр қуатының ағытпасының қақпағын ашыңыз да, зарядтауға арналған құрылғыны жалғаңыз.

Сақтандыру

- Автокөлікте электр қуаты жалғағышының зарядтау құрылғысындағы аспаптарды қараусыз қалдырмаңыз, дұрыс пайдаланбау тұтануға әкелуі мүмкін.
- Балалардың электр қуатының ағытпасын пайдалануына рұқсат бермеңіз.
- Ағытпаны тұтынатын қуаты жоғары электр жабдықты қуаттауға пайдаланбаңыз.

Назар аударыңыз

- Автокөліктің электр жүйесінің зақымдалуынан сақтану үшін электрмен қоректендіру ағытпасына электр қуатын өндіретін электр жабдықты жалғамаңыз.
- Электр-магниттік үйлесімділік талаптарына сәйкес келетін электр жабдықты ғана қолданыңыз.
- Кернеу ауытқуларына байланысты электр жабдықтың зақымдалуынан сақтану үшін оталдыру жүйесін қосар немесе өшірер алдында электр қуатының ағытпасына жалғанып тұрған зарядтау құрылғысын ажыратыңыз.

USB ағытпалары

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ACC» немесе «ON» күйі) ағытпаға мобильді құрылғыны жалғауға және оны пайдалануға болады.

◆ Алдыңғы USB ағытпалары

- ◇ Алдыңғы USB ағытпалары мобильді телефондарды, планшеттерді, флеш-жинақтағыштарды және мультимедиа жүйелерін өзара байланыстыру үшін қолданыла алады.
- ◇ Тек сол жақтағы USB ағытпасы шағын құрылғыларды, мысалы, мобильді телефондарды электрмен жабдықтауға ғана арналған.

◆ Артқы USB ағытпалары*

Артқы USB ағытпасын қуаты аз құрылғыларды, мысалы, ұялы телефондарды зарядтау үшін қолдануға болады.

Мобильді телефондарды сымсыз зарядтау*

- ◆ Мобильді телефондарды сымсыз зарядтау сымды жалғамай, электр-магнитті индукция арқылы жүзеге асырылады.

Хабарлама

- Сымсыз зарядтау функциясы Qi қуаттау стандартына сәйкес келетін мобильді телефондар үшін ғана қолжетімді. Біз Qi қуаттау стандартына сәйкес келмейтін мобильді телефонды немесе сымсыз зарядтау алаңына қойылған басқа құрылғыны қолданудан туындаған кез келген зақым үшін жауапкершілік көтермейміз.

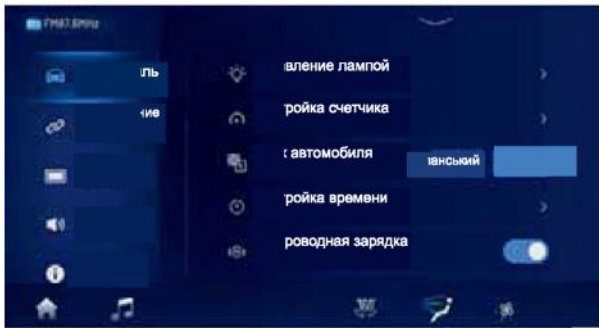

◆ Мобильді телефондарды сымсыз зарядтауға арналған алаң

Сымсыз зарядтау тиімді аймағы орталық консольдың ұсақ-түйек бөлімінде орналасқан. Тиісті зарядтауды қамтамасыз ету үшін телефонды сымсыз зарядтауға арналған алаңға орналастыру қажет.

Хабарлама

- Егер сымсыз зарядтау аймағын ұсақ-түйек салатын бөлім ретінде пайдалану қажет болса, алдымен сымсыз зарядтау функциясын өшіріп қойыңыз.

◆ Мобильді телефондарды сымсыз зарядтау ажыратқышы

Телефонның сымсыз зарядтағышын орталық дисплейде «Баптаулар — Автокөлік — Сымсыз зарядтау құрылғысы» мәзір тармақтары бойынша өту арқылы белсендіруге немесе сөндіруге болады.

Хабарлама

- Мобильді телефондарды сымсыз зарядтау функциясы қосулы тұрған кезде орталық дисплейдің күй жолағында таңба көрсетіліп тұрады, оның мәртебесі мобильді телефондарды сымсыз зарядтау функциясының қолданылуына байланысты өзгереді.

◆ Зарядтау күйінің таңбасы

- ◇ : BPP режимінде зарядтау.
- ◇ : EPP режимінде зарядтау.
- ◇ : Тиімсіз зарядтау, телефонның зарядтау аймағында орналасуын және онда металл заттарды бар-жоғын тексеріңіз.

Сақтандыру

- Қауіпті жағдайлардан сақтану үшін автокөлікте жүргізуші жоқ болса, мобильді телефонды сымсыз зарядтауға арналған алаңға қоймаңыз.
- Егер сымсыз зарядтау барысында телефон мен сымсыз зарядтауға арналған алаңның арасында бөтен металл зат анықталса, саусақтарыңызды күйдіріп алмау үшін бұл затты дереу қолыңызбен алып тастауға асықпаңыз. Бірден сымсыз зарядтау функциясын өшіріп қою және бөтен затты алып тастар алдында оның суығанын күту қажет.

Назар аударыңыз

- Сымсыз зарядтау функциясы қосулы тұрғанда сымсыз зарядтау алаңына тиындар, кілттер және т. с. с. металл заттарды қоймаңыз.
- Сымсыз зарядтау функциясы қосулы тұрғанда сымсыз зарядтау алаңына магнитті жолағы бар карталар секілді магнитті заттарды қоймаңыз.
- Сымсыз зарядтау функциясы қосулы тұрғанда сымсыз зарядтау алаңына қашықтан басқару пульті бар кілтті қоймаңыз.
- Сымсыз зарядтау модулінің ақауын тудырмау үшін сымсыз зарядтау алаңына су төгіп алмаңыз.
- Егер сымсыз зарядтау функциясы тиісінше жұмыс істемей тұрса, техникалық қызмет көрсетуден және жөндеуден өту үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Хабарлама

- Қозғалтқышты оталдыру кезінде қашықтан басқару пульті бар кілттің жұмысына байланысты сымсыз зарядтау уақытша тоқтайды. Қашықтан басқару пульті бар кілттің жұмысы аяқталғаннан кейін сымсыз зарядтау қайта жалғасады.
- Бір мезгілде тек бір телефон ғана зарядтала алады.
- Ойлы-қырлы жолдарда мобильді телефондарды сымсыз зарядтау мезгіл-мезгілімен тоқтап және қайта жалғасып отыруы мүмкін. Егер телефон сымсыз зарядтауға арналған алаңда орнынан жылжып кетсе және зарядталмай қалса, телефонды зарядталу орнына қайтарып қою қажет.
- Егер жүйе немесе мобильді телефон ақаулы болса, зарядтау жұмыс істемеуі мүмкін.

Қауіпсіздік құрылғылары

Қауіпсіздік белбеулері

Қауіпсіздік белбеулерінің қорғау әрекеті

- ◆ Қозғалыс кезінде автокөлікте, жүргізушіде және жолаушыларда кинетикалық энергия болады, ол автокөліктің жылдамдығына, автокөліктің, жүргізушінің және жолаушылардың массасына байланысты. Жылдамдық пен масса неғұрлым көбірек болса, соқтығысу болған жағдайда жұтылуы тиіс кинетикалық энергия соғұрлым көп болады. Автокөліктің жылдамдығы шешуші роль ойнайды, мысалы, массалар бірдей болған жағдайда автокөлік жылдамдығы 25 км/сағ шамасынан 50 км/сағ шамасына дейін жоғарылаған кезде кинетикалық энергия төрт есе ұлғаяды.
- ◆ Автокөлік соқтығысқан жағдайда қауіпсіздік белбеулерін таппаған жүргізуші мен жолаушылар инерцияның әсерімен соқтығысуға дейінгі жылдамдықпен ілгері қозғалуын жалғастырады, ал автокөлік бұл кезде олармен бірге қозғалмайды, бұл жүргізуші мен жолаушылардың күрделі жарақаттар алуына алып келуі мүмкін.
- ◆ Тағылған қауіпсіздік белбеулері автокөлік соқтығысқан жағдайда жүргізушіні және жолаушыларды тиісті күйде ұстап қала, автокөліктен ұшып шықпауы үшін олардың инерция бойынша алға қарай қозғалысын баяулата, сондай-ақ қауіпсіздік жастықтары ашылған кезде ең үздік қорғанышты қамтамасыз ете және ықтимал жарақаттардың ауырлығын максималды дәрежеде төмендете алады.

Сақтандыру

- Тіпті автокөліктің өте төмен жылдамдығының өзінде автокөлік соқтығысқан жағдайда адамның денесіне әсер ететін күш өте үлкен. Жүргізуші мен жолаушылар қолдарының көмегімен өздерін орындарында ұстап қала алмайды. Қауіпсіздік белбеулерін таппаған жүргізуші мен жолаушылар алға қарай ұшып кетеді, ал автокөлік ішіндегі кез келген затқа соғылу күрделі жарақаттар келтіруі мүмкін.
- Артқы орындықтардағы жолаушылар да қауіпсіздік белбеулерін дұрыс тағып отыруы тиіс. Артқы орындықтардағы қауіпсіздік белбеулерін таппаған жолаушылар өздеріне ғана зиян келтіріп қоймай, алда отырған адамдарға да қауіп төндіреді.
- Әр қауіпсіздік белбеуі тек бір адамға ғана арналған. Балаларды қоса алғанда, бірнеше адамды бір қауіпсіздік белбеуімен бекітуге тыйым салынады.
- Қауіпсіздік белбеуі тек ересек жолаушыларға арналған, бұл арада бала артқы орындықта, баланың жасы мен салмағына сай келетін қорғаныс құрылғысында болуы тиіс.

Дұрыс отыру

Жүргізушінің дұрыс отыру қалпы

- ◆ Жүргізушінің орындықтағы дұрыс отыру қалпы автокөлікті басқаруға көмектеседі және шаршауды азайта алады.
- ◆ Жүргізуші мен жолаушылардың қауіпсіздігі үшін келесі реттеулерді орындауға кеңес беріледі:
 - ◇ Педальдарды және барлық ауыстырып қосқыштарды ыңғайлы және тиімді басқару үшін жүргізуші орындығының күйін реттеп алыңыз.
 - ◇ Жүргізуші орындығының арқалығын жүргізушінің арқасы орындық арқалығына толықтай жанасып тұратындай етіп реттеңіз.
 - ◇ Жүргізуші орындығының бассүйегішін жүргізушінің басы бас сүйегіштің дәл ортасында орналасатындай етіп реттеңіз.
 - ◇ Рульді жүргізуші мен рульдің арасында тиісті арақашықтықты қамтамасыз ететіндей етіп реттеңіз.
 - ◇ Қауіпсіздік белбеуін дұрыс тағыңыз

Алдыңғы жолаушының дұрыс отыру қалпы

- ◆ Алдыңғы жолаушының қауіпсіздігін қамтамасыз ету және жол-көлік оқиғасы жағдайында жарақат алу қаупін төмендету үшін келесі реттеулерді орындауға кеңес беріледі.
 - ◇ Алдыңғы жолаушы орындығының күйін алдыңғы жолаушы мен алдыңғы панельдің арасында тиісті қашықтықты қамтамасыз ететіндей етіп тиісінше реттеңіз.
 - ◇ Орындықтың арқалығын алдыңғы жолаушының арқасы орындық арқалығына толықтай жанасып тұратындай етіп реттеңіз.
 - ◇ Бассүйегішті алдыңғы жолаушының басы бас сүйегіштің дәл ортасында орналасатындай етіп реттеңіз.
 - ◇ Қауіпсіздік белбеуін дұрыс тағыңыз

Сақтандыру

- Қозғалыс кезінде алдыңғы жолаушының аяқтары алдыңғы панельдің астында орналасуы тиіс. Аяқтарыңызды алдыңғы панельдің үстіне қоймаңыз, қолдарыңызды терезеден шығармаңыз және орындыққа түзу отырыңыз, әйтпесе шұғыл тежелген немесе жол-көлік оқиғасы болған жағдайда күрделі жарақаттар алып қалуыңыз мүмкін.

Артқы жолаушылардың дұрыс отыру қалпы

- ◆ Жүргізушінің және жолаушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету және жол-көлік оқиғасы жағдайында жарақат алу қаупін төмендету үшін келесілерді орындауға кеңес беріледі:
 - ◇ Бассүйегішті артқы жолаушының басы бас сүйегіштің дәл ортасында орналасатындай етіп реттеңіз.
 - ◇ Орындықта денеңіздің тік күйін сақтаңыз, арқаңызбен орындық арқалығына толықтай сүйеніп отырыңыз.
 - ◇ Қауіпсіздік белбеуін дұрыс тағыңыз

Сақтандыру

- Қозғалыс кезінде артқы жолаушылардың аяқтары артқы орындықтардың алдындағы аймақта орналасуы тиіс. Қолдарыңызды терезеден шығармаңыз және орындыққа түзу отырыңыз, әйтпесе шұғыл тежелген немесе жол-көлік оқиғасы болған жағдайда күрделі жарақаттар алып қалуыңыз мүмкін.
- Артқы орындықтарда балаларды тасымалдаған жағдайда сәйкес бала бекіту құрылғыларын пайдалану қажет.

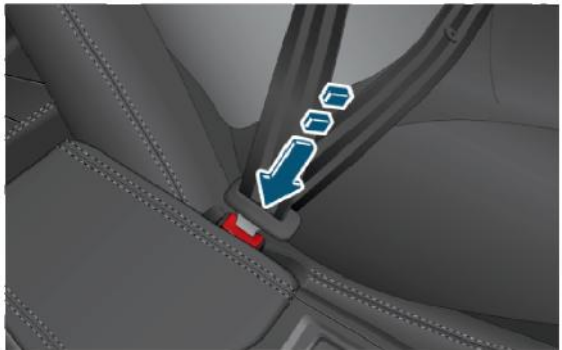

Қауіпсіздік белбеуін дұрыс тағу

Автокөліктегі барлық отыратын орындар үш нүктелі қауіпсіздік белбеулерімен жабдықталған. Төменде қауіпсіздік белбеуін қалай дұрыс тағуға болатыны сипатталған.

1. Орындықта денеңізді дұрыс қалыпқа келтіріңіз.

2. Қауіпсіздік белбеуін орағыш құрылғыдан ақырын және жатық қимылмен тартып шығарыңыз, оны кеудеңіз бен сандарыңыздың үстінен асырып өткізіңіз, содан кейін белбеудің тілшігін сырт еткен дыбыспен бекігенше құлыпқа сұғыңыз.

3. Қауіпсіздік белбеуінің құлыпқа сенімді бекітілгеніне көз жеткізу үшін қауіпсіздік белбеуін қарсы бағытқа қарай тартып көріңіз.

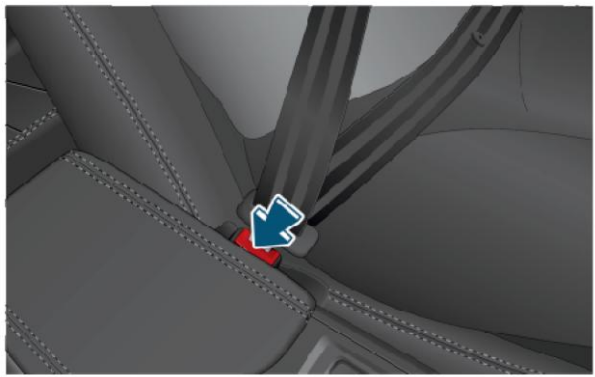
4. Үш нүктелі қауіпсіздік белбеуінің күйін реттеңіз.

- ◇ Қауіпсіздік белбеуінің иық тармағын таспасы иықты тұтастай орап тұратындай, алайда мойынға тимейтіндей және иықтан сырғып түспейтіндей етіп орналастырыңыз.
- ◇ Қауіпсіздік белбеуінің бел тармағын мүмкіндігінше төмен сандарыңыздың үстіне орналастырыңыз.

Қауіпсіздік белбеуін ағыту

1. Қауіпсіздік белбеуін қолыңызбен ұстаңыз да, құлыптың бүйіріндегі қызыл түсті түймені басыңыз, тілшік құлыптан автоматты түрде босап шығады.
2. Қауіпсіздік белбеуін ұстап тұрып, орағыш құрылғысына баяу оралып тартылуына мүмкіндік беріңіз.

Қауіп

- Қауіпсіздік белбеуінің бел тармағының тым биік немесе тым бос орналасуы соқтығысу немесе басқа жол-көлік оқиғасы жағдайында дененің белбеуден сырғып шығып кетуінің нәтижесінде жүргізушінің, жолаушының күрделі дене жарақаттар алуына алып келуі немесе тіпті олардың өміріне қауіп төндіруі мүмкін.
- Апатқа ұшыраған жағдайда күрделі жарақаттардан сақтану үшін автокөліктің қозғалысы кезінде немесе автокөлік толық тоқтағанша қауіпсіздік белбеуін ағытпаңыз.

Назар аударыңыз

- Қауіпсіздік белбеуінің біркелкі тартылып шығарылатынына көз жеткізіңіз, олай болмаса, қауіпсіздік белбеуінің таспасын тартып шығару және шиыршықталып қалмағанын тексеру қажет.

Тағылмаған қауіпсіздік белбеуінің сигнал шамы

Бұл автокөлікте жүргізушінің және жолаушылардың тағылмаған қауіпсіздік белбеуінің сигнал шамы, сондай-ақ қауіпсіздік белбеуін тағу қажеттігін еске салуға арналған дыбыстық сигнал құрылғысы бар. Толық ақпарат «Автокөлік жабдықтары және басқару» бөліміндегі «Сигнал және бақылау шамдары» тармағында берілген.

👉 26-бет

Алдыңғы қауіпсіздік белбеуін биіктігі бойынша реттеу

- ◆ Жүргізуші мен алдыңғы жолаушының қауіпсіздік белбеулері биіктігі бойынша реттегіштермен жабдықталған.
- ◆ Қауіпсіздік белбеуін биіктігі бойынша иық тармағы шамамен иықтың ортасымен өтетіндей және бетке және мойынға тимейтіндей етіп реттеңіз.

Қауіпсіздік белбеуін биіктігі бойынша төмен қарай реттеу

1. Қауіпсіздік белбеуін биіктігі бойынша реттегіш түймесін басыңыз да, реттегіштен ұстап тұрып, оны төмен қарай қажетті күйге дейін жылжытыңыз.
2. Реттеу аяқталғаннан кейін реттегіш түймесін жіберіп, бекітілгеніне көз жеткізу үшін реттегішті төмен жылжытып көріңіз.

Қауіпсіздік белбеуін биіктігі бойынша жоғары қарай реттеу

1. Қауіпсіздік белбеуін биіктігі бойынша реттегіш түймесін басыңыз да, реттегіштен ұстап тұрып, оны жоғары қарай қажетті күйге дейін жылжытыңыз.
2. Реттеу аяқталғаннан кейін реттегіш түймесін жіберіп, бекітілгеніне көз жеткізу үшін реттегішті төмен жылжытып көріңіз.

Сақтандыру

- Жол-көлік оқиғаларына ұшырап қалмау үшін жүргізушінің автокөліктің қозғалысы кезінде қауіпсіздік белбеуін реттемегені жөн.

Жүктілік кезінде қауіпсіздік белбеуін қалай пайдалану қажет

Аяғы ауыр әйелдер өздерінің жеке қауіпсіздігі мен баланың қауіпсіздігіне ерекше көңіл бөлуі және автокөлікті жүргізгенде немесе автокөлікпен жүрген кезде қауіпсіздік белбеуін тиісінше тағуы тиіс.

1. Орындықты және бассүйегішті дұрыс қалыпқа қойыңыз.
2. Тілшігінен ұстаңыз да, иығыңыз арқылы өткізе отырып, қауіпсіздік белбеуін ақырын тартыңыз. Қауіпсіздік белбеуінің таспасы ешбір жағдайда құрсаққа қысым түсірмей, құрсақтың астынан мүмкіндігінше төмен өтуі тиіс.
3. Қауіпсіздік белбеуінің тілшігін сырт еткен дыбыспен бекігенше сәйкес құлыпқа сұғыңыз.
4. Қауіпсіздік белбеуін белбеудің иық тармағы иықты орап тұратындай, алайда мойынға тимейтіндей және иықтан сырғып түспейтіндей, ал белбеудің бел тармағы мүмкіндігінше төмен сандардың үстінде орналасатындай етіп реттеңіз.

Сақтандыру

- Адам денесі мен қауіпсіздік белбеуінің арасында ешқандай зат болмауы тиіс.

Қауіпсіздік белбеулерін тексеру

Қауіпсіздік белбеулерін мезгіл-мезгілімен тексеріп отырыңыз.

- ◆ Тағылмаған қауіпсіздік белбеуінің сигнал шамының жұмыс істейтінін не істемейтінін, қауіпсіздік белбеуі таспасының, тілшігінің, құлыбының, инерциялық шарғысының және бекіткішінің дұрыс қалыпта болуын жүйелі түрде тексеріп отырыңыз.
- ◆ Қауіпсіздік белбеулерінде люфтілердің немесе зақымдану белгілерінің болмауын тексеріңіз, қауіпсіздік белбеулерінің қалыпты жұмысына әсер етуі мүмкін бөлшектерді тексеріңіз.
- ◆ Егер қауіпсіздік белбеуінде жарықтар, үзілген жерлер немесе тозу белгілері болса, қауіпсіздік белбеуін дереу ауыстыру қажет.
- ◆ Қауіпсіздік белбеулерінің таза және құрғақ болуын қадағалаңыз.

Қауіпсіздік белбеулерінің компоненттерін ауыстыру

- ◆ Егер қауіпсіздік белбеуі лайықсыз күйде болса, қызмет көрсету және жөндеу үшін кідірместен КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі. Қауіпсіздік белбеуі жөнделмейінше орындықты пайдаланбаңыз.
- ◆ Болттарын қоса алғанда, күрделі соқтығысу кезінде пайдаланылған қауіпсіздік белбеулері жөнделуі тиіс. Тіпті мардымсыз зақымы болса да, бүкіл белбеу жиынтығы ауыстырылуы тиіс.

Қауіпсіздік жастықтары

Қауіпсіздік жастықтарының қорғау әрекеті

- ◆ Қауіпсіздік жастықтары қауіпсіздік белбеулерін алмастыра алмайды, бұл қауіпсіздік белбеулеріне қосымша автокөліктің бүкіл пассивті қауіпсіздігінің ажырамас бөлігі. Тек дұрыс тағылған қауіпсіздік белбеулерімен ғана қауіпсіздік жастықтары максималды қорғанышты қамтамасыз ете алады.
- ◆ Іске қосылған қауіпсіздік жастықтары жүйесі толық көлемде өзінің қорғаныш әсерін көрсетуі үшін жүргізушілер мен жолаушылар қозғалыс басталмай тұрып қауіпсіздік белбеулерін дұрыс таққан, орындықтар мен руль дұрыс реттелген, бассүйегіштер дұрыс реттелген болуы тиіс. Балалар тиісті бала орындықтарымен тасымалдануы тиіс.
- ◆ Қауіпсіздік жастықтары автокөліктердің нақты модельдеріне арналып әзірленеді, сондықтан аспаны, шиналарды, бамперлерді және басқа да түпнұсқа жабдықтарды модификациялау қауіпсіздік жастықтарының жұмысына кері әсер етеді. Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің бірде-бір компоненті басқа автокөлікте қолданыла алмайды, әйтпесе бұл қауіпсіздік жастықтарының ақауына және жарақаттарға алып келуі мүмкін.

Қауіп

- Күрделі соқтығысу жағдайында қауіпсіздік жастығы қас қағым сәтте ашылады, сондықтан күрделі жарақаттардан сақтану үшін жүргізуші мен жолаушылар орындықта дұрыс отыру қалпын сақтауы тиіс. Бірден баяулаған кезде қауіпсіздік белбеулерін тақпаған жүргізуші мен жолаушылар алға қауіпсіздік жастықтарының ашылу аймағына қарай ұшып кетуі, ал ашылып жатқан қауіпсіздік жастықтары жүргізушіге және жолаушыларға жарақаттар келтіруі немесе тіпті өмірлеріне қауіп төндіруі мүмкін.
- Қауіпсіздік жастықтарының ашылу аймағына ешқандай зат орналастырмаңыз, орнатпаңыз және желімдеп жабыстырмаңыз, әйтпесе қауіпсіздік жастығы ашылған жағдайда жарақат алу қаупі артады.
- Қозғалыс кезінде басқа жолаушылардың (балалардың), үй жануарларының немесе қандай да бір заттың жүргізуші, алдыңғы жолаушы және қауіпсіздік жастықтары арасында болуына жол бермеңіз.

Қауіпсіздік жастықтарының орнатылған орындары

Алдыңғы фронталды қауіпсіздік жастықтары

- ◆ Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы рульде, ал алдыңғы жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығы алдыңғы панельде орнатылған. Руль мен алдыңғы панельде орнату орындарында «SRS AIRBAG» жазбалары бар.
- ◆ Қозғалыс кезінде алдынан соққы болған жағдайда алдыңғы қауіпсіздік жастықтары ашылады, олар жүргізушінің және алдыңғы жолаушының басы мен кеудесін жарақаттардан қорғауға көмектеседі.

Алдыңғы бүйірлік қауіпсіздік жастықтары*

- ◆ Алдыңғы бүйірлік қауіпсіздік жастықтары «AIRBAG» жазуы бар жүргізуші мен алдыңғы жолаушы орындықтарының арқалықтарының бүйір жақтарында (жоғарыдағы суретте көрсетілген аймақта) орнатылады.
- ◆ Автокөлік бүйірімен соқтығысқан жағдайда, бүйірлік қауіпсіздік жастықтары жүргізуші мен алдыңғы жолаушының денесін қорғау үшін іске қосылады.

Бүйірлік перделі қауіпсіздік жастықтары*

- ◆ Бүйірлік перделі қауіпсіздік жастықтары автокөлік салонының сол және оң жағындағы төбенің төменгі жиектерінде орналасқан (жоғарыдағы суретте көрсетілген аймақта) және «AIRBAG» жазбасымен белгіленген.
- ◆ Орташа және жоғары ауырлық дәрежесіндегі бүйірлік соққы кезінде автокөліктің бүйірлік перделі қауіпсіздік жастықтары іске қосылып, жүргізуші мен жолаушылардың бастарын қорғауға көмектеседі.

Сақтандыру

- Автокөліктің қозғалысы кезінде орындықта дұрыс отыру қалпын сақтаңыз. Егер адамның денесі рульге немесе алдыңғы панельге тым жақын орналасса, ашылып жатқан қауіпсіздік жастығынан күшті соққы алуы мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтарының іске қосылуы

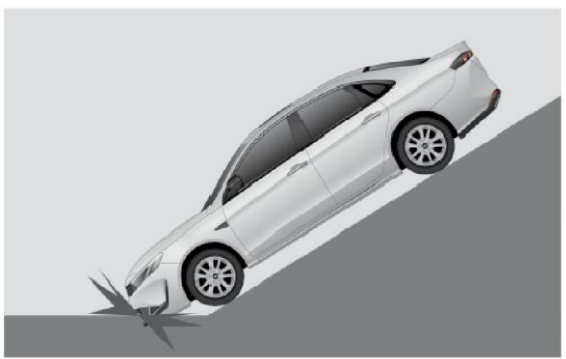
- ◆ Қауіпсіздік жастығының іске қосылуы немесе қосылмауы байланысты болатын фактор автокөлік соқтығысқан кездегі соққының күші болып табылады, соққы күші соқтығысу түріне, соқтығысу бұрышына, кедергі түріне және автокөліктің жылдамдығына байланысты. Егер соқтығысу кезінде басқару блогы анықтаған соққы күші басқару блогында бағдарламаланған іске қосылуға қажетті шарттан кем болса, жүйе қауіпсіздік жастықтарын іске қоспайды. Сондықтан тіпті автокөлікке күшті зақым келген жағдайда да бұл қауіпсіздік жастығы іске қосылуы тиіс екенін білдірмейді.
- ◆ Қауіпсіздік жастықтары іске қосылуы мүмкін жағдайлар:

- ◇ Терең шұңқырға түскен кезде автокөліктің алдыңғы бөлігінің жерге соғылуы

- ◇ Автокөліктің алдыңғы бөлігінің жиектасқа, тастарға және т. б. соғылуы

- ◇ Тік беткейден түскен кезде автокөліктің алдыңғы бөлігінің жерге соғылуы.

◆ Қауіпсіздік жастықтары іске қосылмауы мүмкін жағдайлар:

- ◇ Бетон бағанға, ағашқа немесе басқа биік және еңсіз объектіге соғылу.

- ◇ Жүк автокөлігінің артқы бөлігінің астына кіріп кетіп соғылу.

- ◇ Артқы жақтан басқа көлік құралының келіп соғылуы.

- ◇ Автокөлікті бүйіріне аудару.

- ◇ Қозғалыс бағытына қиғаш орналасқан қабырғамен немесе келік құралымен соқтығысу.

Қауіпсіздік жастықтарының сигнал шамы

Автокөлікте жүргізушіге қауіпсіздік жастықтары жүйесінің ақаулы күйі туралы ескертетін сигнал шамы бар. Толық ақпарат «Автокөлік жабдықтары және басқару» бөліміндегі «Сигнал және бақылау шамдары» тармағында берілген. ➡ 27-бет

Қауіпсіздік жастықтары компоненттерін ауыстыру

- ◆ Егер қауіпсіздік жастықтары жүйесі ақаулы болса, соқтығысқан жағдайда ол автокөлікте отырған адамдарды қорғай алмайды, бұл жарақаттарға алып келеді немесе тіпті өмірге қауіп төндіреді. Соқтығысу жағдайында қауіпсіздік жастықтары жүйесінің қалыпты жұмысын қамтамасыз ету үшін, автокөлікті сатып алған сәттен бастап 10 жыл өткен соң, қауіпсіздік жастықтарының толық жиынтығын ауыстыру үшін міндетті түрде КАІҮІ ресми дилеріне хабарласыңыз.
- ◆ Қауіпсіздік жастықтары жол-көлік оқиғасы кезінде тек бір рет қорғанышты қамтамасыз ете алады, іске қосылғаннан немесе зақымдалғаннан кейін қауіпсіздік жастықтары жүйесі ауыстырылуы тиіс.
- ◆ Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің ешбір компонентіне (сәйкес заттаңбаларды қоса алғанда) өзгертулер енгізуге рұқсат етілмейді. Қауіпсіздік жастықтары жүйесімен жасалатын кез келген операцияны КАІҮІ ресми дилеріне тапсыруға кеңес беріледі.

Автокөлікті кәдеге жарату

- ◆ Автокөлікті сатқан немесе өзгеге берген кезде автокөліктің жаңа иесінің автокөліктегі қауіпсіздік жастықтары жүйесінің компоненттерін ауыстыру тарихы туралы хабардар екеніне көз жеткізіңіз.
- ◆ Қауіпсіздік жастықтары жүйесін кәдеге жаратқан кезде сәйкес қауіпсіздік ережелері мен кәдеге жарату тәртібін сақтаңыз.

Автокөліктерде балаларды қорғау құрылғылары

Автокөлікпен балаларды тасымалдау

- ◆ Ересектермен салыстырғанда балалардың сүйектері мен жұмсақ ұлпалары әлі дамымаған, сондықтан балалар көбірек осал келеді. Жарақат алу қаупін төмендету үшін балаларды автокөлікпен арнайы бала орындықтарына отырғызып тасымалдау қажет.
- ◆ Бойы мен салмағы бойынша балаға сәйкес келетін бала орындығын таңдап алыңыз және бала орындығын пайдалану бойынша нұсқаулықты автокөлік құжаттарының жиынтығына қосып қойыңыз.
- ◆ Тиісті қорғанышты қамтамасыз ету үшін бала бекіту құрылғысы баланың жасы және денесінің өлшемдері ескеріле отырып, өндірушінің нұсқауларына сәйкес пайдаланылуы тиіс.

- ◆ Алдыңғы жолаушының күнқағарына алдыңғы жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығының қаупі туралы ескертетін жапсырма орналастырылған. Тиісті нұсқауларды оқып шығыңыз және оларды орындаңыз.

Қауіп

- Алдыңғы қауіпсіздік жастығымен қорғалған орындыққа артқа қаратылған бала орындығын орнатуға тыйым салынады.
- Бала бекіту құрылғыларын қолданған кезде бала бекіту құрылғысының өндірушісі ұсынған орнату бойынша барлық нұсқауларды орындаңыз және бала бекіту құрылғысын дұрыс орнатыңыз. Дұрыс орнатпау шұғыл тежелгенде, кілт бұрылғанда немесе жол-көлік оқиғасы жағдайында баланың жарақат алуына алып келуі немесе тіпті оның өміріне қауіп төндіруі мүмкін.
- Баланы қолға ұстап отыру бала бекіту құрылғысын алмастырмайды, апатқа ұшыраған жағдайда бала алдыңғы әйнекке соғылуы немесе жолаушы мен салон жабдығының арасына қысылып қалуы мүмкін.

Сақтандыру

- Балаларды тиімді қорғау үшін бала орындығын баланың жасына, бойына және салмағына сәйкес таңдаңыз, сондай-ақ автокөліктің қауіпсіздік белбеуін немесе бала бекіту құрылғысын пайдаланыңыз.

Хабарлама

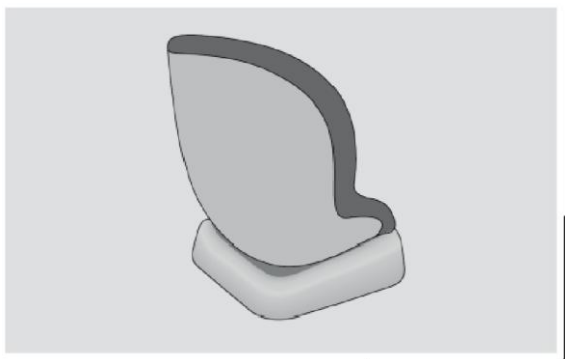
- Бала орындығы немесе бесік — баланың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін сенімді құрал, сондықтан бала дүниеге келген кезден бастап бала бекіту құрылғысының қолданылуын қадала талап етіңіз, Баланың сәби шағынан бастап бала орындығын пайдалану дағдысын дамытыңыз. Егер бала орындығын анда-санда қолданатын болсаңыз, бала оған қызығушылығын жоғалтуы мүмкін.

Бала орындықтарының жіктемесі

0+ тобының бала бесік-орындықтары

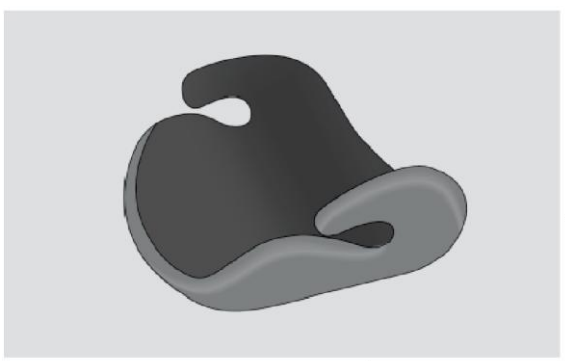
- ◆ Нәрестелерге 0 және 0+ топтарының бала орындықтары арналған.
- ◆ 2 жасқа дейінгі және салмағы 13 кг шамасынан төмен нәрестелерге көлбеу бұрышы реттелетін бала бесік-орындығын қолданыңыз.

I-топтың бала орындықтары

- ◆ Кішкентай балаларға I топтың бала орындықтары арналған.
- ◆ Салмағы 9–18 кг, 4 жасқа дейінгі балаларға қозғалыс бағытына қаратылған бала орындығын қауіпсіздік белбеуімен бірге қолданыңыз.

Бустерлер

- ◆ Бустерлерге II және III топтардың бала орындықтары жатады.
- ◆ Салмағы 15–36 кг, 12 жасқа дейінгі балалар бустермен бірге автокөліктің үш нүктелі қауіпсіздік белбеуін пайдалануы тиіс.

Сақтандыру

- Баланың жасына және дене бітіміне сәйкес, артқы орындыққа орнатылатын қолайлы балалар орындығы таңдалуы керек.
- Егер бала креслосын пайдалану үшін бала тым үлкен болса, ол автокөліктің артқы орындығына отыруы және қауіпсіздік белбеуін пайдалануы керек.

Бала орындығын орнату

Автокөлік орындықтарына бала бекіту құрылғыларын орнату мүмкіндігі туралы ақпарат.

Бала бекіту жүйелерінің қозғалыс кезінде әртүрлі орнату қалыптары үшін жарамдылығы туралы ақпарат.

Топ (салмақ бойынша класы)	Орнату орны		
	Алдыңғы жолаушы орындығы	Артқы шеткі орындықтар	Артқы ортаңғы орындық
0 тобы: 10 кг дейін	X	U	X
0+ тобы: 13 кг-нан кем	X	U	X
I топ: 9–18 кг	X	U/UF	X
II топ: 15-25 кг	X	UF	X
III топ: 22-36 кг	X	UF	X

Жоғарыдағы кестеде келтірілген әріптік таңбалардың келесідей мағыналары бар:

U= осы топтағы «әмбебап» санатты бала бекіту құрылғыларын орнатуға жарайды.

UF= Осы сапа тобы тарапынан бекітілген жалпы класты алдыңғы бала бекіту жүйелеріне қолданылады.

X= бұл орын осы топтағы бала бекіту құрылғыларын орнатуға жарамайды.

ISOFIX бекіту жүйелері бар бала бекіту құрылғыларына ISOFIX бекітпелерін қолдану мүмкіндігі туралы ақпарат:

Топ (салмақ бойынша класы)	Өлшем бойынша санаты	Бекіту модульдері	Автокөліктегі ISOFIX бекітпелерімен орнату орны		
			Алдыңғы жолаушы орындығы	Артқы шеткі орындықтар	Артқы ортаңғы орындық
Тасымалы бесік	F	ISO/L1	X	X	X
	G	ISO/L2	X	X	X
0 тобы: 10 кг дейін	E	ISO/R1	X	IL	X
0+ тобы: 13 кг-нан кем	E	ISO/R1	X	IL	X
	D	ISO/R2	X	IL	X
	C	ISO/R3	X	IL	X
I топ: 9-18 кг	D	ISO/R2	X	IL	X
	C	ISO/R3	X	IL	X
	B	ISO/F2	X	IUF	X
	B1	ISO/F2X	X	IUF	X
	A	ISO/F3	X	IUF	X
II топ: 15-25 кг	-	-	X	-	X
III топ: 22-36 кг	-	-	X	-	X

Жоғарыдағы кестеде келтірілген әріптік таңбалардың келесідей мағыналары бар:

IUF = бұл орын осы топқа рұқсат етілген, қозғалыс бағытына қаратып орнатуға арналған «әмбебап» санатының ISOFIX бала бекіту құрылғыларын орнатуға жарайды.

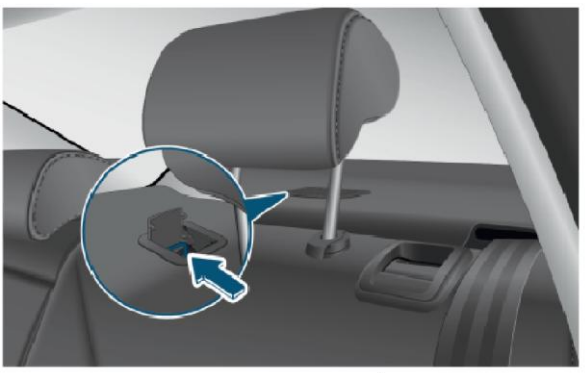
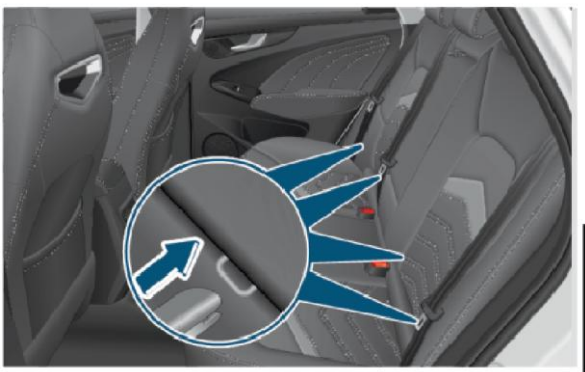
IL = бұл орын тізімде көрсетілген автокөліктің белгілі бір модельдеріне ғана арналған қолданысы шектеулі немесе «жартылай әмбебап» санатының ISOFIX бала бекіту құрылғыларын орнатуға жарайды.

X = бұл орын берілген топтың және/немесе өлшем бойынша берілген санаттың ISOFIX бала бекіту құрылғыларын орнатуға жарамайды.

Бала орындықтарын орнату үшін ISOFIX бекітпелерінің қолданылуы

1. ISOFIX бекіту нүктелері артқы орындықтың арқалығы мен көпшігінің арасындағы саңылауда орналасқан.
2. Алдыңғы орындықты шекті алдыңғы күйге жылжытыңыз және бала орындығын автокөліктің артқы орындығына орнатыңыз.
3. Бала орындығының астыңғы құлыптарын автокөліктің артқы орындығындағы 2 ISOFIX бекітпесіне сырт еткен дыбыс естілгенше кигізіңіз.
4. Бала орындығының үстіңгі белбеуін автокөліктің артқы орындығының арқалығындағы құлақшаға іліңіз, белбеудің шиыршықталуына жол бермеңіз және белбеуді керіңіз.
5. Абайлап шайқап көріп, бала орындығының бекітілгенін тексеріңіз.
6. Бала орындығына дейін жеткілікті қашықтықты сақтай отырып, алдыңғы орындықты қайтадан дұрыс күйіне орнатыңыз.

Қауіп

- Орнатылған бала орындығы алдыңғы орындықтың реттелген күйінде бекітілуіне кедергі жасамауы тиіс.
- Бала орындықтарының бірнеше үстіңгі белбеуін бір құлақшаға бекітпеңіз.

Хабарлама

- Жоғарыда келтірілген бала орындығын орнату сипаттамасы жалпы сипатқа ие, нақты бала орындығын орнату тәсілінің өз ерекшеліктері болуы мүмкін. Қолыңыздағы бала орындығына қосымша берілген орнату бойынша нұсқаулықты орындаңыз.

Айдап әкетуге қарсы сигнал беру жүйесі

Автокөліктің айдап әкетуге қарсы жүйесі

Автокөліктің айдап әкетуге қарсы жүйесін іске қосу

Оталдыру жүйесі өшірулі («OFF» күйі) және барлық есіктер жабық күйде кілттің қашықтан басқару пультіндегі құлыптау түймесін басыңыз, автокөлік құлыпталады, барлық бұрылыс көрсеткіштері бір рет жыпылықтайды, бір рет сигнал естіледі, автокөліктің айдап әкетуге қарсы жүйесі іске қосылады.

 Хабарлама

- Автокөліктің айдап әкетуге қарсы жүйесін іске қосу сигналын мәзірдің келесі тармақтарынан өту арқылы орталық дисплейдегі «жарық + дабыстық сигнал» немесе тек қана «жарық» пәрмендеріне баптауға болады: «Баптаулар — Автокөлік — Сигнал беру жүйесі».

Автокөліктің айдап әкетуге қарсы жүйесінің іске қосылу қатесінің сигналы

Егер оталдыру жүйесі өшірулі күйде («OFF» күйі) қандай да бір есік толық жабылмаған болса және кілттің қашықтан басқару пультіндегі құлыптау түймесі басылған болса, автокөлік есіктері құлыпталмайды. Бұл жағдайда барлық бұрылыс көрсеткіштері автокөліктің айдап әкетуге қарсы жүйесінің іске қосылу қателігін көрсетіп, екі рет жыпылықтайды.

Күзеттік сигнал беру жүйесінің іске қосылуы

Егер автокөлікте айдап әкетуге қарсы жүйе белсенді болса, онда кез келген есікті немесе жүксалғыш бөлімнің қақпағын ашқан кезде күзеттік сигнал беру жүйесі іске қосылады: 30 секунд бойы барлық бұрылыс көрсеткіштері жыпылықтап және дабыл сигналы беріліп тұрады.

 Хабарлама

- Күзеттік сигнал беру жүйесінің іске қосылуының бір себебі дабыл сигналдарының 3 цикліне дейін тудыруы мүмкін.
- Күзеттік сигнал беру жүйесінің іске қосылуының бірнеше себебі болған жағдайда дабыл сигналдарының 8 цикліне дейін іске қосылуы мүмкін.
- Егер дабыл сигналдарынан кейін барлық есіктер мен жүксалғыш бөлімнің қақпағы жабық болса, автокөлік белсенді айдап әкетуге қарсы жүйе режиміне кіреді.

Дабыл сигналдарын өшіру

Күзеттік сигнал беру жүйесі іске қосылған кезде кілттің қашықтан басқару пультіндегі кез келген түймені бассаңыз немесе оталдыру жүйесін қоссаңыз («ON» күйі), дабыл сигналдарын өшіруге болады.

Автокөліктің айдап әкетуге қарсы жүйесін өшіріп қою/қайтадан іске қосу

Автокөлік айдап әкетуге қарсы жүйенің белсенді режимінде тұрған кезде кілттің қашықтан басқару пультіндегі құлыпты ашу түймесін басыңыз, автокөліктің құлыптары ашылады, барлық бұрылыс көрсеткіштері екі рет жыпылықтайды, айдап әкетуге қарсы жүйе өшіріледі. Егер 30 секундтың ішінде бірде-бір есік немесе жүксалғыш бөлімнің қақпағы ашылмаса, автокөлік автоматты түрде қайта құлыпталады және айдап әкетуге қарсы жүйе қайтадан іске қосылады.

Электрондық иммобилайзер*

Егер оталдыру жүйесі өшірулі болса («OFF» күйі), айдап әкетуге қарсы жүйе өшіріп қойылған болса және қашықтан басқару пульті бар жарамды кілт автокөліктің ішінде болса, онда оталдыру жүйесін қосқан («ON» күйі) және электрондық иммобилайзер сәтті тексерілген кезде қозғалтқышты оталдыруға болады. Тексеруден өтпеген жағдайда иммобилайзер қозғалтқышты оталдыруға мүмкіндік бермейді.

Жүргізу

Қозғалуға дайындық

Сынап жүргізу кезеңі

Бөлшектерді өңдеудің және құрастырудың сөзсіз болатын дәлсіздіктерінен пайдаланудың басында жаңа автокөліктің қозғалатын бөлшектерінің арасындағы үйкеліс әдеттегіден гөрі әлдеқайда көбірек болады. Автокөлікті пайдаланудың бастапқы кезеңіндегі сынап жүргізу автокөліктің қызмет ету мерзіміне, жұмысының сенімділігіне және үнемділігіне көп әсер етеді. Сондықтан жаңа автокөлікті пайдалану кезінде сынап жүргізу ережелерін қатаң сақтау қажет. Сынап жүргізу кезеңі әдетте 3000 км құрайды.

Сынап жүргізу ережелері

- ◆ 1 000 км шегіндегі сынап жүргізу кезеңі:
 - ◇ Максималды жылдамдыққа дейін көтермеңіз.
 - ◇ Қозғалу жылдамдығы 100 км/сағ шамасынан аспауы тиіс.
 - ◇ Барлық берілістерде қозғалтқыштың максималды рұқсат берілген айналу жиілігімен жүруден сақтаныңыз. Қозғалтқыштың ең жоғары айналымның 2/3 бөлігінен жоғары айналымда жұмыс істеуін болдырмаңыз.
- ◆ 1 000-нан 3 000 км дейінгі сынап жүргізу кезеңі:
 - ◇ Қозғалу жылдамдығын бірте-бірте жол қозғалысы ережелерінде рұқсат етілген максималды мәнге дейін ұлғайтуға болады.
 - ◇ Қозғалтқыштың айналу жиілігін бірте-бірте максималды рұқсат етілген мәнге дейін көбейтуге болады.

Сынап жүргізуден кейін көлік жүргізу бойынша кеңестер

Автокөлікпен жүрген кезде аз уақытқа қозғалтқыштың айналу жылдамдығын 6000 айн/мин дейін көтеруге жол беріледі. Берілістерді қолмен ауыстырған кезде, тахометр көрсеткісі шкаланың қызыл аймағына жеткенде, сіз жоғары беріліске ауысуыңыз керек.

Шиналарды сынап жүргізу бойынша кеңестер

Жаңа шиналар пайдалану басталған кезде жолмен оңтайлы ілінісуді қамтамасыз етпейді. Сондықтан шиналар да сынап жүргізуді қажет етеді. Алғашқы 100 км жол жүргенде жылдамдық жоғары болмауы тиіс, ал көлікті жүргізгенде ерекше сақ болу қажет

Тежеу жүйесін сынап жүргізу бойынша кеңестер

Жаңа тежегіш қыспақтары да сынап жүргізуді қажет етеді. Алғашқы 200 км жол жүргенде тежегіш ең жақсы тиімділікті қамтамасыз етпейді, сондықтан тежегіш педалін көбірек күшпен басу қажет болуы мүмкін. Бұл автокөлікті әрі қарай пайдалану барысында ауыстырудан кейінгі жаңа тежегіш қыспақтарына да қатысты.

Қоршаған ортаны қорғау

- Қозғалтқышты шектен тыс жоғары айналу жиілігімен жұмыс істетпеген жөн. Жоғарырақ беріліске уақытылы ауыстырып қосу отынды үнемдеуге, қозғалтқыш жұмысының шуын төмендетуге және қоршаған ортаның ластануын азайтуға ықпал етеді.

Заттарды тиеу

- ◆ Барлық жүк бөлшектері жүксалғыш бөлімге қозғалыс кезінде автокөліктің жүру сипаттамалары мен қауіпсіздігіне әсер ететіндей жылжып кетуін болдырмайтындай етіп орналастырылуы тиіс.
- ◆ Салмағы ауыр жүк бөліктерін мүмкіндігінше жүксалғыш бөлімнің алдыңғы бөлігіне жақынырақ орналастырыңыз.
- ◆ Оське рұқсат берілген жүктемеден және жүккөтергіштік мәнінен асырмаңыз, әйтпесе бұл автокөліктің жүру сипаттамаларына әсер етуі, жол-көлік оқиғаларына, автокөліктің зақымдалуына немесе жарақаттарға алып келуі мүмкін.
- ◆ Автокөлікті жүксалғыш бөлімінің қақпағы ашық күйде қараусыз қалдырмаңыз.
- ◆ Адамдардың жүксалғыш бөлімде отыруына рұқсат бермеңіз.

◆ Жүкті түсіру үшін жүксалғыш бөлімнің қақпағын ашпас бұрын жүксалғыш бөлімнің ашылатын қақпағына жеткілікті орынның бар екеніне, ал жүк бөліктерінің өлшемі оларды еш жерге соғып алмай тиеуге мүмкіндік беретініне көз жеткізіңіз.

Автокөліктің қозғалысы кезінде жүксалғыш бөлімнің қақпағы жабық болуы тиіс, әйтпесе бұл күрделі жарақаттарға алып келуі немесе өмірге қауіп төндіруі мүмкін.

Сапар алдындағы бақылау қарап тексеруі

Қауіпсіздікті тексеру

Сапар алдында автокөлікті қарап тексеріп алу қажет. Қарап тексеру қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз етуге және көлікті жүргізуден ләззат алуға көмектеседі.

Сырттан қарап тексеру

- ◆ Шиналардың зақымдалмағанына, шиналардағы қысымның қалпында екеніне, протекторға кептеліп қалған заттардың жоқ екеніне көз жеткізіңіз. Қажет болса, кемшіліктерді түзеу бойынша шаралар қолданыңыз.
- ◆ Дөңгелек болттарының босап кетпегенін тексеріңіз.
- ◆ Барлық әйнектердің, артқы көрініс айналарының және жарық аспаптарының таза екеніне және беті жабылмай тұрғанына көз жеткізіңіз. Олардың бетіне тұрған мұзды және қарды тазалап алыңыз.
- ◆ Автокөлік тұрақта ұзақ уақыт тұрғаннан кейін отынның, майдың, салқындату сұйықтығының немесе басқа пайдалану сұйықтықтарының жылыстаған іздерінің бар-жоғын тексеріңіз. (Кондиционерді қолданғаннан кейінгі су тамшылары — бұл қалыпты құбылыс).
- ◆ Автокөліктің жүріс бөлігіне ілініп қалған бөтен заттардың жоқ екенін тексеріңіз.
- ◆ Блок-фаралардың, артқы құрама шамдардың, үстіңгі стоп-сигналдың және басқа жарық аспаптарының ақаусыздығын тексеріңіз.

Мотор бөлімін қарап тексеру

- ◆ Тежегіш сұйықтығының, салқындату сұйықтығының, мотор майының, трансмиссия майының деңгейлерін тексеріңіз.
- ◆ Аккумулятор батареясының клеммаларында коррозияның болмауын немесе клеммалардың босап кетпеуін, сондай-ақ сымдар жүйесінің күйі мен қосылысын тексеріңіз.

Салонды және жүксалғыш бөлімді қарап тексеру

- ◆ Құрал-саймандар жинағының толық жиынтығының болуын тексеріңіз.
- ◆ Қозғалтқышты оталдырған кезде аспаптар тақтасындағы индикацияның қалыпты болуын тексеріңіз.
- ◆ Қауіпсіздік белбеулері құлыптарының ақаусыздығына, қауіпсіздік белбеулерінде тозу және зақымдалу белгілерінің жоқ екеніне көз жеткізіңіз.
- ◆ Тежегіш педалінің жүрісіне ешнәрсенің кедергі келтірмейтініне көз жеткізіңіз.

Қозғалысты бастау алдындағы сақтық шаралары

- ◆ Алдыңғы панельден көрініске кедергі келтіретін немесе шұғыл тежеу кезінде жүргізушіге және жолаушыларға соғылуы, жарақаттар келтіруі немесе автокөлікті зақымдауы мүмкін заттарды алып тастаңыз.
- ◆ Орындықтарды, рульді, ішкі/сыртқы артқы көрініс айналарын және т. б. реттеңіз.
- ◆ Автокөліктегі барлық жолаушылардың қауіпсіздік белбеулерін дұрыс тағып отырғанына көз жеткізіңіз.
- ◆ Барлық есіктердің, жүксалғыш бөлім қақпағының және капоттың сенімді жабылып құлыпталғанына көз жеткізіңіз.
- ◆ Ауа температурасы -30°C -тан төмен болған кезде, қозғалтқышты іске қосқаннан кейін 5-10 минут ішінде автокөлікті орнында жылыту ұсынылады.

Жүргізу

Түймемен оталдыру

Оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының түймесі

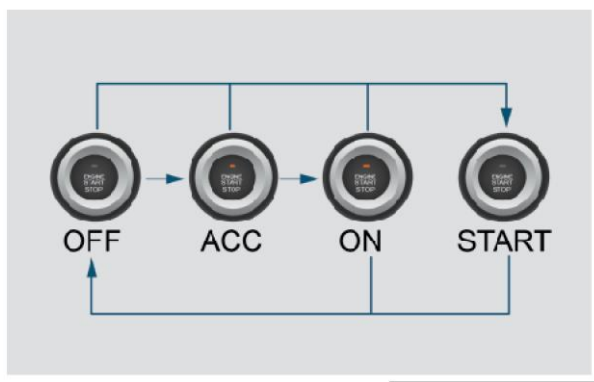
Смарт-кілт/қашықтан басқару пульті бар кілт автокөлік ішінде болғанда және тиісінше танылған жағдайда қозғалтқышты түймені басу арқылы оталдыруға болады:

- ◆ Механикалық беріліс қорабы бар модельдер: берілістерді ауыстыру тұтқасы бейтарап күйде тұрғанда ілінісу педалін және оталдыру жүйесі ажыратқышының және стартердің түймесін басыңыз, қозғалтқыш оталады.
- ◆ Автоматтық беріліс қорабы бар модельдер: селектор иінтірегі «Р» немесе «N» күйінде тұрғанда тежегіш педалін және оталдыру жүйесі ажыратқышының және стартердің түймесін басыңыз, қозғалтқыш оталады.

Оталдыру жүйесі ажыратқышының күйлері

- ◆ Смарт-кілт/қашықтан басқару пульті бар кілт автокөлік ішінде болғанда және тиісінше танылған жағдайда оталдыру жүйесі ажыратқышының күйлері «OFF» → «ACC» → «ON» → «OFF» арасында ауыса алады. Егер тежегіш педаль (автоматты беріліс қорабы бар автокөліктерде) немесе ілінісу педалі (механикалы беріліс қорабы бар автокөліктерде) басылмаса және оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының түймесі дәйекті түрде басылса, оталдыру жүйесі ажыратқышының күйі циклдік түрде өзгереді: «OFF» → «ACC» → «ON» → «OFF».
- ◆ Егер смарт-кілт/қашықтан басқару пульті бар кілт автокөліктің ішінде болса және тиісті түрде анықталса, онда тежегіш педалі басылған және селектор тұтқасы «Р» немесе «N» күйінде (АБК бар автокөліктерде) немесе ілінісу педалі басылған және берілістерді ауыстыру тұтқасы бейтарап күйде тұрған кезде және кілттің индикаторы жасыл түспен жанып тұрғанда оталдыру жүйесі ажыратқышының және стартердің түймесін басу «START» күйіне ауысуға алып келеді және кілт индикаторы сөнеді.

- ◆ OFF (түймедегі индикатор жанбай тұр): бастапқы күй, оталдыру жүйесі өшірулі.
- ◆ ACC (түймедегі индикатор қызғылт сары түспен жанып тұр): автокөліктің кейбір электр жабдықтарын электрмен қоректендіру қосылуы.
- ◆ ON (түймедегі индикатор қызғылт сары түспен жанып тұр): автокөліктің барлық электр жабдықтарын электрмен қоректендіру қосылуы.
- ◆ START (түймедегі индикатор жанбай тұр): қозғалтқышты оталдыру.

Назар аударыңыз

- Қозғалтқыш оталмай тұрған кезде аккумулятор батареясы зарядының отыруынан және әрі қарай қозғалтқышты оталдыра алмай қалудан сақтану үшін оталдыру жүйесін өшіріп қойыңыз («OFF» күйі).
- Оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының түймесін қолданған кезде оны аз уақыт және сенімді басыңыз. Егер оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының түймесі дұрыс қолданылмаса, оталдыру жүйесі ажыратқышы күйінің ауысуы орын алмауы және қозғалтқыш оталмауы мүмкін.

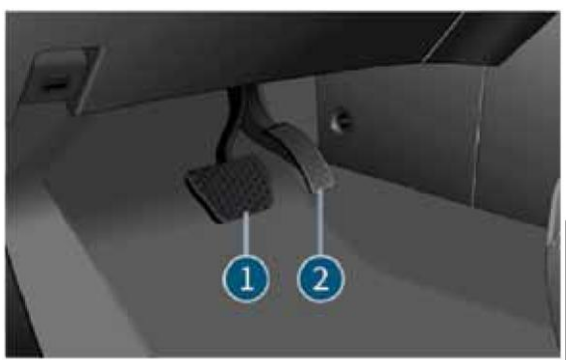
Педальдар

Механикалық беріліс қорабы бар модельдер

- ① Ілінісу педалі
- ② Тежегіш педалі
- ③ Акселератор педалі

Автоматтық беріліс қорабы бар модельдер

- ① Тежегіш педалі
- ② Акселератор педалі

Сақтандыру

- Жүргізушінің аяқтарына арналған кеңістікке ешқандай зат қоймаңыз, заттар педальдар аймағына сырғып кетуі және педальдарды басқаруға кедергі жасауы мүмкін. Бұл жол-көлік оқиғасына алып келуі мүмкін.
- Қозғалысты бастамас бұрын барлық педальдарды тірелгенше басуға болатынына және жіберген кезде олардың қиындықсыз бастапқы күйіне қайтып оралатынына көз жеткізіңіз.
- Жүргізуші педальдардың қозғалысын жақсы бақылауға мүмкіндік беретін ыңғайлы аяқ киім киюі тиіс.

Беріліс қорабы

Механикалы беріліс қорабы*

- ◆ Механикалы беріліс қорабының (5 Мт) алдыға жүретін бес берілісі және артқа жүретін бір берілісі бар.
- ◆ Берілістерді ауыстырып қосқанда алдымен ілінісу педалін толық басу, содан кейін берілісті ауыстыру тұтқасын қажетті беріліске ауыстыру, содан кейін ілінісу педалін жайымен жіберу қажет.

Назар аударыңыз

- Берілістерді ауыстырмай жүрісті жалғастырған кезде қолыңызды берілістерді ауыстыру тұтқасының үстіне қойып отырмаңыз, себебі бұл берілістерді ауыстыру ашасының мерзімінен бұрын тозуына алып келуі мүмкін.
- Автокөлікті орнынан қозғаған кезде бірінші берілісті қолданыңыз.
- Автокөлік алдыға қарай қозғалып келе жатқанда артқа жүру берілісін қоспаңыз, себебі бұл беріліс қорабын зақымдауы мүмкін. Алдымен автокөлікті тоқтатып, ілінісу педалін толығымен басыңыз және беріліс қорабының тегершіктері ілініске ақырын енуі үшін артқы жүріс берілісін қосар алдында бірнеше секунд күтіңіз.

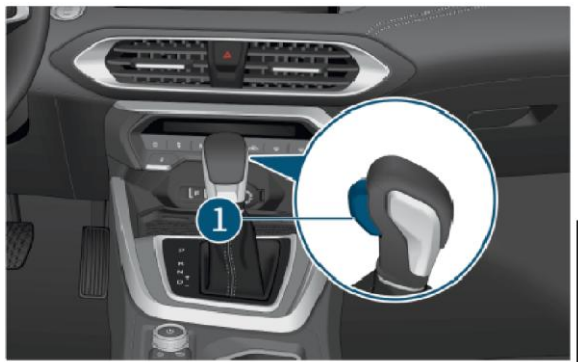
Назар аударыңыз

- Ауыстыруды аяқтау үшін берілістерді ауыстырып қосу тұтқасын аздап басыңыз, автокөлікке зақым келтірмеу үшін берілістерді ауыстырып қосу тұтқасын басқару кезінде көп күш салмаңыз.
- Төмен түсу немесе бұрылу кезінде мүмкіндігінше аса төмен берілістерді пайдалану ұсынылады, бейтарап берілісте домалап қозғалуды пайдаланбаңыз.
- Егер беріліс қорабынан әдеттен тыс шуыл естіліп тұрса, оның үлкен жүктемемен жұмыс істеп тұрғаны және қалыпты күйінен қандай да бір ауытқулардың бар екені айқын. Сізге автокөлікті дереу қауіпсіз жерге тұраққа қою және техникалық қызмет көрсетуден өткізу үшін кідірместен КАІҮІ ресми дилеріне хабарласу қажет. Қозғалысты ақауларды жойғаннан кейін ғана жалғастыру қажет.
- Ілінісудің орынсыз тозуына жол бермеу үшін қалыпты қозғалыс жағдайларында қажетсіз жерде тежегіш педалін баспаңыз.
- Тайғақ жолда төменгі аса төмен берілісті қосу арқылы қозғалтқышпен тежеу күшін арттырмаңыз, әйтпесе жетекші дөңгелектер жолмен ілінісуден айырылуы мүмкін, бұл автокөліктің сырғуына және басқарудың жоғалуына әкеледі.

Автоматтық беріліс қорабы*

- ◆ Автоматтық беріліс қорабының (CVT) «Р», «R», «N», «D» автоматты жұмыс режимдері және қолмен ауыстырып қосу режимі бар.
- ◆ Қозғалысты бастау үшін тежегіш педалін басыңыз, бұғаттан шығару түймесін 1 басыңыз, содан кейін селектор тұтқасын «Р» күйінен қозғалысқа арналған күйге ауыстырыңыз, тұрақ тежегішін өшіріңіз, тежегіш педалін жіберіңіз және тежегіш педалін жіберіңіз.

- ◆ «Р»: тұрақта тұрғанда трансмиссияны бұғаттау
 - ◇ Бұл режим автокөлікті тұраққа қойған кезде қолданылады.
 - ◇ Режимді қосу үшін автокөлік толық тоқтаған кезде тежегіш педалін басыңыз, селектор тұтқасының бүйір жағындағы 1 бұғаттан шығару түймесін басыңыз, селектор тұтқасын «N» күйіне қойыңыз және селектор тұтқасын «Р» күйіне ауыстырыңыз.

Назар аударыңыз

- Селектор тұтқасы «Р» күйіне қойылғаннан кейін бұғатталады, сондықтан автокөліктің зақымдануынан сақтану үшін оны күшпен тартпаңыз.
- «Р» режимі тұрақ тежегішін алмастырмайды. Автокөлік тұраққа қойылған кезде алдымен ЕРВ электр-механикалық тұрақ тежегішінің пернесін басыңыз, содан кейін селектор иіңтірегін «Р» күйіне ауыстырыңыз.

- ◆ «R»: артқа жүру берілісі
 - ◇ Бұл режим артқы жүріспен қозғалу үшін қолданылады.
 - ◇ Артқы жүріспен қозғалу үшін автокөлік толық тоқтаған кезде тежегіш педалін басыңыз, селектор тұтқасының бүйір жағындағы 1 бұғаттан шығару түймесін басыңыз, селектор тұтқасын «R» күйіне ауыстырыңыз. Тежегіш педалін жіберіңіз және акселератор педалін жатық қимылмен басыңыз.

Сақтандыру

- «R» режимін қосар немесе өшірер алдында автокөліктің тоқтағанына көз жеткізіңіз, әйтпесе беріліс қорабына зақым келуі және апат орын алуы мүмкін.

- ◆ «N»: бейтарап күй
 - ◇ Бұл режим аз уақытқа аялдаулар кезінде қолданылады.
 - ◇ Селектор тұтқасын «R» не «D» күйінен «N» күйіне ауыстырыңыз.

Сақтандыру

- «N» режимін қозғалыс кезінде қоспаңыз, әйтпесе бұл жол-көлік оқиғасына алып келуі мүмкін.
- «N» режиміне ауыстырып қосқан кезде автокөліктің ылдиға қарай жылжып кетуіне жол бермеу үшін тежегіш педалін басыңыз және қажет болса, электр-механикалық тұрақ тежегішінің пернесін басыңыз.

- ◆ «D»: алдыға жүруге арналған күй
 - ◇ Бұл режим алға қарай жүру үшін қолданылады.
 - ◇ Бұл режимде қозғалтқышқа түсетін жүктемеге және автокөліктің жылдамдығына байланысты берілістерді жоғары немесе төмен автоматты түрде ауыстырып қосу жүзеге асырылады.
 - ◇ Автокөлік толық тоқтағаннан кейін тежегіш педалін басыңыз және селектор иіңтірегін «N» күйінен «D» күйіне ауыстырыңыз.
- ◆ Қолмен ауыстырып қосу режимі
 - ◇ Қолмен ауыстырып қосу режиміне ауысу үшін «D» күйінде селектор тұтқасын оңға жылжытыңыз. Қолмен ауыстырып қосу режимінде 9 алдыға жүру берілісі қарастырылған, және «D» күйі мен қолмен ауыстырып қосу режиміне автокөліктің тоқтап тұрғанына не қозғалып жатқанына қарамастан ауыстырып қосуыңызға болады. Қолмен ауыстырып қосу режимі акселератор педалі басылған күйде ауыстырып қосуға мүмкіндік береді.
 - ◇ «+»: Селектор тұтқасын алдыға қарай әрбір басқан сайын беріліс қорабы жоғары қарай бір беріліске ауыстырып қосады.
 - ◇ «-»: Селектор тұтқасын артқа қарай әрбір басқан сайын беріліс қорабы төмен қарай бір беріліске ауыстырып қосады.

Назар аударыңыз

- Қолмен ауыстырып қосу режимінде беріліс қорабы автокөлік жылдамдығы төмендегенде автоматты түрде төменірек беріліске және автокөлік жылдамдығы жоғарылағанда автоматты түрде жоғарырақ беріліске ауыстырылады.
- Қол режимінде белгілі бір беріліске ауысу үшін автокөлік белгілі бір жылдамдықпен қозғалуы және қозғалтқыш белгілі бір қуатпен жұмыс істеуі керек. Егер ауыстыру шарттары сақталмаған болса, тіпті селектор тұтқасына бассаңыз да, беріліс қорабы ауыстырып қоспайды.
- Шиналардың жолмен төмен ілінісуі жағдайларында, мысалы, мұзтайғақта орыннан қозғалу кезінде дөңгелектердің бос айналуына жол бермей 2-ші берілісті қосу және онымен орыннан қозғалу үшін қолмен ауыстырып қосу режимін қолдануға болады.

Селектор тұтқасын бұғаттан шығару

Селектор тұтқасы «P» күйінде тұрғанда бұғатталып тұрады. Егер селектор тұтқасы аккумулятор қуатының таусылуына байланысты «P» күйінен әдеттегі тәсілмен шығарыла алмайтын болса, «P» күйінің орнына басқа берілісті қосу үшін селектор тұтқасын бұғаттан шығарып алуыңыз қажет.

Назар аударыңыз

- Егер селектор тұтқасы бұғатталған болса, оны әдеттегі тәсілмен «P» күйінен шығару мүмкін болмаса, тұтқаны бұғаттан шығару үшін осы тәсілді қолдануыңызға болады. Алайда, егер мұндай мәселе туындаса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін КАІҮІ ресми дилеріне хабарласқан жөн.

Электр-механикалық тұрақ тежегіші (EPB)

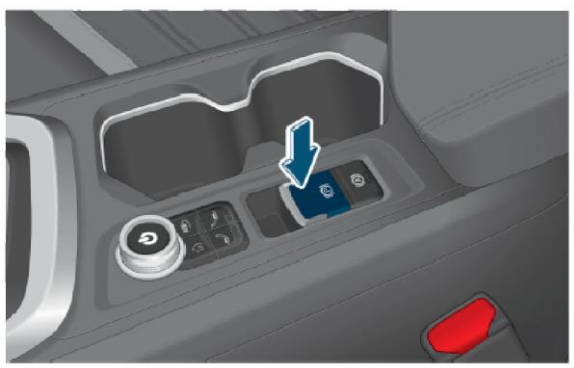
Жүргізуші EPB электр-механикалық тұрақ тежегішінің пернесін басу арқылы тұрақ тежегішін қоса және өшіре алады.

EPB электр-механикалық тұрақ тежегішін қосу

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі), автокөлік тоқтап тұрған және селектор иінтірегі «P» немесе «N» күйінде тұрған кезде EPB электр-механикалық тұрақ тежегіші пернесінің үстіңгі бөлігін басыңыз. Электр-механикалық тұрақ тежегіші пернесінің үстіңгі бөлігін басқан кезде электр-механикалық тұрақ тежегішінің қосылғанын көрсетіп, пернедегі индикатор және аспаптар тақтасындағы тұрақ тежегішінің бақылау шамы жанады.

EPB электр-механикалық тұрақ тежегішін өшіру

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі), селектор иінтірегі «P» немесе «N» күйінде тұрған кезде тежегіш педалін басыңыз және EPB электр-механикалық тұрақ тежегіші пернесінің астыңғы бөлігін басыңыз. Электр-механикалық тұрақ тежегіші пернесінің астыңғы бөлігін басқан кезде электр-механикалық тұрақ тежегішінің өшірілгенін көрсетіп, пернедегі индикатор және аспаптар тақтасындағы тұрақ тежегішінің бақылау шамы сөнеді.

Хабарлама

- Электр-механикалық тұрақ тежегішін қосқан немесе өшірген кезде тұрақ тежегіші электр жетегінің жұмыс істеген дыбысы естілуі мүмкін. Бұл қалыпты жағдай. Алаңдамаңыз және оны сенімді түрде қолданыңыз.

Қозғалыс кезінде апаттық тежелу

Егер автокөліктің қозғалысы кезінде жұмыстық тежеу жүйесі істен шықса, EPB электр-механикалық тұрақ тежегіші пернесінің үстіңгі бөлігін қатарынан бірнеше рет басу арқылы апаттық тежелуді орындауға болады. Апаттық тежелу кезінде аспаптар тақтасында тұрақ тежегішінің бақылау шамы жыпылықтап тұрады. Апаттық тежелу режимінен шығу үшін перненің көмегімен электр-механикалық тұрақ тежегішін өшіріңіз немесе акселератор педалін басыңыз.

Сақтандыру

- Егер қажеттілік болмаса, қозғалыс кезінде апаттық тежелуді қолданбаңыз. Апаттық тежелу жол-көлік оқиғасына алып келуі, ал тежелу жолы тежегіш педалімен тежелумен салыстырғанда ұзынырақ болуы мүмкін. Апаттық тежелу тұрақ тежегішінің қызмет ету мерзімін қысқартады.

Оталдыру жүйесін өшірген кезде тұрақ тежегішінің автоматты түрде қосылуы

Оталдыру жүйесін өшірген кезде («OFF» күйі), автокөлік қозғалыссыз, ал селектор иінтірегі «Р» немесе «N» күйінде тұрғанда, автоматты түрде EPB электр-механикалық тұрақ тежегіші қосылады.

Автокөліктің сырғып бара жатқанын анықтау

Егер оталдыру жүйесін өшіргеннен кейін белгілі уақыт ішінде автокөлік инерциямен немесе тежегіш қыспақтарының қысу күшінің жеткіліксіздігінен ылдиға қарай жылжи бастаса, EPB электр-механикалық тұрақ тежегіші автоматты түрде қосылады.

Хабарлама

Егер автокөлік тіпті тежегіш қыспақтарының қысылуын күшейткеннен кейін де әрі қарай жылжып бара жатса, автокөлікті тежегіш педалін басу арқылы тежеңіз және жолдың тегіс аймағында тоқтатыңыз. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

AUTO HOLD функциясы*

AUTO HOLD функциясының қолданылу мақсаты:

- ◆ Жүргізушіге қажет болған кезде автокөлікті бір орында автоматты түрде ұстап тұру.
- ◆ Жүйе жүргізушінің қозғалысты бастағалы жатқанын анықтаған кезде (мысалы, акселератор педалін басқан кезде) тежегішті автоматты түрде өшіру.
- ◆ Бір орында автоматты түрде ұстап тұру жүйесі (AUTO HOLD) автокөлікті өрге көтеру кезінде ыңғайлылықты арттырады.

AUTO HOLD функциясының жұмыс істей бастауына қажетті шарттар

Қозғалтқыш оталып тұр, жүргізушінің есігі жабық, жүргізушінің қауіпсіздік белбеуі тағылған.

AUTO HOLD функциясының қосылуы

Егер AUTO HOLD функциясының басталу шарттары орындалса, функцияны қосу үшін AUTO HOLD пернесін басыңыз. Пернедегі индикатор жанып, AUTO HOLD функциясы қосылғанын көрсетеді.

AUTO HOLD функциясының қосылуы

- ◆ AUTO HOLD функциясы қосылуы тұрған кезде автокөлікті тоқтату үшін тежегіш педалін басыңыз, содан кейін тежегіш педалін жіберіңіз, AUTO HOLD функциясы іске қосылады, аспаптар тақтасында AUTO HOLD функциясының бақылау шамы жанады.
- ◆ Келесі жағдайларда AUTO HOLD функциясы бірден іске қосылады (EPB электр-механикалық тұрақ тежегіші қосылады):
 - ◇ Автокөлік тоқтағаннан кейін жүргізушінің есігі ашылады.
 - ◇ Автокөлік тоқтағаннан кейін жүргізушінің қауіпсіздік белбеуі ағытылады.
 - ◇ Автокөлік тоқтағаннан кейін қозғалтқыш өшіріледі, ал EPB электр-механикалық тұрақ тежегіші пернесінің астыңғы бөлігі бұл ретте басылмайды.
- ◆ Келесі жағдайларда AUTO HOLD функциясы іске қосылмайды:
 - ◇ Автокөлік тоқтағаннан кейін тежегіш педалі жіберілмейді.
 - ◇ Автокөлік тоқтағаннан кейін EPB электр-механикалық тұрақ тежегіші пернесінің астыңғы бөлігі басылады, ал тежегіш педалі бұл кезде жіберіледі.

AUTO HOLD функциясының қосылуы

AUTO HOLD функциясы қосылуы тұрғанда AUTO HOLD пернесін басыңыз, AUTO HOLD функциясының өшірілгенін білдіріп, пернедегі индикатор сөнеді.

AUTO HOLD функциясы әрекетінің аяқталуына қажетті шарттар (бір мезгілде орындалуы тиіс)

- ◆ Қозғалтқыш оталып тұр, жүргізушінің есігі жабық, жүргізушінің қауіпсіздік белбеуі тағылған.
- ◆ Селектор иінтірегі «N/P» күйінде тұрған жоқ.
- ◆ Акселератор педалі басылған.

Хабарлама

- Автокөлік транспортердің көмегімен жылжытылған кезде, мысалы, автоматты жуу алаңында AUTO HOLD функциясы өшірулі болуы тиіс, әйтпесе автокөлік қозғалмай қалады немесе жуу алаңындағы қозғалу траекториясынан ауытқып кетеді.

Қозғалтқышты оталдыру

Қозғалтқышты оталдыруға дайындау

1. Автокөлікке отырар алдында айналадағы қоршаған мән-жайды тексеріп алыңыз.
2. Орындықтың күйін, орындық арқалығының көлбеу бұрышын, бас сүйегіштің биіктігін және рульдің күйін реттеңіз.
3. Ішкі және сыртқы артқы көрініс айналарын реттеңіз.
4. Қауіпсіздік белбеуін тағыңыз.
5. Тұрақ тежегішінің қосылып тұрғанына көз жеткізіңіз.
6. Аспаптар тақтасындағы сигнал шамдарының күйін тексеріңіз, егер олар ақаудың бар екенін көрсетіп тұрса, техникалық қызмет көрсету және жөндету үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Қозғалтқышты кілтсіз оталдыру*

1. Тұрақ тежегіші қосулы және селектор иінтірегі «P» немесе бейтарап берілісте тұрғанына көз жеткізіңіз.
2. Тежегіш педалін басыңыз.
3. Қозғалтқышты оталдыру үшін оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының түймесін басыңыз.

Хабарлама

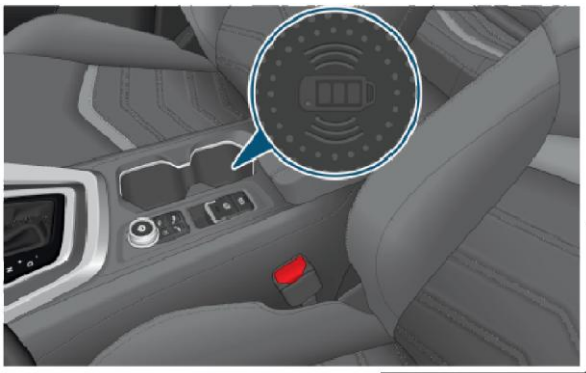
- Оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының түймесін аз уақыт және сенімді басыңыз.

Қозғалтқышты апаттық жағдайда оталдыру*

Егер қашықтан басқару пульті бар смарт- кілттің қуаттау элементінің заряды отырған болса немесе радиожилікті сигналдың берілуінде елеулі кедергілер бар болса, оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының түймесімен оталдыру тиісінше жұмыс істемейді. Мұндай жағдайда төменде сипатталғандай қозғалтқышты апаттық жағдайда оталдыруға болады:

1. Қашықтан басқару пульті бар кілтті түймелерін жоғары қаратып стақанқойғыштың түбіндегі қашықтан басқару пульті бар смарт-кілттің таңбасымен белгіленген жерге қойыңыз. Осы кезде тежегіш педалін басаңыз.
2. Оталдыру жүйесін қосыңыз («ON» күйі), тежегіш педалін басыңыз, берілістерді ауыстырып қосу тұтқасы «Р» күйінде немесе бейтарап берілісте екеніне көз жеткізіңіз және қозғалтқышты оталдыру үшін оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының түймесін басыңыз.

Сақтандыру

- Автокөлікті қозғалтқышы жұмыс істеп тұрған күйде қараусыз қалдырмаңыз.
- Қозғалтқышты жабық үй-жайдың, мысалы, гараждың ішінде ұзақ уақыт жұмыс істетіп қоймаңыз. Қозғалтқыштың пайдаланылған газдарының құрамында тыныстаған жағдайда денсаулыққа зиян келтіруі мүмкін зиянды заттар бар.

Қозғалтқышты өшіру

Қозғалтқышты оталдыру жүйесінің және стартер ажыратқышының түймесімен өшіру*

1. Автокөлік қозғалыссыз тұр.
2. Селектор/берілісті ауыстыру тұтқасы «Р» күйінде (автоматтық беріліс қорабы бар модельдер) немесе бейтарап күйде (механикалық беріліс қорабы бар модельдер) тұр.
3. Смарт-кілт/қашықтан басқару пульті бар кілт автокөлік ішінде тұрған кезде, оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының түймесін басыңыз, оталдыру жүйесі өшіріледі («OFF» күйі), қозғалтқыш өшеді.

Қозғалтқышты апаттық жағдайда өшіру*

Қозғалыс кезінде төтенше жағдайда қозғалтқышты оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының түймесін 2 секундтың ішінде қатарынан үш рет басу және басып тұру арқылы өшіруге болады, бұл ретте оталдыру жүйесі және стартер ажыратқышының «ACC» күйіне ауысуы орын алады.

Қозғалысты бастау

Қалыпты жағдайда қозғалысты бастау

◆ (Механикалық беріліс қорабы бар модельдер)

1. Қозғалтқышты оталдырыңыз
2. Қозғалтқыштың айналу жиілігі тұрақтанғаннан кейін ілінісу педалін басыңыз және берілісті ауыстыру тұтқасын 1-ші беріліске ауыстырыңыз.

3. Бұрылыс көрсеткішін қосыңыз және тұрақ тежегішін өшіріңіз.
4. Ілінісу педалін жайымен жіберіңіз, акселератор педалін жеңіл басыңыз, және ол жартылай басылып тұрған кезде ілінісу педалін жіберіңіз.
- ◆ Автоматтық беріліс қорабы бар модельдер:
 1. Қозғалтқышты оталдырыңыз
 2. Қозғалтқыштың айналу жиілігі тұрақтанғаннан кейін тежегіш педалін басыңыз және селектор иінтірегін «Р» күйінен «D» күйіне ауыстырыңыз.
 3. Бұрылыс көрсеткішін қосыңыз және тұрақ тежегішін өшіріңіз.
 4. Тежегіш педалін ақырын жіберіңіз және акселератор педалін жатық қимылмен басыңыз.

Өрде қозғалысты бастау

- ◆ (Механикалық беріліс қорабы бар модельдер)
 1. Қозғалтқышты оталдырыңыз
 2. Қозғалтқыштың айналу жиілігі тұрақтанғаннан кейін ілінісу педалін басыңыз және берілісті ауыстыру тұтқасын 1-ші беріліске ауыстырыңыз.
 3. Акселератор педалін жайымен басыңыз, және ол жартылай басылып тұрған кезде тұрақ тежегішін жіберіңіз, содан кейін ілінісу педалін жіберіңіз, бір уақытта бұрылыс көрсеткішін қосыңыз.
- ◆ Автоматтық беріліс қорабы бар модельдер:
 1. Қозғалтқышты оталдырыңыз
 2. Қозғалтқыштың айналу жиілігі тұрақтанғаннан кейін тежегіш педалін басыңыз және селектор иінтірегін «Р» күйінен «D» күйіне ауыстырыңыз.
 3. Бұрылыс көрсеткішін қосыңыз және тұрақ тежегішін өшіріңіз.
 4. Бір мезгілде тежегіш педалін жібере отырып акселератор педалін жайымен басыңыз.

Тұраққа қою

Тұраққа қою кезіндегі әрекеттер тәртібі

- ◆ (Механикалық беріліс қорабы бар модельдер)
 1. Тежегіш педалін басыңыз және автокөлік жылдамдығын 10-20 км/сағ дейін түсіріңіз.
 2. Ілінісу педалін басыңыз, оны басылған күйінде ұстап тұрып, автокөлікті тоқтатыңыз, берілістерді ауыстыру тұтқасын бейтарап күйге ауыстырыңыз және ілінісу педалін жайымен жіберіңіз.
 3. Қозғалтқышты өшіріңіз, тұрақ тежегішін қосыңыз және тежегіш педалін жайымен жіберіңіз.
- ◆ Автоматтық беріліс қорабы бар модельдер:
 1. Тежегіш педалін басыңыз, автокөлікті тоқтатыңыз және селектор иінтірегін «N» күйіне қойыңыз.
 2. Тұрақ тежегішін қосыңыз.
 3. Тежегіш педалін басып тұрып, селектор иінтірегін «Р» күйіне ауыстырыңыз, қозғалтқышты өшіріңіз және тежегіш педалін ақырын жіберіңіз.

Тұраққа қою кезіндегі сақтық шаралары

- ◆ Тұраққа қою кезінде соқтығысулардан сақтану үшін маңайда жаяу жүргіншілердің немесе кедергілердің жоқ болуына назар аударыңыз.
- ◆ Тұраққа тұру үшін басқа көлік құралдарының қозғалысына және тұрақтан шығуына кедергі жасамайтындай орынды таңдаңыз.
- ◆ Автокөлікті жеңіл тұтанатын және жарылу қаупі бар материалдардың жанына тұраққа қоймаңыз.
- ◆ Тұраққа тұрғаннан кейін автокөлік ішінде тынығатын болсаңыз, қозғалтқышты өшіріп қоюға кеңес беріледі.
- ◆ Барлық жарық аспаптарын өшіріңіз, аспаптар тақтасындағы сигнал шамдарының күйі мен мәтіндік хабарламаларды тексеріңіз, барлық есіктерді құлыптаңыз және айдап әкетуге қарсы жүйенің іске қосылғанына көз жеткізіңіз.
- ◆ Барлық бағалы заттарыңызды өзіңізбен бірге алыңыз, оларды автокөлік ішінде қалдырмаңыз.

Апаттық аялдау

Егер төтенше жағдайда аялдау қажет болса, жолдың көзге жақсы көрінетін аймағын таңдаңыз және апаттық аялдау жолағына барып тоқтаңыз. Басқа көлік құралдарының жүргізушілеріне ескерту үшін тоқтағаннан кейін бірден апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосыңыз. Жолаушылар есіктерін ашпас бұрын артқы жақтан басқа көлік құралының жақындап келе жатпағанына көз жеткізіп алып, мүмкіндігінше тездетіп автокөліктен түсіп кетуі тиіс. Автокөліктен шығар алдында жүргізуші апаттық кеудеше киіп алуы, содан кейін автокөліктің артында 50–150 метр қашықтыққа апаттық аялдау белгісін орнатуы тиіс.

Жүргізу режимдерін ауыстырып қосу*

Оталдыру жүйесі қосылып тұрғанда («ON» күйі), жүргізу режимдерін ауыстырып қосу түймесін басу арқылы келесі режимдерді кезек-кезек қосуға болады:

- ◆ ECO: Үнемді режим
- ◆ SPORT: Спорттық режим

Хабарлама

- Қозғалыс режимін ауыстырып қосқаннан кейін атмосфералық көмескі жарықтың түсі қозғалыс режиміне байланысты өзгереді.

Жүргізушіге көмектесу жүйелері

Рульмен басқару жүйесінің электр-механикалық күшейткіші (EPS)

Рульмен басқару жүйесінің электр-механикалық күшейткіші (EPS) рульді бұруға жұмсалатын күшті азайту үшін электр қозғалтқыш жасап шығаратын айналдыру сәтін қолданады. Танымал руль гидрокүшейткішімен салыстырғанда гидравликалық сорғы қолданылмайды.

Рульмен басқару электр-механикалық күшейткіші (EPS) ақауының сигнал шамы

Рульмен басқару жүйесінің электр-механикалық күшейткіші (EPS) істен шыққанда, аспаптар тақтасында EPS ақаулығының сигнал шамы жанады. Егер сигнал шамы ұзақ уақыт бойы өшпесе, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS) қысымды және температураны қадағалап отыру үшін дөңгелек дискілеріне орнатылған қысым датчиктерін қолданады. Шиналардағы қысым мен температура деректері нақты уақыт режимінде аспаптар тақтасында көрсетіледі.

TPMS дисплейі

- ◆ Борттық компьютердің шиналардағы қысымды көрсетуге ауыстырып қосылуы рульдің сол жағындағы солға/оңға қарай ауысу түймесін басу арқылы жүзеге асырылады. Толығырақ ақпарат «Автокөліктің құрылысы және оны пайдалану — аспаптар — борттық компьютерді көрсету» тарауында қамтылған. [21-бет](#)
- ◆ Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) аспаптар тақтасының дисплейінде шиналардағы қысымның және температураның мәндері көрсетіледі.

Сақтандыру

- Шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің ақауы туралы ескерту пайда болған жағдайда техникалық қызмет көрсетуден және жөндеуден өту үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Шиналардағы төмен қысым туралы сигнал беру жүйесі

Егер шиналардағы қысым тым төмен болса, аспаптар тақтасында ақаулы шинаның орналасқан жерін көрсететін шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің сигнал шамы жанады. Мүмкіндігінше тездетіп қысымды қалпына келтіріңіз.

Назар аударыңыз

- Шиналардағы тым төмен қысым отын шығынының ұлғаюына және шиналардың тозуына алып келеді, ал шиналар тозған жағдайда шиналардың жарылу қаупі және өзге апаттар тәуекелі жоғарылайды.
- Егер шиналардағы қысым тым төмен болса, шинадағы ауаның жылыстауының себебін анықтаңыз. Қажет болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.
- Егер шинадағы қысым датчигі ауыстырылған, шина ауыстырылған немесе дөңгелектердің орны ауыстырып салынған болса, шиналардағы қысымды бақылау жүйесін қайтадан калибрлеу қажет. Ол үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Тежеу кезіндегі тежеу жүйесінің күйін бақылау

Жұмысқа жарамды тежегіштерді қосқанда

Белгілі бір қозғалыс режимдерінде және ауа райы жағдайларында тежегіш педалін (күшпен немесе жеңіл) басқанда бастапқыда сықыр немесе өзге шуыл пайда болуы мүмкін. Кейде бұл шуыл тежелудің кіші және орташа қарқындылығында естілуі мүмкін (әсіресе жаңа автокөлікте (тежегіш қыспақтары әлі үйкеліп жұмысқа бейімделмеген кезде)). Бұл қалыпты жағдай және тежеу жүйесінің ақаулы екенін білдірмейді.

Назар аударыңыз

- Егер металдың қатты үйкелген дыбысы естіліп тұрса, фрикциялық қаптамалар металлына дейін желінген болуы мүмкін. Тежегіш қыспақтарын ауыстырту үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.
- Егер тежелген кезде руль үнемі дірілдейтін немесе селкілдейтін болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

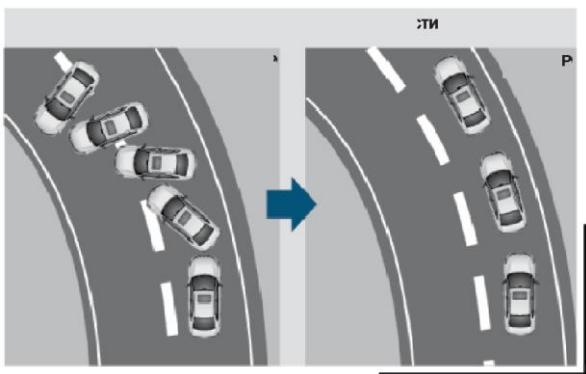

і Хабарлама

- Автокөліктің қозғалысы кезінде аяғыңызды тежегіш педалінің үстіне қоймаңыз, қойған жағдайда тежеу механизмдері жол берілмейтін жоғары деңгейге дейін қызады, ал тежегіш қаптамалары тез қарқынмен тозады, бұл тежеу жолының ұзаруына алып келеді.
- Ылдиға немесе өрге қарай ұзақ уақыт жүрген кезде қозғалтқышпен тежеудің артықшылықтарын толық мөлшерде пайдалану және жұмыстық тежегіштерге түсетін жүктемені азайту, сондай-ақ жұмыстық тежегіштердің үнемі қосылуына жол бермеу үшін төмендетілген берілісті қосыңыз.
- Жұмыстық тежегіштерді үздіксіз қосу тежеу механизмдерінің қызып кетуіне және тежелу тиімділігінің уақытша төмендеуіне алып келуі мүмкін.
- Қалыпты қозғалу жағдайларында фрикциялық қаптамалардың тозуының нәтижесінде дөңгелек бөлшектеріне өзіндік тозаң жинақталады, бұл сөзсіз болатын жайт және тежелу тиімділігін төмендетпейді.
- Егер жұмыстық тежеу механизмдері қолданылмайтын болса немесе сирек қолданылса, тежегіш қыспақтарында және тежегіш дискілерінде тат пайда болуы мүмкін, ол автокөліктің бірінші тежелуі кезінде әдеттен тыс шуылдың шығуына алып келуі мүмкін. Бұл қалыпты жағдай. Мұндай жағдайда жолдың қауіпсіз аймағын таңдап алуға және бірнеше рет қарқынды тежелу арқылы тежегіш қыспақтары мен тежегіш дискілерін таттан тазартып алуға кеңес беріледі.

Бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесі (ESP)

- ◆ Бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесі (ESP) автокөліктің бүйірге қарай сырғу қаупін тиімді түрде төмендетеді.
- ◆ ESP жүйесі рульдің бұрылу бұрышы және автокөліктің жылдамдығы секілді деректердің негізінде жүргізушінің ниетін анықтайды және оларды үздіксіз автокөлік қозғалысының нақты жағдайларымен салыстырады. Егер автокөлік қарастырылған қозғалу траекториясынан ауытқитын болса (мысалы, бүйірге сырғыған кезде), ESP жүйесі тиісті дөңгелектердің тежеу механизмдерін іске қосу арқылы басқаруға араласады.
- ◆ ESP жүйесі жекелеген дөңгелектерді сәл тежеу арқылы бұрғыш күштер тудырудың есебінен автокөліктің бағдарлық қозғалысын тұрақтандырады.

- ◆ Егер автокөлік шектен тыс бұрылғыштыққа (яғни бүйірге сырғуға) бейім болса, жүйе негізінен бұрылудың сыртқы жағындағы алдыңғы дөңгелекті ақырын тежейді.

- ◆ Егер автокөлік жеткіліксіз бұрылғыштыққа бейім болса (яғни бұрылыста қозғалу траекториясы түзуленеді), жүйе негізінен бұрылудың ішкі жағындағы артқы дөңгелекті ақырын тежейді.

- ◆ Егер автокөлік ESP жүйесінсіз жүріп бара жатса, бүйірге сырғу орын алады және автокөлік бағдардан ауытқиды. Егер автокөлік жұмыс істеп тұрған ESP жүйесімен жүріп бара жатса, бүйірге сырғудың үлкендігіне байланысты бағдарды тұрақтандыру үшін жеке дөңгелектер аздап тежеледі.

- ◆ Қосу және өшіру
 - ◇ Автокөлік жүріп бара жатқанда әдепкі қалып бойынша ESP жүйесі қосулы тұрады. ESP жүйесін өшіру үшін белгішені басыңыз. Осы кезде аспаптар тақтасында ESP жүйесінің өшірілу сигнал шамы жанады.
 - ◇ ESP жүйесін қосу үшін белгішені қайта басыңыз. Осы кезде аспаптар тақтасындағы ESP жүйесінің өшірілу сигнал шамы сөнеді.

- ◆ ESP жүйесінің сигнал шамы

- ◇ ESP жұмыс істеп жатқан кезде, аспаптар тақтасында ESP жүйесінің сигнал шамы жыпылықтайды.
- ◇ Бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесі ақаулы болған жағдайда аспаптар тақтасындағы ESP жүйесінің сигнал шамы үздіксіз жанып тұрады.
- ◆ ESP бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесі тек автокөлік жүріп бара жатқанда ғана жұмыс істейді. Қозғалыс қауіпсіздігі үшін бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесі қосулы болуы тиіс. Келесі ерекше жағдайларда ESP жүйесін өшіріп қоюға болады.
 - ◇ Дөңгелектерге сырғытпайтын шынжырлар орнатылған.
 - ◇ Алда омбы қармен немесе борпылдақ топырақтың үстімен жүру қажет болады.
 - ◇ Батпаққа батып қалған автокөлік тербелу арқылы шығып жатыр.

Сақтандыру

- ESP жүйесі төтенше жағдайларда автокөліктің басқарылуының сақталуына толық кепілдік бере алмайды. Тіпті автокөлік ESP бағдар тұрақтылығын сақтайтын электрондық жүйемен жабдықталған болса да, апаттардан сақтану үшін жүргізуші қозғалыс ережелерін сақтауы және автокөлікті абайлап жүргізуі тиіс.
- Әрдайым қозғалыс жылдамдығын ауа райы, жол жағдайларына және жол қозғалысының қарқындылығына сәйкес таңдаңыз. Ешқашан тек қауіпсіздік жүйелері мен жүргізушінің көмекші жүйелеріне ғана сенім артып, тәуекелге бармаңыз.
- ESP жүйесінің жұмысы кезінде тым жоғары қозғалыс жылдамдығы, кілт бұрылыстар, жол жабынының нашар жағдайы және өзге факторлар апатқа алып келуі мүмкін.

Назар аударыңыз

- Автокөлікті дұрыс пайдаланбау немесе оның құрылысына өзгертулер енгізу (мысалы, тежеу жүйесіне өзгертулер енгізу немесе дөңгелек дискілері мен шиналардың типтік өлшемін өзгерту) бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесінің жұмысына әсер етуі ESP мүмкін.

Тежегішті бұғаттау жүйесі (ABS)

- ◆ Егер тежелген кезде алдыңғы дөңгелектер бұғатталып қалса, автокөлік басқарылуын жоғалтады. Тежелу кезінде жүргізушінің кедергілерден және жаяу жүргіншілерден айналып өту, сондай-ақ бұрылыстан өту үшін жасауы тиіс маневрлерді жасау мүмкін болмайды. Егер артқы дөңгелектер бұғатталса, автокөліктің бағдарлық тұрақтылығы төмендейді және мардымсыз көлденең күштердің әсерінен (мысалы, бүйірден соққан желдің) автокөлік бүйірге қарай сырғуы немесе тіпті аударылуы мүмкін. Сонымен бірге дөңгелектердің бұғатталуы жолмен жанасқан жерінде желінуіне байланысты шиналардың қызмет ету мерзімінің айтарлықтай қысқаруына алып келеді.
- ◆ Тежегішті бұғаттау жүйесі (ABS) белгілі диапазонда дөңгелектердің сырғанап өту дәрежесін бақылайды, тежегіш суппорттарының цилиндрлеріндегі қысымды реттейді және осылайша әрбір дөңгелектің бұғатталып қалуының алдын алады. Бұл тежелу кезінде автокөліктің басқарылуын сақтауға, тежелу жолын қысқартуға және автокөліктің бағдарлық тұрақтылығын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.
- ◆ ABS жүйесінің артықшылықтары
 - ◇ Тежегіштердің тиімділігі толық дәрежеде қолданылады, тежелу уақыты мен тежелу жолы қысқарады.
 - ◇ Шұғыл тежелген жағдайда автокөліктің тайғанауына және бүйірге сырғуына тиімді түрде жол берілмейді, сондай-ақ бағдарлық тұрақтылық қамтамасыз етіледі.
 - ◇ Шұғыл тежеу кезінде рульдің көмегімен автокөлік басқару мүмкіндігі және жақсы маневрлілік сақталады.
 - ◇ Шиналардың қызмет ету мерзімінің қысқаруына алып келетін жолмен жанасқан жерінде жоғары дәрежеде желінуіне жол берілмейді.
- ◆ Тежегішті бұғаттау жүйесі (ABS) ақауының сигнал шамы
Тежегішті бұғаттау жүйесінің (ABS) ақаулығы болған жағдайда аспаптар тақтасында сигнал шамы жанады ABS. Бұл жағдайда, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Сақтандыру

- Әрдайым қозғалыс жылдамдығын ауа райы, жол жағдайларына және жол қозғалысының қарқындылығына сәйкес таңдаңыз. Ешқашан тек қауіпсіздік жүйелері мен жүргізушіге көмектесу жүйелеріне ғана сенім артып, тәуекелге бармаңыз.

Назар аударыңыз

- Автокөліктің дұрыс жұмыс пайдаланылмауы немесе оның құрылымына өзгерістер енгізу (мысалы, тежеу жүйесіне өзгертулер енгізу немесе дөңгелек дискілері мен шиналардың типтік өлшемін өзгерту) ABS жүйесінің жұмысына әсер етуі мүмкін.
- Тағайындалған өлшемділіктегі шиналарды қолдану керек. Егер шиналардың өлшемділігі тағайындалған өлшемділіктен өзгеше болса немесе әртүрлі өлшемділіктегі шиналар орнатылған болса, ABS жүйесі тиімді жұмыс істемейді.
- ABS жүйесінің ақаулығы кәдімгі тежеу жүйесінің жұмысына әсер етпейді, жұмысқа жарамды тежеу жүйесімен тежелу мүмкіндігі сақталады, алайда тежелу сипаттамалары өзгереді. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін KAIYI ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Тежеу күшін үлестіретін электрондық жүйе (EBD)

Тежеу күшін үлестіретін электрондық жүйе (EBD) тежегішті бұғаттау жүйесінің (ABS) бөлігі болып табылады. EBD жүйесі автокөліктің әдеттегі тежелуі кезінде автокөлікке түсетін жүктемеге байланысты алдыңғы және артқы дөңгелектердің арасында тежеу күшін бөліп үлестіреді. Бірінші кезекте артқы дөңгелектердің бұғатталуының және бүйірге сырғудың алдын алу үшін EBD жүйесі тайғанау дәрежесіне байланысты артқы дөңгелектердің тежегіштеріндегі қысымды реттейді. Тежелу кезінде (әсіресе сырғанақ жолмен жүрген кезде) бағдарлық тұрақтылықты сақтай отырып, ең қысқа тежелу жолын, сондай-ақ тежеу кезіндегі автокөліктің басқарылуын қамтамасыз етеді.

Бос айналуудан сақтау жүйесі (TCS)

Бос айналуудан сақтау жүйесі (TCS) бағдар тұрақтылығын ұстау электрондық жүйесінің (ESP) қосымшасы болып табылады. Автокөлік қозғалысты бастаған немесе жылдамдығын тез үдеткен кезде (әсіресе тайғанақ жолдарда, мысалы, қар және мұз басқан жолдарда) дөңгелектер бос айналуы мүмкін. Бұл басқарылууды жоғалтуға алып келуі және қауіпті жағдай тудыруы мүмкін. Бос айналуудан сақтау жүйесі (TCS) бос айналуудың басталғанын анықтау үшін дөңгелектерге орнатылған датчиктерді пайдаланады және қозғалыс тұрақтылығын және жайлылықты қамтамасыз ету үшін тарту күшін басқаруға араласады немесе дөңгелекті ақырын тежейді.

Тежеу көмекшісі (EBA)

Электрондық түрде басқарылатын тежеу көмекшісі (EBA) төтенше жағдайда жүргізушінің тежегіш педалін басқан жылдамдығы мен күшін талдаудың негізінде максималды тежеу күшін қалыптастыру қажеттігін анықтай отырып, жүргізушіге автокөлікті тежеуге көмектеседі. Тежеу көмекшісі шұғыл тежелу кезінде тежегіш педалі шұғыл, алайда жеткіліксіз күшпен басылған жағдайда ESP жүйесінің көмегімен белсенді түрде күшейтудің есебінен тежеу жүйесіндегі қысымды көбейтеді. Жүргізуші педальді басып отырған кезде тежеу көмекшісі автоматты түрде тежеу күшін тежегішті бұғаттау жүйесінің (ABS) іске қосылу шегіне жеткенге дейін көбейтеді. Егер жүргізуші тежегіш педалін жіберсе, тежеу көмекшісі тежеу күшін берілген мәнге дейін төмендетеді.

Өрге қарай орыннан қозғалу көмекшісі (HHC)

Өрге қарай орыннан қозғалу көмекшісі (HHC) өрде орыннан қозғалған кезде автокөліктің сырғып кетуіне жол бермейді. Автокөлік қозғалыссыз тұрған кезде көмекші бойлық екпіндеу датчигінің көмегімен автокөліктің өрде тұрғанын анықтайды. Автокөлік өрде тұрған жерінен орыннан қозғалған кезде (өрге алдымен немесе өрге артқы жүріспен) көмекші автоматты түрде қосылады. Жүргізуші тежегіш педалін жіберген кезде автокөлік қозғалыссыз орнында тұруы үшін көмекші осыған дейін тежеу жүйесінде жасалған қысымды бірнеше секунд бойы ұстап тұрады. Айналдыру сәті ұлғайған сайын көмекші тежеу жүйесіндегі қысымды азайтады, осылайша өрге қарай орыннан қозғалған кезде автокөліктің кері жүріп кетуімен байланысты қауіптің алдын алады.

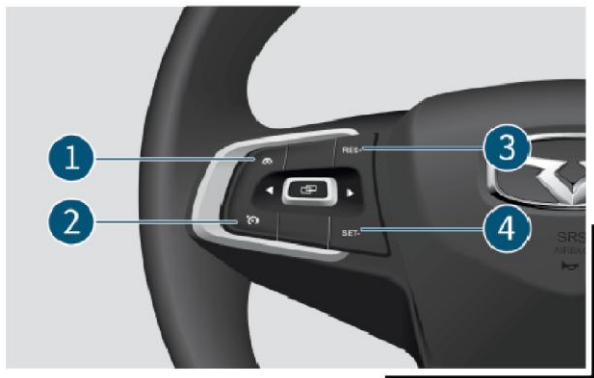
Круиз-контроль (CCS)*

Алыс қашықтықтарға жол жүрген кезде жүргізушінің шаршауын азайту үшін круиз-контроль жүйесі егер қозғалтқыштың қуаты жеткілікті болса, 40–120 км/сағ диапазонында автокөліктің тұрақты қозғалу жылдамдығын қамтамасыз етіп отыра алады.

Сақтандыру

- Қарқынды қозғалысы бар, таулы, ирелең немесе сырғанақ жол аймақтарында жүрген кезде круиз-контрольді қолданбаңыз, апаттардан сақтаныңыз.
- Берілген жылдамдық берілген уақыт мезетіндегі жолдағы жағдайларға сәйкес болуы тиіс, ал круиз-контроль жай ғана жүргізушінің абайлап қолданылуы тиіс көмекші жүйесі болып табылады.
- Берілген жылдамдықпен қозғалу режимінен шыққаннан кейін круиз-контрольді дереу өшіріп қою қажет.

Круиз-контроль пернелері*

- 1 Круиз-контрольдің жұмысын үзу пернесі: круиз-контрольдің жұмысын уақытша тоқтату
- 2 Круиз-контроль ажыратқышының пернесі: круиз-контрольді қосу/өшіру
- 3 RES+ пернесі: круиз-контрольдің жұмысын қайта жалғастыру/жылдамдықты үдету
- 4 SET- пернесі: круиз-контрольді баптау/баяулау

Круиз-контрольді қосу

- Автокөлік жүріп келе жатқан кезде рульдегі круиз-контроль ажыратқышының пернесін басыңыз, бұл ретте аспаптар тақтасында круиз-контрольмен жүруге дайындықты көрсетіп, круиз-контрольдің бақылау шамы жыпылықтай бастайды.
- Автокөліктің жылдамдығын круиз-контроль ұстап отыруы тиіс жылдамдыққа дейін (40–120 км/сағ) ұлғайтыңыз.
- Ағымдағы жылдамдықты круиз-контроль үшін берілген жылдамдық ретінде қабылдау үшін SET-пернесін басыңыз, бұл ретте аспаптар тақтасында круиз-контрольдің бақылау шамы тұрақты жанып тұрады.
- Автокөлік круиз-контроль режиміне өтеді. Акселератор педалін босатыңыз.

Хабарлама

- Қорғаныш режимін белсендіру үшін руль дөңгелегіндегі круиз-контроль пернесін басып тұрыңыз. Қорғау режимінде круиз-контроль түймесін басқан кезде қосу орын алмайды. Автокөлік оталдыру жүйесін қайта қосқаннан кейін қорғаныш режимінен шығады.

Круиз-контрольмен жүру режимінде берілген жылдамдықты ұлғайту

Егер круиз-контрольді қолдану кезінде берілген жылдамдықты ұлғайту қажет болса, келесі әрекеттерді жасауға болады:

- ◆ Әр басқан сайын берілген жылдамдықты 2 км/сағ арттыру үшін RES+ пернесін қайталап басыңыз.
- ◆ RES+ пернесін басып тұрыңыз, берілген жылдамдық пернені жібермейінше ұлғая береді.

i Хабарлама

- Егер басып озу маневрін жасау қажет болса, акселератор педалін тез басыңыз, осы кезде автокөлік уақытша круиз-контрольмен жүру режимінен шығады, қуат акселератор педалінің басылуына байланысты өзгереді. Акселератор педалін жібергеннен кейін круиз-контроль өз жұмысын қайта жалғастырады.

Круиз-контрольмен жүру режимінде берілген жылдамдықты азайту

Егер круиз-контрольді қолдану кезінде берілген жылдамдықты азайту қажет болса, келесі әрекеттерді жасауға болады:

- ◆ Әр басқан сайын берілген жылдамдықты 2 км/сағ шамасына азайту үшін SET- пернесін қайталап басыңыз.
- ◆ SET- пернесін басып тұрыңыз, берілген жылдамдық пернені жібермейінше азая береді.

i Хабарлама

- SET- пернесін басып тұрыңыз, бұл акселератор педалін жіберіп еркін жүріспен қозғалумен бірде, және автокөлікті дереу баяулату қажет болса, тежегіш педалін басыңыз.

Круиз-контрольмен жүру режимінен уақытша шығу

Автокөлік круиз-контрольмен жүру режимінде тұрған кезде келесі әрекеттер круиз-контрольдің жұмысын үзе және автокөлікті круиз-контрольмен жүруге дайындау режиміне ауыстыра алады, бұл ретте аспаптар тақтасында круиз-контрольдің бақылау шамы жыпылықтап тұрады:

- ◆ Тежегіш педалін басыңыз.
- ◆ Ілінісу педалін басыңыз (механикалық беріліс қорабы бар модельдер)
- ◆ Рульдегі круиз-контрольдің жұмысын үзу пернесін басып қалыңыз.

Круиз-контрольмен жүруді қайта жалғастыру

Круиз-контрольдің жұмысы үзілген, алайда круиз-контроль өшірілмеген кезде аспаптар тақтасында круиз-контрольдің бақылау шамы жыпылықтап тұрғанда, келесі әрекеттердің көмегімен круиз-контрольдің жұмысы қайта жалғаса алады:

- ◆ Егер автокөліктің жылдамдығы 40-148 км/сағ диапазонында болса, RES+ басып қалыңыз, жылдамдық круиз-контрольді соңғы қосқан кезде берілген мәнге дейін қалпына келтіріледі, ал аспаптар тақтасындағы круиз-контрольдің бақылау шамы тұрақты жанып тұрады.
- ◆ Егер автокөліктің жылдамдығы 40 км/сағ шамасынан төмен болса, RES+ пернесін басып қалу арқылы жылдамдықты круиз-контрольді соңғы қосқан кездегі мәнге дейін қалпына келтіру мүмкін емес, ол үшін акселератор педалін басу қажет, ал жылдамдық 40 км/сағ шамасынан асқан кезде акселератор педалін жіберіңіз және RES+ пернесін басып қалыңыз, жылдамдық круиз-контрольді соңғы қосқан кездегі мәнге дейін қалпына келтіріледі, ал аспаптар тақтасындағы круиз-контрольдің бақылау шамы тұрақты жанып тұрады.

Круиз-контрольді өшіру

Автокөлік круиз-контрольмен жүру режимінде тұрған кезде круиз-контрольді өшіру үшін рульдегі круиз-контроль ажыратқышының пернесін басып қалыңыз, осы кезде аспаптар тақтасындағы круиз-контрольдің бақылау шамы сөнеді.

 Хабарлама

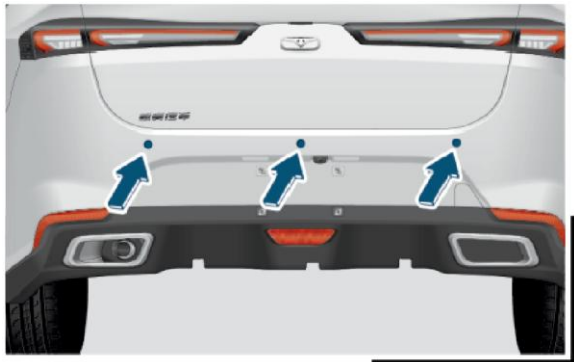
- Автокөліктің жылдамдығы круиз-контроль ұстап отыратын жылдамдық диапазонының шегінен шығып кеткен кезде круиз-контроль пернесін круиз-контрольмен жүру режиміне ауысу үшін қолдануға болмайды.
- Аспаптар тақтасында круиз-контрольдің бақылау шамы жанбай тұрған кезде бұл круиз-контрольдің өшірулі екенін білдіреді, бұл ретте круиз-контрольді баптау мүмкін емес.
- Егер автокөлікте круиз-контрольдің жұмыс істеу қауіпсіздігіне әсер ететін ақау бар болса (мысалы, қозғалтқыштың салқындату сұйықтығының температурасы тым жоғары, акселераторды электрлік басқару ақаулы, беріліс қорабы ақаулы және т. б.), круиз-контрольмен жүру режиміне өту мүмкін емес. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Артқы радар

◆ Артқы радар жүргізушіге тұраққа қою және тұрақ орнында маневр жасау кезінде көмектесе алады.

◆ Радар кедергілерден шағылысатын ультрадыбыстық толқындар жібереді және қабылдайды. Шағылысқан сигнал бойынша жүйе автокөліктің артқы бөлігінен кедергіге дейінгі қашықтықты өлшейді.

Назар аударыңыз

- Радар датчиктерінің сенсорлы бетінің әрдайым таза болуын және қандай да бір кедергілермен ультрадыбыстық толқындардың бөгелмеуін қадағалап отырыңыз. Егер радар датчиктерінің сенсорлық беті жаңбыр, қар, мұз, балшық және т.б. нәрселермен жабылса, радардың жұмысында ақаулар болуы мүмкін. Мұндай жағдайларда радар датчиктерінің сенсорлық бетін ластанудан тазарту арқылы радардың жұмыс істеу қабілетін қалпына келтіруге болады.
- Егер радар датчиктерін тазалауға жоғары қысымды ауа немесе су беретін аппараттар қолданылатын болса, оларды аз уақыт және абайлап қолдану қажет. Жоғары қысымды аппараттың шүмегін радар датчигінің сенсорлы бетінен кемінде 10 см қашықтықта ұстау қажет.
- Радар датчиктерінің сенсорлы бетін сырып алмау үшін оны тазалауға жұмсақ ылғал шүберекті қолданыңыз.
- Егер радар датчиктерінің сенсорлы бетін су тамшылары жауып тұрса, радарды сезімталдығы төмендейді. Сезімталдықты қалпына келтіру үшін су тамшыларын сүртіңіз.
- Радар асқан дәл аспап болып табылады, бұзылған жағдайда оны рұқсатсыз бөлшектемеңіз және жөндемеңіз. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

- ◆ Артқы радарды қосу және өшіру
 - ◇ Автокөлікте оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) селектор тұтқасын «R» күйіне ауыстырыңыз, артқы радар жұмыс істей бастайды.
 - ◇ Селектор тұтқасын «R» күйінен басқа күйге ауыстырыңыз, артқы радар жұмысын тоқтатады.
- ◆ Артқы радардың индикациясы және дыбыстық ескерту:

Аймақ	Қашықтық, см		Дыбыс сигналдары	Индикация түсі
	Автокөлік артындағы ортаңғы аймақ	Автокөлік артындағы бүйірлік аймақтар		
Қауіпті аймақ	35-тен кем немесе оған тең	35-тен кем немесе оған тең	Үздіксіз дыбыс	Қызыл
Ескерту аймағы	35–60	35–60	Дыбыс 4 Гц	Қызыл

Аймақ	Қашықтық, см		Дыбыс сигналдары	Индикация түсі
	Автокөлік артындағы ортаңғы аймақ	Автокөлік артындағы бүйірлік аймақтар		
Баяу қозғалыс аймағы	60-90	/	Дыбыс 4 Гц	Сары
Ерте ескерту аймағы	90-150	/	Дыбыс 4 Гц	Жасыл
Қауіпсіздік аймағы	150-ден көп	60-ден көп	Дыбыстық сигнал беру жүйесінсіз	Сұр

◆ Дыбыс сигналының жиілігі кедергі мен артқы бампердің арақашықтығына байланысты өзгереді және сәйкесінше аспаптар тақтасының дисплейінде көрсетілетін индикация түсі өзгереді. Егер автокөлік кедергіге жақындаса, жүйе дыбыс сигналын береді. Автокөлік кедергіге неғұрлым жақын орналасса, дыбыс сигналының жиілігі соғұрлым жоғары болады, ал автокөлік кедергіге мүлдем жақын тұрған кезде жүйе үздіксіз дыбыс сигналын береді.

Сақтандыру

- Радар жүргізушінің мән-жайды көзбен қарап қабылдауын алмастырмайды. Жүргізуші айналадағы қоршаған мән-жайды мұқият қадағалап отыруы және автокөлікті артқы жүріспен қауіпсіз қозғалатындай етіп басқаруы тиіс.
- Радар датчиктерінің кедергілерді анықтай алмайтын көзден таса аймақтары бар, сондықтан артқы жүріспен жүрген кезде жүргізушілер автокөлікті сырып алмау және объектілермен соқтығысудан сақтану үшін өте мұқият болуы тиіс.
- Артқы жүріспен қозғалу жылдамдығы ұлғайған сайын радардың кедергілерді анықтау дәлдігі төмендейді, сондықтан артқы жүріспен жүргенде жылдамдықты 10 км/сағ асырмауға кеңес беріледі. Егер артқы радар үздіксіз ескерту сигналын беріп тұрса, бұл автокөліктің кедергіге өте жақын орналасқанын және апатты болдырмау үшін артқы жүріспен жүруін дереу тоқтатуы тиіс екенін білдіреді.
- Кейбір объектілердің беттері радар датчигінің сигналдарын шағылыстырмайды, сондықтан радар кейбір объектілерді немесе кейбір материалдардан тігілген киім киген адамдарды анықтай алмайды.

Назар аударыңыз

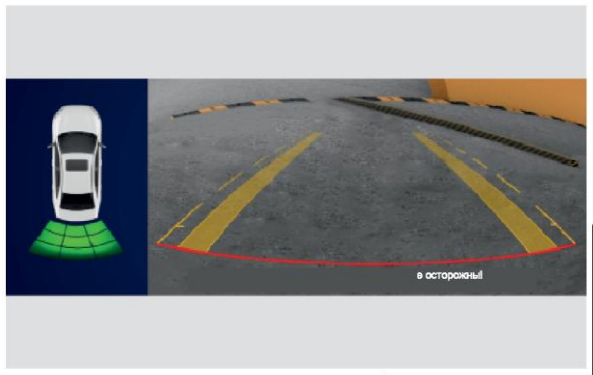
- Тар жерлерде немесе өрге қарай артқы жүріспен жүрген кезде радар металл қоршауларды, ағаштарды немесе беткейдің бетін анықтамауы мүмкін, бұл қалыпты жағдай болып табылады.
- Автокөліктің жанындағы қатты шығып тұрған шуыл радарды жұмысына кедергілер тудырады және қандай да бір объектілердің байқалмай қалуына алып келуі мүмкін.

Артқы аймақты шолу жүйесі*

Жүргізушіге артқы жүріспен жүру жағдайларын түсінуге көмектесу және артқы жүріспен жүру қауіпсіздігін жоғарылату үшін артқы аймақты шолу жүйесі артқы көрініс камераларының кескіндерінен автокөліктің артындағы кеңістіктің бейнесін жинайды және артқы аймақтың кескінін және көмекші сызықтарды дисплейден көрсетеді.

◆ Артқы аймақты шолу жүйесін қосу және өшіру

◇ Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) және селектор тұтқасы «R» күйіне ауыстырылғанда артқы көрініс камерасы автоматты түрде жұмыс істей бастайды, ал дисплей экранында автокөліктің артындағы кеңістіктің кескіні және көмекші сызықтар көрсетіледі, сызықтардың орналасуы руль дөңгелегінің бұрылуына байланысты өзгереді, себебі олар артқа жүру кезіндегі дөңгелектердің ықтимал траекториясын көрсетеді.

◇ «R» берілісін өшірген кезде артқы аймақты шолу жүйесі автоматты түрде өшіріледі және автокөліктің артындағы кеңістіктің кескіні дисплей экранынан жабылады.

Сақтандыру

- Артқы аймақты шолу жүйесі жүргізушінің мән-жайды көзбен қарап қабылдауын алмастырмайды. Жүргізуші айналадағы қоршаған мән-жайды мұқият қадағалап отыруы және автокөлікті артқы жүріспен қауіпсіз қозғалатындай етіп басқаруы тиіс.
- Артқы көрініс жүйесінде «соқыр» аймақтар бар, сондықтан артқа қарай жүру кезінде сіз аласа нысандарға — автокөліктің жанында орналасқан кішкентай балалар мен кішкентай үй жануарларына ерекше назар аударуыңыз керек. Биікте орналасқан қабырғалардың шығыңқы бөліктері секілді объектілер де артқы көрініс жүйесі арқылы анықталмауы мүмкін.
- Артқы көрініс камераларында кең бұрышты объектив қолданылатындықтан, автокөліктің артындағы кеңістік кескінінде көрініп тұрған объектілерге дейінгі қашықтық пен шынайы қашықтықтың арасында айырмашылық болады.
- Егер автокөлікке өлшемдері басқа шиналар орнатылған болса және экранда көрсетіліп тұрған артқы жүріспен жүрудің болжалды бағдары шынайы бағдардан өзгеше болса, автокөлікке ең жақын орналасқан объектілерге дейінгі қашықтықты анықтау үшін артқы көрініс айнасын қолданыңыз немесе жай ғана өзіңіз қарап көріңіз.

Назар аударыңыз

- Артқы көрініс камерасы асқан дәлдікпен істейтін аспап болып табылады, оны соққылауға болмайды, бұл камераның бұзылуына, жануына немесе электр қуатының жылыстауына алып келуі мүмкін.
- Корпусты жоғары қысымды су арынымен жуған кезде судың фотокамераның айналасына шашырамауын қадағалаңыз, себебі су тамшылары фотокамераның ішіне кіріп кетуі, объективті конденсат түзуі мүмкін, бұл фотокамераның бұзылуына, жануына немесе электр қуатының жылыстауына алып келуі мүмкін.
- Батпақтан немесе қардан тазалаған кезде объективтің бетін сырып алмауға тырысыңыз.

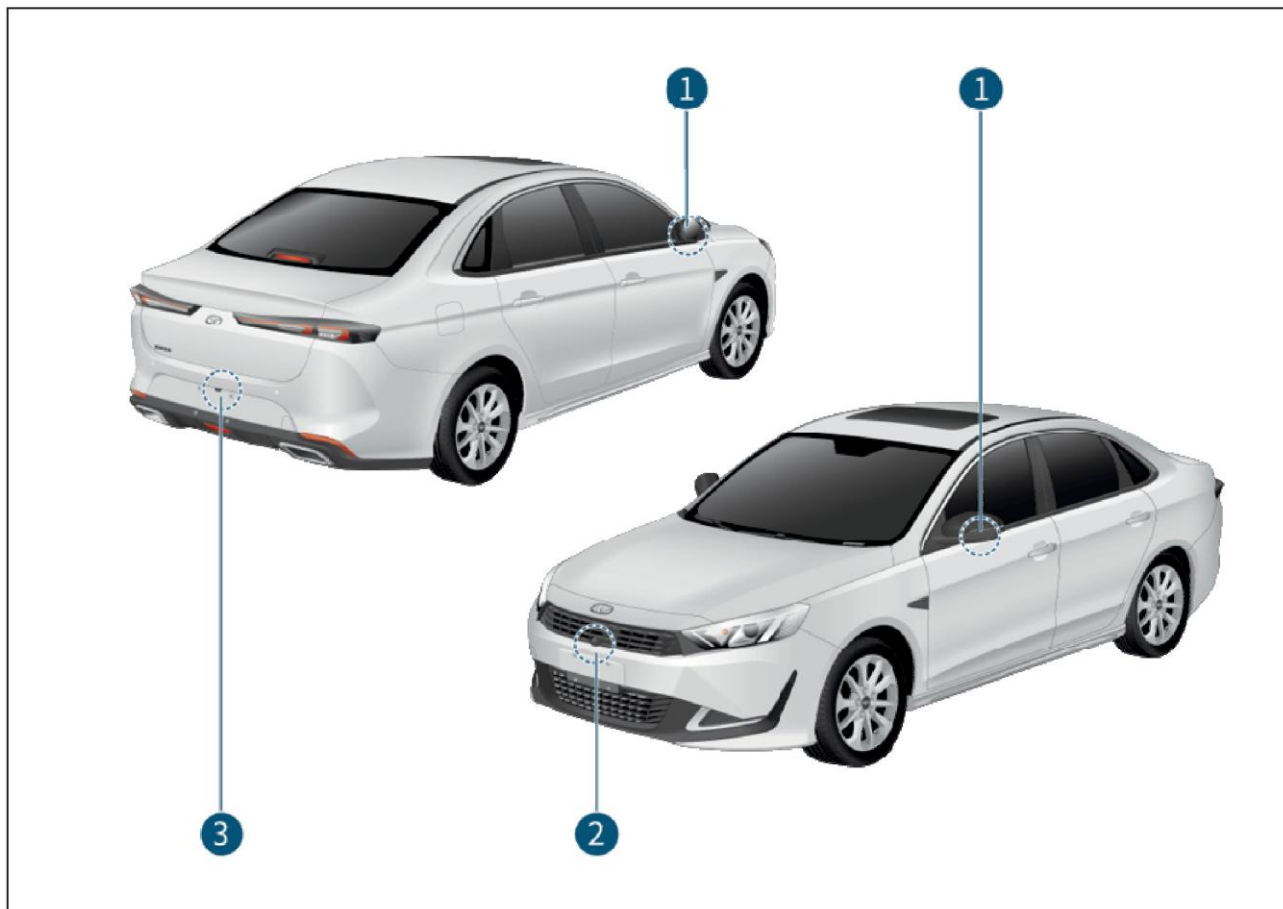

Айнала шолу жүйесі*

Айнала шолу жүйесі төрт камерадан алынған автокөліктің айналасындағы кеңістіктің суреттерін біріктіреді және жүргізушіге жолдағы мән-жайды қадағалауға көмектесу және көлік жүргізу қауіпсіздігін жоғарылату үшін орталық басқару дисплейінде панорама мен көмекші сызықтарды көрсетеді.

Айнала шолу жүйесінің камераларының орнатылған жерлері

1 Сол жақ/оң жақ камера

2 Алдыңғы камера

3 Артқы камера

Айнала шолу жүйесін қосу және өшіру

Оталдыру жүйесі қосулы тұрғанда («ON» күйі) айнала шолу жүйесі келесі тәсілдердің бірімен іске қосылуы және істен шығарылуы мүмкін.

- ◆ Кері беріліс қосылған кезде («R» күйі) айнала шолу жүйесі бірден қосылады (артқа қарау және айнала шолу). «R» артқы жүріс берілісі өшірілгенде, айнала шолу жүйесі бірден өшеді.
- ◆ Егер автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ төмен болса, сол жақ/оң жақ бұрылыс көрсеткішін қосқан кезде автоматты түрде сол жақтағы үш өлшемді көрініс/оң жақтағы үш өлшемді көрініс қосылады, бұрылыс көрсеткішін өшірген кезде айнала шолу жүйесі өшеді.

- ◆ Егер автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ. шамасынан төмен болса, белгіленген мәннен асатын рульді бұру бұрышында үш өлшемді сол жақтағы көрініс/үш өлшемді оң жақтағы көрініс қосылады. Руль бастапқы күйге оралғаннан кейін айнала шолу жүйесі өшеді.

- ◆ Егер автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ төмен болса, айнала шолу жүйесін қосу үшін қосымша аспаптар тақтасындағы айнала шолу жүйесінің пернесін басып қалыңыз. Жүйені өшіру үшін пернені тағы бір рет басыңыз.

- ◆ Егер автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ төмен болса, орталық дисплейдің басты бетінде айнала шолу жүйесінің түймесін басқан кезде айнала шолу жүйесі қосылады. Айнала шолу жүйесін өшіру үшін айнала шолу жүйесінің мәзірінде «Шығу» («Exit») түймесін басыңыз.

- ◆ Егер автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ асатын болса, айнала шолу жүйесі автоматты түрде өшеді.

Айнала шолу жүйесінің экранындағы кескінді басқару

- ◆ Экранның сол жағындағы автокөлік белгішесінің алдыңғы, артқы, сол жақ және оң жақ түймелерін басу арқылы панорамалық көріністі сәйкесінше алдыңғы, артқы, сол жақ және оң жақ камералардан алынған көріністерге ауыстырып қосуға болады.
- ◆ Мәзірдің сол жақ панелінде екі өлшемді, үш өлшемді, кең бұрышты алдыңғы көріністі және кең бұрышты артқы көріністі қосуға болады.
- ◆ «Баптаулар» түймесін басқаннан кейін, баптаулар мәзіріне кіріңіз: «Баптаулар — Автокөлік — Айнала шолу жүйесі».

Айнала шолу жүйесінің баптаулары

Орталық басқару дисплейінде «Баптаулар — Автокөлік — Айнала шолу жүйесі» тармақтарынан өтіп, келесі функцияларды орнатуға болады:

- ◆ Панорамалық анимация: Осы функция қосылғаннан кейін, айнала шолу жүйесі қосылған кезде анимациялық дисплей қосылады.
- ◆ Айнала шолу: бұрылыс көрсеткіштері қосылған кезде іске қосылу: Осы функцияны қосқаннан кейін, егер автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ төмен болса, сол жақ/оң жақ бұрылыс көрсеткішін қосқан кезде автоматты түрде сол жақтағы үш өлшемді көрініс/оң жақтағы үш өлшемді көрініс қосылады, бұрылыс көрсеткішін өшірген кезде айнала шолу жүйесі өшеді.

- ◆ Рульді бұру бұрышы: айнала шолу жүйесін іске қосу. Осы функция қосылғаннан кейін, егер автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ. шамасынан төмен болса, белгіленген мәннен асатын рульді бұру бұрышында үш өлшемді сол жақтағы көрініс/үш өлшемді оң жақтағы көрініс қосылады. Руль бастапқы күйге оралғаннан кейін айнала шолу жүйесі өшеді.
- ◆ Кескінді автоматты түрде ұлғайту: Бұл функция қосылған кезде кескін масштабын автоматты түрде үлкейтуге болады.
- ◆ Есікті ашу туралы кеңес: Есік ашылғаннан кейін, автокөліктің панорамалық кескінінде қай есіктің ашылғаны көрсетіледі.
- ◆ Автокөліктің қозғалысы үшін қосалқы сызықтарды көрсету: Бұл функцияны қосқаннан кейін, айнала шолу жүйесінің дисплейі автокөліктің қозғалысына арналған шектеулі көмекші сызықтарды көрсетеді.
- ◆ Артқы радар ақпаратын көрсету: Бұл функцияны қосқаннан кейін, айнала шолу жүйесінің дисплейі артқы радар туралы ақпаратты көрсетеді.
- ◆ Нөмір белгісі: Автокөліктің нөмір белгісін айнала шолу жүйесінің дисплейіндегі кескінде орнатуға болады.
- ◆ Зауыттық баптауларды қалпына келтіру: Әдепкі бойынша орнатылған айнала шолу жүйесі кескіні баптаулары қалпына келтіріледі.

Сақтандыру

- Айнала шолу жүйесі көлік жүргізу кезінде ыңғайлы көмекші болып табылады, алайда камераның объективі көру аймағындағы объектілерді жақындатып немесе бұрмалап көрсетуі мүмкін, экрандағы кескін шынайы объектіден өзгеше болуы мүмкін, сондай-ақ кішігірім көзден таса аймақтар мен кескінді беруде кідірістер туындауы мүмкін. Сондықтан айнала шолу жүйесі жүргізушінің айналадағы мән-жайды бақылауын алмастыра алмайды. Айнала шолу жүйесінің қосылғанына не қосылмағанына немесе қолданылып жатқанына қарамастан жүргізуші айнала қоршаған мән-жайды мұқият қадағалап отыруы және автокөлікті абайлап басқаруы тиіс.
- Автокөлік зауыттан шығар алдында айнала шолу жүйесін мамандар калибрлейді. Камераны кез келген рұқсат етілмеген бөлшектеу, орнату орнын және бұрышын өзгерту жүйенің жұмысына және панорамалық кескіннің сапасына әсер етуі мүмкін.

Назар аударыңыз

- Артқы көрініс камерасы асқан дәлдікпен істейтін аспап болып табылады, оны соққылауға болмайды, бұл камераның бұзылуына, жануына немесе электр қуатының жылыстауына алып келуі мүмкін.
- Корпусты жоғары қысымды су арынымен жуған кезде судың фотокамераның айналасына шашырамауын қадағалаңыз, себебі су тамшылары фотокамераның ішіне кіріп кетуі, объективті конденсат түзуі мүмкін, бұл фотокамераның бұзылуына, жануына немесе электр қуатының жылыстауына алып келуі мүмкін.
- Радар датчиктерінің сенсорлы бетінің әрдайым таза болуын және қандай да бір кедергілермен ультрадыбыстық толқындардың бөгелмеуін қадағалап отырыңыз. Батпақтан немесе қардан тазалаған кезде объективтің бетін сырып алмауға тырысыңыз.
- Айнала шолу жүйесін қосқан кезде сыртқы артқы көрініс айналарының жазылып тұрғанына, ал жүксалғыш бөлім қақпағының толықтай жабылғанына көз жеткізіңіз.
- Айнала шолу экранында көрсетілетін нысандарға дейінгі қашықтық іс жүзіндегі параметрлерден өзгеше болуы мүмкін және тек долбарлы болып табылады.

Жүргізу және қоршаған орта

Үнемді жүргізу

Үнемді жүргізу тек отынды ғана үнемдеп қоймай, автокөліктің қызмет ету мерзімін ұзартуға да көмектеседі.

Дроссельдік жапқышты толығымен ашуға тырыспаңыз

Максималды жылдамдықпен жүрмеуге тырысыңыз. Жоғары жылдамдықта отын шығыны, зиянды шығарындылар және қозғалыс кезіндегі шу сәйкесінше көбейеді.

Қозғалтқыштың бос жүріспен жұмыс істеу уақытын қысқартыңыз

- ◆ Кептелістерде, теміржол өткелінің алдында және жол қиылыстарында бағдаршамның қызыл түсінде күткен кезде отынды үнемдеу үшін қозғалтқышты өшіріп қоюға болады.
- ◆ Қозғалтқышты бос жүріспен жұмыстық температураға дейін қыздыру көп уақыт алады. Мұндай қыздыру кезінде қозғалтқыш бөлшектерінің тозуы мен зиянды заттардың шығарылуы ерекше көп болады. Сондықтан оталдырғаннан кейін қозғалтқыштың жоғары айналу жиілігімен жұмыс істеуіне жол бермей, қозғалысты бірден бастау қажет.

Жылдамдықты жиі үдетуден және баяулаудан сақтануға тырысыңыз

Жылдамдықты баяу және ақырын үдету ұсынылады, ал жиі үдеу және тежеу арқылы көлік жүргізгенде отын шығыны ұлғаяды.

Қажет болмаса, күрт тежемеуге тырысыңыз.

Шұғыл тежемеңіз, мүмкіндігінше біркелкі жылдамдықты сақтаңыз. Шұғыл тежеуге тура келмеу үшін басқа көлік құралдарына дейін қауіпсіз арақашықтықты сақтаңыз. Осы кезде шұғыл тежелгенде сөзсіз болатын бөлшектердің тозуы азаяды.

Жүйелі түрде техникалық қызмет көрсету

Автокөлікке тиісінше техникалық қызмет көрсету қозғалыс қауіпсіздігіне және автокөліктің қалдық құнының сақталуына ғана ықпал етіп қоймай, отынды да үнемдеуге көмектеседі.

Қысқа қашықтықтарға жиі жүруден сақтануға тырысыңыз

- ◆ Жоғары отын үнемділігімен жұмыс істеуі және зиянды шығарындылар деңгейін азайту үшін қозғалтқыш та, пайдаланылған газдарды бейтараптандыру жүйесі де оңтайлы жұмыс температурасына дейін қыздырылған болуы тиіс.
- ◆ Жеткіліксіз қыздырылған автокөлікпен жүрген кезде көбірек отын шығындалады, сондықтан қысқа қашықтықтарға жол жүруден бас тартқан абзал.

Шиналардағы қысымға назар аударыңыз

Шиналардағы қысымды техникалық құжаттамада көрсетілген мәндерге сәйкес ұстап отырыңыз. Төмен қысым шиналардың тозу дәрежесін тездетеді және отын шығынын көбейтеді.

Дөңгелектердің орнатылу бұрыштарының дұрыс болуын қадағалаңыз

Дөңгелектердің дұрыс емес орнатылу бұрыштары шиналардың тозуын тездетеді, сондай-ақ қозғалтқышқа түсетін жүктемені жоғарылатады және отын шығынын көбейтеді.

Автокөлікте артық жүк тасымалдамаңыз

Автокөлікке қажетсіз заттарды салмаңыз, әйтпесе бұл қозғалтқышқа түсетін жүктемені жоғарылатады және отын шығынын көбейтеді.

Электр энергиясын үнемдеу

Қозғалтқыш электр тогын өндіретін генераторды қозғалысқа келтіреді. Яғни электр энергиясына қажеттілік көбейген кезде отын шығыны да көбейеді, сондықтан электр энергиясының қажетсіз тұтынушыларын өшіріп қойған жөн.

Автокөліктің оңтайлы жұмыстық күйін сақтап отырыңыз

Ауа сүзгісінің, оталдыру бітелерінің және мотор майының ластануы, дұрыс реттелмеген клапандардың саңылауы мен тежегіш педалі өзгелерімен қатар қозғалтқыштың жұмыстық сипаттамаларына және отын шығынына әсер етеді. Автокөлік бөлшектері ұзақ уақыт қызмет етуі және отын шығынын азайту үшін автокөлікке жүйелі түрде техникалық қызмет көрсету жүргізіп отыру қажет. Егер автокөлік қоршаған

ортаның ауыр жағдайларында жиі пайдаланылатын болса, сервис аралық интервалдарды қысқарту қажет.

Автомобильдармен жүру

Автомобильдармен жүрген кезде келесілерге назар аудару қажет:

- ◆ Түйісетін жолдан автомобильге кірген кезде жылдамдықты үдету жолағында жылдамдықты арттырып алыңыз. Қозғалыс қатарын ауыстыру автомобильмен жүріп келе жатқан автокөліктерге кедергі жасамайтындай жүзеге асырылуы тиіс.
- ◆ Жолақтармен қозғалу бағытын қатаң сақтаңыз. Автокөлікті мүмкіндігінше жүріс бөлігінің оң жақ жиегіне жақын жүргізуге тырысыңыз және басып озғанда ғана сол жақтағы қозғалыс жолағына шығыңыз.
- ◆ Автомобильден шыққан кезде ескерту белгілері мен көрсеткіштеріне назар аударыңыз, жылдамдықты төмендету үшін шығар алдында баяулау жолағына қайта оралыңыз және түйісу арқылы жалпы магистральға кіріңіз.
- ◆ Максималды жылдамдық шектеулерін қатаң түрде сақтаңыз. Жылдамдықты шектен асыру жол-көлік оқиғасына алып келуі мүмкін, ал тым төмен жылдамдық өзге көлік құралдарының қалыпты қозғалуына кедергі жасайды. Жаңбырлы күндері, қар жауып тұрғанда және мұз қатқан жолда жағдайларды есепке алып, қозғалыс жылдамдығын азайтыңыз.
- ◆ Көлік құралдарының арасындағы арақашықтықты сақтаңыз. Әдеттегі жағдайларда, құрғақ жол төсемінде тежеу тиімділігі жеткілікті болған жағдайда автокөліктердің арасындағы қашықтық автокөліктің жылдамдық мәнінен кем болмауы тиіс. Егер жылдамдық 80 км/сағ құрайтын болса, көлік құралдарының арасындағы арақашықтық 80 м шамасынан кем болмауы тиіс. Минималды арақашықтықты шектейтін жол белгілеріне назар аударыңыз. Жаңбыр жауып тұрғанда, тұманда, мұзтайғақта және қар жауып тұрғанда, сондай-ақ ылғал жолда көлік құралдарының арасындағы арақашықтық екі еседен көп үлкейтілуі тиіс.
- ◆ Автокөліктің жоғары жылдамдықта бүйірге сырғуына жол бермеу үшін қозғалыс қатарын ауыстырғанда немесе басып озғанда рульді тым тез бұру әрекеттерінен сақтаныңыз. Тежелу қажет болса, тежегіш педалін тез баспауға тырысыңыз.

Тұман жағдайларында жүргізу

- ◆ Тұман кезінде жол жүргенде тұман жарығын қосыңыз, жылдамдықты азайтыңыз, жаяу жүргіншілер мен басқа көлік құралдарының жүргізушілеріне ескерту үшін дыбыс сигналын пайдаланыңыз.
- ◆ Тұманды ауа райында қозғалу кезінде жылдамдықты қадағалаңыз және ортаға сай келетін жылдамдықпен жүріңіз.
- ◆ Тұманды ауа райында жолдың ортаңғы жолағымен жүруге тырысыңыз, көру мүмкіндігінің жақсаруын күтіп тоқтап тұрған автокөліктерге соқтығысып қалмау үшін шетпен жүрмеңіз. Өзге көлік құралының дыбыс сигналын естісеңіз, өз автокөлігіңіздің орналасқан жерін білдіру үшін сіз де дереу жауап ретінде дыбыс сигналын беріңіз.
- ◆ Тұманда жол жүрер алдында автокөліктің жарық аспаптарын мұқият тексеріп алу, қозғалыс кезінде тұман фараларын және артқы тұман шамын, габарит шамдарын және фаралардың таяу жарығын қосып қою қажет. Автокөліктердің, жаяу жүргіншілердің және алдағы жолдың күйін жақсырақ көру үшін, сондай-ақ басқа қозғалыс қатысушылары сізді көруі үшін фараларды қолданыңыз. Сонымен бірге тұман кезінде жол жүргенде фаралардың шалғай жарығын қолданбаңыз.
- ◆ Тұман кезінде жол жүргенде акселератор педалін бірден баспаңыз және жіберіп қалмаңыз, шұғыл тежемеуге және руль дөңгелегін кілт бұрмауға тырысыңыз. Егер жылдамдықты түсіру қажет болса, алдымен акселератор педалін жайымен жіберіңіз, содан кейін артқы жақтан келіп соқтығысудың алдын алу үшін тежегіш педалін бірнеше рет жеңіл басыңыз.

Қауіп

- Сапарға шығар алдында жарақаттарға алып келуі немесе тіпті өмірге қауіп төндіруі мүмкін жол-көлік оқиғаларының алдын алу үшін автокөліктің жарық аспаптарын: блок-фараларды және тұман жарығын тексеріп алу қажет.
- Тұманды ауа райында автокөлікпен жол жүруді барынша азайтыңыз. Тұманға байланысты жолдағы көру мүмкіндігі төмендегенде жарақаттарға алып келуі мүмкін немесе тіпті өмірге қауіп төндіретін жол-көлік оқиғаларының қаупі артады.

Жаңбырлы ауа райында жүргізу

- ◆ Жаңбыр жауып тұрғанда көріністің нашарлауына, әйнектердің булануына және жолдың сырғанақ болуына байланысты жылдамдықты азайту және абайлап жүру қажет.
- ◆ Жаңбыр жауып тұрғанда сыртқы артқы көрініс айналарын көрініске кедергі келтіріп тұрған жиналып қалған жаңбыр тамшыларынан уақытылы тазалап отыру қажет.
- ◆ Бұлтты күндері, нөсер жауын және тұман кезінде, сондай-ақ көру мүмкіндігі нашар жаңбырлы ауа райында тұман жарығы мен таяу жарықты дер кезінде қосып қою қажет.
- ◆ Нөсер жаңбырда немесе күн күркірегенде автокөлікпен қозғалысты жалғастыруға кеңес берілмейді. Су басып қалудан сақтану үшін автокөлікті су жиналмайтын жерге тұраққа қойыңыз, артқы жақта жүріп келе жатқан басқа автокөліктердің жүргізушілеріне ескерту үшін апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосыңыз.
- ◆ Жаңбырлы ауа райында жол жүргенде акселератор педалін бірден баспаңыз және жіберіп қалмаңыз, шұғыл тежемеуге және руль дөңгелегін кілт бұрмауға тырысыңыз. Егер жылдамдықты түсіру қажет болса, алдымен акселератор педалін жайымен жіберіңіз, содан кейін артқы жақтан келіп соқтығысудың алдын алу үшін тежегіш педалін бірнеше рет жеңіл басыңыз.
- ◆ Жаңбыр кезінде жол жүргеннен кейін жаңбыр суындағы қышқылдан лак-бояу жабынының бұзылуына жол бермеу үшін автокөлікті уақытылы жуып алу қажет.

Қауіп

- Жаңбырлы ауа райында жол жүргенде автокөліктің жылдамдығын ерекше мұқият бақылап отыру қажет. Жаңбыр кезіндегі нашар көрініс және тайғақ жолдар жарақаттарға алып келуі мүмкін немесе тіпті өмірге қауіп төндіретін жол-көлік оқиғаларының қаупін арттырады.

Сақтандыру

- Тайғақ жолда шұғыл тежеу, жылдамдықты тез үдету немесе рульді тез бұру автокөліктің бүйірге сырғуына және басқарылуды жоғалтуға алып келуі мүмкін, сондықтан автокөлікті абайлап жүргізіңіз.
- Су басқан жерлермен жүрмеуге тырысыңыз, әйтпесе қозғалтқыштың ішіне су кіріп кетуі мүмкін, бұл қозғалтқышты зақымдайды және басқа да күрделі ақаулықтарға алып келеді.
- Су басқан жол аймағынан өткеннен кейін тежегіштердің жұмысын тексеру үшін тежегіш педалін ақырын басып көріңіз. Тежегіш қыспақтары су болған кезде тежеу тиімділігі айтарлықтай төмендейді, тек құрғақ тежегіш қыспақтары жағындағы тежегіштер ғана іске қосылуы мүмкін. Нәтижесінде маневр жасау кезінде автокөлік апатқа ұшырауы мүмкін.

Назар аударыңыз

- Су басқан жол теліміне кірмес бұрын судың тереңдігін анықтап алу қажет. Судың деңгейі автокөлік шанағының астыңғы жиегінен аспауы тиіс.
- Егер судан өту кезінде автокөлік өшіп қалса, қозғалтқышты қайтадан оталдыруға қатаң түрде тыйым салынады, оталдырған жағдайда қозғалтқышқа күрделі зақым келуі мүмкін.

Ыстық ауа райында жүргізу

- ◆ Ыстық ауа райында автокөлікті ұзақ уақытқа күннің астында қалдырмаңыз, сондай-ақ алдыңғы панельге және ондағы ұсақ-түйек тартпасына жеңіл тұтанатын заттарды (мысалы: оттықтарды, қағаз парақтарды, матадан жасалған ойыншықтарды) қоймаңыз.

- ◆ Жазғы күнгі ыстық ауа райы автокөліктің тиісінше жұмыс істеуіне және жүргізушінің өзін-өзі жақсы сезінуіне жақсы ықпал етпейді. Қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін келесілерге назар аударыңыз:
 - ◇ Қозғалтқыштың қызып кетуінен сақтаныңыз. Жаз мезгілінде қозғалтқышты салқындату жүйесін тексеруге және оған қызмет көрсетуге көбірек көңіл бөлу қажет. Радиатордың пластиналарын уақытылы тазалап отырыңыз.
 - ◇ Шиналарда тағайындалған қысымды ұстап отырыңыз. Сыртқы температура көтерілгенде шиналардағы қысым жоғарылайды, бұл шинаның жарылуына алып келуі мүмкін. Аспаптар тақтасында шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің сигнал шамы жанса және қозғалыс кезінде шинаның тым жоғары температурасы туралы хабарлама көрсетілсе, дереу автокөлікті тоқтатыңыз және қозғалысты жалғастырмас бұрын шинаның суығанын күтіңіз.
 - ◇ Ыстық өтіп кетуден сақтаныңыз. Жазғы күн мен жоғары температурадан ыстық өтіп кетуі мүмкін. Сапар кезінде салонның жеткілікті желдетілуін қамтамасыз етіңіз және жиірек тынығып отырыңыз.

Суық ауа райында жүргізу

Автокөлікті суық ауа райында басқарған кезде айналадағылардың және өзіңіздің қауіпсіздігіңізді қамтамасыз ету үшін жылдың суық мезгілінде көлік жүргізу кезіндегі ұсынылған сақтық шараларын орындаңыз.

Қауіп

- Қыс мезгілінде жол жүру жылдың басқа мезгілдерімен салыстырғанда ең көп қауіп төндіреді. Жарақаттарға алып келуі немесе тіпті өмірге қауіп төндіруі мүмкін жол-көлік оқиғаларынан сақтану үшін көлік жүргізу кезінде ерекше сақ болу және жылдамдықты түсіру қажет.

Жылдың суық мезгілінде көлік жүргізу кезіндегі сақтық шаралары

- ◆ Жылдың суық мезгілінде қозғалысты бастамас бұрын автокөліктің қауіпсіздігі осыларға байланысты болатын жабдықтарын: рульмен басқаруды, тежегіштерді, жарықтандыруды, аспаптарды, дыбыс сигналын, әйнек тазартқыштарды және т. б. мұқият тексеріп алу қажет.
- ◆ Қозғалтқышты іске қосқаннан кейін, егер салқындату сұйықтығының температурасы тым төмен болса, қозғалтқыш қыздыру функциясын қосады, машинаны тек аспаптар тақтасы дисплейіндегі «Қыздыру аяқталды» хабарламасынан кейін ғана іске қосуға болады.
- ◆ Қыста қар жауғаннан кейін жол тайғақ болады. Маневрлерді өте бірқалыпты жасау және жылдамдықты бірқалыпты өзгерту қажет. Жылдамдықты күрт үдетуден, шұғыл тежелуден және рульді тез бұрудан сақтаныңыз. Жылдамдықты бірқалыпты үдетіңіз, жылдамдықты төмен деңгейден орташа деңгейге дейін ұстап отырыңыз.
- ◆ Орыннан қозғалған кезде абай болыңыз, дөңгелектердің бос тайғанауына және бүйірге сырғуға жол бермеу үшін жылдамдықты біркелкі көбейтіңіз.

Жылдың суық мезгілінде тұраққа қою кезіндегі сақтық шаралары

- ◆ Дөңгелектерінің мұзға қатып қалуына және зақымдалуына жол бермеу үшін автокөлікті терең қары немесе суы жоқ жерге тұраққа қойыңыз. Дөңгелектердің мұзға жабысып қатып қалуына жол бермеу үшін дөңгелектердің астына тақтайлар қойыңыз.
- ◆ Құлап түскен мұз автокөлікті зақымдамауы үшін автокөлікті ағаштардың астына қоймаңыз.
- ◆ Щеткалардың әйнекке мұз болып жабысып қалуын және әйнек тазартқышты қосқан кезде щеткалардың және жетектің зақымдалуын болдырмау үшін әйнек тазартқыштардың жетектерін көтеріп қойыңыз.
- ◆ Әйнектерде төмен температураларда жарықтардың пайда болуына алып келуі мүмкін мұз түзілмеуі үшін құрама шамдардың бетінен қарын тазалаңыз.
- ◆ Автокөлікті тұраққа қою үшін тегіс көлденең алаңдарды таңдауға тырысыңыз.
- ◆ Автокөлікті ұзақ уақыт тұраққа қояр алдында салон ішін салқындатып алу үшін автокөліктің есіктерін бірнеше минутқа ашып қойыңыз, содан кейін ғана автокөлікті құлыптаңыз. Автокөлік ішіндегі және сырттағы температураны теңестіру әйнектерде қыраудың қатуын болдырмауға көмектеседі.

Автокөлікке қысқы техникалық қызмет көрсету

Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығының типін тексеріңіз. Спирт негізіндегі антифриз қолданбаңыз.

Аккумулятор батареясының күйін тексеру

Суық ауа райында кез келген аккумулятор батареясының сыйымдылығы төмендейді, сондықтан қозғалтқыштың оталуын жеңілдету үшін аккумулятор батареясының күйін жүйелі түрде тексеріп және оны толық зарядталған күйде ұстап отыру қажет.

Мотор майының тұтқырлығының қысқы пайдалануға жарайтынына көз жеткізіңіз

Жылдың суық мезгіліндегі қозғалтқыштың қиын оталуы мотор майының сәйкес келмейтін сипаттамаларымен байланысты болуы мүмкін. Егер ол қыс мезгілінде пайдалануға жарамаса, оны уақытылы ауыстыру қажет. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Қату температурасы төмен әйнек жуғыш сұйықтығын қолданыңыз

КАІҮІ ресми дилерлерінен қату температурасы төмен әйнек жуғыш сұйықтығын сатып алуға кеңес беріледі.

Сырғытпайтын шынжырлардың қолданылуы

- ◆ Қыста қиын жағдайларда, мысалы, қар басқан немесе мұз қатқан жолдармен жүргенде дөңгелектерге сырғытпайтын шынжырларды орнатуға болады.
- ◆ Әртүрлі елдер мен аймақтарда сырғытпайтын шынжырларды қолдануға қатысты әртүрлі ережелер қолданылады, сондықтан сырғытпайтын шынжырларды орнатпас бұрын жергілікті ережелермен танысып алу қажет. Жергілікті ережелерде сырғытпайтын шынжырлардың қолданылуына қатысты шектеулердің белгіленгенін немесе белгіленбегенін біліп алмай тұрып, сырғытпайтын шынжырларды орнатпаңыз.
- ◆ Сырғытпайтын шынжырлардың жұбын артқы емес, алдыңғы дөңгелектерге орнату қажет.
- ◆ Сырғытпайтын шынжырларды шағын қосалқы дөңгелекке орнатпаңыз. Егер алдыңғы оське шағын қосалқы дөңгелек орнатылған болса және сырғытпайтын шынжыр орнату қажет болса, міндетті түрде шағын қосалқы дөңгелекті артқы дөңгелекпен алмастырып салыңыз.
- ◆ Сырғытпайтын шынжырларды құрғақ жолда пайдаланбаңыз. Қары жоқ жолға шыққаннан кейін сырғытпайтын шынжырларды шешіп алыңыз.
- ◆ Кез келген ауа райында автокөлікті сенімді басқару мүмкіндігіне көз жеткізу үшін дөңгелектерге сырғытпайтын шынжырлар орнатыңыз. Сырғытпайтын шынжырларды орнатқаннан кейін автокөліктің қуаты жеткіліксіз болуы мүмкін екенін ескеру қажет. Тіпті жолдағы жағдайлар қолайлы болса да, автокөлікті абайлап жүргізіңіз. Қозғалыс кезінде дөңгелектердің сырғытпайтын шынжырларына белгіленген шекті жылдамдықтан және кез келген жағдайда 50 км/сағ асырмаңыз.
- ◆ Сырғытпайтын шынжырларды алдыңғы дөңгелектерге мүмкіндігінше тығыз етіп орнатыңыз, ал 0,5–1,0 км жол жүріп өткеннен кейін сырғытпайтын шынжырларды тағы да тартып бекітіңіз.
- ◆ Сырғытпайтын шынжырлардың дұрыс қолданылмауы автокөліктің пайдаланушылық сипаттамалары мен қауіпсіздігіне кері әсер етуі мүмкін. Толық жүктемемен жүру, жылдамдықты шектен асыру, жылдамдықты күрт үдету, тежелу, бұрылу және басқа маневрлер өте қауіпті болуы мүмкін.
- ◆ Сырғытпайтын шынжырлар автокөліктің тиімді баяулауын қамтамасыз етеді. Қар басқан немесе мұз қатқан жолда шұғыл тежеу автокөліктің артқы бөлігінің бүйірге сырғуына алып келуі мүмкін. Алда жүріп бара жатқан көлік құралына дейін сәйкес қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру қажет. Тежегіш педалін бірқалыпты басыңыз және орнатылған сырғытпайтын шынжырлардың дөңгелектердің жолмен ілінісуін жақсартатынын, алайда бүйірге қарай сырғанауды тоқтата алмайтынын есте ұстаңыз.

Төтенше жағдайдағы іс-әрекеттер

Автокөлік иесінің төтенше жағдайдағы іс-әрекеттері

Апаттық жарық сигналын беру жүйесі

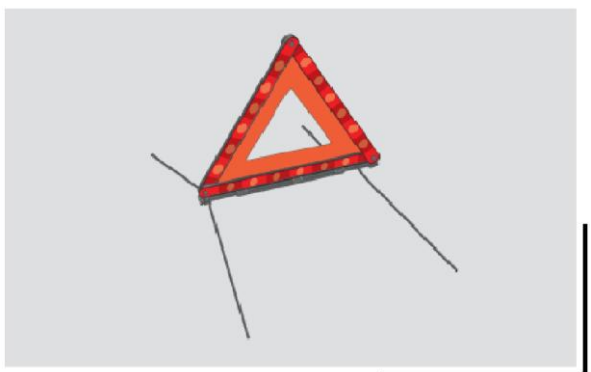
- ◆ Оталдыру жүйесінің ажыратқышы кез келген күйде болуы мүмкін, кез келген беріліс қосулы болуы мүмкін. Бұл ретте, апаттық жарық сигналын беру жүйесі апаттық жарық сигналын беру пернесімен қосылады. Барлық бұрылыс көрсеткіштері мен аспаптар тақтасындағы бұрылыс көрсеткіштерінің сигнал шамдары бірге жыпылықтап тұрады.
- ◆ Апаттық жарық сигналын беру жүйесін өшіру үшін апаттық жарық сигналын беру жүйесінің пернесін тағы бір рет басыңыз.

- ◆ Апаттық сигнал беру жүйесі жол қозғалысының басқа қатысушыларының назарын аударту және жол-көлік оқиғаларының қаупін төмендету үшін келесі жағдайларда қосылуы тиіс:
 - ◇ Автокөлікте ақау пайда болған жағдайда.
 - ◇ Автокөлік жол кептелісінің аяғына жақындағанда.
 - ◇ Сүйрелетін автокөлікте және тартқыш автокөлікте.
 - ◇ Жеткіліксіз көрініс жағдайларында уақытша тоқтау қажет болғанда жақындап келе жатқан көлік құралдарының жүргізушілеріне ескерту үшін.

i Хабарлама

- Апаттық жарық сигналын беру жүйесі аккумулятор батареясының энергиясын тұтынады, сондықтан қажеттілік болмаған кезде апаттық жарық сигналын беру жүйесін өшіріп қойыңыз.
- Апаттық жарық сигналын беру жүйесін қолданғанда сәйкес ережелерді қатаң түрде сақтаңыз.
- Төтенше жағдайларда апаттық жарық сигналын беру жүйесі жұмыс істемей тұрғанда жолдағы басқа адамдардың назарын аудартудың өзге тәсілдерін пайдалану қажет, алайда қолданылатын құралдар қауіпсіз болуы және жол қозғалысы ережелеріне сәйкес келуі тиіс.

Апаттық аялдау белгісі

- ◆ Апаттық аялдау белгісі жүксалғыш бөлімнің қуыс еденінің сол жақ ұсақ-түйек бөлімінде орналасқан.
- ◆ Автокөлікте ақау пайда болғанда немесе жол-көлік оқиғасы жағдайында құрал-саймандар жәшігінен апаттық аялдау белгісін алыңыз және орнатар алдында оны жазыңыз.

i Хабарлама

- Апаттық аялдау белгісін жергілікті ережелерге сәйкес қолданыңыз.

Апаттық кеудеше

- ◆ Егер жолда, әсіресе тәуліктің қараңғы мезгілінде тексеру немесе ақауды жою үшін автокөліктен түсу қажет болса, онда артқы жақта келе жатқан көлік құралдарының жүргізушілерінің назарын аударту үшін автокөліктен шықпас бұрын апаттық жарық шағылыстыратын кеудеше киіп алу қажет.
- ◆ Шағылыстыратын көкірекше ұсақ-түйек тартпасында немесе қандай да бір есіктің ұсақ-түйек бөлімінде сақталады.

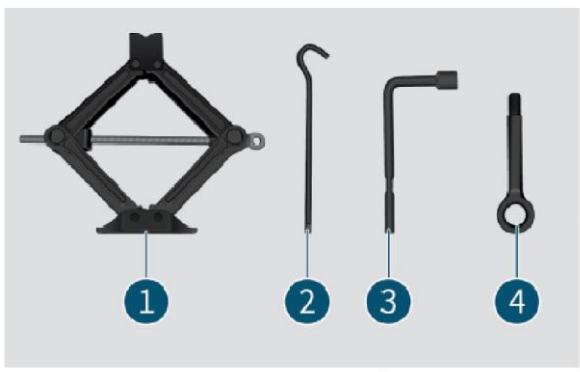

Сақтандыру

- Көлік құралында проблемалар туындаған жағдайда өтіп бара жатқандардың немесе басқа көлік құралдарының жүргізушілерінің назарын аударту үшін жарықтандыру жағдайларына қарамастан міндетті түрде апаттық кеудеше киіп алыңыз.

Борттық құрал

Борттық құрал жинағы жүксалғыш бөлімнің қуыс еденінің астында орналасқан.

- 1 Домкрат
- 2 Домкраттың тұтқасы
- 3 Баллон кілті
- 4 Сүйреу құлақшасы

Хабарлама

- Төтенше жағдайда әрекет ету үшін әр құралдың, мысалы, сүйреу құлақшасының орналасқан жерін және қолданылу мақсатын білу қажет.
- Қолданғаннан кейін құралды бірден тазалау және бұрынғы орнына салып, сенімді етіп бекітіп қою қажет.

Ауасы шыққан шина

Егер автокөліктің қозғалысы кезінде шинадағы қысым күрт төмендеп кетсе, рульді екі қолыңызбен ұстаңыз, бағдардан еріксіз ауытқуға жол бермеуге тырысыңыз. Бұрынғы қозғалыс бағытын сақтай отырып, автокөлікті біртіндеп баяулату үшін тежегіш педалін абайлап басыңыз. Автокөлікті тоқтатыңыз және қажет болса, дөңгелегін ауыстырыңыз.

Сақтандыру

- Тежегіш педалін шұғыл баспаңыз, әйтпесе бұл тұрақтылықты және автокөлікті бақылауды жоғалтуға және оның аударылуына алып келуі мүмкін.
- Тоқтап тұрған автокөлікке артқы жақтан келіп соғылуынан сақтану үшін бірден апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосып қойыңыз және апаттық аялдау белгісін ережелерге сәйкес автокөліктің артқы жағына орнатыңыз.

Шағын қосалқы дөңгелек

- ◆ Шағын қосалқы дөңгелек жүксалғыш бөлімнің қуыс еденінің астында орналасқан. Шағын қосалқы дөңгелекті шығарып алмас бұрын жүксалғыш бөлімнің қуыс еденін шешіп алыңыз және құрал-саймандар жәшігін шығарыңыз.

- ◆ Шағын қосалқы дөңгелекті шешіп алу үшін оны бекітіп тұрған шағын сермерді сағат тіліне қарсы бағытта бұрап ашыңыз.

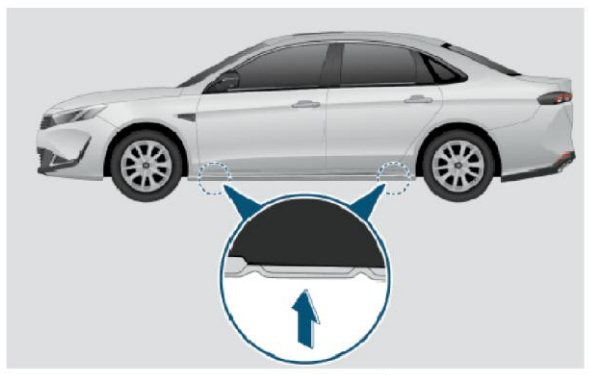
Назар аударыңыз

- Тағайындалған мәнге (420 кПа) сәйкес келетініне көз жеткізу үшін шағын қосалқы дөңгелектегі қысымды жүйелі түрде тексеріп отырыңыз.
- Шағын қосалқы дөңгелектің шинасында тозу белгілерінің, жарықтардың бар-жоғын жүйелі түрде тексеріп отырыңыз және шинаның тозу индикаторлары көрініп тұрса, уақытылы ауыстырыңыз. Зақымы бар немесе шинасы шегіне дейін тозған шағын қосалқы дөңгелекті қолданбаңыз.
- Майдың төгілуінен шинаның зақымдалуына және қызмет мерзімінің қысқаруына жол бермеу үшін шағын қосалқы дөңгелекті маймен бірге сақтамаңыз.
- Шағын қосалқы дөңгелекті орнатқаннан кейін мүмкіндігінше тездетіп шинадағы қысымның нормаға сәйкес келетінін не келмейтінін тексеру қажет.
- Шағын қосалқы дөңгелекті тек уақытша ғана қолдануға болады, бұл ретте максималды қозғалу жылдамдығы 80 км/сағ, ал шағын қосалқы дөңгелекпен жүретін жол 50 км-ден аспауы тиіс. Жылдамдықты тез үдетуден және тежелуден сақтануға тырысыңыз.
- Өндірілген күнінен бастап 4 жылдан көп уақыт өткен шағын қосалқы дөңгелекті ауыстыруға кеңес беріледі.

Дөңгелекті ауыстыру

◆ Дайындау:

1. Автокөлікті қатты тегіс көлденең жол бетіне тоқтатыңыз.
2. Тұрақ тежегішін қосыңыз және селектор тұтқасын «Р» күйіне (автоматтық беріліс қорабы бар модельдер) немесе бейтарап күйге (механикалық беріліс қорабы бар модельдер) ауыстырыңыз.
3. Оталдыру жүйесін өшіріңіз («OFF» күйі) және апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосыңыз.
4. Барлық жолаушылар автокөліктен түсуі және қауіпсіз жерде тұрып күтуі тиіс.
5. Апаттық кеудешені киіңіз, ережелерге сәйкес автокөліктің артына апаттық аялдау белгісін орнатыңыз.
6. Ауыстыруды қажет етпейтін басқа дөңгелектердің астына тіреу үшін сәйкес келетін заттар тауып алыңыз. Бұл автокөліктің жылжып кетуінің алдын алуы тиіс.
7. Шағын қосалқы дөңгелекті және қажетті құрал-сайманды (домкрат, баллон кілті және т. б.) шығарып алыңыз.

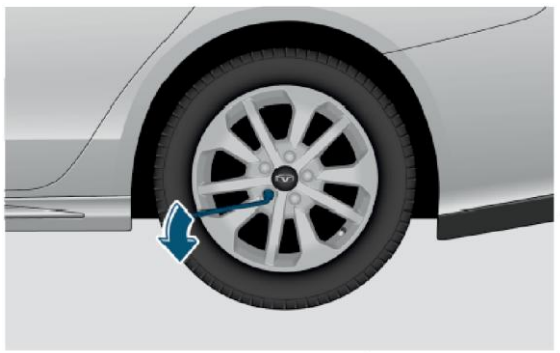
◆ Дөңгелекті ауыстыру кезінде орындалатын әрекеттер төменде сипатталған.

- ◇ Домкраттың тірек нүктелері схемада көрсетілген аймақтарда орналасқан — автокөліктің сол және оң жағынан 2 нүктеден.
- ◇ Домкраттың тірек нүктесі ойықтардың арасында орналасқан.

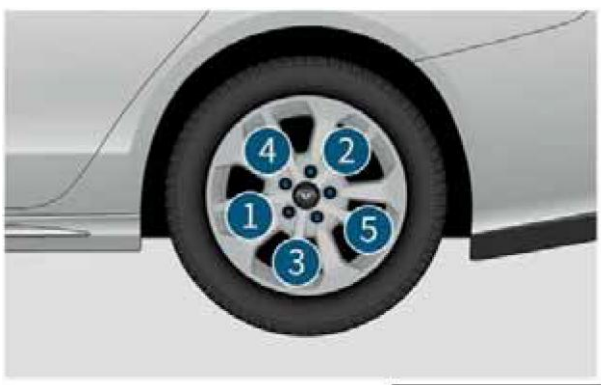

◆ Қосалқы дөңгелек келесідей ауыстырылады:

1. Баллон кілтімен сағат тіліне қарсы бағытта бұрау арқылы дөңгелек болттарын бір-екі айналымға босатыңыз.
2. Домкратты ауыстырылатын дөңгелектің жанына тіреу нүктесінің астына орнатыңыз. Домкраттың тегіс және қатты көлденең бетке қойылғанына көз жеткізіңіз.
3. Домкраттың тұтқасын кигізіңіз, баллон кілтін домкраттың тұтқасына кигізіңіз. Тұтқаны баллон кілтімен сағат тілі бағытында бұрай отырып, ақырын автокөлікті домкратпен дөңгелек жерден ажырағанша көтеріңіз.
4. Дөңгелек болттарын бұрап шығарыңыз және зақымдалған дөңгелекті шешіп алыңыз.
5. Шағын қосалқы дөңгелекті орнатар алдында дөңгелектің тиісінше жанасуын қамтамасыз ету үшін дөңгелектің монтаждалатын бетіндегі барлық шаң-тозаңын матамен сүртіп алыңыз.

6. Шағын қосалқы дөңгелекті және дөңгелек болттарын салыңыз. Дөңгелек болттарын салған кезде оларды алдымен барынша қолмен бұрап қатырыңыз, баллон кілтінің көмегімен бастапқы сәтпен біркелкі бұрап қатырыңыз.
7. Автокөлікті домкратпен түсіріңіз де, дөңгелек болттарын суретте көрсетілген айқыш тәртібімен кезек-кезек бұрап қатырыңыз. Дөңгелек болттарын қатайтудың стандартты моменті: 130 ± 10 Нм
8. Домкратты және барлық қолданылған құрал-сайманды, сондай-ақ ауыстырылған дөңгелекті жүксалғыш бөлімге салыңыз да, сенімді етіп бекітіңіз. Жүксалғыш бөлімнің қуыс еденін орнына салыңыз.

Сақтандыру

- Дөңгелекті шешіп алғанда және орнатқанда баллон кілтінің болттың басына тайып кету, болттың зақымдалуы немесе жарақат алу мүмкін болмайтындай етіп кигізілгеніне көз жеткізіңіз.
- Босап кетуіне және дөңгелектің ажырауына жол бермеу үшін болттарға май немесе жағармай жақпаңыз. Бұл күрделі апатқа алып келуі мүмкін.
- Көтеру кезінде автокөліктің күйін мұқият қадағалаңыз. Егер автокөлік шанағының қатты қисайып тұрғанын байқасаңыз, көтеруді доғарыңыз, себебін анықтаңыз және көтеруді қисаюдың себебін жойғаннан кейін ғана жалғастырыңыз.
- Автокөлікті түсірген кезде автокөлікті жерге түсірудің нәтижесінде ешқандай дене мүшесіздің жарақат алмайтынына көз жеткізіңіз.

◆ Дөңгелекті ауыстырғаннан кейін тексеру

- ◇ Дөңгелекті ауыстырғаннан кейін шинадағы қысымын тексеріңіз, нормаға келтіріңіз. Егер қысым тағайындалған мәннен төмен болса, автокөлікпен ақырын шинаға ауа үрлеуге болатын жақын жердегі орынға дейін жүріп баруға кеңес беріледі.
- ◇ Барлық борттық құралдың дұрыс орналастырылғанына көз жеткізіңіз.

Сақтандыру

- Шағын қосалқы дөңгелек тек қысқа уақыт бойы қолданылуы мүмкін. Шағын қосалқы дөңгелекпен жоғары жылдамдықпен қозғалуға болмайды (ең жоғары жылдамдығы 80 км/сағ. шамасынан аспауы керек). Шағын қосалқы дөңгелекті толық өлшемді дөңгелекке ауыстыру үшін КАІҮІ ресми дилеріне дереу жүгінуге кеңес беріледі.

Қозғалтқыш оталмайды

- ◆ Егер оталдыру тәртібінің дұрыстығына қарамастан қозғалтқышты оталдыра алмасаңыз, оның келесідей себептері болуы мүмкін:
 - ◇ Аккумулятор батареясының заряды отырған.
 - ◇ Аккумулятор батареясының оң және теріс шықпаларындағы клеммалардың коррозиясы немесе босап кетуі.
- ◆ Егер стартер қалыпты жұмыс істеп тұрса, әйтсе де қозғалтқышты оталдыра алмай жатсаңыз, оның келесідей себептері болуы мүмкін:
 - ◇ Бақтағы отынның жеткіліксіз деңгейі, отын құю қажет.
 - ◇ Қозғалтқыш ақаулығы, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Сақтандыру

- Қозғалтқышты автокөлікті сүйреу арқылы оталдырмаңыз, себебі бұл қозғалтқышты оталдыру кезінде тартқыш автокөлікпен соқтығысуға әкеледі.

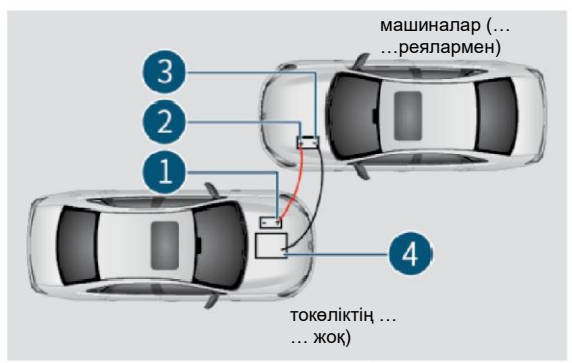
Қозғалтқыш қозғалыс кезінде өшіп қалады

Егер қозғалыс кезінде қозғалтқыш күтпеген жерден өшіп қалса, келесі әрекеттерді орындаңыз:

1. Біртіндеп автокөліктің жылдамдығын азайтыңыз, автокөлікті абайлап қозғалыс жолағынан шығарыңыз және қауіпсіз жерге тоқтатыңыз.
2. Апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосыңыз.
3. Қозғалтқышты қайтадан оталдыруға әрекет етіп көріңіз. Егер қозғалтқыш оталмаса, техникалық қызмет көрсетуден және жөндеуден өту үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Сыртқы қуат көзінен оталдыру

- ◆ Егер аккумулятор батареясының заряд деңгейі қозғалтқышты оталдыру үшін тым төмен болса, қозғалтқышты оталдыру кабельдерінің көмегімен оталдыру үшін басқа автокөліктің аккумулятор батареясын жалғауға болады. Оталдыру жүйесінің өшірулі («OFF» күйі) екеніне көз жеткізіңіз де, келесі тәртіппен әрекет етіңіз:

1. Қызыл түсті плюс (+) кабелінің бір ұшын автокөліктің заряды отырған аккумулятор батареясының оң (+) шықпасына ① жалғаңыз.
2. Қызыл түсті плюс (+) кабелінің екінші ұшын зарядталған аккумулятор батареясының оң (+) шықпасына ② жалғаңыз.
3. Қара түсті минус (-) кабелінің бір ұшын зарядталған аккумулятор батареясының теріс (-) шықпасына ③ жалғаңыз.
4. Қара түсті минус (-) кабелінің екінші ұшын заряды отырған аккумулятор батареясы бар автокөліктің боялмаған және аккумулятор батареясына жақын емес ④ металл бөлшегіне жалғаңыз.
5. Зарядталған аккумулятор батареясы бар автокөліктің қозғалтқышын оталдырыңыз және келесі автокөліктің қозғалтқышын оталдыру кезінде қозғалтқышты бос жүріспен істетіп қойыңыз.

Назар аударыңыз

- Келесі қадамға өтпес бұрын жалғанған оталдыру кабелінің екінші бос ұшының әлдебір нәрсеге жанасуына жол бермеңіз.
- Минустық (-) оталдыру кабелінің ұшын заряды отырған аккумулятор батареясына жалғамаңыз.
- Аккумулятор батареясының заряды отырған автокөліктің қозғалтқышын оталдыруға әрекет жасап көріңіз. Егер бірнеше рет әрекет етіп көрген кезде қозғалтқыш оталмаса, техникалық қызмет көрсетуден және жөндеуден өту үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

◆ Оталдыру кабельдерін ажырату тәртібі:

1. Қара түсті минустық (-) оталдыру кабелін аккумулятор батареясы отырған автокөліктен ағытыңыз.
2. Қара түсті минустық (-) оталдыру кабелін аккумулятор батареясы зарядталған автокөліктен ағытыңыз.
3. Қызыл түсті плюстік (+) оталдыру кабелін аккумулятор батареясы зарядталған автокөліктен ағытыңыз.
4. Қызыл түсті плюстік (+) оталдыру кабелін аккумулятор батареясы отырған автокөліктен ағытыңыз.

Сақтандыру

- Оталдыру кабельдерін дұрыс емес тәртіппен жалғау немесе ажырату қысқа тұйықталуға және автокөліктің зақымдануына алып келуі мүмкін. Мұндай жағдайда жөндеу жұмыстарының ақысы кепілдік бойынша төленбейді. Сондықтан оталдыру кабельдерін әрдайым дұрыс тәртіппен жалғаңыз және ажыратыңыз және оталдыру кабельдерінің бір-біріне немесе басқа металл заттарға тимей тұрғанына көз жеткізіңіз.

Қозғалтқыштың қызып кетуі

Егер салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткісі шкаланың «Н» аймағына жақындаса немесе аспаптар тақтасында салқындату сұйықтығының жоғары температурасының сигнал шамы жанса, келесідей әрекет етіңіз:

1. Автокөлікті жүріс бөлігінен шетте қауіпсіз жерге тоқтатыңыз.
2. Тұрақ тежегішін қосыңыз және селектор тұтқасын «Р» күйіне (автоматтық беріліс қорабы бар модельдер) немесе бейтарап күйге (механикалық беріліс қорабы бар модельдер) ауыстырыңыз.
3. Кондиционерді өшіріңіз.
4. Оталдыру жүйесін өшіріңіз («OFF» күйі) және апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосыңыз.
5. Мотор бөлімінен шығып тұрған будың немесе ағып тұрған сұйықтықтың бар-жоғын тексеріңіз. Егер бу немесе ағып тұрған сұйықтық жоқ болса, капотты ашуға болады.
6. Салқындату сұйықтығының деңгейін тексеріңіз.
 - ◇ Егер салқындату сұйықтығының деңгейі қалыпты болса, қызып кетудің себебі салқындату желдеткішінің ақауы болуы мүмкін. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.
 - ◇ Егер салқындату сұйықтығының деңгейі төмен болса, сәйкес салқындату сұйықтығын қосымша құйыңыз және салқындату сұйықтығының жылыстау себебін анықтаңыз.

Назар аударыңыз

- Қозғалтқыш жиі қызып кете берсе, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Сақтандырғышты ауыстыру

Қысқа тұйықталудың немесе шектен тыс жүктеменің нәтижесінде сымдар жүйесінің зақымдалуының алдын алу үшін автокөліктің барлық электрлік тізбектері сақтандырғыштармен қорғалған. Сақтандырғышты тексеру және ауыстыру қажет болса, оталдыру жүйесінің өшірулі («OFF» күйі) екеніне көз жеткізіңіз.

Мотор бөліміндегі сақтандырғыштар блогы

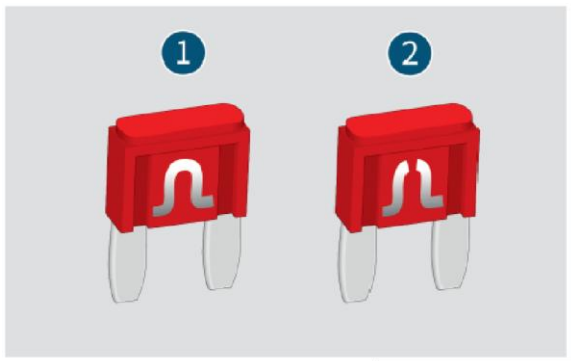
Сақтандырғыштар блогы мотор бөлімінің сол жақ артқы бөлігінде орналасқан. Сақтандырғыштарды тексеру және ауыстыру үшін капотты ашыңыз, сақтандырғыштар блогы қақпағының екі жағындағы ілгіштерін басыңыз, бір мезгілде сақтандырғыштар блогының қақпағын жоғары қарай тартыңыз.

Алдыңғы панельдегі сақтандырғыштар блогы

Сақтандырғыштар блогы алдыңғы панельдің сол жақ астыңғы қаптауышының артында орналасқан. Сақтандырғыштарды тексеру және ауыстыру үшін алдыңғы панельдің сол жақ астыңғы қаптауышының қақпағын шешіп алыңыз.

Сақтандырғышты тексеру

- 1 Ақаусыз сақтандырғыш
- 2 Күйіп кеткен сақтандырғыш

Сақтандырғышты тексеру келесідей жолмен орындалады:

1. Барлық электр жабдықтарды өшіріңіз.
2. Аккумулятор батареясының теріс шықпасының клеммасын ағытыңыз.
3. Мотор бөліміндегі сақтандырғыштар блогының қақпағын немесе алдыңғы панельдің сол жақ астыңғы қаптауышындағы қақпақты шешіп алыңыз және болжалды ақаулы сақтандырғыштарды тексеріңіз

 Хабарлама

- Сақтандырғыштың ішіндегі металл өткізгіш сымды тексеріңіз, егер ол күйіп кеткен болса, сақтандырғышты ауыстыру қажет.

Сақтандырғышты ауыстыру

1. Болжам бойынша ақаулы сақтандырғыштарды шығарып алу үшін арнайы пинцетті қолданыңыз.
2. Егер сақтандырғыштың күйіп кеткенін не күймегенін анықтай алмай жатсаңыз, оны ақаусыз екені белгілі сақтандырғышқа ауыстырып және электр жабдықтардың сәйкес компоненттерінің жұмысын тексеріп көруге болады.
3. Егер сақтандырғыштың күйіп кеткені анықталса, оны номиналы дәл осындай сақтандырғышқа ауыстыру қажет.

 Назар аударыңыз

- Алдыңғы панельді зақымдап алмау үшін алдыңғы панельдің сол жақ астыңғы қаптауышындағы қақпақты шешіп алғанда және орнына салғанда абай болыңыз, қажет болса, КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес береміз.
- Ауыстыру үшін номиналы жоғары сақтандырғышты немесе қандай да бір басқа затты қолданбаңыз, себебі бұл осы электр жабдық жүйесінің күрделі зақымдарына алып келеді және өрттің шығуына түрткі болуы мүмкін.
- Сақтандырғыштар блогының ішкі бөлігі таза және ылғалдан қорғалған болуы тиіс.
- Күйіп кеткен сақтандырғыштарды ауыстыру қажет.
- Егер ақаусыз сақтандырғыш аз уақыттың ішінде күйіп кететін болса немесе электр жабдықтың компоненттері жұмыс істемей қалса, бұл электр жабдық жүйесінің күрделі ақауын көрсетеді. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

 Хабарлама

- Сақтандырғыштарға арналған пинцет пен қосалқы сақтандырғыштар мотор бөліміндегі сақтандырғыштар блогының қақпағында орналасқан.

Жолдағы көмек

Автокөлік батып қалды

Егер автокөлік құмға, батпаққа немесе қарға батып қалса, оны шығарып алу үшін келесі әрекеттерді орындауға болады:

1. Қозғалтқышты өшіріңіз және ЕРВ электр-механикалық тұрақ тежегішін қосыңыз.
2. Дөңгелектердің жанындағы кірді, қарды немесе құмды алып тастаңыз.
3. Дөңгелектердің ілінісуін жақсарту үшін астына тақтайлар, тастар немесе басқа заттар қойыңыз.
4. Қозғалтқышты оталдырыңыз және айналу жиілігін баяу ұлғайта отырып, автокөлікті шығарып алыңыз.

Сақтандыру

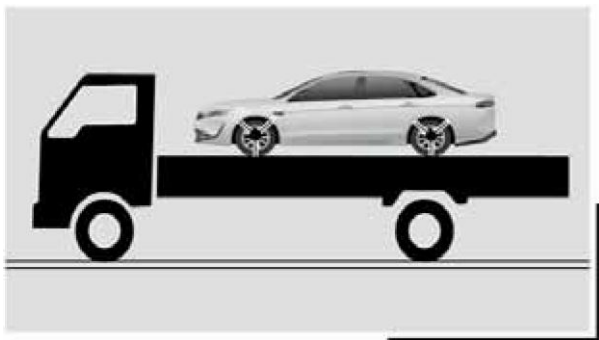
- Айналу жиілігін көбейткен кезде айналадағы кеңістіктің басқа автокөліктермен, объектілермен немесе адамдармен соқтығысып қалмайтындай жеткілікті кең және бос екеніне көз жеткізіңіз.
- Батып қалған автокөлік шығар кезде алға немесе артқа ырғалуы мүмкін. Әрқашан автокөліктің айналасындағы жағдайды қадағалаңыз.

Хабарлама

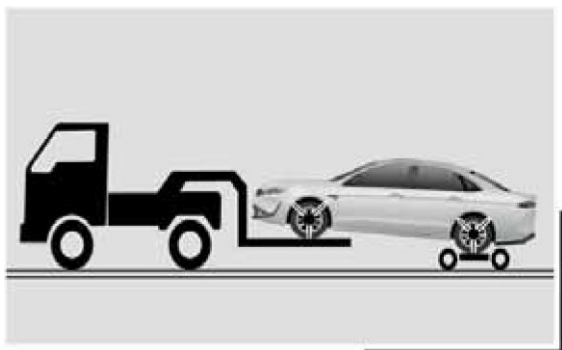
- Егер бірнеше рет әрекеттенгеннен кейін автокөлікті шығара алмасаңыз, тартқыш көліктің көмегін пайдаланыңыз.

Автокөлікті сүйреу

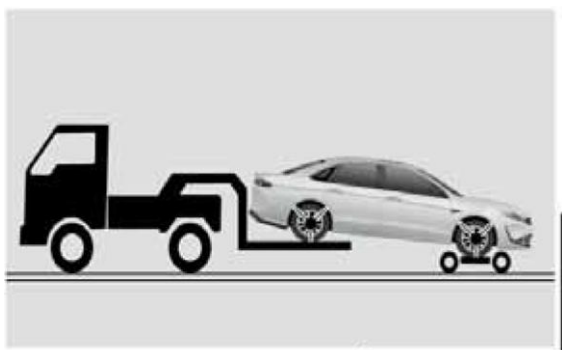
- ◆ Егер автокөлікті сүйреу қажет болса, КАІҮІ ресми дилерінің көмегіне жүгінуге немесе мамандандырылған ұйымның эвакуаторын шақыруға кеңес беріледі.
- ◆ Автокөлікті эвакуатордың платформасына артып эвакуациялаған жөн. Автокөліктің дөңгелектері мен осьтері ақаусыз күйде болса, оны алдыңғы немесе артқы осьтерін іліп қойып тартқыш көлікпен сүйреуге болады.

- ◇ Платформаға тиеу арқылы эвакуациялау

- ◇ Алдыңғы осін іліп қойып сүйреу
Алдыңғы осін іліп қойып сүйреу үшін тартқыш автокөлікті пайдаланған жағдайда артқы дөңгелектердің астына жылжымалы арба орнатыңыз.

- ◇ Артқы осін іліп қойып сүйреу
Артқы осін іліп қойып сүйреу үшін тартқыш автокөлікті пайдаланған жағдайда алдыңғы дөңгелектердің астына жылжымалы арба орнатыңыз.

Назар аударыңыз

- Шассиі биік жүк автокөлігімен алдыңғы немесе артқы жүріспен сүйреу әрекетін жасамаңыз, бұл шанақты зақымдауы мүмкін.
- Сүйреу кезінде бампердің немесе жүріс бөлігінің зақымдалуына жол бермеу үшін ілінбеген ось жағындағы жерге дейінгі қашықтықтың жеткілікті екеніне көз жеткізіңіз.

Хабарлама

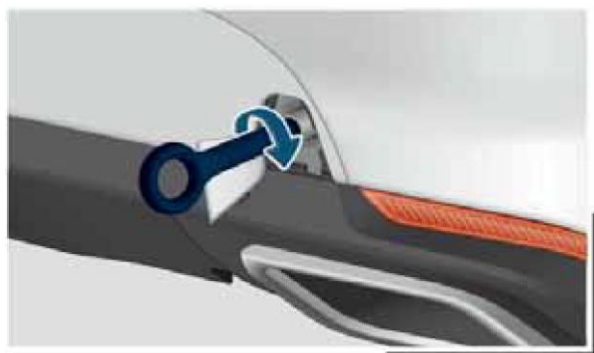
- Аталған тәсілдердің кез келгенімен сүйреген кезде сақтандыру шынжырлары қолданылуы және қолданыстағы ережелер сақталуы тиіс.

Сүйреу құлақшасын орнату

- ◆ Алдыңғы жақтағы сүйреу құлақшасын орнатуға арналған ұяшық автокөліктің оң жақ астыңғы бөлігінде орналасқан.
- ◆ Сүйреу құлақшасынан алдынан орнату тәсілі:
 1. Сүйреу құлақшасына арналған ұяшықтың бітеуішін ашу үшін оқшаулағыш таспа оралған бұрауышты пайдаланыңыз.
 2. Сүйреу құлақшасын ұяшыққа сағат тілінің бағытында бұрап кигізіңіз және баллон кілтінің көмегімен бұрап қатырыңыз.

- ◆ Артқы жақтағы сүйреу құлақшасын орнатуға арналған ұяшық автокөліктің оң жақ астыңғы бөлігінде орналасқан.
- ◆ Артқы жақтан сүйреу құлақшасы алдыңғы жақтан сүйреу құлақшасын орнатуға ұқсас орнатылады.

Сақтандыру

- Сүйреу құлақшасын орнатқан кезде оны міндетті түрде бұрап қатырыңыз. Бұрап қатырылмаған сүйреу құлақшасы сүйреу кезінде орнынан шығып кетуі мүмкін, бұл күрделі жарақаттарға немесе автокөліктің зақымдалуына алып келеді.
- Егер автокөлік батпаққа немесе құмға батып қалса немесе сүйреу құлақшасы басқа себептермен өз бетінше шыға алмайтын автокөлікті сүйреу үшін қолданылатын болса, абай болыңыз. Сүйреу сымарқаны немесе шынжыр тым жоғары жүктемеден үзіліп кетуі мүмкін, бұл ауыр жарақаттарға немесе автокөліктің зақымдануына алып келуі мүмкін.

Назар аударыңыз

- Сүйремес бұрын сүйреу құлақшасы зақымдарының жоқ екенін тексеріңіз.
- Сүйреу құлақшасын зақымдап алмау үшін автокөлікті бүйірге қарай немесе тік жазықтықта бұрышпен қиғаш тартпай, осінің бойымен сүйреуге тырысыңыз.
- Сүйреу кезінде жүлқулардан сақтаныңыз, тарту күші біркелкі болуы тиіс.
- Егер сүйрелетін автокөлікті орнынан қозғау қиын болса, сүйреуді жалғастырмаңыз, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес береміз.
- Сүйреу құлақшасының көмегімен сүйреу батып қалған автокөлікке шығуына көмектесу үшін ғана қолданылады.

Күтім жасау және техникалық қызмет көрсету

Күтім жасау және техникалық қызмет көрсету

Күтім жасау және техникалық қызмет көрсету бойынша нұсқаулар

- ◆ Автокөлікті пайдалану барысында жүйелі техникалық қызмет көрсетудің маңызы зор. Автокөлігіңіздің оңтайлы техникалық күйін сақтау және оның қызмет ету мерзімін ұзарту үшін осы нұсқаулықта көрсетілгендей техникалық қызмет көрсетудің мерзімділігін қатаң сақтаңыз. Жүйелі техникалық қызмет көрсету сондай-ақ автокөліктің істен шығуының алдын алу үшін жасырын ақауларды анықтауға және уақытылы жөндеуге мүмкіндік береді.
- ◆ Автокөлікке техникалық қызмет көрсету көлік иесінің өзі жасай алатын ағымдық қызмет көрсетуді және КАІҮІ ресми дилерлері орындауы тиіс инспекциялық сервисті және жөндеуді қамтитын мерзімді техникалық қызмет көрсетуді білдіреді.
- ◆ Осы нұсқаулықтағы кеңестерге сәйкес пайдалану сұйықтықтарын (бензин, май, салқындату және тежегіш сұйықтығы) қолданыңыз, әйтпесе автокөлікке зақым келуі мүмкін.

Үнемі күтім жасау және техникалық қызмет көрсету

Тазалықты сақтау

Сыртынан жуу

- ◆ Автокөлікті үнемі жуу оның сыртқы көрінісін сақтауға көмектеседі. Автокөлікті әдеттегі тәсілмен жуыңыз. Қажет болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.
- ◆ Келесі себептер лак-бояу жабынының қатпарланып түсуіне немесе шанақтың және бөлшектердің коррозиясына алып келуі мүмкін, сондықтан автокөлікті уақытылы жуып отыруды қажет етеді:
 - ◇ Су жағалауымен жүру.
 - ◇ Мұзтайғаққа қарсы құралдармен өңделген жолдармен жүру.
 - ◇ Битуммен, шайырмен, құстардың саңғырығымен немесе жәндіктердің қалдықтарымен ластану.
 - ◇ Күйемен ластану, жоғары шаң-тозаң деңгейі, металл қоқымының шөгуі немесе химиялық заттардың әсері.
 - ◇ Автокөліктегі көзге көрінетін балшық пен шаңның іздері.
- ◆ Автокөлікті қолмен жуу
 1. Құбыршектен атқылаған су арынымен түбін және дөңгелек аркаларын қоса алғанда, автокөлік шанағының бетінен балшықты, тұзды және сілтілі шөгінділерді жуып кетіріңіз.
 2. Ысқышты автокөліктерге арналған арнайы жуғыш құралға малып алыңыз және беттен тұрып қалған ластауыштарды абайлап сүртіп кетіріңіз.
 3. Шиналарды арнайы ысқышпен және шиналарды тазалауға арналған щеткамен тазалаңыз.
 4. Автокөліктің бетіндегі бүкіл көбікті мұқият жуып шайыңыз.
 5. Арнайы сіңіргіш дәкемен шанақтың бетін құрғатып сүртіп шығыңыз. Бояуын бүлдіріп алмау үшін шанақтың бетін күшпен ысқыламаңыз.
 6. Автокөліктің саңылауларындағы (мысалы, есік тығыздауыштарындағы, сыртқы айналардағы, зарядтау құрылғысының қақпағындағы, фаралардың саңылауларындағы және т. б.) суды фенмен кептіріңіз.

Сақтандыру

- Автокөліктің түбін тазалаған кезде саусақтарыңызды кесіп алудан сақтаныңыз. Қажет болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Назар аударыңыз

- Жуар алдында автокөлікті көлеңкеге қойып және жеткілікті деңгейге дейін суытып алыңыз.
- Лак-бояу жабынының зақымдалуына жол бермеу үшін автокөліктің үстіңгі және астыңғы бөліктерін бөлек ысқыштармен жуу қажет.

- ◆ Автоматтандырылған жуу
 - ◇ Автоматты жуу алаңдарында щеткалардың кейбір түрлері, шаюға арналған сүзгіден өткізілмеген су немесе машиналы жуу бағдарламалары лак-бояу жабынын зақымдауы және оның беріктігі мен жылтырын төмендетуі мүмкін.
 - ◇ Автокөлігіңіздің боялған бетіне арналған ең қауіпсіз жуу бағдарламасын таңдау үшін автоматты жуу алаңының қызметкерлерімен кеңесіп алыңыз.

Қоршаған ортаны қорғау

- Құрамында майы бар тазартылмаған шайынды сулардың кәріз жүйесіне ағуының және қоршаған ортаның ластануының алдын алу үшін автокөліктерді мамандандырылған жуу алаңдарында жуу қажет.

- Автокөліктерді жуу кезіндегі сақтық шаралары
 - Автокөлік шанағының боялған бөліктерінен өзге бөлшектерді тазалаған кезде материалдың коррозияға ұшырауының алдын алу үшін бейтарап жуғыш құрал және жұмсақ щетка немесе мөлдір қорғаныш жабыны бар жеңіл қорытпалы дөңгелек дискілерін тазалауға арналған ысқыш қолданыңыз.
 - Фараларды және шамдарды тазалау үшін сабын ерітіндісін немесе фараларды тазалауға арналған арнайы құралды пайдалануға болады.
 - Шашыратқыштарға қатты басудан сызаттардың түсуіне жол бермеу үшін фаралар мен шамдарды абайлап жуыңыз.

Назар аударыңыз

- Фаралар мен шамдардың беттерін тазалау үшін бензин, спирт және еріткіштер қолданбаңыз, әйтпесе бұл олардың жарылуына алып келеді.

Ішкі жақтан тазалау

Салонды тазаламас бұрын алдымен келесі ақпаратпен танысып алыңыз.

Қауіп

- Автокөліктегі қауіпсіздік жастықтарының компоненттеріне немесе электр сымдары жүйесіне ылғалдың тиюіне жол бермеңіз, себебі бұл қауіпсіздік жастықтарының орынсыз іске қосылуына және мұның нәтижесінде күрделі жарақаттарға алып келуі немесе тіпті өмірге қауіп төндіруі мүмкін.
- Балауыз немесе полироль қолданбаңыз. Қолданған жағдайда алдыңғы панель алдыңғы әйнектен шағылысып көрініп тұруы мүмкін. Бұл жүргізушінің орнынан қарағандағы көрініске кедергі келтіреді және ауыр жарақаттарға алып келуі немесе тіпті өмірге қауіп төндіруі мүмкін.

Назар аударыңыз

- Автокөліктің ішіне сұйықтықтарды, мысалы, жуғыш құралдарды төкпеңіз, әйтпесе бұл ылғалдың әсерінен электр жабдық компоненттерінің ақаулығына алып келуі мүмкін. Егер оларға кездейсоқ сұйықтық шашыраған болса, дереу сүртіп алыңыз.
- Егер жуғыш құрал қолдану қажет болса, жуғыш құралдың нұсқаулығын мұқият оқып шығыңыз және оны қатаң түрде сақтаңыз. Түсті өзгертіп жіберуі немесе беттің қатпарлануына алып келуі мүмкін органикалық заттарды (еріткіштер, керосин, спирт, бензин және т.б.) немесе қышқылды-сілтілі ерітінділерді пайдаланудан сақтаныңыз.

- Алдыңғы панельді және салонның әрлеу элементтерін тазалау
 - Тазалау үшін алдыңғы панельді таза және ылғал жұмсақ сүрткішпен абайлап сүртіп шығыңыз.
 - Ішкі беттерден кірін кетіру үшін алмастарды немесе басқа өткір заттарды қолданбаңыз.
 - Қатты щеткалар қолданбаңыз, бұл автокөліктің әрлеуін зақымдауы мүмкін.
 - Шектен тыс күшпен ысқыламаңыз, бұл бетті зақымдауы мүмкін.
 - Жұмсақ бейтарап сабын қолдануға және концентрацияланған жуғыш құралдарды немесе майсыздандырғыштарды қолданудан бас тартуға тырысыңыз.
 - Беттің үстінде суды немесе жуғыш құралды ұзақ уақыт қалдырмаңыз.
- Былғарыны тазалау
 - Жүйелі күтім жасамасаңыз және тазаламасаңыз, былғары тыстамаға ылғал жиналуы мүмкін, зең түзіледі, жылтыры кетеді, жарықтар пайда болады. Бұл жүргізушінің денсаулығына және

көңіл-күйіне әсер етеді. Сондықтан автокөліктегі былғары әрлеу элементтеріне жүйелі күтім жасап тұруға кеңес беріледі.

- ◇ Былғарының бетін тазалау үшін ылғал жұмсақ сүрткішті пайдаланыңыз. Егер мұқият тазалау қажет болса, былғарыға арналған арнайы тазартқышты қолданыңыз. Тазалағаннан кейін кептіру үшін құрғақ сүрткішті қолдануға немесе былғарының табиғи жолмен кебуіне мүмкіндік беруге болады.
- ◇ Былғарыны тазалауға әдеттегі дақ кетіргіштерді (кір жуатын ұнтақ, жуғыш құралдар және т. б.) қолданбаңыз, әйтпесе бұл бетті бүлдіреді, желінуіне немесе түсінің өзгеруіне алып келеді.

◆ Ауыстырып қосқыштарды тазалау

Ауыстырып қосқыштардың шаңын кетіру үшін шағын жұмсақ щетканы қолданыңыз.

◆ Әйнектерді тазалау

Әйнектерді тазалау үшін жұмсақ сүрткішті және арнайы құралды пайдаланыңыз. Қырнағыш тазартқыш құралдарды қолданбаңыз. Олар әйнектердің бетін сызуы немесе артқы әйнектің қыздыру элементін зақымдауы мүмкін.

◆ Қауіпсіздік белбеулерін тазалау

Қауіпсіздік белбеулерін жуу үшін бейтарап сабын ерітіндісіне немесе жылы суға малынған ысқышты немесе жұмсақ сүрткішті қолданыңыз. Қауіпсіздік белбеулерінде шектен тыс тозу белгілерінің немесе сызаттардың бар-жоғын жүйелі түрде қарап тексеріңіз.

Назар аударыңыз

- Қауіпсіздік белбеуінің оралып жиналмай тұрып толық кебуін күту қажет, әйтпесе бұл қауіпсіздік белбеуінің инерциялық шарғысын зақымдауы мүмкін.

◆ Еден жабынын тазалау

- ◇ Еден жабынын көбікті негіздегі жоғары сапалы тазартқыш құралмен тазалаңыз.
- ◇ Алдымен шаңсорғышпен шаңын сорып алыңыз, содан кейін айналдырған қимылдармен еден жабынын көбікті типті тазартқыш құралға малынған ысқышпен немесе щеткамен сүртіп шығыңыз.
- ◇ Шанақтың коррозияға ұшырауына жол бермеу үшін суды қолданбаңыз және еден жабынын мүмкіндігінше құрғақ ұстауға тырысыңыз.

Салонға күтім жасау

Сыртқы жағынан күтім жасау. Қажет болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

- ◆ Балауызбен өңдеу
 - ◇ Автокөліктің жылтыр өңін сақтау үшін шанақты жылтыратуға және балауызбен өңдеуге кеңес беріледі.
 - ◇ Егер шанақтың беті су жұқтырмайтын қасиеттерін жоғалтса, шанаққа балауыз жағуға немесе шанақты айына бір рет балауызбен өндеп отыруға кеңес беріледі.
 - ◇ Балауыз жақпас бұрын автокөлікті жуып, шанақты кептіріп алуға кеңес беріледі.
- ◆ Лак-бояу жабынына күтім жасау
 - ◇ Шанақты жаңбырдан кейін бірден сумен шайыңыз. Шанақтағы жаңбырдан болатын тамшылар біртіндеп кішірейеді, ал осы кезде жаңбыр суындағы қышқылдың концентрациясы ұлғаяды. Егер жаңбыр дақтарын мүмкіндігінше тезірек таза сумен жуып тастамасаңыз, лак-бояу жабыны барған сайын көбірек зақымданатын болады.
 - ◇ Балауызды жуып жібермеу және лак-бояу жабынының ескіруінің алдын алу үшін сілтілі жуғыш ұнтақ, сабынды су немесе детергент қолданбаңыз. Автожуу алаңында қызметкерлерге балауызды кетіруге арналған тазартқыштар қолданбауын ескертіңіз. Теңіз жағалауында немесе қатты ластанған жерде пайдаланылатын автокөліктерді күнделікті жуу қажет.
 - ◇ Автокөлікті таза жұмсақ сүрткішпен немесе ысқышпен сүртіңіз. Құрғақ сүрткішті немесе құрғақ ысқышты қолданбаңыз, олардан кейін металл үгінділері мен құм түйіршіктерінен сызаттар қалады. Автокөлікті абайлап судың ағу бағытымен жоғарыдан төмен қарай сүртіңіз, айналдыру қимылдары мен көлденең қимылдар жасамаңыз.
 - ◇ Кейбір тұрып қалған ластануларды (битум, құс саңғырығы, жәндіктер және т.б.) және коррозия іздерін арнайы тазартқыштармен дер кезінде кетіріңіз. Лак-бояу жабынының зақымдалуына жол бермеу үшін алмастарды немесе бензинді қолданбаңыз.
 - ◇ Май қалдықтары бар лас қолдарыңызбен шанақтың бетінен ұстамаңыз және лак-бояу жабынын май сіңген шүберекпен сүртпеңіз, химиялық реакциялардан сақтану үшін шанақтың үстіне маймен, органикалық еріткіштермен ластанған құралдарды және шүберекті қоймаңыз.
 - ◇ Лак-бояу жабынына соққылардың әсер етуінен және шанақ сызаттарынан сақтаныңыз. Егер сызатты, ішіне қарай майысқан жерді немесе бояудың қатпарланып түсуін байқасаңыз, жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне дереу жүгінуге кеңес беріледі.
 - ◇ Шанақтың сәндік бөлшектерін тазалау үшін жоғары сапалы жуғыш құралдарды қолданыңыз, боялған бетке сіңіп кетуіне жол бермеу үшін балауызды шектен тыс күшпен ысқыламаңыз.
 - ◇ Балауыз лак-бояу жабынына уақытша қорғанышты қамтамасыз етеді, сондықтан лак-бояу жабынына күтім жасау және шанақтың жылтырын дер кезінде қалпына келтіру үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүйелі түрде (тоқсан сайын) жүгініп отыруға кеңес беріледі.

Салонға күтім жасау

Салон күтімі оны тазалаудан тұрады. Тазалаудан кейін тиісті күйін сақтау үшін келесі кеңестерді орындаңыз:

- ◆ Алдыңғы панельді тазалап алғаннан кейін пластиктің ескіруін баяулату үшін тазартқыш қорғаныш сұйық балауыз қабатын жағуға болады.
- ◆ Былғары тыстаманы былғарыға арналған арнайы аэрозольді балауызбен өңдеуге, содан кейін құрғақ шүберекпен жылтыратып сүртуге болады.
- ◆ Әйнектерді жаңбыр жауғанда немесе қыста буланудың алдын алатын аэрозольді құралдармен өңдеуге болады.
- ◆ Автокөліктердегі тығыздауыштарды резеңкеге күтім жасау құралымен жүйелі түрде өңдеу тығыздауыштардың иілгіштігін ұзақ уақыт бойы сақтай алады.

Мотор майы

Мотор майының деңгейін тексеру

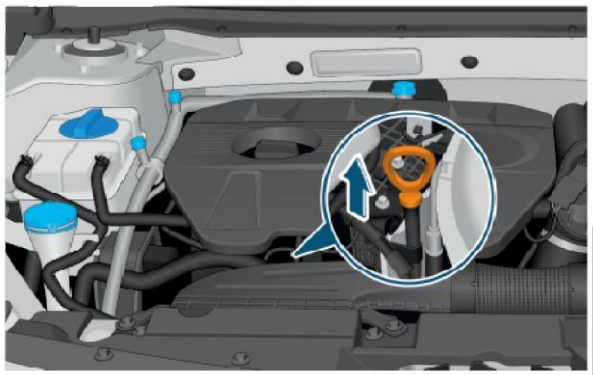
- ◆ Мотор майының деңгейін жүйелі түрде тексеріп отыру қажет.

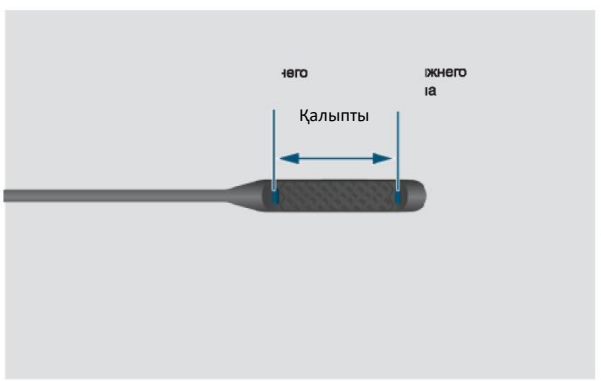

◆ Мотор майының деңгейін тексеру үшін келесі әрекеттерді орындаңыз:

1. Автокөлікті тегіс көлденең алаңға тоқтатыңыз, тұрақ тежегішін қосыңыз, қозғалтқышты өшіріңіз де, қозғалтқыш суығаннан кейін капотты ашыңыз.

2. Май өлшегіш сүңгіні суырып алыңыз.
3. Түксіз дәкемен май өлшегіш сүңгінің майын сүртіп алыңыз да, оны тірелгенше орнына сұғыңыз.

4. Шамамен 3 секундтан кейін май өлшегіш сүңгіні суырып алып, майдың нормаға сәйкес келуін не келмеуін тексеріңіз.

Хабарлама

- Май өлшегіш сүңгіні суырып алғанда немесе орнына салғанда май тамшыларының мотор бөліміне тамуына жол бермеу үшін оның астына дәке қойыңыз.

Мотор майын қосымша құю

Қажет болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Мотор майын қосымша құю үшін келесі әрекеттерді орындаңыз:

1. Май құятын ауыздың қақпағын сағат тіліне қарсы бағытта бұрап ашыңыз.
2. Майды шағын порциялармен құйыңыз және әр құйған сайын майдың деңгейін тексеріп тұрыңыз.
3. Май деңгейін қалыпқа келтіргеннен кейін май құятын ауыздың қақпағын орнына салып, сағат тілінің бағытында бұрап қатырыңыз.

Сақтандыру

- Май құю кезінде төгіп алмау үшін абай болыңыз. Егер май теріңізге тисе, оны мұқият жуып кетіріңіз.
- Құйғаннан кейін қозғалтқышты оталдырған кезде майдың ағуына және өртенуіне жол бермеу үшін май құю аузының қақпағын бұрап қатырыңыз.
- Мотор майы улы зат болып табылады және уланудан сақтану үшін балалардың қолы жетпейтін жерде түпнұсқа ыдысында сақталуы тиіс.

Назар аударыңыз

- Мотор майын нормадан асырып құймаңыз, әйтпесе бұл қозғалтқыштың зақымдалуына алып келеді.
- Осы нұсқаулықта ұсынылған мотор майын ғана қолдануға болады. Кепілдік сәйкес келмейтін мотор майын қолданудан туындаған ақауларға қолданылмайды.

Қоршаған ортаны қорғау

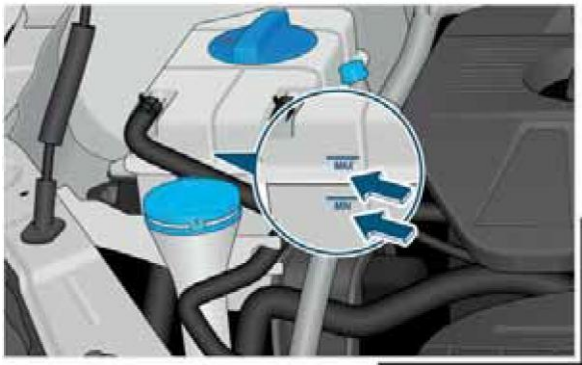
- Пайдаланылған мотор майын қоршаған ортаны қорғау ережелеріне сәйкес кәдеге жаратыңыз. Оны тұрмыстық қоқыспен бірге кәдеге жаратпаңыз, кәрізге немесе жерге төкпеңіз.

Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы

Салқындату сұйықтығының деңгейін тексеру

- Салқындату сұйықтығының деңгейін жүйелі түрде тексеріп отыру қажет. Қажет болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.
 - Салқындату сұйықтығының деңгейін тексеру үшін келесі әрекеттерді орындаңыз:
- Автокөлікті тегіс көлденең алаңға тоқтатыңыз, тұрақ тежегішін қосыңыз, қозғалтқышты өшіріңіз де, қозғалтқыш суығаннан кейін капотты ашыңыз.

2. Кеңейткіш бактағы салқындату сұйықтығының деңгейі келесі таңбалардың арасында тұрғанына көз жеткізіңіз:

- «MAX» — салқындату сұйықтығының үстіңгі шекті деңгейінің таңбасы.
- «MIN» — салқындату сұйықтығының астыңғы шекті деңгейінің таңбасы.
- Салқындату сұйықтығының деңгейі «MIN» және «MAX» таңбаларының арасында тұруы тиіс.

Назар аударыңыз

- Егер салқындату сұйықтығының деңгейі «MIN» таңбасынан төмен болса, салқындату сұйықтығын қосымша құю қажет. Салқындату сұйықтығының жеткіліксіздігі салқындату тиімділігіне әсер етеді және қозғалтқыштың зақымдалуына алып келеді.

Салқындату сұйықтығын қосымша құю

Салқындату сұйықтығын қосымша құю қауіпті операция болып табылады және кәсіби біліктілікті талап етеді, сондықтан техникалық қызмет көрсету үшін КАІҮІ ресми дилеріне дереу жүгіну ұсынылады.

Сақтандыру

- Абайсызда жұтып қоюдың және уланудың алдын алу үшін салқындату сұйықтығы балалардың қолы жетпейтін жерде түпнұсқа ыдысында сақталуы тиіс.
- Қозғалтқыш қызып тұрған кезде салқындату жүйесінде қысым болады. Салқындату сұйықтығының шашырауынан күйік шалудан сақтану үшін кеңейткіш бактың қақпағын ашпаңыз.

Назар аударыңыз

Салқындату сұйықтығын ауыстыру 2 жыл сайын немесе 40 000 км жол жүргеннен кейін жүзеге асырылуы тиіс.

- Тек осы нұсқаулықта ұсынылған салқындату сұйықтығын қолданыңыз. Кепілдік сәйкес келмейтін салқындату сұйықтығын қолданудан туындаған ақауларға және жүйеде салқындату сұйықтығының сәйкес келмейтін деңгейімен жұмыс істеуден туындаған ақауларға таралмайды.
- Егер салқындату сұйықтығы деңгейінің тез төмендеуі байқалса, салқындату жүйесінде жылыстау бар. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Назар аударыңыз

- Салқындату сұйықтығын тек қозғалтқыш суығаннан кейін қосымша құюға болады, ал салқындату сұйықтығының деңгейі «MAX» таңбасынан жоғары болуы тиіс, әйтпесе қозғалтқышты оталдырған кезде және салқындату сұйықтығы жоғары қысыммен тұрған кезде салқындату сұйықтығы шашырауы мүмкін.
- Күшті аяздарда салқындату сұйықтығының қатып қалуының алдын алу үшін күтілетін ауа температурасынан төмен қату температурасы бар салқындату сұйықтығын қолдану қажет.

Қоршаған ортаны қорғау

- Құйып алынған салқындату сұйықтығын қоршаған ортаны қорғау ережелеріне сәйкес кәдеге жаратыңыз. Оны тұрмыстық қоқыспен бірге кәдеге жаратпаңыз, кәрізге немесе жерге төкпеңіз.

Тежегіш сұйықтығы

Тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеру

- ◆ Тежегіш сұйықтығының деңгейін жүйелі түрде тексеріп отыру қажет. Қажет болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.
 - ◆ Тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеру үшін келесі әрекеттерді орындаңыз:
1. Автокөлікті тегіс көлденең алаңға тоқтатыңыз, тұрақ тежегішін қосыңыз, қозғалтқышты өшіріңіз де, қозғалтқыш суығаннан кейін капотты ашыңыз.

2. Компенсациялық бактағы тежегіш сұйықтығының деңгейі келесі таңбалардың арасында тұрғанына көз жеткізіңіз:
 - ◇ «MAX» — тежегіш сұйықтығының үстіңгі шекті деңгейінің таңбасы.
 - ◇ «MIN» — тежегіш сұйықтығының астыңғы шекті деңгейінің таңбасы.
 - ◇ Тежегіш сұйықтығының деңгейі «MIN» және «MAX» таңбаларының арасында тұруы тиіс.

- ◆ Автокөлікті пайдалану барысында тежегіш қыспақтарының тозуынан және саңылауының автоматты түрде реттелуінен тежегіш сұйықтығының деңгейі сәл төмендейді. Алайда тежегіш сұйықтығының деңгейі аз уақыт ішінде едәуір төмендейтін немесе «MIN» таңбасынан төмен түсіп кететін болса, бұл тежеу жүйесінде ықтимал жылыстаудың бар екенін көрсетеді. Бұл жағдайда, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Назар аударыңыз

- Егер тежегіш сұйықтығының деңгейі «MIN» таңбасынан төмен болса, тежегіш сұйықтығын қосымша құю қажет.

Тежегіш сұйықтығын қосымша құю

Егер тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеру қосымша құю қажеттігін көрсетсе, келесі әрекеттерді орындауыңыз қажет:

1. Қозғалтқыш салқын күйде тежегіш сұйықтығына арналған компенсациялық бактың қақпағын сағат тіліне қарсы бағытта бұрап ашыңыз.
2. Тежегіш сұйықтығын «MAX» және «MIN» таңбаларының арасындағы деңгейге дейін қосымша құйыңыз.
3. Тежегіш сұйықтығына арналған компенсациялық бактың қақпағын орнына салыңыз да, сағат тілі бағытында бұрап қатырыңыз.

5

Сақтандыру

- Тежегіш сұйықтығы улы зат болып табылады және кездейсоқ денеге тиюінің және жұтып қоюдан уланудың алдын алу үшін тежегіш сұйықтығы балалардың қолы жетпейтін жерде түпнұсқа герметикалық ыдысында сақталуы тиіс.
- Дене тежегіш сұйықтықпен кездейсоқ жанасқан кезде оны дереу таза сумен шайыңыз.

Назар аударыңыз

- Тежегіш сұйықтығын 2 жыл сайын немесе 40 000 км жол жүргеннен кейін ауыстырып отыру қажет, ерекше жағдайларда ауыстыру интервалы қысқартылуы тиіс.
- Тежегіш сұйықтығының сипаттамасы– теңгерілген қайнау температурасы (ERBP) 230 °C кем емес және құрамындағы ылғалымен теңгерілген қайнау температурасы (WERBP) 155 °C кем емес DOT4.
- Тежегіш сұйықтығы өте гигроскопиялы, сондықтан тежегіш сұйықтығына арналған компенсациялық бактың немесе тежегіш сұйықтығы бар ыдыстың қақпағын ұзақ уақыт ашық ұстамаңыз.
- Осы нұсқаулықта ұсынылған тежегіш сұйықтығын ғана қолдануға болады. Кепілдік сәйкес келмейтін тежегіш сұйықтығын қолданудан туындаған ақауларға қолданылмайды.
- Тежегіш сұйықтығы шанақтың лак-бояу жабынына күйдіретін әсер береді, сондықтан боялған бетке тиген тежегіш сұйықтығын бірден сүртіп алу қажет.

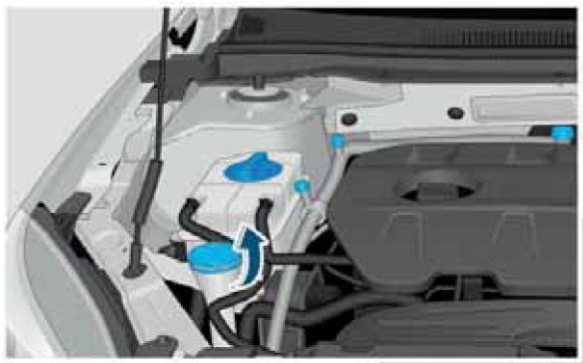
Қоршаған ортаны қорғау

- Құйып алынған тежегіш сұйықтығы қоршаған ортаны қорғау ережелеріне сәйкес кәдеге жаратылуы тиіс. Оны тұрмыстық қоқыспен бірге кәдеге жаратпаңыз, кәрізге немесе жерге төкпеңіз.

Әйнек жуғыш сұйықтығы

Әйнек жуғыш бағындағы сұйықтықтың деңгейін тексеріп отырыңыз. Егер сұйықтықтың деңгейі тым төмен болса, әйнек жуғыш сұйықтығын немесе әйнек жуғыш сұйықтығы мен судың қоспасын қосымша құйыңыз. Тек суды ғана пайдаланып алдыңғы әйнектің тазалығын қамтамасыз ету қиын.

Сақтандыру

- Әйнек жуғыш бағына қандай да бір қосқыштар қоспаңыз. Қосқан жағдайда алдыңғы әйнекте май дақтары немесе басқа ластану іздері қалып қоюы мүмкін. Бұл алдыңғы әйнек арқылы көріністі айтарлықтай нашарлатады және жол-көлік оқиғасына алып келуі мүмкін.

Назар аударыңыз

- Әйнек жуғыш сұйықтығының орнына басқа сұйықтықтарды пайдаланбаңыз, себебі бұл лак-бояу жабынында дақтардың түзілуіне алып келуі мүмкін.
- Әйнек жуғыш сұйықтығын жуғыш құралмен араластырмаңыз, себебі бұл жуғыш құралдың ыдырауына және әйнек жуғыш бүріккіштерінің бітеліп қалуына алып келуі мүмкін.

Беріліс қорабына арналған май

Беріліс қорабындағы майды тексеру, қосымша құю және ауыстыру әрекеттерін мамандар орындауы тиіс, сондықтан КАЙҮІ ресми дилерлеріне жүгінуге кеңес береміз.

Аккумулятор батареясы

Аккумулятор батареясын пайдалану бойынша нұсқаулар

Қозғалтқышты өшіргеннен кейін борттық электр жабдықтар қолданылған кезде аккумулятор батареясының заряды тез отыра бастайды:

- ◆ Қозғалтқышты өшіргеннен кейін борттық электр жабдықтарды ұзақ уақыт бойы қолданбаңыз.
- ◆ Автокөліктен түскен кезде барлық есіктердің жабық екеніне және бүкіл электр жабдықтардың (мысалы, жарықтың және т. б.) өшірілгеніне көз жеткізіңіз.

Аккумулятор батареясын тексеру

- 1 Оң шықпа
- 2 Теріс шықпа

- ◆ Аккумулятор батареясының оң және теріс шықпасындағы клеммалардың босап кетпеуін және коррозияға ұшырамауын тексеріңіз. Жарықтарының, сұйықтығының аққан жерлерінің және өзге де ақау белгілерінің бар-жоғын тексеру үшін аккумулятор батареясын сыртынан қарап шығыңыз. Мұндай белгілер болған жағдайда жөндету үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.
- ◆ Егер автокөлік ұзақ уақыт бойы тұрақта тұрған болса, аккумуляторының күйін жиі тексеріп отыру қажет.

Хабарлама

- Егер аккумулятор батареясы зарядының деңгейі төмен немесе аккумулятор батареясы зақымданған болса және бұл қозғалтқышты оталдыруды қиындатса, аккумулятор батареясын зарядтау немесе оны ауыстыру үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.
- Аккумулятор батареясын зарядтау білікті қызметкерлердің бақылауымен жүргізілуі тиіс, сондықтан аккумулятор батареясын зарядтауды КАІҮІ ресми дилерлеріне тапсыруға кеңес беріледі.
- Егер аккумулятор батареясын ауыстыру қажет болса, КАІҮІ ресми дилерлеріне хабарласуға кеңес береміз. Сәйкес келмейтін аккумулятор батареясын қолдану автокөліктің істен шығуына немесе электр жабдықтардың ақауына алып келуі мүмкін.

Қоршаған ортаны қорғау

- Қоршаған ортаның ластануына және денсаулыққа зиян келтіруге жол бермеу үшін аккумулятор батареясын кәдеге жаратуды мамандандырылған ұйым жүзеге асыруы тиіс.

Салон сүзгісі

Салон сүзгісі алдыңғы панельдегі ұсақ-түйек тартпасының артына орнатылған. Ол климаттық қондырғының дефлекторлары арқылы салонға шаң-тозаңның кіруіне жол бермейді және ұзақ пайдалану барысында бітеліп қалады. Егер климаттық қондырғының тиімділігі айтарлықтай төмендесе, салон сүзгісін тексеріңіз және қажет болса, оны ауыстырыңыз.

1. Желдеткішті және кондиционерді өшіріңіз, ұсақ-түйек тартпасын ашыңыз, шеткі күйге қайырыңыз да, ұсақ-түйек тартпасын шешіп алыңыз.

2. Салон сүзгісі қақпағының бекіткішін басыңыз және қақпақты шешіп алыңыз.

3. Сүзгіш элементті шешіп алыңыз.

4. Сүзгіш элементтің күйін тексеріңіз, сүзгіш элементтің бетіндегі ластауыштарды кетіріңіз, қажет болса, оны ауыстырыңыз.

5. Салон сүзгісінің таза сүзгіш элементін таңбасын төмен қаратып ұяшыққа салыңыз, салон сүзгісінің қақпағын орнына салыңыз, содан кейін ұсақ-түйек тартпасын орнына орнатыңыз.

Назар аударыңыз

- Салон сүзгісін 3 ай сайын немесе 5 000 км жол жүргеннен кейін тексеруге және тазалап отыруға, қажет болса, сүзгіш элементін ауыстыруға кеңес береміз.
- Салон сүзгісінің сүзгіш элементін тазалауға суды қолданбаңыз.
- Ауыстырған кезде КАІҮІ ресми дилерлері ұсынатын түпнұсқа қосалқы бөлшектерді қолданыңыз.
- Ұсақ-түйек тартпасын шешіп алу және орнату техникалық күрделі әрекет, бұл жұмысты өз бетіңізше орындаған кезде ұсақ-түйек тартпасын зақымдап алуыңыз мүмкін, сондықтан КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.
- Ұсақ-түйек тартпасын шешіп алу және орнату үшін шамадан тыс күш қолданбаңыз.

Ауа сүзгісі

Сүзгіш элементке шөккен шаң-тозаңның шектен тыс мөлшері кіргізу жағындағы кедергіні ұлғайтады, қозғалтқыштың қуатын төмендетеді және отын шығынын көбейтеді. Ауа сүзгісінің сүзгіш элементінің күйін жүйелі түрде тексеріп және тазалап отыруға кеңес беріледі. Қажет болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

1. Капотты ашыңыз.
2. Ауа сүзгісі корпусының үстіңгі бөлігінің бекіту винттерін бұрап ашыңыз және ауа сүзгісі корпусының үстіңгі бөлігін шешіп алыңыз.

3. Ауа сүзгісінің сүзгіш элементін алыңыз.
4. Ауа сүзгісінің сүзгіш элементінің күйін тексеріңіз және оның бетін ластауыштардан тазартыңыз, қажет болса, ауыстырыңыз.
5. Ауа сүзгісінің таза сүзгіш элементін ұяшыққа салыңыз және ауа сүзгісі корпусының үстіңгі бөлігін орнатыңыз.

Назар аударыңыз

- Ауа сүзгісін 5 000 км жол жүрген сайын тексеруге және тазалап отыруға, қажет болса, сүзгіш элементін ауыстыруға кеңес береміз.
- Ауа сүзгісінің сүзгіш элементін тексергеннен және тазалағаннан кейін оны орнына орнату қажет. Деформацияланған немесе зақымданған жағдайда ауа сүзгісінің сүзгіш элементін бірден ауыстыру қажет.
- Ауыстырған кезде КАІҮІ ресми дилерлері ұсынатын түпнұсқа қосалқы бөлшектерді қолданыңыз.

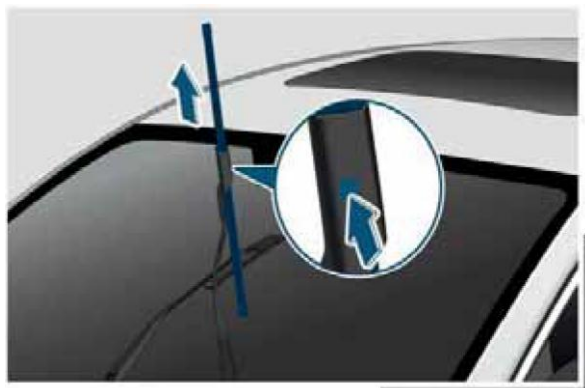

Әйнек тазартқыштар

- ◆ Жүргізушінің көру мүмкіндігі жақсы болуы тиіс. Қауіпсіздік мақсатында әйнектазартқыш щеткалары ақаусыз күйде ұсталуы тиіс.
- ◆ Шектен тыс тозған немесе ластанған әйнек тазартқыш щеткаларынан әйнекте сызаттар түзіледі, көрініс нашарлайды және қозғалыс қауіпсіздігі төмендейді.
- ◆ Әйнектазартқыш щеткаларының күйін жүйелі түрде тексеріп, тозған және зақымдалған жағдайда оларды дер кезінде ауыстырып отырыңыз. Қажет болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Алдыңғы әйнек тазартқыштың щеткаларын ауыстыру

1. Оталдыру жүйесін өшіріңіз («OFF» күйі) және оталдыру жүйесін өшіргеннен кейін 10 секундтың ішінде әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышын «MIST» күйіне ауыстырыңыз. Әйнек тазартқыштардың жетектері бұрылады және жүрісінің ортасына келіп тоқтайды. Бұл сервистік күй.
2. Әйнек тазартқыштың жетегін алдыңғы әйнектен қайырып көтеріңіз және ұстап тұрыңыз.

3. Бұғаттау түймесін баса отырып, әйнеккөтергіш щеткасын жоғары көтеріп, алып тастаңыз.
4. Алдыңғы әйнектазартқыштың щеткасын кері тәртіппен орнатыңыз және оның орнына бекітілгеніне көз жеткізіңіз.
5. Әйнек тазартқыштың жетегін абайлап алдыңғы әйнектің бетіне түсіріңіз.

6. Оталдыру жүйесін қосыңыз («ON» күйі), әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышын «MIST» күйіне апарыңыз, әйнек тазартқыш сервистік күйден шығады.
7. Алдыңғы әйнек тазартқыштың тиісінше жұмыс істеп тұрғанына көз жеткізіңіз.

Назар аударыңыз

- Қозғалысты бастамас бұрын әйнек тазартқыш жетектерінің жұмысқа жарамды күйде тұрғанына көз жеткізіңіз.
- Жаңа әйнек тазартқыш щеткалары ұзындығы және басқа өлшемдері бойынша сәйкес келуі тиіс.
- Әйнек тазартқыш жетегін әйнек бетіне түсірген кезде әйнекке соғылуына жол бермеу үшін абайлау қажет.

Хабарлама

- Егер әйнек тазартқыш щеткаларын ауыстыру қажет болса, ауыстыру үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Дөңгелектер

Шиналарды сынап жүргізу

- ◆ Сынап жүргізу кезеңінде жаңа шиналар жол бетімен оңтайлы ілінісуді қамтамасыз етпеуі мүмкін, сондықтан жол-көлік оқиғаларынан сақтану үшін қозғалыс жылдамдығы жоғары болмауы, ал көлікті жүргізу ерекше сақтықпен жүзеге асырылуы тиіс.
- ◆ Жүргізіп сыннан өткізілмеген немесе шамадан тыс тозған шиналар жол бетімен жеткілікті түрде ілінісуді қамтамасыз етпейді және тежеу тиімділігін төмендетеді.
- ◆ Егер қозғалыс кезінде әдеттен тыс дірілді немесе автокөлікті шетке бұрып әкеткенін сезсеңіз, дереу көлікті тоқтату және шиналардың зақымдалмағанын тексеру қажет.
- ◆ Шиналардың біркелкі емес және шектен тыс тозуын байқасаңыз, техникалық қызмет және жөндеу көрсетуден өту үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Сақтандыру

- Шина жарылған немесе шинадағы қысым кенеттен түсіп кеткен жағдайда жол-көлік оқиғасының ықтималдығы жоғары болады.
- Зақымдалған шиналар мен дөңгелек дискілерін, сондай-ақ тозу индикаторларына дейін тозған шиналарды қолданбаңыз. Олай болмаған күнде қозғалыс кезінде шинаның жарылуының салдарынан жол-көлік оқиғалары және жарақаттар болуы әбден ықтимал.
- Алты жылдан асқан шиналарды қолданбаңыз.
- Ешбір жағдайда шыққан тегі белгісіз ескі дөңгелек дискілері мен шиналарды қолданбаңыз, әйтпесе бұл қозғалыс кезінде автокөлікті басқарудан айырылуға алып келуі және жол-көлік оқиғасына ұшыратуы мүмкін.
- Протекторы қалпына келтірілген шиналарды қолданбаңыз, себебі қызмет ету мерзімі аяқталғаннан кейін шина қаңқасында өзгерістер болуы мүмкін, мұндай шиналардың төзімділігі шектеулі болуы мүмкін, бұл қозғалыс қауіпсіздігіне әсер етеді.

Назар аударыңыз

- Шиналарды химиялық заттардың, майлардың, жағармайдың, отынның және тежегіш сұйықтығының әсеріне ұшыратпаңыз.

Дөңгелектердің істен шығуының алдын алу бойынша шаралар

- ◆ Жиектастан немесе осыған ұқсас кедергілерден мүмкіндігінше ақырын және тік бұрышпен басып өту қажет.
- ◆ Шиналарда зақымдарының (кесілулер, тозу, қатпарлану, деформация немесе ісінулер секілді) болмауын жүйелі түрде тексеріп отырыңыз.
- ◆ Шина протекторының жырашықтарына кептеліп қалған қоқысты мезгіл-мезгілімен тазалап отырыңыз.

Шиналарды сақтау бойынша нұсқаулар

- ◆ Дөңгелектің айналу бағытын және динамикалық теңгерімін сақтау үшін шинаны шешіп алар алдында оған айналу бағытын көрсететін белгі салу және кейін оны осы белгісіне сәйкес орнату қажет.
- ◆ Шешіп алынған дөңгелектерді немесе шиналарды салқын, құрғақ, жарықтан қорғалған болуы абзал жерде сақтау қажет.
- ◆ Дөңгелек дискілеріне орнатылған шиналар тік күйінде сақталмауы тиіс. Дөңгелек дискілеріне орнатылмаған шиналар тік күйінде (шина протекторына қойылған күйде) сақталуы тиіс.

Техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Жаңа шиналар мен дөңгелек дискілері

- ◆ Жаңа шиналардың өлшемділігінің, жүктеме және жылдамдық индекстерінің, сондай-ақ конструкциялық типінің түпнұсқа шиналарға барынша ұқсас екеніне көз жеткізіңіз.
- ◆ Бір шинаны ғана емес, кемінде бір осьтегі екі шинаны бірге ауыстыруға тырысыңыз.
- ◆ Берілген модельге мақұлданған өлшемділігінен үлкен шиналарды қолданбаңыз, себебі бұл шинаның шанаққа тиюінің салдарынан апатқа алып келуі мүмкін.
- ◆ Автокөлікке өлшемділіктері немесе типтері әртүрлі шиналарды, сондай-ақ жаздық, қыстық немесе бүкілмаусымдық шиналарды бірге орнатпаңыз.
- ◆ Біз КАІҮІ компаниясы сәйкес модель үшін мақұлдаған шиналар мен дөңгелек дискілерінің комбинацияларын қолдануға кеңес береміз. Мақұлданбаған дөңгелек дискілері мен шиналарды орнатқан жағдайда біз автокөліктің қауіпсіздігіне кепілдік бере алмаймыз.
- ◆ Автокөлікке дөңгелек орнатқаннан кейін әрбір жолы дөңгелек болттарының бұрап қатыру сәттерінің сәйкестігін ($130 \pm 10 \text{ Н} \cdot \text{м}$) тексеріңіз.

Шағын қосалқы дөңгелек

- ◆ Шағын қосалқы дөңгелек конструкциясы, протекторының бедері, жүктеме және жылдамдық индекстері және т.б. бойынша стандартты дөңгелектермен бірдей емес. Автокөлікті шағын қосалқы дөңгелек орнатылған күйде ұзақ пайдалануға рұқсат етілмейді.
- ◆ Төтенше жағдайда шағын қосалқы дөңгелекті орнатқаннан кейін қауіпсіздік мақсатында шағын қосалқы дөңгелекті ауыстырып алу үшін мүмкіндігінше тездетіп КАІҮІ ресми дилеріне тезірек баруға кеңес беріледі.

Сақтандыру

- Шағын қосалқы дөңгелекті тек төтенше жағдайда тек уақытша пайдалануға болады, бұл ретте максималды қозғалу жылдамдығы 80 км/сағ аспауы тиіс.

Жаздық шиналар

Шина протекторының биіктігі күшті жаңбыр кезінде автокөліктің қозғалу қауіпсіздігіне тікелей әсер етеді. Егер протектордың биіктігі 3 мм шамасынан кем болса, аквакалықтау қаупі жоғары болады.

Қыстық шиналар

- ◆ Қыстық шиналар қар және мұз басқан жолмен ілінісу бойынша жақсартылған сипаттамаларға ие, ал резеңкенің арнайы құрамы қыстық шиналарға төмен температуралар жағдайында өз қасиеттерін сақтауға, ең жақсы тежелу тиімділігін және сәйкесінше қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.
- ◆ Қыстық шиналар барлық дөңгелектерде қолданылуы тиіс.
- ◆ Қармен және мұзбен немесе $+7^\circ\text{C}$ -тан төмен температурада жүрген кезде қыстық шиналарды қолдануға кеңес беріледі.
- ◆ Тек осы автокөлікте қолдануға мақұлданған және өлшемділігі, жүктеме және жылдамдық индекстері бойынша түпнұсқа шиналармен бірдей радиалды қыстық шиналарды ғана қолданыңыз.
- ◆ Қыстық шиналардың протекторының биіктігі жеткілікті болуы тиіс (протектордың биіктігі 4 мм шамасынан кем болмауы тиіс; егер протектордың биіктігі 4 мм шамасынан кем болса, қыста қолданылуы шектеулі).

Сақтандыру

- Жаздық шиналар және қыстық шиналар сәйкес ауа райы жағдайларында жолдармен жүрудің әдеттегі жағдайлары есепке алына отырып әзірленген. Қыста қыстық шиналарды қолдануға кеңес беріледі. Жаздық шиналар төмен температуралар жағдайында жүруге айтарлықтай дәрежеде азырақ жарамды, мұның нәтижесінде жолмен ілінісу және тежелу тиімділігі нашарлайды.
- Жаздық шиналар қыста өте төмен температураларда қолданылған жағдайда бүкіл беттерінде жарықтар пайда болуы мүмкін, олар шектен тыс шуға және теңгерімінің бұзылуына алып келеді.
- Қыстық шиналарды орнатқаннан кейін құрғақ жолдарда жолмен ілінісудің төмендеуі, жоғары шу деңгейі және протектордың тез тозуы байқалуы мүмкін. Қыстық шиналарға ауысқан кезде автокөліктің басқарылуы мен тежелуіндегі өзгерістерді ескеріңіз.
- Қыстық шиналарға арналған максималды жылдамдық салыстырмалы түрде төменірек, шиналарға арналған максималды рұқсат етілген жылдамдықтан асырмаңыз.
- Температура +7 °C жоғары көтерілген кезде қозғалыс қауіпсіздігін және пайдаланушылық сипаттамаларын жақсарту үшін қыстық шиналарды дер кезінде жаздық шиналарға ауыстырыңыз.

5

Жасырын зақымдар

Шиналар мен дөңгелек дискілерінің зақымдары көп жағдайда байқалмайды, бірақ қозғалыс кезіндегі әдеттен тыс діріл немесе автокөліктің шетке тартып әкетуі шиналардың зақымданғанының белгілері болуы мүмкін. Егер шиналар зақымдалған деп күдіктенсеңіз, автокөліктің жылдамдығын түсіріңіз және шиналардың зақымданғанын не зақымданбағанын тексеру үшін тоқтаңыз. Егер сыртынан зақымдану белгілері көрінбесе, шиналарды тексерту үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Протекторының бағытталған бедері бар шиналар

Кейбір шиналар қапталындағы дөңгелектің айналу бағытын білдіретін көрсеткілермен немесе таңбалармен таңбаланады. Мұндай шиналар айналу бағытының таңбаламасына сәйкес орнатылуы тиіс. Айналу бағыты сәйкес болмаған жағдайда қозғалыс кезінде діріл, шу, тез тозу, жаңбырлы күндері жолмен айтарлықтай нашар ілінісу және т. б. белгілер пайда болуы мүмкін.

Шиналардағы қысымды тексеру

Шиналардағы тағайындалған қысым мәндері бар жапсырма автокөліктің жүргізуші жағындағы (ортаңғы) В бағанында орналасқан.

- ◆ Шиналардағы қысымды жапсырмада көрсетілген мәнге сәйкестігіне қатысты тексеріп отырыңыз.
- ◆ Шина шұрасының қалпақшасын бұрап ашыңыз (қалпақша жоғалған жағдайда дереу жаңасын салыңыз).
- ◆ Шиналардағы қысымды тексеру үшін жоғары сапалы манометр қолданыңыз. Визуалды тексерумен ғана шиналардағы қысымның нормаға сәйкестігін анықтау мүмкін емес.
- ◆ Манометрді шинаның шұрасына жалғаңыз.
- ◆ Шиналардағы қысымды салқын күйінде тексеріңіз. Температура жоғарылаған жағдайда ауа қысымы біршама жоғары болады, алайда мұндай жағдайда шиналардағы қысымды азайту қажет емес.
- ◆ Шиналардағы қысымды беткейлі жол аймақтарынан тыс жерлерде жолаушылар мен жүктің салмағын біркелкі етіп бөліп орналастырғандағы автокөліктің жүктемесіне сәйкес нормаға келтіріңіз.
- ◆ Сондай-ақ қосалқы дөңгелек шинасындағы қысымды тексеріп отыру қажет.
- ◆ Шиналардың шұраларының қалпақшаларын орнына салып, бұрап қатырыңыз.

Сақтандыру

- Шиналардағы сәйкес емес қысым шинаның жарылуына және тесілуіне алып келуі мүмкін, бұл жол-көлік оқиғасына ұшыратады.
- Шиналардағы қысымды кемінде айына бір рет және алыс жолға шығар алдында тексеріп отырыңыз. Апаттардан сақтану үшін шиналардағы қысым тағайындалған мәнге сәйкес болуы тиіс. Қысым жеткіліксіз болған жағдайда шинаның деформациялануы, оның қызып кету ықтималдығы, протекторының қатпарланып ажырау және жыртылу ықтималдығы артады.
- Шиналардағы тым төмен немесе тым жоғары қысым шиналардың тозуын үдетеді және автокөліктің бағдарлық тұрақтылығын төмендетеді.
- Міндетті түрде шиналардың шұраларына қалпақшаларын орнатыңыз. Қалпақша шұраға шаң-тозаңның кіруін және ластануын болдырмайды.

Дөңгелектердің орындарын ауыстырып салу

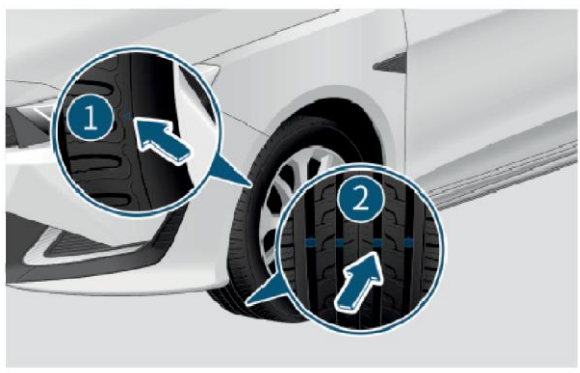
- ◆ Шиналардың әркелкі тозуына жол бермеу және олардың қызмет мерзімін ұзарту үшін автокөліктің жүріп өткен 30 000 км сайын дөңгелектердің орындарын ауыстырып салуға кеңес беріледі. Дөңгелектердің орындарын ауыстырып салу жиілігі көлікті жүргізу стиліне және жол жағдайларына байланысты.
- ◆ Дөңгелектерді ауыстырып салғаннан кейін шиналардағы қысымды нормаға келтіріңіз.

Хабарлама

- Дөңгелектерді ауыстырып салғаннан кейін шиналардағы қысымды бақылау жүйесі калибрлеуді қажет етеді. Ол үшін КАІҮІ ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Шиналардың тозу индикаторлары

- ◆ Шинада тозу индикаторлары болады. ① көрсеткісі шинаның қапталындағы тозу индикаторының орналасқан жерін көрсететін таңбаны білдіреді.
- ◆ Протектор блоктарының арасындағы биіктігі 1,6 мм дөңес түріндегі тозу индикаторы ② көрсеткісімен белгіленген. Егер протектор тозу индикаторларына дейін тозған болса, бұл шина әрі қарай пайдалануға қауіпсіз емес және дереу ауыстырылуы тиіс. Қажет болса, техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Дөңгелектерді теңгеру

Жаңа автокөліктер динамикалық теңгерілген дөңгелектермен жинақталады. Автокөліктің жүрген сайын әртүрлі факторлардың әсерімен дөңгелектердің теңгерімі бұзылуы мүмкін. Дөңгелектерді динамикалық теңгеруді үнемі тексеріп тұру және оларды жаңадан теңгеру керек.

Дөңгелектердің орнатылу бұрыштарының бұзылуы

Дөңгелектердің сәйкес емес орнатылу бұрыштары шиналардың әркелкі және шектен тыс тозуына алып келеді, бұл қозғалыс қауіпсіздігіне әсер етеді. Егер шиналардың біркелкі емес немесе шектен тыс тозуы байқалса немесе автокөліктің қозғалыс кезінде бір жаққа қарай тартып тұратынын байқасаңыз, дөңгелектердің орнатылу бұрыштарын тексерту және реттеу үшін КАІҮІ ресми дилеріне кідірместен жүгінуге кеңес беріледі.

Техникалық қызмет көрсету мерзімділігінің кестесі

Кестеде автокөлікке жүргізілуі тиіс техникалық қызмет көрсетудің түрлері көрсетілген. Белгіленген қашықтықты жүріп өткенде автокөлікті КАІҮІ ресми дилеріне техникалық қызмет көрсетуге беріңіз (осындай жүріп өткен қашықтықта техникалық қызмет көрсетудің түрлері ★ белгісімен белгіленген).

№	Техникалық қызмет көрсету түрі	Техникалық талаптар	жүріп өткен жол бойынша техникалық қызмет көрсету мерзімділігі (км)		
			Әр 10 000 сайын	Әр 20 000 сайын	Әр 30 000 сайын
1	Сырттан бақылап қарап тексеру	Сызаттарсыз	★	★	★
2	Сыртқы және ішкі есік тұтқаларын тексеру	Жұмысы қалыпты	★	★	★
3	Төрт есіктің топсаларын тексеру	Жұмысы қалыпты, бөтен шуы жоқ	-	★	★
4	Төрт есіктің әйнеккөтергіштерін тексеру	Әйнектердің қажалусыз көтерілуі және түсірілуі	★	★	★
5	Төрт есіктің ауыстырып қосқыштары мен құлыптарын тексеру	Жұмысы қалыпты, бөтен шуы жоқ	★	★	★
6	Орталық құлыпты тексеру	Жұмысы қалыпты	-	★	★
7	Жарық аспаптарын тексеру (шалғай және таяу жарық, бұрылыс көрсеткіштері, артқы тұман шамдары, апаттық жарық сигналын беру жүйесі, стоп-сигналдар, артқы жүріс шамдары, нөмір белгісін жарықтандыру шамдары, алдыңғы төбе плафоны және т. б.)	Жарық қалпында	★	★	★
8	Ауыстырып қосқыштарды тексеру (әйнек тазартқыштардың ауыстырып қосқышы, жарық ауыстырып қосқышы, фаралар түзеткіші және т. б.)	Жұмысы қалыпты, қажалу жоқ	★	★	★
9	Аспаптар тақтасындағы әр сигнал және бақылау шамдарын тексеру	Әр сигнал және бақылау шамының индикациясы қалпында	★	★	★
10	Мультимедиа жүйесін тексеру (басқару панелі, орталық дисплей, динамиктер және т. б.)	Мультимедиа жүйесінің жұмысы қалыпты, пернелер бастапқы күйіне қайтып оралады	★	★	★
11	Дыбыс сигналын тексеру	Дыбыс сигналының жұмысы қалыпты	★	★	★
12	Рульді тексеру	Рульді биіктігі бойынша бірқалыпты реттеу	★	★	★
13	Төбедегі люктің күнқағар қалқасын* тексеру	Жұмысы қалыпты	★	★	★

№	Техникалық қызмет көрсету түрі	Техникалық талаптар	жүріп өткен жол бойынша техникалық қызмет көрсету мерзімділігі (км)		
			Әр 10 000 сайын	Әр 20 000 сайын	Әр 30 000 сайын
14	Климаттық қондырғының басқару панелінің түймелерін және дефлекторларын тексеру	Ауаның жеткілікті кіріс ағыны, температураны реттеу қалыпты, ауаның үлестіру режимдерінің ауыстырылуы қалыпты, ауа рециркуляциясының қосылуы қалыпты	★	★	★
15	Күнқағарларды, стақан қойғыштарды, ұсақ-түйек бөлімдерін, электр қуаты ағытпасын және т. б. тексеру	Жұмысы қалыпты	-	★	★
16	Салон сүзгісін тексеру	Зақымдарының, қоқыстың болмауы	★	★	★
17	Орындықтарды және қауіпсіздік белбеулерін тексеру	Жұмысы қалыпты, бөтен шуы жоқ	★	★	★
18	Селектор иінтірегін тексеру	Қажалусыз біркелкі қозғалыс	★	★	★
19	Ілінісу педалін тексеру (механикалы беріліс қорабы)	Қажалусыз біркелкі жүріс	★	★	★
20	Тежегіш педалін және акселератор педалін тексеру	Қажалусыз біркелкі жүріс	★	★	★
21	Тұрақ тежегішін тексеру	Тиісінше жұмыс істейді	★	★	★
22	Ішкі және сыртқы артқы көрініс айналарын тексеру	Зақымдарының болмауы	★	★	★
23	Әйнек тазартқыштардың щеткалары мен әйнек жуғыштың бүріккіштерін тексеру	Жұмысы қалыпты, бүріккіштер бітелмеген	★	★	★
24	Аккумулятор батареясын тексеру	Оң және теріс шықпаларда клеммалардың сенімді қосылысы, коррозия жоқ, кернеуі қалыпты	★	★	★
25	Мотор бөліміндегі сымдар жүйесін және өткізгіш құбырларды тексеру	Сымдар жүйелері ақаусыз, зақымдары жоқ, дұрыс жүргізілген; жылыстаулар жоқ; жылу көздерінен жеткілікті қашықтықта	★	★	★
26	Әйнек жуғыш сұйықтығын тексеру	Нормаға сәйкес, қажеттілігіне қарай қосымша құю	★	★	★
27	Мотор майының деңгейін тексеру	Май деңгейі қалыпты	★	★	★
28	Майды, май сүзгісін ауыстыру және май табандығын тазалау	10 000 км сайын ауыстыру, май деңгейі «MIN» және «MAX» таңбаларының арасында	★	★	★

№	Техникалық қызмет көрсету түрі	Техникалық талаптар	жүріп өткен жол бойынша техникалық қызмет көрсету мерзімділігі (км)		
			Әр 10 000 сайын	Әр 20 000 сайын	Әр 30 000 сайын
29	Май сүзгісін, май табандығын, құйып алу саңылауының тығынын және беріліс қорабының картерін майдың жылыстауына қатысты тексеру	Майдың жылыстау белгілері жоқ	★	★	★
30	Қозғалтқышты салқындату сұйықтығының деңгейін тексеру және қата бастау температурасын анықтау	Салқын күйінде сұйықтықтың деңгейі «MIN» және «MAX» таңбаларының арасында	★	★	★
31	Тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеру және ылғалдың мөлшерін өлшеу	2 жыл немесе 40 000 км сайын ауыстыру, деңгейі «MIN» және «MAX» таңбаларының арасында	★	★	★
32	Генератор белбеуін тексеру	Босамаған, жарықтары, қатпарлануы, сырлануы жоқ (60 000 км сайын ауыстыру)	-	★	★
33	Ауа сүзгісінің сүзгіш элементін тексеру	Зақымдарының, қоқыстың болмауы	★	★	★
34	Ауа сүзгісінің сүзгіш элементін ауыстыру	20 000 км сайын ауыстыру (Шаң-тозаңы тым көп жағдайларда сүзгіш элементті 15 000 км сайын немесе одан жиі ауыстыру қажет)	-	★	-
35	Оталдыру білтелерін ауыстыру	30 000 км сайын ауыстыру	-	-	★
36	Автоматтық беріліс қорабындағы майдың деңгейін тексеру	Май деңгейі қалыпты, майдың сапасын қалыпты, 40 000 км жол жүрген сайын ауыстыру	★	★	★
37	Механикалық беріліс қорабындағы майды ауыстыру және беріліс қорабының ішін шаю	Жыл сайын немесе 30 000 км сайын ауыстыру	-	-	★
38	Салқындату агентінің айналу контурын тексеру	Өткізгіш құбырлары дұрыс өткізілген, жылыстаулары жоқ	-	★	★
39	Салқындату сұйықтығының өткізгіш құбырларын тексеру	Жарықтары, жылыстаулары жоқ, дұрыс тартылған	★	★	★
40	Амортизаторларды тексеру	Майдың жылыстау белгілері, бөтен шу жоқ	★	★	★

№	Техникалық қызмет көрсету түрі	Техникалық талаптар	жүріп өткен жол бойынша техникалық қызмет көрсету мерзімділігі (км)		
			Әр 10 000 сайын	Әр 20 000 сайын	Әр 30 000 сайын
41	Тежегіш қыспақтарын тексеру	Тозу шегіне жетпеген, әркелкі тозудың болмауы	★	★	★
42	Күпшек мойынтіректерінде сыртылдың бар-жоғын тексеру	Шу жоқ	-	★	★
43	Шиналардағы қысымды тексеру және бақылап қарап тексеру	Шиналардағы қысым қалыпты, әркелкі және шектен тыс тозу белгілері жоқ	★	★	★
44	Дөңгелектердің орындарын ауыстырып салу, дөңгелек болттарын бұрап қатыру, дөңгелек жетектерінің біліктерінің сомындарын бұрап қатыру	Бұрап қатыру сәттері тағайындалған мәндерге сәйкес келеді	-	-	★
45	Төрт теңдей бұрыштық жылдамдықтар топсаларының тысқаптарында зақымдар бар-жоғын тексеру	Зақымдарының болмауы	★	★	★
46	Төрт теңдей бұрыштық жылдамдықтар топсаларының тысқаптарында зақымдар бар-жоғын тексеру	Зақымдарының болмауы	★	★	★
47	Бұрылыс құлақтарының шарлы тіреулерінің люфті тексеру	Люфті қалыпты	★	★	★
48	Жүріс бөлігінің бұрандалы бекіткіштерінің (алдыңғы амортизатор бағандарын шанаққа бекіту сомындарының, амортизатор бағандарын бұрылатын құлақтарға бекіту болттарының, бұрылу құлақтарының иінтіректерінің бекіту сомындарының, артқы иінтіректерді рама астына бекіту болттарының, артқы амортизаторларды шанаққа бекіту болттарының, артқы амортизаторларды күпшек мойынтіректерінің корпустарына бекіту болттарының, артқы аспаның бойлық иінтіректерінің кронштейндерін шанаққа бекіту болттарының, артқы аспа тартқыштарын рама астына бекіту болттарының, күпшек мойынтіректерінің корпустарын бекіту болттарының) бұрап қатыру сәттерін тексеру	Бұрап қатыру сәттері тағайындалған мәндерге сәйкес келеді	-	★	★
49	Жүріс бөлігіне бекітілген өткізгіш құбырларды, отын бағын тексеру	Өткізгіш құбырлары дұрыс өткізілген, жылыстаулары жоқ	★	★	★

№	Техникалық қызмет көрсету түрі	Техникалық талаптар	жүріп өткен жол бойынша техникалық қызмет көрсету мерзімділігі (км)		
			Әр 10 000 сайын	Әр 20 000 сайын	Әр 30 000 сайын
50	Жетек біліктерін және руль тартқыштарын тексеру	Люфті қалыпты	★	★	★
51	Диагностикалық тестердің көмегімен тексеру	ақаудар кодтары жоқ, датчиктердің жұмысы қалыпты	★	★	★
52	Борттық құралдарды және қосалқы дөңгелекті тексеру	Борттық құрал бар, қосалқы дөңгелек шинасындағы қысым қалыпты	★	★	★

Ауыстыру интервалдары (қай мерзімнің бұрын орын алатынына байланысты):					
1. Тежегіш сұйықтығы және салқындату сұйықтығы 2 жыл сайын немесе 40 000 км жол жүргеннен кейін ауыстырылуы тиіс.					
2. Белсендірілген көмірі бар адсорбер 3 жыл сайын немесе 60 000 км жол жүргеннен кейін ауыстырылуы тиіс.					
3. Механикалық беріліс қорабындағы май жыл сайын немесе 30 000 км жүріп өткен жолдан кейін, автоматтық беріліс қорабындағы май 40 000 км жүріп өткен жолдан кейін немесе автокөлік суға батырылғаннан кейін ауыстырылуы тиіс.					
4. Дроссельді жапқышты тазалау 20 000 км сайын.					
5. Салон сүзгісінің сүзгіш элементін тексеру 3 ай сайын немесе қажеттілігіне қарай ауыстыру.					
6. Барлық төрт дөңгелектің орнатылу бұрыштарын реттеу 20 000 км жол жүрген сайын.					
7. Дөңгелектердің орындарын ауыстырып салу 30 000 км жол жүрген сайын.					
8. Отын бағының желдету жүйесінің құбыршектерін ауыстырудың қолайлы интервалы 10 жылды немесе 500 000 км жүріп өткен жолды құрайды.					
9. Отын бағының отын құю құбыршегін ауыстыру аралығы: 10 жыл немесе жүріп өткен 500 000 км сайын.					

! Назар аударыңыз					
- Жүргізу стиліне, қоршаған орта жағдайларына және жол жағдайларына байланысты ауыстыру интервалдары қысқаруы мүмкін, компоненттерді ауыстыру қажеттілігі бақылап қарап тексерудің нәтижелері бойынша анықталады. - Автокөлікке техникалық қызмет көрсеткеннен кейін КАІҮІ ресми дилері шамның жанып не жанбай тұрғанына қарамастан диагностикалық тестердің көмегімен техникалық қызмет көрсету сигнал шамын нөлдеуі тиіс.					

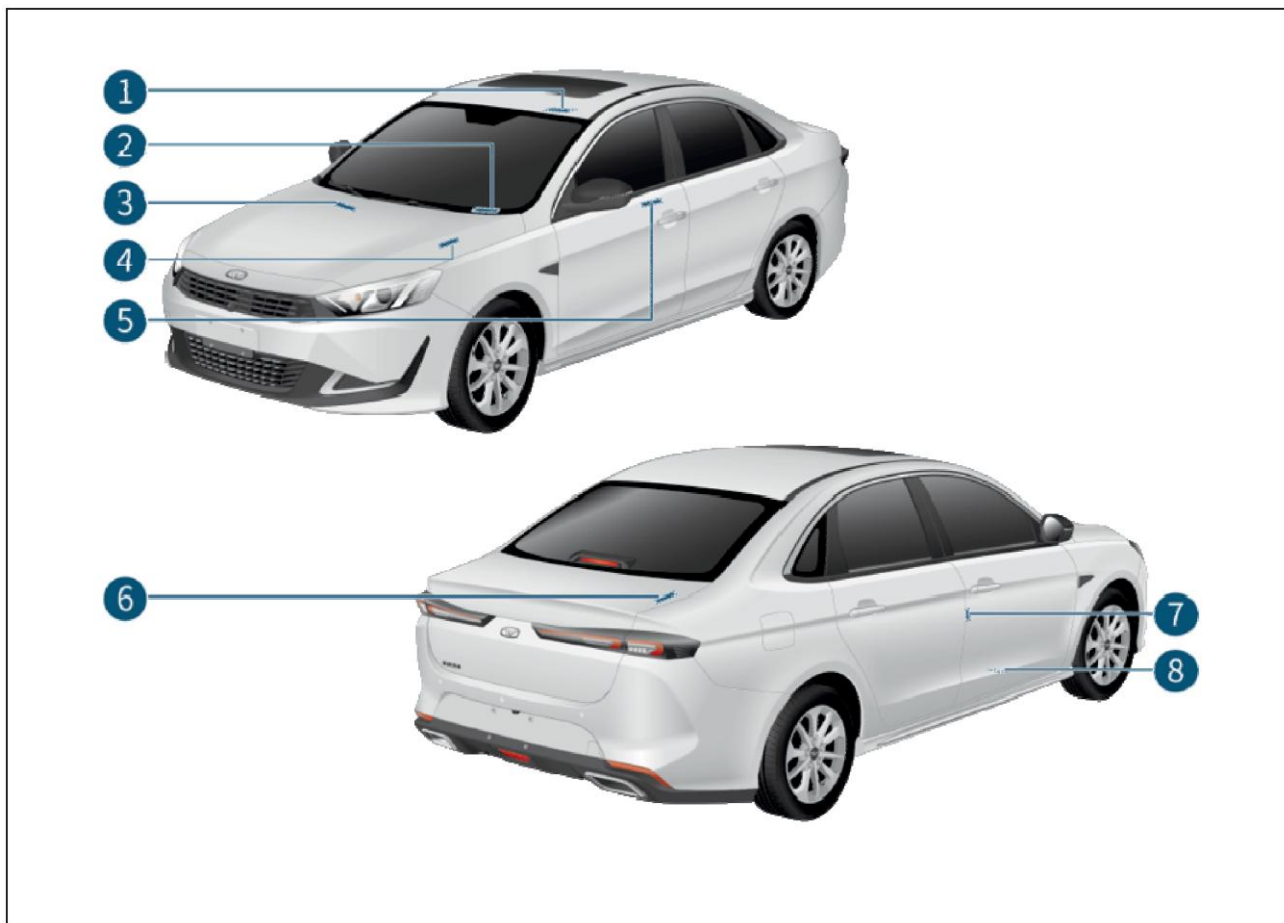

Техникалық деректер

Автокөліктің паспорттық деректері

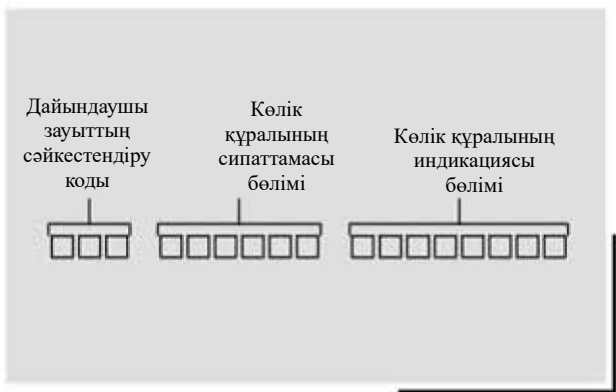
Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі (VIN)

Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі (VIN) — бұл автокөліктің бірегей сәйкестендіру коды. Көлік құралының сәйкестендіру нөмірінің (VIN) орналасқан жерлері суретте көрсетілген:

- 1 Шанақтың алдыңғы жоғарғы көлденең жақтауында.
- 2 Жүргізуші жағындағы алдыңғы панельдің жоғарғы сол жағындағы жапсырма.
- 3 Мотор бөлімінде суды бұрып әкететін қораптың оң жағында мөрленген.
- 4 Мотор бөлігінің ішкі тақтасында.
- 5 Алдыңғы сол жақ есіктің ішкі панелінің ортасында.
- 6 Жүксалғыш бөлімнің ішкі қақпағында.
- 7 Шанақтың В (орташа) оң жақ тірегінің ішкі тақтасында.
- 8 Еденнің ортаңғы бөлігінде.

◆ Көлік құралының сәйкестендіру коды (VIN) 17 таңбадан тұрады және автокөлікті өндіруші ел, өндіруші, шыққан жылы, сәйкестендіргіші секілді және т.б. ақпаратты қамтиды.

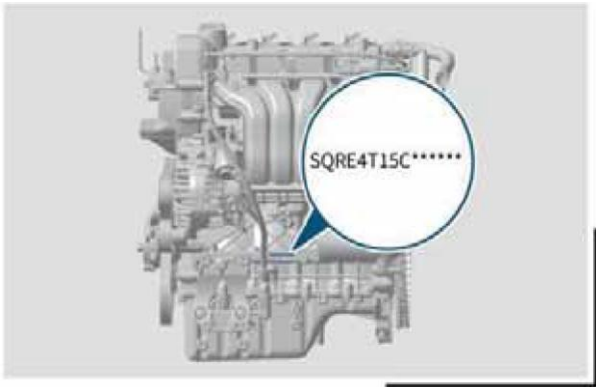
◆ ECU борттық компьютерінен Автокөліктің сәйкестендіру нөмірін (VIN) оқу
Диагностикалық құралды автокөліктің диагностикалық жалғағышына қосыңыз, «Қозғалтқышты басқару жүйесі» мәзірін таңдаңыз және VIN кодын көру және жазу үшін «Нұсқа туралы ақпарат» тармағын таңдаңыз.

Зауыттық тақтайша

◆ Дайындаушы зауыттың тақтайшасы жолаушы жағынан В (ортаңғы) шанақ тірегіне жабыстырылады.

Қозғалтқыштың моделі мен нөмірі

◆ Қозғалтқыштың түрі мен нөмірі енгізу жинағышының астындағы төменгі бөліктегі қозғалтқыштың цилиндрлер блогында орналасқан.

Ақпараттық жапсырмалар

- ◆ Қауіпсіздік жастығына қатысты ескертуші жапсырма

Қауіпсіздік жастығына қатысты ескертуші жапсырмалар алдыңғы жолаушының күнқағарының алдыңғы және артқы бетінде орналасқан.

- ◆ Балалар бекітпесіне қатысты жапсырма

Балалар бекітпесіне қатысты жапсырмалар артқы сол және оң жақ есіктер аймағында орналасқан.

- ◆ Отын құюға қатысты ескертуші жапсырма

Отын құюға қатысты ескертуші жапсырма отын бағының отын құятын люгінің қақпағының ішкі жағында орналасқан.

- ◆ Шиналардағы тағайындалған қысым көрсетілген жапсырмалар

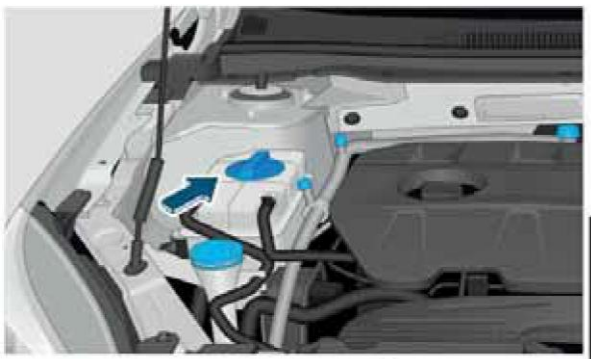
Шиналардағы тағайындалған қысым мәндері көрсетілген жапсырма жүргізуші жағындағы шанақты (ортаңғы) В бағанында орналасқан.

- ◆ Тежегіш сұйықтығына қатысты ескертуші жапсырма

Тежегіш сұйықтығына қатысты ескертуші жапсырма тежегіш сұйықтығына арналған компенсациялық бактың қақпағында орналасқан.

- ◆ Салқындату сұйықтығына қатысты ескертуші жапсырма

Салқындату сұйықтығына қатысты ескертуші жапсырма кеңейткіш бактың қақпағында орналасқан.

- ◆ Кондиционердің салқындату агентіне қатысты ескертуші жапсырма

Кондиционердің салқындату агентіне қатысты ескертуші жапсырма капоттың ішкі панелінде орналасқан.

Радиожиилікті сәйкестендіруге арналған терезе

Алдыңғы әйнектің қара түсті жақтауы және жүргізушінің көру алаңының шегінен тыс аймақ (алдыңғы жолаушы жағында болғаны тәуір) автокөліктің радиожиилікті сәйкестендіру таңбасын орнатуға қолданыла алады (аймақ көрсеткімен көрсетілген).

і Хабарлама

- Таңба әйнектің жақтауымен немесе басқа объектілермен жабылмауы тиіс.

Техникалық сипаттамалары

Автокөліктің техникалық сипаттамалары

Сипаттамалары		Мәндер	
Автокөлік моделі		WHJ7150GS11T9	WHJ7150GS119
Габариттік өлшемдері (мм)	Ұзындығы	4666	
	Ені	1825	
	Биіктігі	1483	
Жолтабан ені (мм)	Алдыңғы дөңгелек	1550	
	Артқы дөңгелек	1540	
Алдыңғы құлама (мм)		936	
Артқы құлама (мм)		1030	
Дөңгелек базасы (мм)		2700	

Сипаттамалары		Мәндер	
Автокөлік моделі		WHJ7150GS11T9	WHJ7150GS119
Автокөліктің ауырлық ортасының биіктігі (мм)	Жүктемесіз	572	571
	Толық жүктемемен	538	531
Жабдықталған массасы (кг)		1409	1366
Жабдықталған массаның осьтер бойынша үлестірілуі (кг)	Алдыңғы	872	826
	Артқы	537	540
Техникалық рұқсат берілген максималды толық массасы (кг)		1797	
Техникалық рұқсат берілген максималды толық массаның осьтер бойынша үлестірілуі (кг)	Алдыңғы	1044	
	Артқы	853	
Минималды жол саңылауы (мм)		121	
Көтеріліп міну бұрышы (°)		14	
Түсу бұрышы (°)		15	
Минималды кері бұрылу диаметрі (м)	Солға бұрылу	11,2	
	Оңға бұрылу	11,2	
Максималды жылдамдық (км/сағ)		210	195
Максималды еңсерілетін өр (%)		45	
Орындар саны		5	
Аралас циклдағы отын шығыны (л/100 км)		6,9	6,6

Қозғалтқыштың техникалық сипаттамалары

Қозғалтқыш моделі	SQRE4T15C
Түрі	Қатарлы, төрт цилиндрлі, цилиндрлері тігінен орналасқан, 4 тактілі, сұйықтықпен салқындатылатын, цилиндрлер блогының бастиегіндегі екі үлестіру білігімен, аралық салқындатылатын турбоайдауышымен, электронды басқаруымен бензинді үлестіре бүркетін
Жетек түрі	4x2, алдыңғы жетек
Цилиндр диаметрі (мм)	77
Поршень жүрісі (мм)	80,5
Жұмыстық көлемі (см3)	1498
Экологиялық класы	EURO VI B
Сығу деңгейі	9,5
Номиналды қуаты (кВт)	115
Номиналды қуаттылық кезіндегі айналу жиілігі (айн/мин)	5500
Максималды таза қуаты (кВт)	108
Максималды таза қуаттылық кезіндегі айналу жиілігі (айн/мин)	5500
Максималды айналдыру сәті (Н м)	230
Максималды айналдыру сәтіндегі айналу жиілігі (айн/мин)	1750-4000
Минималды салыстырмалы отын шығыны (г/кВт сағ)	275

Тежеу жүйесінің техникалық сипаттамалары

Сипаттамалары			Мәндер
Жұмыстық тежегіштердің типі			Дискілі
Тежегіштердің күшейткіші			Вакуумдық
Тұрақ тежегішінің типі			Электр-механикалық артқы дөңгелектерге
Тежегіш педалінің рұқсат етілген жүрісі (мм)			10-15
Тежегіш үйкеліс жұбын қолданудың рұқсат етілген ауқымы	Алдыңғы тежегіштің фрикциондық қаптамасы	Материалдың қалыңдығы (мм)	9
		Минималды рұқсат етілетін қалыңдығы (мм)	2
	Алдыңғы тежегіш диск	Материалдың қалыңдығы (мм)	25
		Минималды рұқсат етілетін қалыңдығы (мм)	23
	Артқы тежегіштің фрикциондық қаптамасы	Материалдың қалыңдығы (мм)	10,2
		Минималды рұқсат етілетін қалыңдығы (мм)	2
	Артқы тежегіш диск	Материалдың қалыңдығы (мм)	10
		Минималды рұқсат етілетін қалыңдығы (мм)	8

Дөңгелек дискілері мен шиналардың техникалық сипаттамалары

Сипаттамалары	Мәндер
Шиналардың өлшемділігі	205/55R16, 205/50R17
Қосалқы (шағын қосалқы) дөңгелектің өлшемділігі	T125/60R16
Дөңгелек дискілерінің өлшемділігі	16x6 1/2J, ET43/17x6 1/2J, ET43
Шиналардағы қысым (кПа)	220±10
Қосалқы (шағын қосалқы) дөңгелектің шинасындағы қысым (кПа)	420±20
Дөңгелек болттарын бұрап қатыру сәті (Н м)	130±10
Дөңгелектерді теңгеру	Динамикалық теңгерімсіздіктің рұқсат етілетін қалдық массасы ұрып қыстырылатын теңгергіш жүктердің массасы 8 г-нан көп емес, өздігінен жабысатын жүктердің массасы 10 г-нан көп емес

Басқа техникалық сипаттамалар

Жүйе		Атауы
Аспа	Алдыңғы	Тәуелсіз, McPherson типті
	Артқы	Тәуелсіз, көпиінтіректі
Рульмен басқару түрі		Электр-механикалық күшейткішімен

Пайдалану сұйықтықтары және құю көлемдері

Пайдалану сұйықтығы	Сипаттамасы	Құю көлемі	Ескертпе:
Тежегіш сұйықтығы	DOT4	750±50 мл	/
Салқындату сұйықтығы	Қата бастау температурасы -40 °C	9±0,5 л	/
Әйнек жуғыш сұйықтығы	Жаз: Қоспадағы су мен сұйықтықтың арақатынасы = 1:2	1±0,2 л	/
	Қыс: Қоспадағы су мен сұйықтықтың арақатынасы = 2:1		
Кондиционер жүйесіне арналған салқындату агенті	R134a	550±15 г	/
Отын	октандық саны 92 және одан жоғары этилденбеген бензин	50 л	/
Мотор майы	SAE5W-30 (бүкіл маусымдық)	4,7±0,2 л (SQRE4T15C қозғалтқышы)	Класы API SM немесе одан жоғары
	Жаз: SAE10W-40		
	Қыс: SAE5W-40		
Беріліс қорабына арналған трансмиссия майы	SAE75W-90GL-4	2,3±0,1 л	/
	CVTF WCF-1	5,8±0,1 л (CV T25)	/

